

FORTEGNELSE

over

GEORG FRIDERICH TIMMS

udmærkede

MYNT- OG MEDAILLE- SAMLING.

I. DEEL.

Indeholdende de tre nordiske Rigers Medailler og Mynter, hvortil er føiet nogle Efterretninger om det danske og norske Myntvæsen.

Medaillerne og Mynterne i denne Afdeling bortsælges ved offentlig Auction i Huset No. 69 i Krystalgaden den 18de Juli 1831 og følgende Dage.

Kjöbenhavn.

Trykt hos Directeur *Jens Hostrup Schultz*,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Conditioner.

§. 1.

Fra Tilslaget ligger det Solgte for Kjöberens Regning og Risiko, og Alt sælges i den Stand, hvori det er og forefindes, uden Ansvar for Sælgeren i nogen Henseende.

§. 2.

Betalingen erlægges til Undertegnede, og have bekjendte og vederhæftige Kjøbere 6 Ugers Credit; Andre betale constant ved Tilslaget.

§. 3.

I Tilfælde af Søgmaal betale Kjøberne skadeløse Omkostninger og Renter 4 pCt. af Kjøbesummen fra Tilslaget til Betaling skeer, samt uden Exception af Forræn lide Tiltale og Dom ved Kjöbenhavns Jurisdiction.

Kjöbenhavn den 2den Mai 1831.

P. L. Benzon.

Commissioner modtages af:

C. C. Lose's Musik- og Kunsthandel. }
C. A. Reitzel, Universitets-Boghandler. } i Kjöbenhavn.

FORERINDRING.

Den Samling, som her leveres den første Afdeling af en Fortegnelse over, er efterladt af den afdøde almeenagtede og udmærkede Hofkleinsmed Georg Friederich Timm. Som bekendt brugte denne, med et sjældent practiskt Blik og Iver udrustede Samler, mere end halvhundrede Aar af sin lange Levetid for at bringe Samlingen til den Fuldkommenhed, hvori den nu fremtræder; i hans kraftige Aar sparede han ingen Umage paa at fuldstændiggjøre de Suiter, han fornemmelig yndede, og at forbedre Exemplarerne i alle Afdelingerne, i hans Alderdom var det ham en kjær Beskjæftigelse at overskue, hvad han af lang Erfaring vidste var ualmindeligt at finde samlet, og at forøge den med enkelte Sjeldenheder.

Den Afdødes Familie ønsker intet hellere, end at Erindringen om denne udmærkede Samling og den Mand, den skyldes, maae bevares. I det man har overdraget Hr. Devegge og undertegnede at udarbejde en Fortegnelse over Samlingen, hvorefter den ved offentlig Auction kunde sælges, har man tillige yttret dette Ønske, og intet skal glæde os mere, end om det

maa være lykkets os, blot nogenledes at opfylde denne Familiens Hensigt.

Efter modent Overlæg har jeg troet, at man sikkert virkede til dette Maal, ved at anvende den Plads, som vidtløftige Beskrivelser over hvad der allerede findes beskrevet i almeen bekjendte Værker ville optage, til her at samle en Deel Efterretninger, der ellers kun findes adspredte, saavel om Anledningerne til Medaillerne, som om det danske og norske Myntvæsen. Jeg har fundet det saameget hensigtsmæssigere, at meddele disse Efterretninger denne Fortegnelse, som man næsten altid har kunnet henføre samme, til de Stykker som de angaae, hvilket ei vilde kunnet blevet Tilfældet med mindre rige Samlinger.

Da man først i Christian den Tredies Tid begyndte at sætte Værdien hvorfor Mynten udgaves paa samme, har man hidindtil om de ældre danske hverken havt faste Benævnelser eller med Sikkerhed kjendt, hvorfor de vare udgivne, hvilket dog let indsees er af Vigtighed; fra Christian den Første af har man derfor her forsøgt at bestemme, hvad hver Mynt har været kaldet, da samme var i Omløb, et Forsøg, der er større Vanskelighed underkastet, end man ved første Øiekast skulde troe, idet at der undertiden i Anordningerne nævnes Myntsorter, som man har villet præge, men som aldrig ere blevne til i Virkeligheden, og at man i Pengeberegninger finder fremmede Myntsorter ved Siden af de indenlandske, uden at dette altid bestemt angives. Hvor man ei har troet sig sikker i Angivelserne har man tilføiet et ?, nogle af disse Spørgsmaal vil man finde opløste i Berigtigelserne. Ved de senere Mynter har

man, som en Fortsættelse heraf, anseet det for nyttigt at anføre, hvorledes det ene Slags aflöste det andet, og hvorledes Værdierne forandredes.

Conferenceraad Prætorius's Noter og Etatsraad Kölles Tabeller, indførte i Beskrivelsen over den kongelige Samling, ligesom Lützendorphs herlige Samlinger i *Kjöbenhavnske Selskabs Skrifter* have tjent som gode Veiledere, men ogsaa de Kilder, hvoraf de öfste, har man sögt at benytte og henført Efterretningene til de Mynter de angaae.

Da det i flere Henseender er oplysende at kjende, af hvilket Officin en Mynt er fremkommet, har man sögt, efter Kongerne af den oldenborgske Stamme, at angive hvilke Forandringer der ere foregaaede med Myntmesterne, som den sikreste Veiledning til at udfinde, hvor Mynterne ere prægede.

Det er imidlertid ikke uden Betænkelighed at jeg overgiver dette Arbeide til Publicum, idet at de meddelte Efterretninger i flere Henseender kun maae betragtes som Bidrag til Kundskab om Mynterne, der behöve nærmere at udvikles, end her har været Tid og Plads til, jeg vilde endnu være mere misfornöiet med dette Forsög, naar jeg ikke ved flere Venners velvillige Opmærksomhed havde seet mig i Stand til, i Tillæggene og Berigtigelserne at meddele nogle ei uvigtige ubekjendte Efterretninger. At Tillæggene have faaet et saa vidtlöftigt Udseende er og foraaarsaget derved, at man först havde i Sinde kun at give enkelte Notitser om Forandringerne i Myntvæsenet, men senere fandt, at det ei var hensigtsmæssigt at afbryde Fölgen af disse og hellere i Tillæggene at tilföie, hvad der efter den noget forandrede Plan

burde have været sagt om Christian den Tredies og Frederik den Andens Anordninger med Hensyn til Myntvæsenet.

Den anden Deel af Fortegnelsen over denne Myntsamling er under Pressen og omfatter de antique Mynter, hvoraf især den rommerske Suite er udmærket ved sjeldne Stykker, og derved at Exemplarerne ere bedre conserverede, end de sædvanlig findes i private Myntsamlinger.

Den tredie Deel, som derpaa vil følge, og hvor med Fortegnelsen sluttes, indeholder Medailler, samt Middelalderens og den nyere Tids Mynter, fra forskjellige Lande.

Det er min og den afdøde Samlers mangeaarige Ven Hr. Devegge jeg skylder den største Hjelp ved Udarbeidelsen af denne Fortegnelse, og jeg er overbevist om, at det vil glæde ham ligesaa meget som mig, om Elskere og Kjendere af de danske Mynter ville finde Fortegnelsen værd at opbevare, efter at Samlingen er adspredt.

Kjöbenhavn den 5te Mai 1831.

Thomsen.

I.

DANSKE MYNTER OG MEDAILLER.

A.

GULDBRAKTEATER.

No.

1 **ᚠᚱᚱᚱᚱᚱᚱᚱᚱ. ᚦᚱ(ᚱᚱᚱᚱᚱᚱ)** i en Indfatning. Paa Midten en Forestilling i barbarisk Smag, af en, som det synes, paa Knæ liggende, mandlig Figur med Hjelm, der bag til er dannet som et Fugleoved, höire Haand opløftet med Tommelfingeren mod Munden, venstre nedsænkt med Tommelfingeren udstaaende; foran Figuren anførte Rune-Indskrift og en staaende Fugl, længere nede en paa Ryggen liggende Hest, imellem hvis Forbeen 4 Puncter satte i rhomboidalsk Form; bag ved Figuren det saa kaldte Thors Hammers Tegn og en Lynstraale, under dens venstre Been en Green.

Brakteaten er indfattet i en kruset Ring, hvortil foroven er heftet en Øsken med 3 smaa Perler forneden. (ined.)

Dette Guldstykke er höist mærkeligt, ikke allene med Hensyn til Forestillingen, men og ved Runeindskriften, hvoraf flere Ord synes at kunne udbringes. Brakteater med Runeskrift høre til de störste Sjældenheder. Foruden nærværende Exemplar er af denne Brakteat kun endnu et kjendt, efter hvilket den i Parenthes satte Deel af Indskriften er suppleret.

- 2** En anden med Forestilling af en Slange i gammel nordisk Smag, af fortrinligt Arbeide, omtrent som Brakteaterne i Beskr. over danske Mynter og Medailler i den kongelige Samling 1 Klasse Guld No. 22 og 23.

Den ydre Perlerand og Ringen med Øsken, hvori Brakteaten har været indfattet, ere afbrukne.

(rariss.)

Af dette Stykke kjendes ligeledes kun to Exemplarer.

- 34** To smaa fiirkantede Dito, af det Slags, som ere fundne baade paa Bornholm og i Norge. Af disse ligner den ene Beskr. 1 Klasse Guld No. 28.
-

B.

GULDMYNTER.

FREDERIK II.

- 5 1564. En fiirkantet Species-Ducat. Adv. Det danske Vaaben i et Skjold. Rev. Indskrift: 1 DOGKATE. Beskr. Tab. I, No. 13. Köhlers Ducaten-Kabinet No. 555. (rar.)

CHRISTIAN IV.

- 6 1604. En fiirkantet Guldmynt. Adv. Kongens Brystbillede. Rev. Indskrift: VI DAL. &c. B. Tab. VIII. No. 10. Köhler No. 569. (rar.) v. 3½ Sp. Duc.
- 7 — En Do. med Indskr. III DAL. &c. B. Tab. VIII. No. 11. Köhler ibid. (rar.) 2½ Sp. D.
- 8a) 1627. En Sp. D. Adv. Kongens kronede Navnechiffre med Omskrift: QVID NON PRO RELIGIONE. Rev. Greven af Solms Vaaben &c. B. T. XVIII. No. 21. cfr. Köhler No. 2446. (rariss.)
- Denne höistsjældne Guldmynt er slagen i Wolfenbyttel af Philip Reinhard Greve af Solms, der i 30 Aars Krigen paa Christian IV Vegne, som Kredsoborst, havde besat Hertugen af Brunsvigs Stater. Af Hertugens Guld og Sölv lod Greven til Krigsfornödenhedernes Bestridelse præge saavel dette Slags Guldmynt, som andre större og mindre Sölvmynter. Som bekjendt skal Grevens Forstaaelse med Hertugens Gemalinde have givet Anledning til, at Ducaten blev kaldet Hanreis-Ducat og Specierne Hanreis-Dalere.*
- 8b) — Afprægning af en Rosenoble paa et fiirkantet Stykke Sölv. Adv. Kongens Brystb. Rev. En Elephant. B. No. 777. Typ. som T. XVIII. No. 19 og Köhler No. 572. Sölv.
- 9 1644. En Sp. D. Rev. IUSTUS 777 IUDEX. B. No. 962. Köhler 581.

- 10 1648.** En Guldkrone. Adv. Det danske Vaaben.
Rev. En Krone. B. T. XXI. No. 6; Köhler No. 579.
1½ Sp. D.
- 11 —** En Sp. D. af Præg som No. 9. ovenfor.
B. No. 1140. Köhler 581.

FREDERIK III.

- 12 1660.** En Sp. D. Rev. 4 dobbelte kronede F
satte i Fiirkant. B. No. 419. Typ. som T. XIV.
No. 6 og Köhler 590.
- 13a) 1662.** En Sp. D. af Præg som forrige. B. No. 508.
- 13b) 1664.** Afprægning i Sølv af en lignende Quart
Sp. D.
- 14 1665.** En Sp. D. Rev. Den norske Löve i et
Skjold. B. T. XIII. No. 7. Köhler 593. (rar.)
- 15 1667.** En dobbelt Sp. D. Rev. Et seilende Skib
hvorhos *tandem*. B. No. 725. Typ. som T. XIV.
No. 3 og Köhler 588.
- 16 1668.** En Tremark i Guld. Adv. Kongens en-
kelte Navnechiffre. B. No. 781. Typ. som T. XIII.
No. 9. (ei hos Köhler). ¼ Sp. D.
- 17 1669.** En Sp. D. præget i Glückstad. Rev. Lyk-
kens Billede. B. No. 830. Typ. T. XV. No. 11 og
Köhler 598.
- 18 1670.** En Tremark i Guld. Adv. Kongens dob-
belte Navnechiffre. Rev. De 3 Löver i et Skjold.
B. T. XXI. No. 5. (ei hos Köhler). ¼ Sp. D.

CHRISTIAN V.

- 19 1673.** En dobbelt Sp. D. Adv. Kongens Navne-
chiffre. Rev. En Elephant. B. T. VIII. No. 2.
Köhler 608.
- 20 1682.** En Sp. D. Rev. Plan af Fortet Friderichs-
berg i Guinea. B. T. XVIII. No. 4. Köhler 614.
(rar.)
- 21 —** En Sp. D. Adv. Kongen staaende med

Regalierne. Rev. Lykkens Billede. B. T. XVIII. No. 5. Köhler 613.

- 22** 1691. En Sp. D. Rev. Kongens dobbelte Navnetræk med Chiffre imellem, for Spidserne af en Trekant. B. T. XXXI. No. 2. Köhler 620.

- 23** 1697. En Sp. D. Adv. Kongens Brystb. Rev. Indskrift: HIOB 37. 22 VON MITTERNACHT KOMT GOLD. KÖNIGSBERG AM 1 DEC: 1697. B. T. XLI. No. 2. (ei hos Köhler). (rariss.)

Denne høist sjældne Guldmynt er efter Overberghauptmand Schlanbuschs Foranstaltning slagen af Guld, som i dette Aar blev vundet af Sölv fra den paa Kongsberg da nyligen optagne Grube: Die beständige Liebe. Da den hele Vægt af Guld, som fraskiltes Sølvet og udmyntedes, kun bestod af 8½ Lod, er dette Stykkes overordentlige Sjældenhed let at forklare.

- 24** 1699. En Sp. D. Rev. Fortet Christiansborg. B. T. XLI. No. 4, v. Soothers Ducaten-Kabinet No. 219.
- 25** Uden Aar. En tyk Sp. D. Adv. Kongen til Hest. Rev. det dobbelte Navnetræk. B. T. XLI. No. 8. Köhler 627.

FREDERIK IV.

- 26** 1700. En Sp. D. Rev. Kongens dobbelte Navnetræk. B. T. v. No. 5. Köhler 631.
- 27** 1708. En Sp. D. Rev. Fortet Christiansborg. B. T. v. No. 22. Köhler No. 642.
- 28** 1709. En Sp. D. Rev. De tre Hovedvaabener med dobbelte Navnetræk imellem og en Stjerne i Midten. B. T. XXVII. No. 1. cfr. v. Soothe No. 226.
- 29** 1716. En Cour. D. Rev. En Krone. B. No. 231. Typ. T. XXVII. No. 13. (ei hos Köhler).

Dette Slags Cour. D. blev ved Forordn. af 9 Juli 1727 reduceret til 11 ½.

CHRISTIAN VI.

- 30** 1730. En Sp. D. Rev. Fortet Christiansborg. B. T. XIII. No. 1. Köhler 647.

- 31a) 1732.** En Sp. D. Rev. Rigsvaabnet paa et Kors.
B. T. XIII. No. 5. Soothe No. 233.
- 31b) 1735.** Afprægning i Sölv af Stemplerne til en
projecteret Guldmyntning paa Kongsberg. Adv.
KONGBERG I NORGE, det norke Vaaben. Rev. ☉
(Guld) FRA BESTENDIGE LIEBE 1735 R. L. & D. T.
B. T. IX. No. 1. (rar).
*Bogst. D. T. betegne den svenske Baron Tillas, som
agtede at uddrage Guld af Sölvet fra den Grube, man
(see Anm. ved No. 23) alt havde vundet Guld af i Chri-
stian den 5tes Tid.*
- 32 1738.** En Sp. D. Rev. Fortet Christiansborg.
B. T. XIII. No. 13. Köhler 648.
- 33 1740.** En Sp. D. af Præg som No. 31a). B.
No. 57.

FREDERIK V.

- 34 (1746).** En Sp. D. Adv. Christian VI. Brystb.
Rev. Frederik V. Brystb. (præget ved Thronbe-
stigelsen). B. No. 5. (ei hos Köhler eller Soothe).
- 35a) 1746.** En Sp. D. Rev. Forstavnen af et antik
Skib, hvorunder EX AURO SINICO &c. B. T. XVI.
No. 3. (ei hos Köhler eller Soothe). (smuk.)
- 35b) —** En Sp. D. Rev. Rigsvaabenet med for-
skjellige Attributer, hvorunder EX AURO SINICO
&c. B. T. XVI. No. 1. Soothe 235.
*Indskriften paa Rev. af denne og foregaaende Ducat
er foranlediget derved, at de prægedes af Guld, som
det asiatiske Compagnie med Fordeel tilbyttede sig i
China mod herfra udført Sölv og derefter lod hjembringe
til Kjöbenhavn.*
- 36 —** En Sp. D. Rev. Fortet Christiansborg
hvorved et Skib. B. T. XVI. No. 4. (ei hos Köh-
ler eller Soothe).
- 37 1747.** En Sp. D. Rev. Rigsvaabenet med for-
skjellige Attributer. B. T. XVI. No. 8. Soothe
236.

- 38 1747. En Sp. D. Adv. Kongen i Kroningsdragt. Rev. Fortet Christiansborg. B. T. xvi. No. 7. Soothe 238. (smuk.)
- 39 — En Sp. D. Adv. som næstforegaaende. Rev. Rigsvaabenet, ved Siderne af samme et Speil (Prudentia) og en Kolonne (Constantia), oven over Kongens Valgsprog og nederst A. (Arbien). Soothe 237.
- Denne Species Ducat findes ei i B., men har Adv. som T. xvi. No. 7 og en Rev., der ligner No. 9 paa samme Tavle, med Forskjel, at Stempelskjærersens Bogstævmerke her staaer, hvor paa hiin Aarstallet findes.*
- 40 1748. En Sp. D. Adv. Kongen tilhest. Rev. Dobbelt Navnetræk. B. T. xvii. No. 1. (ei hos Köhler).
- 41 1749. En Sp. D. Adv. Kongen tilhest. Rev. Rigsvaabenet med forskellige Attributer. B. T. xvii. No. 4. Soothe 240.
- 42 1754. En Sp. D. Adv. Kongens Hoved. Rev. Et Skib. B. T. xvii. No. 11. (ei hos Soothe).
- 43 1757. En Cour. D. Adv. Kongens Hoved med Hjelm. Rev. En Krone. B. T. xvii. No. 12.
- 44 1758. En Sp. D. Adv. Kongens Hoved. Rev. Rigsvaabenet, hvorunder EBEN-EZER. B. T. xvii. No. 15. Soothe 241. (smuk.)
- 45 — En Cour. D. Adv. Kongens Hoved. Rev. En Krone. B. T. xvii. No. 18.
- 46 — En Dito. Adv. som No. 43. Rev. som No. 45 ovenfor. B. No. 80.
- 47 1765. En Dito. Adv. Kongens Hoved. Rev. En Krone. (ei i B. af dette Aar).

CHRISTIAN VII.

- 48 1771. En Cour. D. Adv. Kongens Brystb. Rev. DEN 29 JANUARI i en Laurbærkrands. B. T. xii. No. 12.

- 49 1771. En Sp. D. Adv. En Vildmand, holdende et Skjold, hvori C7. Rev. Indskrift i en Ramme. B. T. XII. No. 15. (rar.)
- 50 1775. En Christiansd'or. Adv. Kongens Hoved. Rev. Sammes dobbelte Navnetræk for hver Ende af en Trekant. B. No. 57. Soothe 242.
- 51 Samme uden Aar. B. T. XIII. No. 4.
- 52 1785. En Cour. D. Adv. Kongens Hoved. Rev. En Krone. B. No. 152.
- 53 1791. En Sp. D. af sædvanligt Præg.
- 54 1792. En Dito.
-

C.

DANSKE MEDAILLER.

De Medailler, ved hvilke Metallet ei er angivet, ere alle af Sølv.

FREDERIK II.

- 1 1565. Medaille af O (eller C) K i Anledning af Daniel Rantzaus Seier (den 18 Octb.) paa Astor Hede (ved Svarteraa). Typ. som B. T. III. No. 3.
(rar.) v. 1½ Lod.

Dette sjældne Stykke er forgyldt og omgivet af en zirlig Ring med en Ösken; dets Forskjellighed fra det i Beskr. stukne bestaaer i, at der under Brystbilledet paa Adv. istedetfor Aarstallet findes Forfærdigerens Bogstavmærke.

- 2 1587. Forgyldt Medaille med Ösken. Adv. Kongens Brystb. med blottet Hoved og Halskrave. Rev. Dronningens med zirligt Hovedtöi og Halskrave. B. T. VI. No. 3. (rariss.) 1 L.

- 3 — En Dito uden Ösken med samme Adv., men paa Rev. Dronningens Brystb. med udstaaende Hovedpynt som B. T. VI. No. 2. (rariss.) 1½ L.

Forestaaende Medailler fra No. 1-3 ere Original-Stykker fra denne Konges Tid, af udmærket Støbning og Ciselering, der formodentlig ere baarne som Hæderstegn.

- 4 Uden Aar. En mindre forgyldt Dito med Kongens og Dronningens Brystb. i et fra foregaaende forskjelligt Costume. B. T. VII. No. 1. (fusus.) ½ L.

- 5 — Medaille over denne Konge, henhørende til den under Christ. IV. over Kongerne af det oldenborgske Huus udgivne Suite, deri forskjellig fra B. T. VIII. No. 8, at paa Rev. i Omskriften læses rigtigheden OLD. og i Indskriften midt paa con. REGN. og obiit. (ined.) Bronze.

10 Danske Medailler. Chr. IV.

CHRISTIAN IV.

- 6 1589. En nyere Afstøbning i Sölv af en Medaille over Kongens Moder, Dronning Sophia. Adv. Sammes Brystb. Rev. Det Meklenborgske Vaaben. B. F. II. T. VII. No. 2. (fusus.) $1\frac{1}{2}$ L.
- 7 1590. En forgyldt Medaille. Adv. Den udvalgte Konges Brystb. med blottet Hoved. Rev. En Elephant. B. T. I. No. 1. (rariss.) $1\frac{1}{4}$ L.
- 8 — En forgyldt Dito i zirlig Indfatning med Ösken med samme Adv. men lidet forskjellig Rev. (ined. rariss.) $1\frac{1}{2}$ L.
- 9 1596. Af Nic. Sc(hauben). Adv. Kronet Brystb. Rev. En Elephant. B. T. v. No. 3. (rar.) $1\frac{1}{2}$ L.
- 10 — Af N. Schauben, med noget forskjelligt Brystb. og uden Angivelse af Kongens Alder paa Adv. og samme Rev. som forrige (forgyldt). Ei saaledes i B. (rar.) $1\frac{1}{2}$ L.
Forestaaende 4 Stykker fra No. 7-10, af hvilke No. 8. ei findes i Beskrivelsen, ere, ligesom de ovenfor beskrevne, alle Originaler af fortrinligt Arbeide og Conservation, samt største Sjældenhed; nogle af dem have sandsynligen været baarne som Hæderstegn.
- 11 1598. Af N. S(chauben), i Anledning af Dronningens Kroning (d. 11 Juni). Adv. Kongen tilhest under en Baldachin. B. No. 44 b), Typ. som T. III. No. 3. $2\frac{1}{2}$ L.
- 12 1610. I Anl. af Kronprindsens Hylding (d. 14 Martz), som udvalgt Konge. Adv. Regalierne lagte paa Bibelen. Rev. En Indskrift. B. No. 202. Typ. som T. XXXII. No. 2. Madai Thaler-Cab. No. 2662. (rar.) $2\frac{1}{2}$ L.
- 13 1611. I Anl. af Calmars Erobring d. 3 Aug. Rev. Forestilling af Beleiringen og Indskrift: CEDE MAIORI CALMAR. B. T. XI. No. 2. (smuk.) $4\frac{1}{2}$ L.
- 14 1612. I Anl. af Elfsborgs Indtagelse d. 24 Mai.

- Paa Rev. Forestilling af samme Beleiring. B. T. xi. No. 1. (rar.) $3\frac{1}{4}$ L.
- 15 (1612). Over Goltburgs Erobring (d. 1 Juni). Rev. Forestilling af Beleiringen. B. T. x. No. 2. (rar.) 1 L.
- 16 1616. Adv. Dronning Sophias, Kongens Moders, Brystb. Rev. Det Meklenb. Vaaben. B. T. xii. No. 3. (fusus.) $\frac{7}{8}$ L.
- 17 (1625?) I Anledn. af Kongens Deeltagelse i Religionskrigen. Rev. et paa Bibelen staaende Lys, foran hvilket en fra Skyerne udstrakt væbnet Arm med Omskrift: PRO RELIGIONE ET LIBERTATE. B. T. xxvi. No. 3. (rariss.) $6\frac{3}{4}$ L.
- Forestillingen paa Rev. erindrer om Ordenstegnet den væbnede Arm, som Kongen allerede forhen (Ao. 1616) havde uddeelt.*
- 18 1626. Efter Angivelse over Hertugen af Lüneborgs Frafald under Religionskrigen. Paa Adv. en Löve, der sønderriver en Hest. B. T. xix. No. 1. (rar. fusus et cælat.) $9\frac{1}{4}$ L.
- Denne Medaille er af temmelig ophøiet Arbeide og findes aldrig præget.*
- 19 1629. I Anledn. af Freden til Lybek d. 12 Mai d. A. Paa Adv. et kronet Hjerte. B. T. xxi. No. 2. (rar.) 1 L.
- 20 1634. Formodentlig ved Kongens og Kirstine Munks Datters, Fröken Anna Catharinas Död d. 10 Aug. 1633, med hendes Brystb. (?) paa Adv. og Döden staaende med Timeglas paa Rev. B. T. xxii. No. 11. (rariss.) Guld v. 10 Duc.
- 21 — Jetton med et Dödninghoved paa Adv. B. T. xxii. No. 12. $\frac{1}{4}$ L.
- 22 — Samme uden Aar; af bedre Arbeide. (ei i B.) (rar.) $\frac{1}{8}$ L.

Som bekendt druknede Franz Rantzau 1632 i Slotsgraven ved Rosenborg Slot. Hans Brud, Kongens Datter, sørgede sig tildöde herover, hvilket, man troer, gav Anledning til forestaaende 3 Medailler.

12 Danske Medailler. Chr. IV.

- 23 1635.** Af P. W. Over den udvalgte Prinds, Christian V's Formæling (d. 5 Oct. 1634) med den saxiske Prindsesse Magdalene Sibylla. Paa Rev. begges sammenföiede Vaabener. B. T. xxiv. No. 1. (rar.) 1½ L.
- 24 (1637).** I Anledn. af det astronomiske Taarns Bygning i Kjöbenh. Adv. Kongen tilhest. Rev. Et kronet Hjerte. B. T. xxviii. No. 1. (rar.) 2 L.
Den 7 Juli 1637 lagde Kongen med megen Höitidelighed Grundstenen til Taarnet og den dermed forbundne Trinitatis Kirke. Taarnet fuldförtes 1642, Kirken 1656.
- 25 1645.** Af J. Blum. Over Freden til Brömsebroe (d. 31 Aug.). Adv. Kongens Brystb. i höit Relief og zirlig Indfatning; Rev. Religionens og Retfærdighedens Billeder staaende. B. T. xxiv. No. 2. (smuk.) 3½ L.

-
- 26 Uden Aar.** Adv. Kongen siddende paa Thronen, over hvilken Gudfrygtigheden og Freden holde Kronen. Rev. En Elephant og i Omkredsen Hoved- og Provindsvaabenerne. B. T. vii. No. 2. (rar.) 2½ L.

Denne Medaille er efter Nogles Mening slagen i Anledn. af Kongens Kroning d. 29 Aug. Aar 1596, efter Andres over Freden til Knæröd d. 26 Jan. 1613.

- 27 —** Oval Medaille. Adv. Kongens Brystbill. Rev. Det danske Vaaben omgivet af Provindsvaabenerne. B. T. xxix. No. 2. (rar.) 1½ L.
- 28 —** En Dito noget forskjellig saavel paa Adv. som Rev. B. T. ii. No. 1. (fus. & rar.) ¾ L.
- 29 —** En Dito. Adv. noget forskjellig. Rev. Dronning Anna Catharinas Brystb. B. T. xxx. No. 2. (fus. & cælat.) 1½ L.

Dette sjeldne og smukke Stykke er uden Tvivl en Original fra denne Konges Tid.

- 30 —** En rund og større Dito, formodentlig en

senere Afstøbning. Adv. Kongens Brystb. Rev. Dronningens Brystb. B. T. xxx. No. 3.

(fus. & deaur.) 2½ L.

Den 29 Martz 1612 døde Dronning Anna Catharina; de forestaaende to Medailler ere sikkert oprindelig udkomne inden Dronningens Død og henhøre ligesom No. 27 og 28 til de tidligere Aar af Kongens Regjering.

- 31** *Uden Aar.* En Dito. Adv. Kongen tilhest. Rev. Kongens Brystb. i en Indfatning, hvórom Hoved- og Provindsvaabenerne. B. T. xxvi. No. 2. Madai No. 2666. (rar). 6 L.

Af flere Grunde formodes denne anseelige Medaille at være præget efter 1627; Anledningen er ubekjendt.

- 32** — Adv. ENTEN VI ER STORE ELLER SMA (sic) ALE SKAL VI MED DÖDEN HERFRA, Döden med Timoglas i Venstre, holder i Höire en Snor, der er bundet om den ene Fod af et löbende Barn. I Baggrunden sees nogle Taarne, en Skibsbroc, ved samme et Skib og i Forgrunden Aadselet af en Hest. Rev. HVO SOM TROER PAA MIG OM HAN EN (sic) DÖER SKAL HAN DOG LEFFVE, IOH. XI. Frelseren siddende med Korset. (rariss.) 2½ L.

Denne Medaille, der synes at burde henføres enten til Christian IV's eller Frederik III's Tid, og hvoraf hidtil kun to Exemplarer ere bekjendte, findes ei i Beskrivelsen over den kongelige Samling, men er blot anført i tvende Auctions-Cataloger.

FREDERIK III.

- 33** 1648. En fiirkantet Udkastningsmynt ved Kroningen (d. 23 Novb.). Paa Rev. et Rögelsekar, hvorpaa TANDEM. B. T. i. No. 4. ½ L.
- 34** — Samme mindre. B. No. 17b). ¼ L.
- 35** — Samme endnu mindre. B. No. 18b). ¼ L.
- 36** 1648 et 49. Oval Med. af S. D(adler). I Anled-

14 Danske Medailler. Fr. III.

- ning af Kongens Thronbestigelse, Salving og Kroning, samt med Hensyn til den westphalske Fredsslutning. Adv. Kongens Brystb. i høit Relief og zirlig Indfatning. Rev. Fredens Billede siddende paa et Fodstykke, hvorpaa 1649. B. T. i. No. 5. (smuk.) 3 $\frac{1}{4}$ L.
- 37 (1658). Af I. H. Over Kjöbenhavns Undsætning ved den hollandske Flaade under Opdam og Slaget ved Kronborg (d. 29 Oct.); paa Adv. Forestilling af Slaget. B. T. xx. No. 2. 2 L.
- 38 — Af I. H., kun lidet forskjellig paa Rev. fra foregaaende. B. T. xx. No. 3. v. Loon Histoire metalique des Pays-Bas pag. 430. 2. 2 $\frac{1}{2}$ L.
- 39 1659. I Anl. af Fyens Tilbageerobring med Overskrift: FIONIA RECUPER. paa Rev. B. T. vii. No. 3. 2 $\frac{3}{8}$ L.
- 40 — Af I. H. Satirisk Med. i Anledn. af General Stenbocks og Markgreven af Sulzbachs Forjælgelse fra Fyen, efter Slaget ved Nyborg (d. 14 Nov.), med en Elephant paa Adv. B. T. vii. No. 4. v. Loon p. 433. 11 L.
- 41 1660. Af H. L. T. Oval Medaille af Sölvblik over den paa Kjöbenhavn afslagne Storm d. 11 Febr. 1659 og Freden med Sverrig d. 27 Mai 1660 med en efter en Krone udrakt Haand, som afhuges. B. No. 422 b). Typ. omtrent som T. ix. No. 2. v. Loon p. 456.
- 42 (1660). Af H. L. T. En lignende med Staden Kjöbenhavns Vaaben paa Rev. B. No. 423. Rev. som Adv. T. ix. No. 3. v. Loon p. 456.
- 43 (—) Af H. L. T. En Dito med Dronningens Brystb. paa Rev. B. T. xxiii. No. 5.

Forstaaende 3 Stykker (fra No. 41 - 43) henhøre til det Slags Medailler, der bleve baarne af de kjöbenhavnske Borgere, der havde taget Deel i Stadens Forsvar under Beleiringen.

- 44 1660. Over flere Begivenheder under Fred. III. Regjering, samt Souverainitetens Indførsel; paa Adv. den kongelige Families Brystb. i Krandsse. B. T. ix. No. 4. 13 $\frac{1}{2}$ L.

Uagtet Aurstallet 1660 findes paa denne Medaille, veed man dog, at den først er forfærdiget sex Aar senere, efter Erkebiskop Svanes Foranstaltning og paa hans Bekostning.

- 45a) (—) Som det synes i Anledn. af Arvehyldningen (d. 19 Oct.); paa Rev. de foregaaende Konger af det oldenborgske Huus. B. T. xxii. No. 1. 3 $\frac{1}{2}$ L.

- 45b) (—) En mindre Med. med Regalierne og Kongens Navnechiffre, med Omskrift: A DOMINO REGNA. B. T. xix. No. 2. (rar.) $\frac{1}{2}$ L.

Denne synes ligeledes at sigte til Forandringen i Regjeringsformen og den Magt, Kongen derved erholdt.

- 46 1665. En hollandsk Med. af G. Pool, over det i Bergens Havn tilbageslagne Angreb af Englænderne paa de hollandske Ostindiefarere d. 10 Aug. Paa Adv. en Forestilling af Staden Bergen og Angrebet. Paa Rev. et hollandsk Vers. van Loon P. 509. (rar.) 3 L.

- 47 (1666). Af H. L. T. En oval Med. af Sølvblik med Ösken, i Anledn. af Prindsesse Anne Sophies Formæling (d. 19 Oct.) med Churprinds Johan Georg III. af Saxen. Paa Rev. Prindsens Brystb. B. T. xxiii. No. 6. (rar.)

- 48 1668. En Bryllups-Medaille med 2 med Kjede og Laas forbundne Palmetræer paa Rev. B. T. xiv. No. 8. (rar.) 2 $\frac{1}{2}$ L.

Denne Medaille er sandsynlig et Privatforetagende af en Medailleur og bestemt til at sælges, for at bruges som Brudegave.

- 49 1670. Af A. M(eibus). Fiirkantet Med. i Anl. af Kongens Död d. 9 Febr. Adv. Kongens Hoved. Rev. En Obelisk. B. T. xxiv. No. 4. 2 L.

16 Danske Medailler. Fr. III.

- 50 1670. I samme Anledn., men her paa Adv. Regalierne under Kongens Navnechiffre. B. T. xxiv. No. 3. 2 L.
- 51 — En Dito med lidet forskjellig Adv. B. T. xxiv. No. 2. 1½ L.
-
- 52 Uden Aar. Af I. H.? med Kongens Brystb. paa Adv. og Dronningens paa Rev. B. T. xviii. No. 3. 2½ L.
- 53 — Af E. P. Med samme Brystb. paa Adv. og Rev. B. T. xviii. No. 4. v. Loon p. 427. 1½ L.
- 54 — En lille oval Med. af Sølvblik, med de samme Brystb. B. T. xxiii. No. 2.
- 55 — Af E. P. Paa Adv. Kongens Brystb.; paa Rev. det danske Vaaben omgivet af Rigs- og Provindsvaabenerne. B. T. xxiii. No. 4. 2½ L.
- 56 — Af I. H. Aftryk af det store Majestæts-Segl, som det brugtes efter Souverainitetens Indførsel. B. T. xxv. No. 1. 17½ L.
- At disse Stempler have havt denne Bestemmelse, sees iblandt andet af, at de findes saaledes brugte under Original-exemplaret af Kongeloven.*
- 57 — Af H. L.? Paa Adv. Kongens Brystb. i en zirlig Krands; paa Rev. en Indskrift. B. T. xviii. No. 2. (rar.) 3½ L.
- 58 — Af P. Herclas. Paa Adv. Brystb.; paa Rev. Kongen tilhest. B. T. xxiii. No. 3. (smuk og rar.) 5½ L.
- 59 — Af G. K(rüger). Firkantet Med. Adv. Kongens Brystb. i en Krands. Rev. En Indskr. B. T. xx. No. 1. 1½ L.
- 60 — Af (Blum). Paa Adv. et seilende Skib med dansk Flag, paa hvis Speil Tandem. Paa Rev. *Ein orlogschif das wol montirt auf ungestümen Meer lavirt gleich ist die kirche Christi zwar. ob sie muss leiden gross gefahr. doch endlich frey*

in Gottes hut die himmelsport Erreichen thut.
Typ. paa Adv. som Rev. af B. T. xxii. No. 2.

(perrarus.) $3\frac{1}{2}$ L.

*Den her brugte Rev. af denne Medaille er allene be-
kjendt ved et Par Auctionsfortegnelser.*

CHRISTIAN V.

61 (1670). Af H. L. T. Oval Med. af Sölvblik:
Adv. Frid. III. Brystb. Rev. Christ. V. Brystb.
B. T. Lv. No. 1.

62 — I Anledn. af Hyldingen d. 9 Febr. Adv.
Kongen tilhest; Rev. Sammes Symbolum. B. T.
II. No. 3. $7\frac{1}{8}$ L.

63a) (—) Uden Tvivl i samme Anledn. med samme.
Forestilling paa Adv. og en Indskr. paa Rev., som
B. T. xxxix. No. 2. men uden Randskrift. 4 L.

63b) (—) Over det af Kongen antagne Valgsprog.
Paa Rev. Forestilling af Salømons Dom. B. T. L.
No. 4: (rar.) 4 L.

*Man veed, at denne Medaille er udkommet kort efter
Kongens Thronbestigelse.*

64 (—) Af G. K(rüger). Fiirkantet Med. Rev.
en Elephant. B. T. xxxix. No. 3. 1 L.

*Den 1 Decbr. d. A. blev Elephant-Ordnen tildeelt
Hertug Johan Adolph af Slesv. Holst. Plöen; det formø-
des, at denne Medaille, som ligeledes er udkommet kort
efter Frid. d. III. Død, er præget i denne Anledning.*

65 1671. I Anl. af Kongens Salving: (d. 7 Juni)
Rev. Tredobbelt kronet Navnechiffre. B. T. III.
No. 4. $2\frac{1}{2}$ L.

66 (—) Trekantet Med., udkastet ved samme Anl.
Paa Rev. Regalierne lagte paa et Kors. B. T. III.
No. 1. $\frac{1}{2}$ L.

67 (—) I samme Anl. Rev. Kongens Navne-
chiffre og Regalierne. B. T. XLIV. No. 2.
(rar.) $7\frac{1}{4}$ L.

18 Danske Medailler. Chr. V.

- 68 (1671). I samme Anl. Rev. Büsterne af de foregaaende Konger af det oldenb. Huus. B. T. II. No. 2. 4¼ L.
- 69 — Formodentlig ved Kronprindsens (Fridr. IV.) Födsel (den 11 Octbr.). Rev. en Elephant staaende ved et Palmetræe. B. T. v. No. 3. (rar.) 1½ L.
- 70 (—) I Anl. af Kronprindsens (Frid. IV.) Födsel og Dannebrogordenens Fornyelse (d. 12 Oct.). Adv. En Elephant; Rev. Dannebrogskorset. B. T. v. No. 2. 2¾ L.
- 71 1672. Adv. Dronning Charlotte Amalies Hoved; Rev. Et siddende Fruentimmer med Overflödighedshorn og Palmegreen, hvorhos PIETAS. B. T. VII. No. 2. (rar.) 1¼ L.
- Denne Medaille saavel som No. 69 ovenfor kunne betragtes som uheldige Forsög paa Efterligning af Smaagen i de antike Mynter.*
- 72 — Adv. Kongens og Dronningens sammenföiede Brystb. Rev. Gudsfrygten og Retfærdigheden. B. T. v. No. 4. 4 L.
- 73 (1675). Over det med Hertug Christian Albert sluttede Rendsborgske Forlig (d. 30 Juni). Rev. Perseus, der befrier Andromeda. B. T. LI. No. 2. 1¾ L.
- 74 (—) Af I. H. I Anl. af Wismars Beleirring. Rev. Kongen tilhest. B. T. LIII. No. 3. 5 L.
- 75 — Af I. H. I Anl. af Wismars Overgivelse (d. 13 Decbr.). Rev. Prospect af Staden. B. T. x. No. 1. 3½ L.
- 76 1676. Af C. S(chneider). I Anl. af Gullands Erobring d. 1 Mai. Rev. Det Gullandske Lam. B. T. x. No. 2. 2¾ L.
- 77 — Over Söslaget under Öland (d. 1 Juni).

- Rev. Forestilling af Slaget. B. T. XII. No. 1. 3½ L.
- 78 1676. Over Vennersborgs Erobring d. 26 Juni. Rev. Plan af denne Fæstning. B. T. XII. No. 2. 3½ L.
- 79 (—) Af C. S(chneider) i Anledning af Helsingborgs Erobring (d. 4 Juli) og derved erholdt Herredømme over Sundet. Rev. Forestilling af Slottet og Staden. B. T. XLV. No. 1. 1½ L.
- 80 — Af G. K(rüger) en Skuedaler i Anledning af Landskrones Erobring (d. 3 Aug.), og den under Beleiringen indtrufne Begivenhed, at Tallene paa Kirkens Uhrskive ved et Lynslag (d. 28 Juli) forandredes. B. T. XII. No. 3. Madai Thalercab. No. 2681. (rar.) 2 L.
- 81 — Over Kongens Søster Anna Sophia, daværende Churprinds af Sachsen Johan (III) Gemalinde. Adv. hendes Brystb., Rev. et seilende Skib. Tenzel Lin. Alb. iv. p. 617. 3 L.
- Prindsesse Anna Sophia besøgte Danmark i dette Aar og var d. 1 Aug. tilligemed hendes Moder, Enkedronningen, og Dronning Charlotte Amalie hos Kongen i Leiren ved Landskrone.*
- 82 (1677) Over en Komet, som i dette Aar i April Maaned lod sig tilsyne, og Freds-Congressen i Nimwegen. Rev. Forestilling af Kometen. B. T. LII. No. 2. (rar.) 1 L.
- 83 — Af C. S(chneider) over Niels Juels trende Seiervindinger ved Øland, Langeland (d. 1 Juni) og i Kjögebugt. Rev. Forestilling af sidstnævnte navnkundige Slag, som fandt Sted d. 1 Juli. B. T. XIV. No. 1. (perrarus.) 70 L.

Denne Medaille er een af de største, man kjender, og kan nu holdes for saa meget sjældnere, efterat det ene af Stemplerne til den er bleven ubrugeligt, og der formedlst dens store Vægt og deraf flydende Kostbarhed ei forhen ere tagne mange Aftryk deraf.

84 (1677.) Over Slaget i Kjögebugt. Paa Rev. det svenske Admiralskib, som stryger Flaget for det danske. B. T. XLVII. No. 2. (rar.) 1 L.

85 — Af C. S(chneider) i Anledning af Kongens Seire til Lands og Vands. Adv. Tredobbelt Navnechiffre; Rev. Indskrift i en Krands. B. T. xv. No. 2. $1\frac{1}{2}$ L.

86 — Af C. S(chneider) i samme Anledning. Paa Adv. en Pyramide med Emblemer og Runer. B. T. LIV. No. 3. $1\frac{3}{4}$ L.

Den nærmeste Anledning til denne Medaille var Seieren i Jemteland d. 1 Aug., hvorved Grev Sparres Plan at erobre og ødelægge Kobberværket ved Røraas, blev forekommet. 1679 var man mindre heldig og slog først de Svenske efter at en Deel af Kobberværket var ødelagt.

87 1678. Over Rygens Erobring d. 13 Sept. Paa Rev. Prospect af Øen og derover en flyvende Ørn. B. T. xvii. No. 1. $3\frac{1}{4}$ L.

D. 7 Sept. 1677 blev Rygen erobret af de Danske, men tilbageerobredes d. 12 Jan. 1678 for Sverrig af Grev Königsmark; d. 13 Sept. indtoges Øen af de da forbundne danske og brandenborgske Tropper, og i denne Anledning, er denne Medaille præget.

88 a) (1679). Jetton, efter Formodning over Freden til Nimvegen. Rev. En Elefant. B. T. XLIX. No. 3. $\frac{1}{4}$ L.

88 b) (—) Jetton, i samme Anl. med et Sværd, hvorom en Slange snoer sig. B. T. XLIX. No. 4. $\frac{1}{4}$ L.

Ved disse to Jettons, som antages at være prægede i Anledning af ovenmeldte for Danmark ufordeeltige Fredslutning, er taget Hensyn paa Kongens Valgsprog.

88 c) (—) I Anl. af Kongens Misfornöielse med det franske Hofs Negotiationer til Fordeel for Sverrig. Paa Adv. CHRISTIANVS V. REX. DANÆ ET NOR. Kongens Brystb. Paa Rev. Gallus Protector og Regalierne lagte paa et Kornneg (Vasaslægstens Vaaben). Rev. B. T. L. No. 1. (ined.) $3\frac{1}{2}$ L.

- 89 (1679). I samme Anl., men her paa Adv. en Hane staaende paa et Rigsæble, med Indsk. SVECIA. B. T. I. No. 1. 2½ L.

At denne halv satiriske Medaille ei kan være fremkommen i Frankerig, men i Danmark, godtgjøres tilfulde ved næstforegaaende, der med samme Revers forener en Advers med Kongens Brystbillede; men dette Adverspræg maa dog senere være bleven forkastet, formodentlig fordi det alt for aabenbart tilkjendegav Medaillens Oprindelse.

- 90 — Af C. S(chneider) over Freden i Lund (d. 3 Sept.) og Defensiv-Tractaten med Sverrig af 26 Sept., som bestyrkedes ved Prindsesse Ulrica Eleonoras forestaaende Formæling med K. Carl XI. Paa Rev. en flyvende Mercur. B. T. XVII. No. 2. 2½ L.

Allerede d. 7 Juni 1675 var Prindsessen bleven høitidelig trolovet med den unge Konge af Sverrig.

- 91 1680. Af C. S(chneider) i Anl. af Ulrica Eleonoras Formæling (den 6 Mai) med K. Carl XI. Paa Adv. en flyvende Fama; paa Rev. en Pyramide m. m. B. T. XVII. No. 3. 3¼ L.

- 92 (1683). Af W. F. i Anl. af Grundstenens Nedlægning ved Kongen til Vor Frelseres Kirke paa Christianshavn (d. 30 Octbr. i det foregaaende Aar). Rev. Afbildning af Kirken, saaledes som den først var bestemt at skulle være. B. T. XXI. No. 2. 5½ L.

U. F. Gyldenlöve lod denne Medaille forfærdige og overleverede Kongen den til Sammes Fødselsdag d. 15 April d. A.

- 93 (—) Ved Lovens Publication (d. 23 Juni). Rev. Retfærdighedens Billede. B. T. XLVIII. No. 1. ¾ L.

- 94 (—) I samme Anl. Adv. Kongens Brystb. med en Laurbærkrands; Revers som forrige. (ined.) ⅓ L.

- 95 1684. Af C. S(chneider) over Fæstningen Chri-

22 Danske Medailler. Chr. V.

stiansöes Anlæg. Paa Rev. Forestilling af Fæstningen. B. T. xix. No. 1, 20½ L.

- 96 1684. I samme Anl. Adv. En Indsk.; Rev. en noget forskjellig Forestilling af Fæstningen. B. T. xx. No. 1. 13 L.

- 97 1685. Af O. B. L. V. Over Dronning Sophie Amalies Död d. 20 Febr. Adv. Forestilling af Slottet Amalienborg med Have. B. T. xxiii. No. 2. (rar) 1½ L.

De 4 Bogstaver oven og neden ved Vaabenskjoldene paa Reversen ere formodentlig Medailleurens Mærke. De to nederste af disse (LV) kunne, hvis Gisningen er rigtig, antages at betegne Lyneborg, hvor enten Medailleuren kan have været fra, eller hvor Medaillen maaskee er forfærdiget. Dette bliver sandsynligt derved, at Dronningen var en lyneborgsk Prindsesse.

- 98 — I Anl. af Kongens Födselsdag. Paa Adv. en Elephant; paa Rev. en Indsk. B. T. xxiv. No. 4. (rar.) 2⅔ L.

Denne Medaille er bekostet og udført efter Gyldenløves Foranstaltning.

- 99 — I Anl. af Kongens Reise til Norge (d. 19 Mai). Rev. Indsk.: NORVEGIA LVSTRATA A CHRISTIANO V. P. AVG. PP. &c. B. T. xxiv. No. 3. 1½ L.

- 100 — I samme Anl. Rev. Indsk. SALVO CHRISTIANO V. NORVEGIA FELIX &c. i en Krands. B. T. xxiv. No. 1. 1 L.

- 101 — I samme Anl. Adv. Kongen til Hest; Rev. et Skib. B. T. xxii. No. 4. ¼ L.

- 102 — I samme Anl. Adv. Den Norske Löve i et kronet Skjold; Revers, som foregaaende. Typ. Adv. som B. T. xxii. No. 3., Rev. som No. 4. ¾ L.

Af de her anførte, til tvende forskjellige Medailler henhørende Stempler, som her ere forenede, skjønnes, at

Medaillen er af det Slags, man i Tydskland benævner: Zwitter-Medaillen.

103 1685. I samme Anl. Adv. Kongen til Hest; Rev. Den Norske Löve i et Skjold. B. T. xxii. No. 3. $\frac{1}{2}$ L.

104 — I Anl. af Kongens Ankomst til Norge. Rev. et Alter, hvorpaa 15 i Pyramideform satte, luende Hjerter. B. T. xxiv. No. 2. 1 L.

105 — I Anl. af Kongens Reise i Norge. Rev. Indskrift i en Krands, som B. T. xxii. No. 5, men her under Indskriften paa Rev. v. f. g. L, $4\frac{1}{2}$ L.

106 — I samme Anl., med Omskr. paa Rev.: DORA ET FILA LVSTRAVIT. B. T. xxii. No. 2. 1 L.

Den 19 Juni passerede Kongen ridende over Dovrefjeld, hvor der strax reistes et Minde i Pyramideform, til Erindring om, at en Konge havde passeret Fjeldet.

Forestaaende Medailler: No. 99, 101, 103, 105 og 106 ere paa Foranstultning af Kongens naturlige Broder Ulrich Fredrik Gyldenlöve, den Tid Stadtholder i Norge, slagne i Anledning af Kongens Ankomst til og Reise i Norge, som varede fra den 27 Mai til d. 21 Juli.

107 — Over det med Hamborgerne sluttede Forlig (d. 23 Oct. 1686). Paa Rev. en Prospect af Hamborg, hvorum Bogstavet P atten Gange gjentaget. Hamburgisches Münz- und Medaillen-Vergnügen pag. 361. No. 2. 1 L.

Aarstallet paa forestaaende Medaille er ved Stempel-skjærerens Forseelse urigtig angivet, da Forliget først i det følgende Aar kom i Stand. Uden Tvivl er den bleven ompræget, da Medailler af samme Præg med det rigtige Aarstal findes, see B. Tab. XXIII. No. 1. og den anførte Hamborgske Myntbeskrivelse, pag. 81. No. 2.

108 1686. I Anl. af Hamborgs Beleiring. Adv. Forestilling af Stadens Bombardement. Hamb. Med. Vergn. pag. 361. No. 1. $3\frac{3}{4}$ L.

109 — I samme Anl. med Prospect af Staden, over hvilken sees en Komet. ibid. pag. 81. No. 3. $3\frac{1}{2}$ L.

- 110 (1686?). Satirisk Med., formeentlig i foranførte Anl., slagen af Hamburgerne, med en Stokfisk paa en Blok, der bankes af 5 Hænder. B. No. 759. Hamb. Med. Vergn. p. 201. No. 4. (rar.) 1 L.
Efter Andres Formodning sigter denne Med. til en under Fred. IV's Regjering forefalden Begivenhed.
- 111 — Over Stjerneskaandsens Beleiring ved Hamborg (d. 21-25 Aug.). Paa Rev. en Forestilling af Staden og Elben. B. T. xxiii. No. 3. Hamb. Med. Vergn. pag. 129. No. 2. $3\frac{1}{4}$ L.
Denne, saavel som de to foregaaende Medailler, ere uden Tvivl ei fremkomne i Danmark, men rimeligen slagne af Hamburgerne.
- 112 1687. I Anl. af Kongens Reise til Christiansøe i Mai Maaned og tiltagne Herredømme over Sundet. Rev. Neptun ridende paa en Delphin &c. B. T. xxiii. No. 4. $1\frac{1}{2}$ L.
- 113 1688. Over Kongens Ridderstatues Reisning paa Kongens Nyetorv. Rev. Forestilling af Statuen. B. T. xxvi. No. 1. $3\frac{3}{8}$ L.
Denne Ridderstatue er udarbejdet og støbt af Abraham Cæsar l'Amoureux, en ung fransk Bildhugger, som var i Christ. 5tes Tjeneste. 1682 skal der være begyndt paa Arbejdet, som fuldendtes dette Aar i Novbr. Maaned.
- 114 1689. Af A. K(arlstén) over den med Hert. Christian Albert d. 20 Juni sluttede Forening. Rev. En Indsigt. B. T. xxvi. No. 2. v. Loon pag. 407. 4 L.
- 115 — Ved Kongens Datters, Prindsesse Christiane Charlottes Død den 14 Aug. Rev. Et Tempel. B. T. xxvi. No. 4. $\frac{7}{8}$ L.
116. — Af B(arthold) M(eier) i Anl. af de K. Wilhelm III. af Storbritannien i dette Aar, ifølge Tractat af 25 Aug., sendte Hjælpetropper. Adv. Den bortseilende Flaade. B. T. xxvi. No. 3. v. Loon pag. 427. $2\frac{1}{2}$ L.
Den 8de og 9de Novbr. afseilede 7000 Mand danske

Hjælpetropper under Commando af Hertugen af Würtemberg til England, hvorfra de siden overførtes til Irland.

- 117 1691. Af C. W(innecke) over den med Sverrig indgaaede Traktat (d. 8 Marts). Rev. Fredens Billede. B. T. xxix. No. 2. (rar.) 1 L.

- 118 — Paa Kongens Födelsedag. Adv. En Stjerne B. T. xxix. No. 3. 2½ L.

Denne Med. er bekostet af U. F. Gyldenlöve. För at alle Talbenævnelser paa Medaillen skulde ende med Quinto, har man paa den kaldet Gyldenlöve en Fem og Halvtredsindstyve Aars troe Undersaat, endskjönt han först var föd den 4 Juni 1638.

- 119 — Af Ant. Meibus, over de danske Hjælpetroppers Medvirkning til Irlands Underkastelse. Rev. Tvende paa et Palmetræ ophængte Skjolde. B. T. xxix. No. 1. 2½ L.

Skal egentlig være præget i Anledning af Staden Limmericks Erobring d. 13 Octbr. d. A.

- 120 — Af B. M(eier) i Anl. af et nyt Kronverks Anlæg om Kronborg, for sikkrere at kunne beherske Sundet. Paa Rev. en Hovednögel med Omskrift CLAUDIT ET RECLUDIT. B. T. xxviii. No. 1. (rar.) 10½ L.

I Mai Maaned 1688 begyndtes de betydelige Arbeider paa Kronborgs Befæstning, som fuldendtes d. A.

- 121 — Af Bart. Meier over Flaadens Forflyttelse til den ved Nyholm indrettede Havn. Rev. Forestilling af Havnen og Flaaden. B. T. xxx. No. 1. 13½ L.

1692 har man föiet til denne Medaille en Randskrift i Anledning af at Volden om Nyholm og det saakaldte Nye Værk (Quinti Batteri) var fuldendt. Den 6 Octbr. 1692 løb det første paa Nyholm byggede Krigsskib af Stabelen i Kongens Nærværelse; da blev denne, allerede forrige Aar udarbejdede, Medaille atter uddeelt.

- 22 — Af C. Schneider i Anledning af en Dokkes Anlæg paa Gammelholm, ved Admiral Span.

Paa Adv. Afbildning af Dokken. B. T. xxviii.
No. 2. 6½ L.

- 123 1692. Over alchymistiske Forsög, anstillede den
10 Febr. i Kongens og Dronningens Overværelse.
Paa Rev. en Smelteovn og en Digel. B. T. xxx.
No. 2. (rar.) 2½ L.

Forsögene skulle have været foranledigede ved en fremmed reisende Chemiker, der angav at kunne uddrage Guld og Sölv af Qvægsölv. De foretoges i Gros-cantsler Reventlows Gaard.

124. 1693. Jetton i Anl. af Kongens Födselsdag. Paa
Rev. tvende ved et Alter offrende Fruentimmer.
B. T. xxxiii. No. 2. ½ L.

- 125 — Af B. Meier, over Krigserklæringen i Juli
Maaned mod Hertugerne af Brunsvig, Zelle og
Hannover. Paa Adv. Kongens Hoved med Hjelm,
paa Rev. en Samling af Vaaben. B. T. xxxiii.
No. 4. 2½ L.

- 126 — Af B. Meier, i samme Anl. Adv. Kongens
blotte Hoved; Rev. samme som foregaaende.
B. No. 487. 1½ L.

- 127 — Af J. Smelzing, over Ratzeborgs Bombar-
dering (d. 21 Aug.). Paa Rev. Forestilling af An-
grebet. B. T. xxxiii. No. 5. (rar.) 2½ L.

- 128 — Af A. Meibus over Freden til Ratzeborg
d. 29 Sept. Paa Rev. Gudinden Siva, som ned-
slænger sine Vaaben i Ratzeborgs Söe. B. T.
xxxii. No. 3. 3½ L.

- 129 — Af A. Meibus i Anl. af at Hertugen af
Lyneborg og Zelle blev ved Freden tvungen til
at nedrive Fæstningsværkerne om Ratzeburg. Rev.
En Hest i en Skandse, der med Bagbenene ned-
slaaer en Deel af samme. B. T. xxxii. No. 4. 5 L.

- 130 — Jetton af B. Meier i samme Anl. Paa Rev.
Indskr.: RATZEBURGUM SOLO ÆQUATUM. B. T.
xxxiii. No. 1. (rar.) ¾ L.

- 121 (1693.) I Anl. af Kronprindsens (Fredr. iv.) første Feldttog med sin Fader ved Ratzeburgs Bombardering. Paa Rev. en gammel og en ung Ørn, der flyve op imod Solen. B. T. LI. No. 4. 3¼ L.
- 133 — Af A. Meibus, i Anl. af Myntens Forbedring. Rev. En Indskrift. B. T. XXXII. No. 3. 1½ L.
- 134 — Af A. Meibus, en mindre i samme Anl. og af samme Typus. B. T. XXXII. No. 1. ¾ L.
Ved disse Medailler sigtes til den nye Krone-Myntfod, som indførtes i dette Aar. Reglementet herom udkom den 31 Decbr. 1692, hvorved bestemtes, at de skulde være 13½ lödige, som er det kjøbenhavnske Prövesölvs Lödighed; endnu ere Kronerne, som ere udmyntede efter denne Myntfod, bekjendte under Navn af Quinti Kroner.
- 135 1694. I Anl. af Kongens Födselsdag. Rev. En Indskrift med Runer. B. T. XXXV. No. 3. (rar.) 1¾ L.
Denne Medaille lod Utr. Frid. Gyldenlöve forfærdige
- 136 — Af B. M(eier) i samme Anl. Adv. Kongens Billede med Omskrift: PROVIDENTIAE CHR. V. P. P. A. P. P. OB SECURIT. CIRC. INF. SAX. RESTIT. Paa Rev. Forestilling af Ratzeburgs Bombardement. B. T. XXXV. No. 1. 5¼ L.
Denne Medaille lod Kronprindsen (Fridr. IV.) udarbejde og overleverede den til Kongen paa dennes Födselsdag.
- 137 (—) Af Ant. Meibus over Dannebrogordenens nye Statuter. Paa Rev. Ordenens Symbolum TESSERA FIDELIVM og Ordenen, der holdes af en Haand fra Skyerne over en Deel af Jordkloden. B. T. XLVI. No. 2. 5¾ L.
Den 1 Decbr. 1693 udgav Kongen de fornyede Statuter for Dannebrogordenen; ved Kronprindsens Födsel, d. 12 Octbr. 1671, var den tildeelt 20 Personer; nu bestemtes, at Riddernes Tal ei maatte overstige 50 og at d. 15 April skulde være Ordensdag. 1694 vare Ridderne

förste Gang samlede paa denne Dag i den befalede Ordensdragt, og da uddeelttes denne Medaille.

- 138 1694. Jetton i Anl. af Dronningens Födelsdag d. 27 April. Rev. et brændende Alter, hvorhos tvende staaende Figurer. B. T. xxxvi. No. 1. $\frac{1}{2}$ L.

- 139 — Af B. M(eier) i Anl. af Riddernes af Elephanten förste Forsamling paa Frederichsborg d. 4 Juli. Paa Rev. Indskrift i et Skjold, som tven-
de Elefanter holde. B. 557. cfr. T. xxxii. No. 2. (rar.) $1\frac{1}{4}$ L.

Denne Medaille er i Beskr. over den kongl. Samling urigtig henført til 1693, hvortil det feilagtige Aarstal paa Kobberstikket har givet Anledning.

- 140 — Af C. W(ermuth) i Anl. af Hertug Frederichs af Sachsen-Gotha Optagelse blandt Ridderne af Elephanten d. 5 Juli. Paa Rev. Ordenstegnet paa et Bord. B. T. xxxvi. No. 2. 1 L.

- 141 1695. Af A. Meybusch paa Kongens Födelsdag. Adv. Kongens og Dronningens Brystb. Paa Rev. de da levende kongelige Börens Hoveder. B. T. xxxvi. No. 4. $11\frac{1}{2}$ L.

- 142 — En mindre af en anden Medailleur i samme Anl. og med samme Typus. B. T. xxxvi. No 3. $4\frac{1}{2}$ L.

*De kongelige Prindser, som ere forestillede paa de foregaaende to Medailler, ere. 1) Kronprinds Frederik (IV.); 2) Prinds Christian, som døde den 27 Juni d. A. i Ulm, 20 Aar gammel; 3) Carl, fød den 25 Octbr. 1680, død 8 Juli 1729; 4) Wilkelm, fød 21 Febr. 1687, død 23 Novbr. 1705. Hovedet, som er anbragt i Midten, forestiller Kongens Datter 5) Prindsesse Sophie Hede-
vig, fød d. 28 Aug. 1677, død d. 13 Marts 1735.*

- 143 — Af C. S(chneider) i Anl. af Kronprindsesse Lovises Indtog d. 5 Decbr. Paa Adv. en Galei. B. Fredr. iv. T. i. No. 1. $3\frac{1}{2}$ L.

- 144 — Af A. Meybus over Kronprindsens For-

mæling d. 5 Decbr. Paa Rev. en siddende Fœcunditas. B. F. iv. T. i. No. 2. 4 L.

- 145 (1695.) I samme Anledn. Adv. Kronprindsens Brystb.; Rev. Prindsessens. B. F. iv. T. i. No. 4. (rar.) 3 $\frac{3}{4}$ L.

- 146 — Af E. over Wilhelms, Fyrste af Anhalt, Optagelse blandt Ridderne af Elephanten den 7 Decbr. Rev. En Elephant. B. T. xxxviii. No. 3. (rar.) 4 L.

Denne Fyrste af Anhalt-Hartzgerode var d. A. i Danmark; d. 20 Octbr. blev han i den kongelige Families Nærværelse paa Frederiksborg formælet med en Prindsesse af Nassau-Dillenburg. Ved Kronprindsens Formæling blev denne Fyrste og Geheimeraad Pless tildeelte Elephantordenen.

- 147 1696. Paa Kongens 50 Aars Fødselsdag, med tydsk Indskrift paa begge Sider. B. T. xxxviii. No. 4. 4 $\frac{3}{4}$ L.

- 148 1697. Af *A. Meibus*, i Anl. af at Kongen i Juni Maaned lod de ved Husum af Hertugen af Gottorp anlagte Skandser sløife. Paa Rev. Forestilling af Stabel-Holmer-Skandsens Beskydning og dens Omegn. B. T. lvii. No. 2. 3 $\frac{3}{4}$ L.

- 149 — Af *A. Meybus*, i Anl. af Kongens og Dronningens 30 Aars Bryllupsdag den 25 Juni; med Tvende Fruentimmer med Fakler, der holde et Skjold med Indskrift over et brændende Alter. B. T. xxxviii. No. 1. 4 $\frac{1}{4}$ L.

- 150 — I samme Anl. Adv. Kongens og Dronningens sammenföiede Navnechiffre. B. T. xlvi. No. 4. $\frac{1}{2}$ L.

Ulr. Fr. Gyldenlöve havde paa denne Dag foranstaltet en stor Fest og beværtede den kongelige Familie i sit Palais paa Kongens Nyetorv; efter Middagstaflet overleverede Gyldenlöves ældste Søn, den unge Greve af Laurvig, til de Kongelige den sidst beskrevne Lykönsk-

ningsmedaille i Guld. Om Aftenen fortsattes Festen paa Rosenborg.

- 151 1697. Af *A. Meybus*, over Kronprindsens förstefödde Sön, Prinds Christians Födsel d. 28 Juni. Paa Rev. en Genius, som bærer et Barn. B. Fred. iv. T. i. No. 3. $4\frac{1}{4}$ L.
- Den 1 Octbr. 1698 døde denne Prinds. See No. 153.
- 152 (—) Over det paa Kongsberg opdagede Guld i den paany optagne Grube *Die beständige Liebe*. Paa Rev. Forestilling af samme Grube. B. T. LII. No. 3. $2\frac{1}{2}$ L.
- 153 1698. En firkantet Med. af *C. S(chneider)* over Prinds Christians, Kronprindsens (F. iv.) ældste Söns, Död d. 1 Octbr. Paa Adv. et Barn, som opfarer til Himlen. B. F. iv. T. II. No. 2. $\frac{3}{4}$ L.
- 154 — Af *C. S(chneider)*, ligeledes firkantet og i samme Anledn. Paa Adv. Danmark og Norge staaende ved et Alter og foran samme et dødt Barn. B. F. iv. T. II. No. 1. $\frac{1}{2}$ L.
- 155 — Jetton af *M(eybus)* med Guds Tetragramma inden for en Triangel, og uden om samme tre G. B. T. XL. No. 2. $\frac{1}{2}$ L.
- Den 19 Octbr. blev Kongen ved en Parforcejagt i Jägersborg Dyrehave farlig saaret i Laaret af en Hjort; man formoder, at denne Jetton udarbejdedes til Erindring om, at Kongens Liv blev bevaret af det guddommelige Forsyn ved denne Leilighed.
- 156 — Af *C. Wermuth*; ved Hertug Henrich af Sachsen Römhild indsendt i Anl. af hans Optagelse blandt Ridderne af Elephanten. Paa Rev. en taarnet Elephant. B. T. XL. No. 3. $1\frac{1}{4}$ L.
- 157 1699. Af *A. Meybusch*, i Anl. af Kongens Födelsdag. Rev. en offrende Pietas. B. T. XL. No. 4. $1\frac{1}{4}$ L.

Denne Medaille lod Ulr. Fr. Gyldenlöves Sön, den unge Grev Danneskjold Laurvig, udarbejde. Forestillin-

gen har Hensyn paa Kongens Helbredelse, efter det paa Jagten erholdte Saar.

- 158 1699. Jetton over Kronprindsesse Lovise og Kongens Datter, Prindsesse Sophie Hedevig, med 2de Perler paa Rev. B. F. iv. T. II. No. 5. $\frac{1}{2}$ L.

- 150 — Af *Ant. Meybus* over Kongens Død d. 25 Aug. med en Liigkiste, hvorpaa Kongens Büste, der bekrandses af Guds frygt og Retfærdighed. B. T. LVII. No. 3. $\frac{1}{4}$ L.

- 160 — Af *A. Meybus*, i Anl. af Kongens Begravelse. Rev. En Pyramide. I Afsnittet E. C. D. 2 NOV. B. Tab. LVII. No. 1. $1\frac{1}{2}$ L.

Denne Medaille blev udkastet blandt Folket ved den meget pragtfulde Procession, som fandt Sted d. 2 Novbr. om Aftenen, da Kongens Liig blev udført fra Slotskirken til Roeskilde.

- 161 — Af *A. Meybus*, en mindre i samme Anl. og med lignende Revers, men i Afsnittet E. C. D. I. NOV. (Er ikke i Beskr.) $\frac{5}{8}$ L.

Den paa sidste Medaille urigtigen angivne Begravelsesdag har foraarsaget, at den ei er udkommen og derfor er meget sjælden. Da den 2 Novbr. var alle Sjøledag, kan det have givet Anledning til, at den til 1 Novbr. bestemte Begravelse blev udsat til fornævnte Dag, paa hvilken ogsaa Ligtalerne holdtes over den afdøde Konge.

162. Uden Aar. Aflang Med. af *H(erclas?)*. Paa Rev. C5. under en Krone, der holdes af Engle. B. T. LIII. No. 2. $2\frac{1}{2}$ L.

- 163 — En lignende af *H(erclas?)*; men paa Rev. et C med Krone over, holden af Engle. B. T. XLVIII. No. 2. $3\frac{1}{2}$ L.

- 164 — Aflang Medaille af *H(erclas?)*; med Adv. som de to foregaaende, og en Indsk. paa Rev. B. T. XLVIII. No. 3. $2\frac{1}{2}$ L.

Denne og de to foregaaende Med. formodes at være slagne i Anl. af Kongens Salving.

32 Danske Medailler. Chr. V.

- 165 *Uden Aar.* Af I. H. Rev. Kongens tredobbelte Navnechiffre satte i Trekant. B. T. XLVII. No. 7. 3 $\frac{3}{4}$ L.
- 166 — En mindre. Paa Rev. tre sammenslyngede C.v. satte i Trekant, hvorom DAN NOR REX. B. T. XLVII. No. 4. $\frac{5}{8}$ L.
- 167 — En Dito. Rev. Kongens dobbelte mod hinanden satte Navnechiffre. B. T. XLVII. No. 5. $\frac{3}{4}$ L.
- 168 — En mindre i samme Anl. med Valgsproget paa Rev. B. T. XLVII. No. 6. $\frac{3}{4}$ L.
- 169 — Af H. L. T. Aflang Med., sammensat af tvende Sölvblik. Rev. de tre Hovedvaabener, omgivne af Provindsvaabenerne. B. T. LV. No. 4.
- 170 — En Dito med Adv. som foregaaende og Rev. som B. F. III. T. IX. No. 2.
- Da Reversen henhører til Fredr. III., maa den enten ved en Feiltagelse eller i bedragersk Hensigt være sammenföiet med denne Advers.*
- 171 — En Dito. Rev. En bevæbnet Löve staaende mellem Krigsarmatur. B. T. LV. No. 2.
- 172 — En Dito. Rev. Den svenske Konges, Carl XI's Brystb. B. T. LV. No. 5.
- Denne formodes udgiven ved Prindsesse Ulrica Eleonoras Formæling med K. Carl XI. d. 6 Mai 1686.*
- Forestaaende Medailler (No. 170 og følgende), der alle ere forsynede med Ösken, troes, ligesom de af samme Art under Fredr. III. beskrevne, at have været udgivne ved forskjellige festlige Leiligheder og baarne som et Slags Hæderstegn af Kjöbenhavns Borgervæbning.*
- 173 — Med en Elephant og tvende Palmetræer paa Rev. B. T. L. No. 5. (rar.) 7 $\frac{1}{2}$ L.
- 174 — En mindre blot med en Elephant paa Rev. B. T. XLVI. No. 1. $\frac{7}{8}$ L.

Begge forestaaende have rimeligen Hensyn til Elephant-Ordenens Fornylse under denne Konge.

- 175 *Uden Aar.* Rev. En Löve, som forsvarer trende Skjolde med Danmarks, Norges og Slesvigs Vaaben. B. T. XLIV. No. 3. (rar.) 5½ L.

Lövens Stilling paa denne Medaille synes at være tagen af en af de tre Sölvlöver, som udarbejdedes i Chr. den 5tes Tid og ere anbragte foran den kongelige Throne.

- 176 — Af C. S(chneider). Rev. Krigsarmatur og Faner. B. T. XLV. No. 2. 3½ L.

- 177 — En Jetton. Paa Rev. ligeledes Krigsarmatur og Faner. B. T. XLIX. No. 2. ½ L.

- 178 — Af C. S(chneider). Paa Rev. Roer, Flag, Vimpler og Armatur. B. T. XLV. No. 3. 3½ L.

- 179 — En mindre af T. L. Paa Rev. et Krigsskib. B. T. XLVII. No. 3. 1½ L.

Medaillerne fra No. 177-179 ere uden Tvivl slagne for at uddeles som Belønninger og Udmærkelsestegn til Krigere af Land- og Søeceten.

- 180 — I Anledn. af Dronning Charlotte Amalies Födselsdag (1695?). Paa Rev. en Haand fra Skyerne, der udtömmet et Overflödighedshorn &c. B. T. XLVIII. No. 5. 3½ L.

- 181 — Adv. En Trane, staaende paa en Höi, der holder en Steen i den ene Klo, og neden for samme 9 sovende Traner. Rev. som B. T. LII. No. 4. (ined.) 3½ L.

Denne sjældne Medaille er saavel i Henseende til Landskabet, som Tranernes Antal paa Adv., forskjellig fra den i Beskrivelsen anførte med samme Revers.

- 182 — Paa Rev. Forestilling af Staden Kjöbenhavn. B. T. LI. No. 3. (rar.) 2 L.

Denne Med. skal efter Angivende være slagen i Anl. af det d. 6 Sept. 1671 begyndte Anlæg af Nyhavns Kanal.

- 183 — Med en Haand fra Skyerne, der holder en Vægtskaal. B. T. XLIV. No. 1. 1½ L.

Formodes slagen i Anl. af Freden til Nimwegen.

- 184 — I Anl. af nogle alchymistiske Forsög. Paa

Adv. en knælende Person i et Laboratorium. B.
T. LIV. No. 2. (rar.) 1 L.

- 185 Uden Aar. Af Meibus. Paa Rev. Dronning Charlotte Amalies Brystb. B. T. XLVI. No. 5. 1½ L.

Formodes slagen i Anl. af Prinds Christians Fødsel d. 25 Marts 1675.

- 186 — Af Meibus. Adv. Dronningens Brystb. Rev. Navnet JEHOVA i en Flammekreds. B. T. XLVII. No. 1. 1½ L.

Holdes for at have Hensyn til den reformeerte Kirkes i Aaret 1688 begyndte Bygning. Den 20 Febr. lagde nemlig Dronning Charlotte Amalie selv Grundstenen til denne Kirke for hendes Troesforvandre.

- 187 — Paa Rev. 3 Löver med Omskrift: UBIQUE LEO. B. T. LVI. No. 3. (rar.) ¼ L.

- 188 — Med Indskrift paa Rev.: LE GRAND ASTRE. B. T. LVI. No. 1. ¾ L.

- 189 — Med Indskr. paa Rev.: L'ASTRE BRILLANT. B. T. LVI. No. 2. ¾ L.

- 190 — Med Indskr. paa Rev.: DER NORDSTERN. B. Fr. IV. T. XXIX. No. 16. ¾ L.

De foregaaende tre Jettons synes at være udkomne paa en Tid; at den sidste er præget, imedens Frederik den Ate endnu var Kronprinds, bestyrkes derved, at intet Tal er tilføiet Chiffret.

- 191 — Jetton i Anledning af en ved Hoffet holdt Maskerade. Paa Adv. en Vogn, som trækkes af forspændte Slinger. B. T. LVI. No. 5. (rar.)

Den Maskerade, som foranledigede denne Jetton, blev holdt d. 16 Febr. 1693.

- 192 — Med Inskr. paa Rev.: MARTINALIA. B. T. LVI. No. 7. (rar.) ¾ L.

Denne Jetton er præget til Erindring om en ved Hoffet i Anledning af Prindsessen af Baden-Durlachs Nærværelse given Maskerade paa Mortensaften 1696.

- 193-96 — Fire Kobber-Jettons med følgende Indskrifter paa Rev.: VERSEHN IST VERSPIELT — ZUSEHN IST DAS BESTE IN SPIEL. — JE ÄRGER

SCHALK JE BESSER GLÜCK — og: KOM IHU AT DU
HELLIGER HVILEDAGEN. B. T. LVI. No. 10, 8,
9 og 6.

*De trende förste ere uden Tirol Spille-Jettons, den
sidste formodes at sigte til Forordningen af 6 Mai 1676
om Sabathens Helligholdelse.*

197 To forskjellige Ducatpræg i Sölv, 1673 og 1683,
begge med en Elephant paa Rev. B. T. VIII.
No. 1 og B. No. 280 b. Tilsammen 1½ L.

198-202 Sex forskjellige Dito uden Aar. B. T. XLI.
No. 5, 6, 7, 8 og 15. Tilsammen 1½ L.

FREDERIK IV.

203 1699. Af *E. Lesle*, i Anl. af Kongens Thronbe-
stigelse den 25 Aug. Paa Rev. Kongens og Dron-
ningens Navnetræk mellem en Ceder og et Pal-
metræ. B. T. II. 4. 3½ L.

204 (—) Af *A. Meibusch*. Adv. Chr. V. Brystb.
Rev. Fredr. IV's. B. T. III. No. 2. 4½ L.

205 (—) Af *A. Meibusch*. En mindre med samme
Brystb. paa Adv. og Rev. B. T. III. No. 1. 1 L.

206 (—) Et Ducatpræg i Sölv med de samme Bryst-
billeder. ½ L.

*Forestaaende Medailler (No. 204 og 205) saavel som
denne Ducat ere slagne i Anledn. af Chr. 5tes Död og
Frdr. 4des Thronbestigelse.*

207 — Jetton over Kronprindsens (Chr. VI) Föd-
sel d. 30 Nov. B. Chr. VI. T. I. No. 1. ½ L.

208 1700. Af *A. Meibusch*, i Anl. af Kongens Sal-
ving d. 15 Apr. Paa Rev. Regalierne paa et Al-
ter. B. T. III. No. 4. 4 L.

209 — Af *A. Meibus*, en Jetton af samme Ty-
pus. B. T. II. No. 6. ½ L.

210 — Over Tönningens Beleiring og Bombar-
dering. Paa Rev. en Indskrift. Berch Beskriv.
over Sv. Mynt pag. 207. No. 4. Typ. Adv. som
B. T. IV. No. 1. (rar.) 2 L.

36 Danske Medailler. Fr. IV.

- 211** 1700. Over samme mislykkede Beleirings Ophævelse d. 2 Juni. Rev. En Indskr. B. T. XXXVII. No. 1. 2 L.
- 212** — I Anledn. af Kjöbenhavns Bombardement (27-30 Juli), som Gjengjeld for Tönningens, med Forestilling af begge. B. T. IV. No. 3. 5 L.
- 213** — Over-Fredsslutningen til Travendal (den 18 Aug.). Paa Rev. Stjernebillederne den store og den lille Björn. B. T. VI. No. 1. 1½ L.
- 214** — En tydsk Med. i samme Anl. med en gjenemboret Tromme paa Adv. Berch pag. 208. No. 30. (rar.) 1 L.
- 215** — En Dito med en Laurbærkrands paa Adv. og følgende Indskrift paa Rev.: M. S. REGVMQVE CÆSARISQVE DANOR. POLON. RVSSORVM GORIANA (sic) NODO TERRIBILIORE FACTA HEROICA STVPENDA ADMIRARE POSTERITAS IN HOC MONVMENTO ANNO CONFVSIONIS SECVLARI MDCC. (rariss.) 2½ L.
- Denne Medaille, hvis Adv. ei synes fuldendt og hvis Indskrift paa Rev. er fejlfuld, er formodentlig derfor tilbageholdt af Medailleuren, og, i dette mislykkede Stykkes Sted, den hos Berch pag. 211 No. 46 beskrevne, udgiven. cfr. Noten sammesteds.*
- At iövrigt Medaillerne No. 210, 211, 212, 214 og 215 ei kunne være udarbeidede paa den danske Regjerings Foranstaltning, er klart af deres Indhold: De fleste af dem holdes for at være udkomne i Hamborg.*
- 216** 1701. Af A. Meibus, over Kongens Broders, Prinds Carls, Valg til Coadjutor i Lybek. Paa Rev. et Bord, hvorpaa et Sværd og en Bog. B. T. VI. No. 4. 6 L.
- 217** — Af P. B(erg) i Anl. af Landmilitiens Oprettelse (d. 22 Febr.). Paa Rev. en Pyramide, hvorved Armatur og Agerdyrknings-Redskaber. B. T. VI. No. 3. (rar.) 3½ L.
- 218** — Samme, lidet forskjellig. B. T. VI. No. 2. 3½ L.

- 219 1702. Paa Dronning Lovises Födelsdag d. 28 Aug. Rev. En Indskr. i en Krands. B. T. VII. No. 4. 2½ L.
- 220 — Af *A. Norman*, paa Kongens 32 Aars Födelsdag d. 11 Oct. Rev. Et Alter, hvorpaa en Rad af Kroner. B. T. VII. No. 2. 3¾ L.
- 221 — I Anl. af Kronprindsens (Chr. VI) Födelsdag. Rev. et Træ. B. Chr. VI. T. I. No. 2. 1½ L.
- 222 1703. Paa Kongens Sösters, Prindsesse Sophie Hedevigs, Födelsdag d. 28 Aug. Rev. En straalende Sol. B. T. VII. No. 3. 3 L.
- 223 1704. Ved Kongens Broders, Prinds Wilhelms, Födelsfest d. 21 Febr. Rev. Prindsen tilhest i Carousseldragt. B. T. IX. No. 1. 1 L.
- 224 — Over Kongens Reise til Norge (d. 29 Mai). Rev. Kongen tilhest, ledsaget af Goddædigheden og Retfærdigheden. B. T. VIII. No. 1. 4¾ L.
- 225 — I Anl. af Slotslovens Indretning paa Aggershuus og sammes Aabning i Kongens Nærværelse d. 11 Juni. Rev. Forestilling af Forsamlingssalen. B. T. VIII. No. 2. 4½ L.
- 226 — Over Kongens Besög paa Kongsberg i Juni Maaned. Adv. en Indskrift. Rev. Forestilling af Sölvværket og en Pyramide. B. T. IX. No. 5. 3½ L.
- 227 — I samme Anl. Adv. Kongen tilhest. Rev. som foregaaende. B. T. IX. No. 4. 4 L.
- 228 — Over Kongens fuldendte norske Reise og lykkelige Hjemkomst d. 4 Sept. Paa Rev. Forestilling af den norske og danske Kyst og Havet derimellem. B. T. VII. No. 4. 3¼ L.
- 229 — Over de danske Hjælpetroppers udviste Tapperhed i Slaget ved Hochstädt d. 31 Aug. Paa Rev. Seiersgudinden, der rækker Danmarks

- Genius en Krands. B. T. VIII. No. 4. v. Loon
pag. 430. 2½ L.
- 230 1705. Paa Kongens Fødselsdag. Rev. Et Pal-
metræ. B. T. VIII. No. 3. 4 L.
- 231 — Rev. Dronning Lovises Brystb. B. T. x.
No. 1. ½ L.
- 232 — Over Kongens Broders, Prinds Wilhelms,
Død d. 23 Novbr. Rev. En Pyramide. B. T. IX.
No. 3. ½ L.
- 233 1706. Af *P. Berg*, paa Dronning Lovises Fød-
selsdag. Rev. En Perlemusling, som beskinnes
af Solen. B. T. x. No. 2. 1½ L.
- 234 — Af *M. Rög*, i Anl. af Kongens Fødsels-
dag. Paa Rev. et Fruentimmer, holdende en
Vægtskaal og et Overflødighedshorn. B. T. x.
No. 3. 3½ L.
- 235 1707. Af *P. Berg*. Over Forordningen af 1 Aug.
om den theologiske Examen og Candidaternes
Befordring til Præste-Embeder. Paa Rev. Reli-
gionen ofrende ved et Alter. B. T. x. No. 4. 3½ L.
- 236 1708. Nytaarsmedaille. Paa Rev. en Indskrift.
B. T. XIII. No. 2. 1½ L.
- 237 — Af *P. Berg*, i Anl. af det store Caroussel
paa Enkedronningens, Charlotte Amalies, Fød-
selsdag d. 27 Apr. Paa Rev. tvende Pyramider,
hvorimellem en hængende Ring; foran disse et
Alter m. m. B. T. XIII. No. 4. 3½ L.
- 238 — Over det vestindiske Compagnies Fore-
ning med det guineiske. Rev. et Skib. B. T.
XIII. No. 3. 2½ L.
- 239 — I Anl. af Kongens Faderbroders, Prind
Georgs, den engelske Dronning Annas Gemals
Død d. 8 Nov. Paa Rev. en Stjerne, hvori Prind
sens Navnechiffre omgiven af 9, ved et Baand
forenede, Sole, paa hvilke hans Gemalindes og
Forvantes Navne. B. T. XII. No. 4. 11½ L.

- 240 1708. Af Rög, i samme Anl. Rev. En Indskrift. B. T. xii. No. 3. $3\frac{1}{4}$ L.

Af forestaaende tvende Medailler (No. 239 og 40) skal den förste være slagen i Kjöbenhavn, den sidste forfærdiget i Engelland af den paa Medaillen angivne norske Medailleur.

- 241 1709. Nytaarsmedaille. Paa Rev. et knælende Fruentimmer ved et Alter, hvorpaa et brændende Hjerter. B. T. xiv. No. 1. $1\frac{1}{4}$ L.

- 242 — I Anl. af Kongens Besög hos Kongen af Polen i Dresden d. 25 Mai. Paa Rev. en Stjerne, omgiven af Elephantordenen. B. T. xv. No. 1. $\frac{3}{4}$ L.

Efter Angivende skal denne Medaille være slagen i Sachsen.

- 243 — Af Groskurt, over tre Kongers, med Navnet Frederik, Nærværelse i Berlin i Juli Maaned. Paa Adv. sammes Brystbilleder indenfor en Triangel. B. T. xiv. No. 4. 2 L.

- 244 — Samme, mindre og uden Medailleurens Navn, i Anl. af en preussisk Prindsesses Daab d. 12 Juli. B. T. xiv. No. 2. 1 L.

Festiviteterne ved Kongens Ophold saavel i Dresden som Berlin vare overordentlige; af vigtigere Fölger var det, at Coalitionen imod Sverrig ved denne Sammenkomst forberededes. Imidlertid erklærede Preussen först d. 29 April 1715 Sverrig Krig.

- 245 — Ved Kongens Hjemkomst i Juli Maaned. Paa Rev. en Örn i Reden paa Toppen af et Træ. B. T. xv. No. 2. 1 L.

- 246 1710. Af W(ermuth). Nytaarsmed. over Kongens fuldförte Reise. Paa Adv. Kongens Navnechiffre i en straalende Stjerne. B. T. xv. No. 4. $2\frac{1}{4}$ L.

- 247 — Slagen af Hamborgerne i Anledning af de Svenskes Seier, under Anförsel af General Stenbock, ved Helsingborg d. 10 Marts. Paa Rev. en

Steenbuk, der stanger en Elephant. B. T. xiv. No. 3. $\frac{7}{8}$ L.

- 248 1710. Af *P. B(erg)*, over den svenske Flaades Flugt for den danske ved Amager d. 5 Oct. Paa Rev. Forestilling af Kjöbenhavn, Amager og begge Flaader. B. T. xiv. No. 1. $5\frac{1}{4}$ L.

Medens de Danske her søgte at tvinge de Svenske til Slag, var det, at Orlogsskibet Dannebroke geraadede i Brand ved sin egen Ild, og dets heltemodige berönte Chef, Hvidtfeld, valgte hellere at springe i Luften, end at udsætte den danske Flaade for Fare.

- 249 1712. Af *P. Berg*, i Anl. af Stades Bombardement og Overgivelse d. 7 Sept. Paa Rev. Forestilling af Bombardementet. B. T. xvi. No. 2. $6\frac{3}{4}$ L.

- 250 — Over Stades Overgivelse. Paa Adv. Prospect af Staden. B. T. xv. No. 5. 1 L.

- 251 1713. Over Altonas Brand (d. 7 Jan.) paa den svenske Generals, Grev Stenbocks, Befaling, og Zar Peter den 1stes Nærværelse i Hamborg. Paa Adv. Jehovas Navn i en Glorie. B. T. xix. No. 2. Hamb. Münzvergn. pag. 153. 1 L.

- 252 — I Anl. af Capitulationen til Oldensworth d. 16 Mai. Paa Adv. 4 fra Skyerne udstrakte Hænder, hver med sin Pen. B. T. xix. No. 1. 1 L.

- 253 — Af *P. Berg* og *Rög*. Over den svenske Armees Indsluttelse i Tönningen og Overgivelse d. 17 Mai, anseet som Gjengjeld for Altonas Brand. Paa Rev. en Pyramide med en Trophee paa Midten, ved Siderne Altona i Brand og fiendtlige Vaaben, hvorpaa Lynild fra Skyerne nedsl ynges. B. T. xvi. No. 3. 6 L.

- 254 — Satirisk Med. med Hensyn paa Beleiringen af Carl den 12tes Pallais i Bender i Febr. 1712 og over den svenske Armees Capitulation og Udgang af Tönningen d. 17 Mai. Paa Rev. en Elc-

phant med en tændt Fakkell i Snabelen, staaende ved en Tönde, af hvis Spundshul en Steenbuk rækker Hovedet frem. B. T. xvii. No. 2. 6 $\frac{1}{4}$ L.

- 55 1713. I sidste Anl., med en Elephant, der med det ene Forbeen nedslaaer en Steenbuk. B. T. xix. No. 3. 1 L.

Som Svar paa den af Hamborgerne slagne under No. 247 beskrevne Medaille er denne udkommen.

- 56 — Af P. Berg, over en Aloe, som i dette Aar blomstrede i Gottorps Have. Paa Rev. Afbildning af denne Plante. B. T. xx. No. 4. 2 $\frac{3}{8}$ L.

- 57 1714. I Anl. af Tönningens Overgivelse (den 7 Febr.). Paa Rev. Kongen, siddende foran en Pyramide, modtager af den knælende Anförrer sammes Kaarde og af Tönningen, under Billede af et knælende Fruentimmer, Stadens Nögler. B. T. xvii. No. 1. 6 $\frac{1}{4}$ L.

- 58 — Af P. Berg, i samme Anl. Paa Rev. Danmarks Genius, for hvilken en Kriger nedlægger sine Vaaben d. 8 Febr. B. T. xviii. No. 1. 5 $\frac{1}{4}$ L.

- 59 — Satirisk Med. i samme Anl. Paa Rev. en Elephant, der med Snabelen nedslaaer en Ulv og en Steenbuk, hvilket forskjellige hosstaaende Dyr roligere see paa. B. T. xvii. No. 3. 6 $\frac{1}{4}$ L.

Ved Ulven sigtes til den bekjendte hertugelige holsteenske Commandant, Wolf, der oplod Tönningen for General Steenbock og indtog hans Armee i Fæstningen.

- 260 — I samme Anledn. Paa Rev. en omkastet Tönde, hvoraf udfalde Faner, Vaaben &c.; oven over en Murkrone med Faner. B. T. xix. No. 4. 1 $\frac{1}{2}$ L.

Ved Töndens Indhold sigtes til det store Forraad af Krigsammunition, man fandt i Tönningen, nemlig 140 Kanoner, 25 Mörsere og 1760 Centner Krudt.

- 261 — I samme Anl. Adv. Afbildning af Tönningen. B. T. xx. No. 1. 1 L.

Den 17 Mai foregaaende Aar overgav den hele svenske Armee, som var indsluttet i Tönningen, sig til de Allierede og uddrog af Fæstningen, som imidlertid blev overgivet, men holdtes besat af de hertugelige hollandske Tropper, hvorfor Beleiringen af denne Fæstning fortsattes allene ved den danske Armee, indtil Commandanten, Wolf, formødelst Mangel og Sygdom blandt Besætningen, overgav den til Kongen d. 7 Febr. Den 10 Marts lod denne de udmærkede Fæstningsværker sløife.

262. 1714. Af P. Berg, over Enkedronning Charlottes Amalies Død d. 27 Marts. Paa Rev. en stjernefuld Himmel m. m. B. T. xx. No. 2. 2½ L

263 1715. I Anl. af Stralsunds Indtagelse i tre Frederikers Overværelse d. 23 Dec. Adv. Kongernes Brystb. i en Triangel. Rev. Prospect af Fæstningen. B. T. xx. No. 3. 1 L

264 1716. Over Wismars Erobring d. 19 April. Paa Rev. Afbildning af denne Stad. B. T. xxi. No. 4. 1½ L

Den 4 Sept. begyndte man at sløife og sprænge Fæstningsværkerne om Wismar, hvormed man først blev færdig næste Aar.

265a) 1717. Af I. G. S. Et 2 Groschen- og 1 Groschen Stykke af de saakaldte Sterbe-Groschener, over Anna Sophies, Frederik III. Datters, og Churfyrsten af Sachsen Johan Georg III. Enkes, Død d. 1 Juli. Paa Adv. et Skib.

Af disse to Stykker, der have samme Typus, findes blot det sidste i B. T. XXXV. No. 2.

265b) — Af P. Berg, over Jubelfesten for Reformationen d. 31 Oct. Paa Rev. Luther og Bugenhagen, der holde en Tavle med Indskrift. B. T. xxii. No. 1. 19½ L

266 — Af B(erg?), i samme Anl. Paa Rev. et opslaaet Bibel paa et Alter indenfor et Tempel. B. T. xxi. No. 4. 2½ L

- 267** 1717. Af *P. B(erg)*, i samme Anl. Paa Rev. en Indskrift. B. T. XXI. No. 3. 2 L.
Jubelfesten blev holdt med megen Høitidelighed i 8 Dage fra 31 Octbr. til 7 Novbr.
- 268** 1718. En fiirkantet Med. over Vandfloderne d. 25 Dec. 1717 og 25 Febr. d. A. i Holsteen. Paa Adv. Forestilling af samme. B. T. XXXVII. No. 2. (rar.) 1 L.
- 269** — Af *P. B(erg)*, over Carl d. XII. Död d. 11 Dec. og den derpaa fulgte Ophævelse af Beleiringen for Frederichssteen. Paa Rev. en Pyramide, behængt med det danske og norske Vaaben mellem Krigsarmatur og Faner, samt Forestilling af Fæstningen. B. T. XVIII. No. 2. 5½ L.
- 270** — Af *B(erg)*, over Carl d. XII. Fald. Paa Rev. en död Löve liggende forved Foden af den norske Löve. B. T. XXII. No. 1. 3¾ L.
- 271** — Over Kongens og Kronprindsens (Christ. VI.) Besög paa Kongsberg i Juli Maaned (d. 24de). Paa Rev. en Indskrift. B. T. XXIII. No. 4. 3¾ L.
- 272** 1719. Af *P. B(erg)*, i Anledn. af Marstrands Erobring ved Tordenskjold d. 25 Juli. Paa Rev. Forestilling af Angrebet. B. T. XXIII. No. 3. 4½ L.
Som bekjendt lykkedes det Tordenskjold ved List at indbilde den svenske Commandant, Oberst Danckwart, at han havde en stor Deel Krigsfolk med, hvilket foranledigede Overgivelsen, der imidlertid havde til Følge, at Danckwart kort efter blev halshugget i Gothenborg.
- 273** 1720. Af *P. B(erg)*, i Anl. af Freden med Sverrig til Frederiksborg d. 3 Juli. Paa Rev. tvende staaende Fruentimmer (Danmark og Sverrig), der række hinanden Haanden over et Alter. B. T. XXIV. No. 1. 6½ L.
- 274** — Af *P. B(erg)*, over de ved den Frederiksborgske Fred erholdte Fordele. Paa Rev. Danmark siddende og foran samme Eideren og Neptun knælende. B. T. XXIV. No. 2. 7 L.

275 1721. Af *P. B(erg)*, ved Dronning Lovises Død d. 15 Marts. Paa Rev. et Castrum Doloris. B. T. xxv. No. 2. 3½ L.

276 — Af *P. B(erg)*, over Kongens Formæling med Anna Sophie d. 4 Apr. Paa Adv. Kongens Brystb. Paa Rev. Dronningens. B. T. xxv. No. 1. 3 L.

Dronning Anna Sophia var den afdøde Groscantzlers, Grev Reventlows, yngste Datter, fød d. 16 April 1693. 1712 var den unge Grevinde givet Titel af Hertuginde af Slesvig; hun døde paa Clausholm d. 7 Jan. 1743.

277 — Af *A. Schultz*, ved Kronprindsens (Chr. VI.) Formæling med Sophie Magdalene d. 7 Aug. Paa Adv. begges modsatte Brystb. Paa Rev. et Laurbærtræ. B. Chr. vi. T. i. No. 4. 6 L.

278 — Af *P. B(erg)*, i samme Anl. Paa Adv. Kronprindsens Brystb. Paa Rev. Kronprindsessens. B. Chr. vi. T. i. No. 3. 3 L.

Formælingen og Bilageret holdtes paa Slottet Pretsch i Sachsen, hvorhen Kronprindsen var reist. D. 18 Decbr. holdtes først Kronprindsessens Indtog i Kjøbenhavn.

279 1723. Af *Wif*, over Kronprindsens Söns (Fr. V.) Födsel d. 31 Marts. Paa Rev. Danmark og Norge, som knælende modtage den nyfödde Prinds, der frembæres af en Skytsengel. B. Fr. v. T. i. No. 1. 5 L.

280 — I samme Anl. med Indskrift baade paa Adv. og Rev. B. Fr. v. T. i. No. 2. 2½ L.

Prindsen skal være födt Natten imellem d. 31 Marts og 1 April, og det var uvist, om man skulde antage den første eller sidste Dag; imidlertid valgtes den første.

281 — Af *Wif*, over Kongsbergs Sölvværks Secularfest. Paa Rev. Forestilling af Bjergværket. B. T. xxv. No. 3. 2½ L.

Den 16 Juli og følgende to Dage blev holdt en stor og pragtfuld Jubelfest paa Kongsberg, i Anledning af, at det var hundrede Aar siden, at Bondesönnen Jacob

Christophersen Grosvold af Sandsverd paa dette Sted tilfældig fandt Sølverts, hvilket gav Anledning til Sølvværkets Anlæg.

282. 1728. Af *I. I. H(oe) v. H(oenegge)* og *C. Wermuth*, over Kjöbenhavns Ildebrand d. 20 Octbr. Paa Rev. Forestilling af samme. (rar.) 4 L.

Ilden varede i 3 Dögn og 5 Timer, og mere end 1700 större og mindre Huse ödelagdes. derved.

283. 1729. Af (*P.*) *B(erg)*, ved Prinds Carls, Kongens Broders, Död d. 8 Juli. Paa Rev. et mellem 4 staaende Figurer opreist Kors. B. T. xxxv. No. 3. 6 L.

- 284 1730. Over Kongens Död d. 12 Octbr., med en Sarkophag, hvorpaa Kongens Büste, der bekrandses af Guds frygten og Retfærdigheden. B. T. xxxiv. No. 3. 5½ L.

- 285 — Af *P. B(erg)*, i samme Anl. Paa Rev. en Pyramide og Cypresser. B. T. xxxiv. No. 2. 2¾ L.

Den 12 Decbr. förtes Kongens Liig fra Odense, hvor Kongen var död, til Roeskilde og blev der bisat. Alle de kongelige Embedsmænd og Officerer, som assisterede ved denne höitidelige Begravelse, leveredes Exemplarer af sidstnævnte Medaille.

- 286 Uden Aar. Paa Adv. Kongens Hoved. Paa Rev. Dronning Lovises. B. T. xxxi. No. 1. 1½ L.

- 287 — Af (*P.*) *B(erg)*, med de samme Brystbilleder paa Adv. og Rev. B. T. xxx. No. 1. ¾ L.

- 288-90 — Tre mindre Sölvmed. i aftagende Störrelse med samme Brystb. paa Adv. og Rev. B. T. xxix. No. 12. samt No. 356, b' og 357, b.

- 291 — En meget lille Sölvmedaille. Adv. Dronning Lovises Hoved og paa Rev. en Sol. B. T. xxix. No. 15.

- 292 — En oval Ditto. Adv. Kongens og Dron-

ning Lovises Brystb. Rev. Enkedronning Charlotte Amalies Brystb. B. T. xxix. No. 13. (rar.)

- 293 *Uden Aar.* En lille Sølvmed. Adv. Kongens Brystb. Rev. Dronning Anna Sophies. B. T. xxxiv. No. 1.

- 294 — En noget større Dito. Adv. Kongens Brystb. Rev. Sammes dobbelte Navnechiffre. Typ. Adv. som B. T. xxix. No. 12. Rev. som No. 8. (Zwittermed.) $\frac{1}{4}$ L.

- 295 — En meget lille Ditto. Adv. Kongens Hoved. Rev. det dobbelte Navnechiffre. B. T. xxix. No. 14.

- 296 — Et Aftryk i Sølv af et Adversstempel til en oval Medaille med Kongens Hoved uden Omskrift. (ined.)

Forestaaende Aftryk synes at være et Forarbejde til en lille Medaille eller Mynt, der ei er bleven fuldendt.

- 297 — Af *P. Berg*. Paa Rev. en staaende Minerva med en Krands i Höire. B. T. xxvi. No. 2. $6\frac{1}{2}$ L.

- 298 — Af *P. B(erg)*. Rev. Roer, Anker, Flag, Vimpler og Armatur &c. B. T. xxxi. No. 3. 4 L.

Forestaaende to Medailler (No. 297 og 298) skulle under Krigen med Sverrig være uddeelte som Hæders-tegn, den sidste kun til Söekrigere.

- 299 — Af *A. Meibus*, paa Kongens Födelsdag. Rev. En Mercurstav, Kornax og en Oliegreen. B. T. xxvi. No. 1. $2\frac{1}{2}$ L.

- 300 — Adv. Kongens og Kronprindsens (Chr. VI.) modsatte Brystb. Rev. Tre i hinanden slyngede Krands med en fransk Indskrift i hver. B. T. xxxii. No. 4. (rar.) $2\frac{1}{2}$ L.

Denne Medaille skal Admiral Gabel have ladet præge i Anledn. af Kongens og Kronprindsens Reise til Norge, for at bivaane Marstrands Belçiring. Den fandt ikke

Bifald og udgaves derfor ei, hvilket er Aarsag til dens Sjældenhed.

- 11 Uden Aar. Adv. FRIDERICVS. III. D. G. DAN. NORW. V. G. REX. Kongens Hoved med Laurbærkrands. Rev. AVGVSTVS. II. D. G. REX POLON. ET EL. SAX. Sammes Hoved ligeledes med Laurbærkrands. I Kanten: MAGNOS IVNGIT CONCORDIA. (ined.) 1 $\frac{1}{2}$ L.

Denne Medaille, der sikkert er slagen i Tydskland, maa sandsynligvis være udkommen i Aaret 1709 eller 1710, enten under Fredr. IV. Ophold i Dresden i førstnævnte Aar, eller da Alliance-Tractaten mod Sverrig senere blev almindelig bekjendt.

- 12 — Adv. ANNA. D. G. MAG. BRIT. FRA. ET. HIB. REGINA. Dronningens Brystb. Rev. GEO. DAN. PR. M. ADM. ET. DVX. SVP. ANGLIÆ. Prinds Georgs, Kongens Farbroders, Brystb. B. T. XII. No. 2. (rar.) 2 $\frac{1}{2}$ L.

Da denne Medaille er præget i Engelland, findes den her tillands kun meget sjælden.

- 13 — Adv. Prinds Wilhelms Hoved. Rev. Kronprindsesse Lovises og Prindsesse Sophie Hedevigs modsatte Hoveder. Adv. som T. ix. No. 3. Rev. som T. II. 5. (Zwittermedaille.) 1 L.

- 14 — Af P. B(erg). Adv. Prinds Carls, Kongens Broders, Brystb. Rev. Hans Sösters, Sophie Hedevigs, Brystb. B. T. XXXIII. No. 1. (rar.) 1 $\frac{1}{2}$ L.

- 15 — Adv. Sophie Hedevigs Brystb. Rev. Lykken paa en Kugle, holden af en Haand fra Skyerne. B. T. XXXI. No. 2. 3 $\frac{1}{2}$ L.

- 16 — Nytaarsmed. Adv. SOM SOLENS GLANDS PAA NY BESTRAÅLER LAND OG VAND. Jordkloden, som beskinnes af den opgaaende Sol. Rev. SAA SIGNE GUD I AAR EN HVER UDI SIN STAND. Et Alter, hvorpaa Regalierne; oven over Jehovahs straalende Navn; paa hver Side af det større Alter tvende mindre med de forskjellige Stænders Emblemer; i Afsnittet: D. I IAN. (ined.) 1 $\frac{1}{2}$ L.

Denne temmelig sjældne Leiligheds-Medaille er formentlig et privat Fortagende, der ei maa have fundet den synderlig Afsætning.

- 307-8** *Uden Aar.* Afprægning i Sölv af tvende forskjellige Ducater med Adv. som B. T. xxix. No. 9. og Rev. som B. T. xxix. No. 10.

CHRISTIAN VI.

- 309** 1731. Af *G. W. Wahl*, i Anledn. af Kongens Kroning d. 6 Juni. Paa Rev. Regalierne paa et Alter mellem to qvindelige Figurer. B. T. ii. No. 3. 11½ L

I Beretningerne om Kroningsfesten omtales allerede denne Medaille; den er af meget slet Arbeide, hvilket maaskee har givet Anledning til, at den berömt Hedlinger senere er bleven anmodet om at forfærdige den følgende, der synes at være den første, han har udarbejdet for det danske Hof. Ved sin Tilbagereise fra Italien til Stokholm 1727, eller 1728, havde Hedlinger Audient hos Kongen af Danmark, der overvældede ham med Rødsel og tilbød ham Arbeide.

- 310** — Af *I. C. Hedlinger*, i samme Anl. Paa Rev. den kongelige Throne med to allegoriske Figurer paa hver Side. B. T. ii. No. 1. Oeuvr. de Hedlinger par Mechel T. xxxvi. 6½ L

- 311** — Af *W(ahl)*, over Dronningens Kroning samme Dag, som Kongens. Paa Rev. en af en Glorie omgivet Krone paa et Alter. B. T. ii. No. 2. 4 L

- 312** 1732. Af *I. C. Hedlinger*, i Anl. af Indstiftelsen af Ordenen l'Union parfaite d. 7 Aug. Paa Rev. Afbildning af Ordenskorset. B. T. iv. No. 1. Oeuv. d. H. xxxvi. (skjön.) 6½ L

- 313** — Af *M. G. Arbien*, i samme Anl. Adv. Dronningens Brystb. Rev. Norges og Branden-

borgs Genier, der holde Ordenskorset mellem sig. B. T. III. No. 3. (rar.) $\frac{7}{8}$ L.

Det var Dronning Sophie Magdalene, som paa 11 Aars Dagen efter hendes Formæling (d. 7 Aug.) havde foranstaltet en pragtfuld Fest paa hendes Landslot Hirschholm; ved Festen indstiftede Dronningen denne Orden, der uddeeldes af hende til Cavallerer og Damer.

314 (1732) Af M. G. Arbien. Adv. Kongens Brystbillede. (B. T. III. No. 2). Rev. Dronningens (B. T. III. No. 3.) (rar.) $1\frac{1}{4}$ L.

315 — Af W. Wahl, i Anl. af at Kronprindsen (Frederik V.) i sit 10de Aar selv mynstrede sit Regiment. Rev. Prindsen i romersk Dragt staaende imellem Minerva og Haabet. B. Fr. v. T. I. No. 3. $2\frac{1}{8}$ L.

316 1733. Af I. C. Hedlinger og P. Berg, i Anl. af Kongens og Dronningens Ankomst til Norge d. 3 Juni. Rev. Norges Genius, siddende ved et Fjeld, seer ud mod nogle over Havet kommende Skibe. B. T. v. No. 2. $5\frac{1}{8}$ L.

317 — Af K. (Erasmus Simon Kongsberg), i Anl. af Kongens Reise i Norge. Adv. Kongens Brystb. Rev. Kongen allene kjørende over et Fjeld. B. T. v. No. 1. (rar.) $4\frac{1}{8}$ L.

318 — Af I. C. Hedlinger og G. W. Wahl, i samme Anledn. Adv. Kongens og Dronningens Brystb. Rev. Begge kjørende i en Bjergegn. B. T. IV. No. 2. $5\frac{1}{8}$ L.

Da den første af disse Medailler (No. 317) mishagede, fordi Dronningen, som havde været med paa Reisen, ikke forekom derpaa, blev den supprimeret og den sidste udarbejdet i dens Sted.

I Aaret 1732 vilde Chr. VI. foretage en Reise i Norge; til Brug ved denne forfærdigedes en Reisedaler, som imidlertid blev omgjort, da Reisen udsattes. 1733 d. 12 Mai reiste Kongen, Dronningen og Dronningens Moder fra Fredensborg til Fladstrand, hvor de indskibede sig, og kom d. 3 Juni til Duclen ved Moss. Efter at

de höie Reisende, havde været i Christiania, Trondhjem, Bergen o. s. v., forlode de Norge d. 4 Septbr. og førtes igjen over til Fladstrand.

- 319 1733. Af I. C. Hedlinger og P. Berg, i Anl. af Kongens og Dronningens Nærværelse paa Kongsberg d. 29 Juni. Rev. Norges Genius henpeger med en Mercurstav til Gruberne. B. T. iv. No. 3. 6 $\frac{1}{2}$ L.

Fra d. 27 Juni til 1 Juli var Christian VI. og hans Dronning paa Kongsberg; d. 29 Juni steg Kongen ned i Hyttenbachs Grube og udhuggede selv et Stykke Sølv af Bjerget; hertil sigter den paa Medaillen anførte Datum, som og til, at man igjen vilde vinde Guld af den forladte Grube die beständige Liebe, hvilken Kongen da befalède at optage. Denne Befaling har formodentlig senere foranlediget Baron Tilas til at lade de pag. 6 omtalte Stemples forfærdige; men efter at man forgjæves havde anvendt 8000 Rdlr. paa Arbeidet i denne Grube, blev den atter forladt, og man opgav at søge Guld paa dette Sted.

- 320 1734. Af M. Arbien, i Anl. af Alliance-Tractaten af 24 Septbr. med Syerrig. Rev. Dania og Svea række hinanden Hænderne over et Alter. Cfr. B. T. v. No. 3. 2 $\frac{1}{2}$ L.

Denne Medaille er et Ungdomsarbeide af den siden saa berømte Medailleur Arbien. Den røber endnu saa meget Begynderen, at dette vel har været Aarsag til, at man har ladet G. W. Wahl udarbeide en ny Advers, som findes afbildet i Beskr., hvor denne ei omtales. Da nu denne Adv. kun i Begyndelsen er bleven brugt, er dette Exemplar sjældent.

- 321 1735. Over Kongens Søsters, Sophie Hedevigs, Död d. 13 Marts. Rev. En Indskrift. B. T. iii. No. 4. 4 $\frac{1}{2}$ L.

- 322 1736. Af P. H. G. (Paul Henrich Gödicke i Hamborg), i Anl. af Frigivelsen af den i 10 Aar spærrede Handel med Staden Hamborg. Rev. En tysk Indskrift. B. T. vi. No. 3. Hamb. M. M. V. pag. 137. No. 4. 1 $\frac{1}{2}$ L.

- 23** 1736. Over Ophævelsen og Afskaffelsen af Courant-Banken i Hamborg, ifølge det Forlig, som igjen aabnede Handelen med Danmark. Rev. Et Fruentimmer med Vægtskaal og Hammer (Mone-ta) knælende for en siddende Clementia. B. T. VI. No. 2. 3½ L.

Den 10 Decbr. 1726 blev paa Grund af, at Hamborg uagtet Reductionen vægrede sig ved at modtage den danske Courant-Mynt, al Handel med denne Stad spærret og Hamborgs Mynt forbuden at indføres i de danske Stater. 1736 sluttedes et Forlig og Handelen tillødes igjen efter at Courant-Banken, ifølge dette, var ophævet, og Staden havde betalt 500000 Mark Banco som Skadeserstatning til Danmark.

- 24** — Af G. W. W(ahl), ved Jubelfesten d. 30 Octbr. for Reformationens Indførelse i Danmark. Rev. Den danske Kirke, som hæver sig bort fra Peterskirken og den catholske Kirkes Symboler. B. T. VII. No. 1. 6½ L.

- 25** — Af G. W. W(ahl), i samme Anl. Paa Rev. en latinsk Indskrift. Adv. B. T. VII. No. 1, Rev. ibid. No. 2. 6½ L.

- 26** — Af G. W. W(ahl), i samme Anl. Paa Rev. en dansk Indskrift. B. T. VII. No. 3. 2 L.

- 27** — Af I. C. Hedlinger, i Anl. af Forbedringen af Krigsskibenes Havn. Paa Rev. Neptunus, som betragter den danske Orlogsflaades Havn. B. Till. T. III. No. 1. (Oeuvr. de Hedlinger. T. XXXI. (skjön.) 12 L.

- 28** 1737. Af M. G. Arbien, til Ære for Kronprinds Frederik (V.). Paa Rev. Haabet siddende. B. F. v. T. II. No. 1. 2½ L.

- 29** — I Anledn. af Markgrevinden af Culmbachs, Dronningens Moders, Død d. 23 August. Rev. En Indskrift. B. T. IX. No. 2. 3½ L.

Enke-Markgrevinden døde paa Fredensborg og blev bisat hos den kongelige Familie i Roeskilde.

- 330** 1737. Af *Hedlinger* og *Wahl*, over Foundationen af Walløe-Kloster d. 28 Novbr. Paa Rev. Dronningen, der overleverer Fundatsen til Abbedissen. B. T. VIII. No. 1. 4½ L.

- 331** 1738. Af *D. K.*, i Anledn. af Grundstenens Lægning til den nye Gymnasii-Bygning i Altona d. 3 Febr. Paa Rev. Afbildning af Bygningen. B. T. VIII. No. 3. (rar.) ¾ L.

- 332** — I Anl. af Hertuginde Frederica af Würtembergs Udnævnelse til første Abbedisse for Walløe-Kloster d. 14 Mai. Paa Adv. Klosterfrøknerens Ordenskors. B. T. VIII. No. 2, 2½ L.

Den 14 Mai var Kongens Navnedag; til denne anstattes, som man af det Følgende vil see, flere Fester.

- 333** 1739. Af *I. Bagge*, over Kongens og Hoffets Modtagelse paa Hirschholm-Slot d. 14 Mai. Paa Rev. Afbildning af den da fuldendte Deel af Slottet. B. T. x. No. 1. 4½ L.

- 334** — Af *G. W. Wahl*, i Anl. af den nye Dokkes Aabning d. 26 Mai. Paa Rev. Afbildning af Dokken. B. T. x. No. 3. 5¾ L.

- 335** — I samme Anl., men paa Adv. istedetfor Kongens Billede en Indskrift. B. T. IX. No. 4 4 L.

Den nye Dokke anlagdes istedetfor den ved No. 12 omtalte, der altid havde været ubrugbar. Det var Gra F. Danneskjold, der havde udvirket, at det nye Anlæg foretoges; det udførtes af Commandeur J. H. Dumreicher

- 336** 1740. Af *G. W. Wahl*, over Fuldendelsen af Christiansborg-Slots Bygning d. 28 Novbr. Paa Rev. Afbildning af det hele Slot. B. T. x. No. 3 10½ L.

- 337** — Af *I. Bagge*, i samme Anl. Paa Rev. en Indskrift. B. T. x. No. 4. 12½ L.

Allerede i Octbr. 1731 begyndte man at nedrive de

gamle Slot. Den 1 Octbr. 1732 blev den første Pæl nedrammet i Grunden til det nye Slot. Den 20 April 1733 lagde Kongen Grundstenen til Christiansborg. Den 18 Juni 1738 blev i den kongelige Families og Hoffets Nærværelse Krandsen af Tømmersvendene opsat paa Sparværket. Den 25 Octbr. 1740 bleve de kongelige Heste indførte i de da færdige Stalde, og en Fest for de Kongelige holdt i Ridehuset. Den 26 Novbr. s. A. fandt det pragtfulde Indtog paa det nybygte Slot Sted, og flyttede de kongelige Herskaber fra Frederiksberg. Den 27 Novbr. indviendes Slotskirken. Den 28 Novbr. høitideligholdtes med stor Pragt Dronningens, og den 30 Novbr. Kongens Fødselsfest paa det nye Residentsslot.

338 1742. Af *M. G. Arbien*, i Anl. af Kongens Fødselsdag d. 30 Novbr., og Dronningens d. 28 Nov., med deres Brystbilleder og Valgsprog. B. T. XI. No. 2. 3½ L.

339 — Af *G. Lunder*, over den Fred, Danmark nød. Paa Rev. Dania med en Oliegreen. B. T. XI. No. 1. 3½ L.

340 1743. Af *D. Haesling*, i Anl. af Kronprinds Frederiks (V) og Prindsesse Lovisa af Storbritanniens Formæling i Hannover d. 10 Novbr. Paa Rev. et Alter med de Formæledes Vaabener. B. Fr. v. T. II. No. 2. 6½ L.

Medailleuren David Haesling, en Eleve af Hedlinger, var Stempelskjærer ved Mynten i Hamborg og døde 1746 i Rusland.

341 — Af *G. W. Wahl*. I Anl. af Sammes Bilager d. 11 Decbr. Paa Rev. 9 Krands med Indskrifter, som angive de mellem det danske, engelske og lyneborgske Huus sluttede Ægteskaber. B. Fr. v. T. III. No. 1. 6½ L.

342 — Af *M. Arbien*, i samme Anledn. med de Formæledes Brystbilleder. B. Fr. v. T. III. No. 2. 2½ L.

343 — Af *P. H. G(ödicke)*, i samme Anl. Paa Rev. et Alter, over hvilket de to Formæledes

sammenföiede Hænder med en Krone over. B.
Fr. v. T. II. No. 3. 1½ L.

- 344 1744. Af *G. W. Wahl*, i Anl. af Hoffets Besög
d. 14 Mai paa det da fuldförte Slot i Hirschholm.
Paa Rev. Afbildn. af hele Slottet. B. T. x. No. 2.
3½ L.

- 345 — Af *B. (Hans Berg?)*. Over Indvielsen af
Gymnasiet i Altona d. 26 Mai. Paa Rev. Hercu-
les Musagetes, som overleverer Staden Altonas
Genius Fundationsbrevet. B. T. vi. No. 1. 2 L.

*Ved en Forseelse af Medailleuren findes Aarstallet
paa Medaillen saaledes angivet: MDCCXXLIV, hvilket
har forledet Forfatterne af Beskrivelsen over den kongelige
Samling til at anföre denne Medaille ved Aaret 1734; men
det var först i Aaret 1744 d. 26 Mai, at Gymnasiet ind-
viedes. Paa dette Exemplar har man sögt at rette
Feilen ved Affiling.*

- 346 — Af *L. Natter*, i Anl. af Rustningerne for
at opretholde Freden. Rev. En Minerva *Pacife-
ra*. B. T. xi. No. 3. (rar.) 4½ L.

*Rustningerne i Norden stode i Forbindelse med De-
monstrationerne i Anledning af Valget af en Thronfölger i
Sverrig. Grev Berckentin blev sendt til Stokholm for
at virke til, at Kronprindsen af Danmark udvalgte, og
for at understötte hans Underhandlinger holdtes en Krigs-
magt beredt; men Kongen var stemt for Fred, som ved-
ligeholdtes; og hertil sigter Medaillen.*

*I Novbr. 1743 blev den i London afdöde Capt. Nor-
dens Papirer og Tegninger bragte til Kjöbenhavn af
Marcus Tuscher. Han blev fulgt af sine Vennér Lorentz
Spengler og den berönte Steenskjerer Natter. Den Sid-
stes Ophold i Kjöbenhavn gav Anledning til, at han ud-
arbeidede forestaaende Medaille, som er en af de faa,
han har forfærdiget. Man veed, at Natter var gi-
vet Værclser paa Christiansborg, og at Kongen under-
tiden besögte ham for at see ham arbeide. Denne
store Kunstner vovede her at sætte sig ud over sin*

Tid og istedetfor at forestille Kongen med en vanzirende Paryk, at tage Antikerne til Mönster.

- 349 1745. Af *P. C. W(inslöv)*, over Kronprindsens förstefödde Söns, Christians, Födsel d. 7 Juli. Paa Rev. det Oldenborgske Huus's Genius med et Barn paa den höire Arm og en Phoenix paa den venstre Haand, staaende ved en Elephant. B. Fr. v. T. nr. No. 3. 5½ L.

- 349 — Af *M. G. A(rbien)*, i samme Anl. Rev. En latinsk Indskrift. B. Fr. v. T. nr. No. 4. 3½ L.

- 350 — Af *P. H. G(ödicke)*, i samme Anl. Adv. FELIX PARTUS; Prindsens Büste paa en Piedestal med Paaskrift PRINC. HAER. DAN.; ved den ene Side knæler Haabet. Rev. DIE HOFFNUNG TRIFFT EIN DER HIMLISCHE SCHLUS SPRICHT FIAT IA VIVAT PRINC CHRISTIANUS. Ei i Beskr. 1 L.

Denne Prinds döde den 3 Juni 1747.

- 351 — Af *Arbien*, til Kongens og Dronningens Födelsdag. Rev. Brystbillederne af tre Personer af den kongelige Familie. B. T. xv. No. 1. 13½ L.

De paa Reversen af denne Medaille forestilte ere: Kongens Söster, Prindsesse Charlotte Amalie, fød den 6 Octbr. 1706, död den 28 Octbr. 1782; Kronprinds Frederik (V.), og Kongens Datter, Prindsesse Louise, fød den 19 Octbr. 1726, formælet den 1 Octbr. 1749 med Hertug Ernst'af Sachsen-Hildburghausen, död den 8 Aug. 1756.

- 352 1746. Af *Arbien*, i Anl. af at Prinds Christian fyldte sit förste Aar d. 7 Juli. Paa Rev. en Indskrift. B. Fr. v. T. iv. No. 1. (skjön.) 1 L.

- 353 — Af *M. G. Arbien* og *P. C. W(inslöv)*, over Kongens Död d. 6 Aug. Paa Rev. Rigernes sorgende Genius, siddende ved en Pyramide. B. T. xv. No. 2. 4½ L.

Denne Medaille blev uddeelt ved Kongens Begravelse den 4 Octbr. i Roeskilde. Christian den 6te døde paa Hirschholm Slot.

- 354** 1746. Af *M. A(rbien)*, i samme Anl. Rev. En Indskrift. B. T. xv. No. 3. $3\frac{1}{4}$ L.

-
- 355** *Uden Aar.* Af *Peter Berg*, maaskee i Anl. af Thronbestigelsen eller Salvingen. Adv. Kongens Brystbillede. Rev. Hovederne af de 10 foregaaende Konger af den Oldenborgske Stamme. B. T. xii. No. 1. $13\frac{1}{4}$ L.

- 356** — Af *G. W. Wahl*. En Premiemedaille. Paa Rev. Minerva med en Laurbærkrands, staaende mellem Krigens og Videnskabernes Attributer, med Omskrift: PRÆMIUM VIRTUTIS. B. T. xii. No. 2. $6\frac{1}{2}$ L.

- 357** — Af *D. Haesling*. Paa Rev. en Deel af den nordlige Hemisphære med den lille Björn og flere Stjerner. B. T. xii. No. 3. 5 L.

- 358** — Af *I. C. Hedlinger*. Formodentlig i Anl. af Vallöe-Klosters Stiftelse. Adv. Dronningens Brystbillede. Rev. En Laurbærkrands med Omskrift. B. T. xii. No. 4. Oeuv. de H. T. xxxvii. (skjön.) $4\frac{1}{2}$ L.

FREDERIK V.

- 359** 1746. Af *P. H. G(ödicke)*, i Anledn. af Kongens Thronbestigelse d. 6 Aug. Paa Rev. Danmarks Genius, siddende ved et Alter, henvendt mod den opgaaende Sol. B. T. xxvii. No. 1. $1\frac{1}{4}$ L.

- 360** 1747. Af *M. G. Arbien* og *P. C. W(inslöv)*, i Anledn. af Salvingen i Frederiksborg Kirke d. 4 Sept. Paa Rev. Forestilling af Salvingen. B. T. v. No. 2. $6\frac{1}{2}$ L.

- 361 1747. Af *M. G. Wahl*, i samme Anl. Paa Adv. Kongen i Kroningsdragt. B. T. v. No. 1. 3 L.
- 362 — Af *Arbien*, over Dronningens Salving d. 4 Sept. Paa Rev. Dronningens Navnetræk i en straalende Sol, der beskinner den nordlige Deel af Jordkloden og krones af Genier. B. T. v. No. 3. 4 L.
- Ved Tafflerne, som bleve holdte paa Frederiksborg efter Salvingen, vare under hvert Couvert henlagte Exemplarer af de foregaaende tre Medailler; desuden udkastedes imellem Folket dobbelte Kroner med Randskrift "Et Nordens Lys gik ud, et andet tændte Gud."*
- 363 1749. Af *Arbien*, i Anl. af Prinds Christians (d. 7des) Födsel d. 29 Jan. Paa Rev. overrækker en kronet qvindelig Figur, hvis Hoved er omgivet med Straaler, det nyfödde Barn til en siddende Dania. B. T. ix. No. 1. 6½ L.
- 364 — Af *A(rbien)*, i Anledn. af Jubelfesten (d. 28 Octbr.) for den Oldenborgske Stammes trehundredeaarige Regjering. Paa Adv. Kongens Büste paa et Alter, omgivet af Brystbillederne af de 11 foregaaende Konger af den Oldenborgske Stamme. B. T. vi. No. 3. 14 L.
- 365 — Af *P. C. W(inslów)*, i samme Anl. Paa Rev. Polarstjernen, som beskinner en Deel af Jordkloden. B. T. vi. No. 2. 5 L.
- 366 — Af *G. W. Wahl*, i samme Anl. Paa Rev. en dansk Indskrift: DET OLDENBORGSKE (sic) HUUS VED ALLE KONGE-DYDER &c. B. T. iv. No. 1. 2½ L.

De forestaaende trende Medailler bleve hver ved sin Medailleur udarbejdede for kongelig Regning til denne Fest. Ved det Pragt-Taffel, som den 28 Octbr. blev holdt paa Christiansborg, vare Exemplarer af alle tre Medailler henlagte ved hvert Couvert.

- 367 — Af *G. W. Wahl*, i samme Anl., bekostet af det islandske Compagnie. Paa Rev. en Pie-

destal, hvorpaa det danske og det oldenborgske
Vaaben med en Krone over. B. T. VIII. No. 2.

2 L.

368 1749. Af *Arbien*, i samme Anl., bekostet af det
asiatiske Compagnie. Paa Rev. Compagniets
Chiffre med Krone over; ovenover denne det
kronede oldenborgske Vaaben, omgivet af Straa-
ler. B. T. VIII. No. 1. Madai No. 2704: 2½ L.

369 — Af *Arbien*, i samme Anledn., bekostet af
samme Compagnie. Paa Rev. en latinsk Ind-
skrift. B. T. VII. No. 2. Madai No. 2703. 2 L.

370 — Af *Arbien*, i samme Anl. Paa Rev. den
samme Indskrift som paa foregaaende. Adv. er
som Rev. paa No. 368. (Zwittermed.) 2 L.

*Stemplerne til forestaaende Medailler (No. 368-370)
vare oprindeligen bestemte til dermed at udmynte Species,
hvilke tillige skulde tjene som Erindringsmynter. De
bleve imidlertid ei hertil anvendte, men i dets Sted ud-
prægedes med dem Stykker af flint Sölv, som Medailler,
tvertimod Stempelskjæreren's Hensigt ved Forfærdigelsen.*

371 — Af *G. W. Wahl*, i samme Anl., bekostet
af det vestindiske Compagnie. Paa Rev. en Deel
af Jordkloden med de danske Øer i Vestindien;
over denne Compagniets Chiffre omgivet af Straa-
ler. B. T. VII. No. 1. 2½ L.

372 — Af *G. W. Wahl*, i samme Anl., bekostet
af Handels-Compagniet. Paa Rev. Forestilling af
Compagniets Plads. B. T. VIII. No. 3. 2½ L.

373 — Af *P. H. G(ödicke)*, i samme Anl. Paa
Rev. en siddende Dania, som holder et Skjold
med, de tre Löver i den venstre Haaad og læner
den höire paa et Skjold med det oldenborgske
og delmenhorstiske Vaaben. B. Till. T. III.
No. 1. (rar.) 1½ L.

*Den 25 April 1749 befalede Frederik den 5te, at en
Jubelfest skulde holdes d. A., i Anledning af, at den
Oldenborgske Stamme havde regjeret i tre Aarhundreder*

over Danmark. Christian den 1stes Kroningsdag, den 28 Octbr., og de to følgende Dage bleve bestemte til Festen; den første Dag blev holdt høitidelig Gudstjeneste og sunget Tedeum; den næste blev feiret med Orationer ved Universitetet og i Skolerne, om Aftenen var italiensk Opera; den tredje Dag tog Kongen i Procession ud til Prindsesse Charlotte Amalies Have ved Enden af store Kongensgade og lagde selv Grundstenen til en Kirke, som skulde have Navn af Frederikskirken; Planerne til Kirken vare af Oberst Eigtved; de bleve siden forandrede ved Jardin, og Marmorkirken anlagt over denne Grundsteen.

374 1750. Af *M. G. Arbien*, i Anl. af Kongens Födelsdag d. 31 Marts, bekostet af det Kongelige danske Selskab. Paa Rev. et kronet Fruentimmer, siddende ved et Bord, hvorpaa Oldsager, Diplomer m. m., foran hende en Genius med et Landkort. B. T. ix. No. 2. 4 L.

376 1751. Af *Arbien* og *P. C. W(inslöv)*, i Anl. af Dronning Lovises Död d. 19 Decbr. Paa Rev. en Liigkiste, ved hvilken Danmarks og Norges Genier sidde grædende. B. T. ix. No. 3. 4 $\frac{1}{2}$ L.

Dronningen döde i Barselseng, og den Prinds, hun nedkom med, döde ved Födseln; de bleve begge begravne i een Kiste. Ved de to Urner sigtes til det dobbelte Dödsfald.

377 1752. Af *P. C. W(inslöv)*, over Kongens Formæling d. 8 Juli med den brunswigske Prindsesse Juliane Marie. Paa Rev. Hymen med en brændende Fakkell. B. T. x. No. 2. 6 L.

378 — Af *P. C. Winslöv*, over at Dronningen blev af Kongen samme Dag kronet. Paa Rev. en med Straaler omgiven Krone paa et Alter. B. T. x. No. 1. 4 $\frac{1}{2}$ L.

379 — Af *P. H. G(ödicke)*, over samme Formæling. Paa Adv. Kongens og Dronningens Brystbilleder i Medaillons under en Baldachin. B. T. x. No. 3. 1 $\frac{1}{2}$ L.

- 380** 1753. Af *M. G. Arbien*, over Arveprinds Frederiks Födsel d. 11 Octbr. Paa Rev. en Æternitas, som i den ene Haand holder Solens, i den anden Maanens Billede. B. T. xi. No. 1. (skjön.) 4 L.
- 381** 1754. Af *M. G. Arbien*, over Stiftelsen af Akademiet for de skjønne Kunster. Paa Rev. et sidende Fruentimmer med Kunsternes Attributer, som frembyder en Laurbærkrands. B. T. xi. No. 2. 6½ L.
- 382** 1759. Af *M. Arbien*. Premiemedaille for Afhandlinger til det oekonomiske Magazin. Paa Rev. en opslaaet Bog, omgivet af en Laurbærkrands. B. T. xiv. No. 2. (smuk.) 1½ L.
- 383** 1760. Af *I. E. Bauert*, i Anl. af Jubelfesten d. 16-18 Octbr. for Souverainitetens Indførelse, bekostet af Kjöbenhavns Magistrat. Paa Rev. Frederik III. i romersk Dragt, rækkende en Krands til det for ham knælende Kjöbenhavn. B. T. xv. No. 1. 7½ L.
- 384** — Af *Arbien* og *D. I. Adzer*, i samme Anl., bekostet af det asiatiske Compagnie. Paa Rev. en Indskrift i en Laurbærkrands. B. T. xxi. No. 1. 5½ L.
- Det asiatiske Compagnie havde besluttet at opreise en Æres-Statue for Kongen; i Anledning heraf blev fornævnte Medaille udarbejdet. Paa Jubelfestens tredje Dag, den 18 Octbr., lagde Grev Moltke, som Præsides for Compagniet, paa Frederikspladsen Grundstenen til Monumentet; i denne blev et Exemplar af Medaillen nedlagt.*
- 385** — Af *I. H. Wolff*, i samme Anl., bekostet af Videnskabernes Selskab. Paa Rev. en sidende Apollo, der overleverer et knælende Fruentimmer en aaben Rolle. B. T. xv. No. 3. 5½ L.
- 386** — Af *D. I. Adzer*, i samme Anl. Paa Rev. Kongen i romersk Dragt med en Glorie om Ho-

vedet, siddende paa en Jordklode imellem tre allegoriske Figurer. B. T. XIV. No. 4. 8½ L.

- 387 1760. Aftryk af de forkastede Stempler til en Medaille i samme Anl. Paa Adv., hvis Idee er den samme som den foregaaendes, er Kongen staaende. B. T. XIV. No. 3. (rar.) 7½ L.

I Anledning af Jubelfesten havde man paa Kongsberg saavel af Stuffer fra Edsvold som af Værkets guldhaltige Sølv udmeltet og samlet. 26 til 27 Lod i Norge fundet Guld; dette vilde man anvende til deri at udpræge en Jubelmedaille, som blev forfærdiget af Stempelskjæreren ved den kongsbergske Mynt; men da Stemplerne prøvedes i en anden Materie, sprang det ene. For nu at vise, hvad man havde villet, sendtes Stemplerne og Guldet til Kjöbenhavn, hvor man imidlertid med Grund fandt, at Emblemerne vare yderst smagløst anbragte, hvorfor en ganske ny Medaille udarbejdedes med nogen Forandring i Stillingerne.

- 388 1762. En tydsk Medaille i Anl. af at den med Rusland forventede Krig ei udbrød.

Adv. GOTT LOB DER KRIEG HAT NVN EIN (Loch)

1762. En gjennemboret Tromme &c.

Rev. HERR MACHE GANTZ UND FEST DEN FRIED AN ALLEN ORTEN. En Kurv, oven over en Haand, der fra Skyerne nedrækker en Oliegreen, og flere Frugter, der nedregne i samme. (ined. rar.) ½ L.

Ideen synes at være laant fra den ovenfor under No. 214 anførte Medaille.

- 389 1765. Af I. H. Wolff, til Kongens Födelsdag d. 31 Marts, fra Kunstakademiet, som da havde virket i 10 Aar. Paa Rev. de tre Gratier beklædte, med Kunsternes Attributer i Hænderne. B. T. XIII. No. 3. 6½ L.

- 390 — En lignende med en anden Rev., paa hvilken Gratierne ere nøgne. B. T. XIII. No. 2. (rar.) 6½ L.

Da de nøgne Grabier paa Reversen af denne Medaille af en vis høi Person fandtes anstødelige, blev samme forkastet og forandret saaledes, som den under foregaaende No. er beskrevet.

- 391** 1766. Af *D. I. Adzer*, over Kongens Død den 14 Jan. Paa Rev. Façaden af en Bygning, foran hvilken et Fruentimmer, siddende med et diende Barn, en liggende Syg og flere af Kunsternes Genier. B. T. xx. No. 2. 4½ L.

- 392** — Af *I. H. Wolff*, i samme Anl. Paa Rev. et Grav-Monument og foran dette Rigernes sørgende Genius siddende. B. T. xx. No. 3. 2½ L.

Frederik den 5te døde paa Christiansborg Slot. Den 18 Marts blev det kongelige Liig udført fra Slotskirken til Roeskilde. Ved Begravelsen uddeltes forestaaende to Medailler.

- 393** *Uden Aar.* Af *Arbien*, Afprægning i Sølv af Kunstakademiets store Guldmedaille, med Omskrift paa Rev.: MERENTI. B. T. XIII. No. 1. 2½ L.

- 394** — Af *M. Arbien*. Afprægning i Sølv af Kunstakademiets lille Guldmedaille, med Omskrift paa Rev.: CONANTI. B. T. XII. No. 1. 2 L.

- 395** — Af *Arbien*. Kunstakademiets forhen brugte store Sølvmedaille, med Omskrift paa Rev.: EXAMINANDO. B. T. XII. No. 2. 6½ L.

- 396** — Af *M. G. Arbien*. Kunstakademiets forrige lille Sølvmedaille, med Omskrift paa Rev.: ALLICIENDO. B. T. XII. No. 3. 4½ L.

- 397** — Premiemedaille for norske Bønder. Paa Rev. to gravende Bønder. B. T. xx. No. 1. (rar.) 2½ L.

- 398** — Af *I. H. Wolff*. Prøveaftryk af Adversen til en ufuldført Medaille, med Kongens laurbærkrandsede Brystbillede i romersk Dragt.

(skjön.) 2½ L.

Formodentlig er Reversstempleet til denne Medaille formedelst Kongens Død ei bleven fuldendt.

- 399 Et Ducatpræg i Sølv af 1747. Beskr. No. 16.
Adv. som T. xvi. No. 8, Rev. ib. No. 10. $\frac{1}{2}$ L.

CHRISTIAN VII.

- 400 1766. Af *D. I. Adzer*, i Anl. af Prindsesse Sophia Magdalenas Formæling med den svenske Kronprinds Gustav (III.) d. 1 Octbr. Paa Adv. Prindsessens Brystbillede. B. T. i. No. 2. $5\frac{1}{2}$ L.

Paa een og samme Dag foregik Formælingen per procurationem i London for Christian den 7de og i Kjøbenhavn for Kronprindsen af Sverrig. Prindsesse Sophia Magdalene var Frederik den 5tes ældste Datter; hun var fød d. 3 Juli 1746, døde d. 21 Aug. 1813 i Stokholm.

- 401 — Af *I. H. Wolff*, over Kongens Formæling med den engelske Prindsesse Caroline Mathilde d. 8 Nov. Paa Adv. de Formæledes Billede. B. T. i. No. 1. 6 L.

Riddersalen paa Christiansborg, som var begyndt at decoreres i Frederik den 5tes Tid under Jardins Bestyrelse, blev første Gang brugt ved Dronning Caroline Mathildes Indtog d. 8 Novbr.

- 402 1767. Af *D. I. Adzer*, over Kongens Salving d. 1 Mai. Paa Rev. Kongen i Kroningsdragt, knælende foran et Alterbord. B. T. ii. No. 1. $6\frac{1}{2}$ L.

- 403 — Af *I. H. Wolff*, over Dronning Caroline Mathildes Kroning samme Dag. Paa Rev. et Alter med en af en Glorie omstraalet Krone. B. T. ii. No. 2. 5 L.

Christian den 7de og Dronning Caroline Mathilde bleve salvede i Christiansborg Slotskirke. Danske og norske Rigsorter af d. A. bleve udkastede imellem Folket ved den Fest, som for dette var foranstaltet paa Ridebanen.

- 404 1768. Af *D. I. Adzer*, over den nu regjerende Konges Födsel d. 28 Jan. Paa Rev. en staaende Æternitas med en Phoenix i höire Haand. B. T. II. No. 3. 6½ L.
- 405 — Af *L. P. F.*, over Kongens Ankomst til Engelland. Paa Rev. to Overflödighedshorn, mellem hvilke to sammenföiede Händer holde en Mercurstav. B. T. III. No. 2. 1½ L.
- 406 — Af *I. Kirk*, i samme Anl. Paa Adv. Kongens Hoved. Paa Rev. en engelsk Indskrift. B. T. III. No. 1. 1 L.
- 407 — Af *I. Kirk*. Paa Adv. Kongens Brystbillede med Pandser. Rev. som foregaaende. (Ei i Beskr.) 1½ L.

Forestaaende trende Medailler ere prægede i Engelland og derfor her ei almindelige. Kongen forlod Kjöbenhavn d. 6 Mai 1768, opholdt sig i Hertugdømmet indtil d. 6 Juni, da han tiltraadte en Reise i Udlandet, under Navn af Prinds af Travendahl; to Maaneder opholdt han sig i Hannover og Hanau, gik derpaa over Holland og igjennem Nederlandene til Calais, hvorfra han d. 9 Aug. afreiste til London. Efter at have været overvældet med Fester, forlod Kongen Engelland d. 11 Octbr., kom til Paris d. 21 Octbr. og opholdt sig der til d. 9 Decbr. Den 1 Jan. 1769 var Kongen igjen inda for de danske Grændser, d. 14 Jan. holdt han efter Hjemkomsten sit Indtog i Kjöbenhavn.

- 408 — Af *I. H. Wolff* og *P. Gianelli*. Videnskabernes Selskabs Priismedaille. Rev. Sandhedens Genius, svævende over Skyer, frembyder en Laurbærkrands. cfr. B. T. IV. No. 1. 6 L.

Stemplerne til denne Medaille bleve først skaarne af Wolff; men da Reversstemplet ved gjentagne Afprægninger var sprunget, blev et andet med samme Forestilling forfærdiget af Gianelli.

- 409 — Af *I. H. Wolff*, bekostet af det asiatiske Compagnie ved Stöbningen og Opreisningen af

Frederik den 5tes Statue paa Amalienborg. Paa Adv. Afbildning af Statuen. B. Fr. v. T. XXI. No. 2. 11 $\frac{1}{2}$ L.

- 410 1768. Af *D. I. Adzer*. En mindre Med. med samme Forestilling. B. l. c. No. 3. 5 $\frac{1}{2}$ L.

Flere Planer saavel af Marcus Tuschér og L. Wiedemann, som af Sally vare udkastede til at pryde den nye Frederiksplads med en Statua Equestris af Kongen; imidlertid var det först d. 3 Apr. 1751, efter at Sally havde været næsten et Aar i Kjöbenhavn, at det asiatiske Compagnie besluttede at opreise Kongen den omtalte Statue. Den 18 Octbr. 1760 lagde Grøv Moltke, som Præsides for Compagniet, Grundstenen (see No. 384); d. 2 Marts 1768 blev Statuen stöbt af P. le Gor, d. 15 Aug. 1768 blev den ved Tömmermester Zuber flyttet fra Gjet-huset til ud for Marmorkirken, d. 16 Aug. blev den i Hof-fets Nærværelse fört til sit Bestemmelsessted og befæstet i Fodstykket; hertil sigter Aarstallet paa Med., men det var ei för d. 1 Aug. 1771 at Statuen afdækkedes. Grøv Moltke gav en stor Fest i den Anledning, hvorved de ovennævnte Medailler og Preislers Kobber af Statuen bleve uddeelte. Den kostede Compagniet 401080 Rdlr.

- 411 1769. Af *D. I. Adzer*, foranstaltet af Kunstakademiet ved Kongens Hjemkomst fra sin Reise (d. 14 Jan.). Rev. Indskrift i en Krands. B. T. III. No. 3. 5 $\frac{1}{2}$ L.

- 412 — Af *D. I. Adzer*. Priismedaille af General-Landvæsens-Commissionen. Paa Rev. en Krands. B. T. IV. No. 4. 5 $\frac{1}{2}$ L.

- 413 — Af *D. I. Adzer*. En mindre Med. til samme Brug. Paa Rev. en Indskrift. B. T. IV. No. 3. 2 $\frac{3}{8}$ L.

- 414 — Af *D. I. Adzer*. Det d. 29 Januar oprettede Landhuusholdnings Selskabs store Priis-medaille. Paa Adv. et Fruentimmer med en Krands i hver Haand, staaende paa en Piedestal. B. T. v. No. 1. 5 $\frac{3}{4}$ L.

- 415 1769. Af *Wolff*. Samme Selskabs mindre Priis-medaille. Paa Adv. to sammenbundne Kornneg. B. T. v. No. 2. $2\frac{1}{2}$ L.
- 416 — Af *Adzer*. Samme Selskabs mindstø Priismedaille. Paa Adv. en ved en Colonne sid-dende bevinget Genius, der frembyder en Krands m. m. B. T. iv. No. 2. $1\frac{1}{2}$ L.
- 417 1771. Af *D. I. Adzer*. Medaillen Pro Meritis. Paa Rev. en Laurbærkrands og en Egekrands med tvende derover lagte Overflödighedshorn og ovennævnte Overskrift. B. T. i. No. 3. 6 L.
Denne Medaille blev forfærdiget, for, som et udmærket Beviis paa Kongens Paaskjønnelse af Fortjeneste, at uddeles i Guld.
- 418 1772. Af *I. E. Bauert*, til Ære for Enkedronning Juliane Marie i Anledn. af d. 17 Januarii. Paa Rev. et Fruentimmer (*Telesilla*), der væbner sig. B. T. vi. No. 1. (rar.) $3\frac{1}{2}$ L.
- 419 — Af *I. H. Wolff* og *D. I. A(dzer)*, over den af Grev A. G. Moltke til Ære for Kong Fréderik den 5te i Bregentved Have opreiste Obelisk. Paa Rev. Afbildning af Obelisk. B. Fr. v. T. xxii. No. 2. $6\frac{1}{2}$ L.
Denne Obelisk, som er 41 Fod høi, udarbejdedes efter Jardins Tegning af Kalksteen fra Faxøe, dog ei gandske af eet Stykke.
- 420 1774. Det asiatiske Compagnies større Premie-medaille, efter Beslutning af General-Forsamlingen d. 14 April. Paa Adv. en Egekrands. B. T. vii. No. 1. $4\frac{1}{2}$ L.
- 421 — Sammes mindre Premiemedaille, med li-den Forskjellighed paa Rev. B. T. vii. No. 2. $4\frac{1}{4}$ L.
- 422 — Af *D. I. Adzer*, over Arveprinds Frederiks Formæling med Prindsesse Sophie Frederike af Mecklenborg d. 21 Octbr. Paa Adv. de Formæledes Brystbilleder. B. T. vi. No. 3. $6\frac{3}{8}$ L.

Prindsesse Sophie Frederikke, en Datter af Prinds Ludvig af Mecklenborg-Schwerin, var fød d. 24 August 1758, og døde paa Sorgenfrie d. 29 Novbr. 1794.

- 423** 1774. Af *D. I. Adzer*, paa Kunstakademiets Foranstaltning til Ære for Arveprinds Frederik. Paa Rev. Germanicus Cæsar staaende imellem en Trophee og forskellige Vaaben. B. T. vi. No. 2. 6 L.
- 424** 1775. Af *I. E. Bauert*, bekostet af den i Novbr. d. A. oprettede Dreiers Klub, med Indskrift paa begge Sider. B. T. xvii. No. 4. 1½ L.
- 425** 1776. Af *D. I. Adzer*, fra Kjöbenhavns Magistrat og deputerede Borgere i Anledn. af den d. 15 Januar underskrevne Forordning om Indfødsretten. Paa Rev. en Indskrift. B. T. viii. No. 2. 4½ L.
- 426** — Af *D. I. Adzer*, i Anledn. af samme Forordnings Bekjendtgjørelse paa Kongens Fødselsdag d. 29 Januar. Paa Rev. en siddende Pietas, foran hvilken tre staaende Börn. B. T. viii. No. 1. (smuk.) 7½ L.
- 427** — Af *D. I. A(dzer)*, i samme Anledn., bekostet af P. F. Suhm. Paa Rev. tre dandsende Fruentimmer. B. T. viii. No. 3. 1½ L.
- 428** — Af *D. I. A(dzer)*, i samme Anledn., bekostet af nogle Private. Paa Adv. et Alter med Rigsvaabenet mellem to Söiler. B. T. viii. No. 4. 1½ L.
- 429** — Af *D. I. A(dzer)*, i samme Anledn., bekostet af et Selskab. Paa Rev. en Egekrands med Indskrift. B. T. ix. No. 1. 1½ L.
- 430** — Af *D. I. Adzer*, i samme Anledn., bekostet af Ghr. Hjelmstjerne. Paa Rev. Kongen i romersk Dragt, rækkende Haanden til Rigernes knælende Genius. B. T. ix. No. 2. 1½ L.

- 431 1776. Af *W(olff?)*, i samme Anledn., bekostet af Hjelmstjerne. Adv. En Egekrands. Rev. En Indskrift. B. T. ix. No. 3. 1 L.
- 432 — Af *D. I. Adzer*. Premie-Medaille bekostet af Kongens Broder, Arveprinds Frederik, og uddeelt den 29 Januar. Rev. En dansk Indskrift i en Egekrands. B. T. vii. No. 3. (rar.) 3 L.
- 433 — Af *D. I. Adzer*, paa Enkedronning Juliane Maries 24de Formælingsdag d. 8 Juli. Rev. To vingede Genier, som holde en Laurbærkrands med Indskrift. B. T. ix. No. 4. 6 L.
- 434-439 1782. 6 Jettons af *C. E(nhörning)*, over Kong Christian VII., Enkedronning Juliane Marie, Kronprinds Frederik (2 Expl.), Arveprinds Frederik og Prindsesse Sophie Frederikke. B. Fr. v. T. xxii. No. 3-7. 1½ L.
- 440 1785. Af *D. I. Adzer*. Opmuntrings-Medaille for de Studerende ved Sorøe Academie. Paa Rev. et Bord med forskjellige til Studeringer henhørende Apparater. B. T. x. No. 2. 11½ L.
- 441 — Af *D. I. Adzer*. En mindre Medaille til samme Brug. Rev. Indskrift i en Egekrands. B. T. x, No. 3. 2 L.
Denne uddeelttes i Guld, den förstnævnte derimod i Sölv.
- 442 1790. Af *I. E. B(auert)*, i Anledn. af Kronprindsens (Frederik VI.) Formæling d. 31 Juli. Rev. de Formæledes Navnetræk. B. Till. T. v. No. 2. ¾ L.
- 443 1792. Af *P. Giannelli*, i Anledn. af Slavehandelens Ophævelse for de danske Undersaatter. Adv. ME MISERV. En Negers Hoved. Rev. EN ADSVM. En siddende Nemesis. I Afsnittet: LEGE LATA A REGE DANORVM D. XVI MART. MDCCXCII. (skjön.) 5¾ L.

- 444 1792. Af *G. Hull*, over Prindsesse Marie Lovises Födsel d. 19 Novbr. Paa Rev. en Solblomst mellem to Lyraer. B. Till. T. v. No. 1. 4 L.

Denne Prindsesse döde d. 12 Octbr. 1793.

- 445 1793. Af *I. E. Bauert*, over Prindsesse Carolines Födsel.

Adv. DENNE ER DYDENS LÖN FLERE ER DANSKES BÖN. En Vugge; i Afsnittet: DEN 28 OCTOBER 1793.

Rev. EDERES FADER VEED HVAD I HAVE BEHOV. Et straalende Forsyns Öie. 1 L.

Generallicutenant Fireks, Commandant i Castellet, skal have foranstaltet denne Medailles Udarbeidelse.

- 446 — Af *B(auert?)*. Premiedaille for Spindeskolerne i Altona, bekostet af Lawaetz, med Indskrift paa Adv. og Rev. B. Till. No. 34. $\frac{1}{2}$ L.

- 447 — Af *I. E. Bauert*. Premiemedaille for de militaire Skoler, bekostet af Gen. Lieut. Fircks. Paa Adv. en Bikube. B. Till. No. 33. $\frac{1}{2}$ L.

- 448 1794. Af *G. B(auert?)*. Nytaarsmedaille. Adv. Et Janushoved imellem tvende Himmeltegn. B. Till. No. 36. $\frac{2}{3}$ L.

- 449 — Af *G. Hull*, over Conventionen af 27 Marts mellem Danmark og Sverrig.

Adv. CHRISTIANVS D G REX DAN. NORV. VAND. GOTH. Kongens Hoved.

Rev. STABILI FOEDERE IVNXIT. En bevæbnet Minerva ophænger det danske og svenske Vaaben paa et Olietræ. $\frac{2}{3}$ L.

- 450 — Afprægning i Tin af en projecteret Jetton i Anl. af Stiftelsen af Selskabet for Borgerdyd. (ined.)

- 451 — Af *I. E. Bauert*.

Adv. FRA DANMARKS SLETTER NORGES FIELD OPSTIGER TAK FOR FRED OG HELD. Et brændende Alter med Rigsvaabenet.

70 Danske Medailler. Chr. VII.

Rev. HIER OFFERN FREUDIG KIND UND GREIS FÜRS
HEIL DES FRIEDENS DANK UND PREIS. Samme Al-
ter, men med det holsteenske NELLEBLAD. $\frac{3}{4}$ L.

452 1795. Af *Loos*, over Kjöbenhavns Ildebrand.

Adv. Stadens Genius, flygtende for Luerne, an-
raaber en ung Helt i romersk Dragt og en hos-
siddende Neptun om Redning; i Afsnittet: RED-
NING VED KONGELIG FADERHULD KIÖBENHAVN DEN
5-7 JUNII 1795.

Rev. DEN REDDEDE BORGERS TAK. En paa Korn-
neg siddende Genius binder en Krands. 1 L.

Ved denne Brand ødelagdes 943 Huse.

453 1800. Den forhen brugte Premiemedaille for Søn-
dagsskolerne i Kjöbenhavn.

Adv. BANEN AABNET DEN 4 MAI 1800. En Nö-
gel.

Rev. FOR FLID I SÖNDAGSSKOLEN. $\frac{1}{4}$ L.

*Den 4de Mai, paa hvilken Dag Søndagsskolerne i
Danmark begyndte, ansees for sammes Stiftelsesdag.*

454 1801. Af *P. Giannelli*.

Adv. MODET VÆRGER. En Löve, væbnet med en
Kölle og et Skjold, hvori det danske Vaaben, staa-
ende paa Forstavnen af et antik Skib. Neden un-
der DEN 2den APRIL 1801.

Rev. KÖNGEN HÄDRER FÄDRELANDET SKIÖNNER.
Oven over de danske Regalier: Kronen, Scepte-
ret og Sværdet. $3\frac{1}{4}$ L.

*Denne Medaille, der er forsynet med en Ösken, er et
af de for Tapperhed i fornævnte Slag uddeelte Hæders-
tegn.*

455 — En formindsket Copie af det under forrige
No. beskrevne Hæderstegn. $\frac{1}{4}$ L.

*Forestaaende Stykke er uden offentlig Auctoritet præ-
get til Bequemmelighed for dem, der til dagligt Brug ei
vilde betjene sig af den större Medaille.*

- 456 1801. Af *Loos*, over Söeslaget paa Kjöbenhavns Rhed.

Adv. GUD OG DEN RETFÆRDIGE SAG. En ung Kriger i romersk Dragt modtager et Sværd af den siddende Retfærdighed.

Rev. FIENDENS OVERMAGT TILBAGEDREVEN. Samme Kriger med et Skjold (hvorpaa Dannebrogskorset) strider mod et af flere Svælg Ild spyende Söe-Uhyre. I Afsnittet: KJÖBENHAVN D. 2 APRIL 1801. Schlichtegroll Annalen der Numismatik I. T. 4. c. 1½ L.

- 457 — Af *I. U(lstrup)*, i samme Anl.

Adv. UDÖDELIGHED TAPPERHEDS BELÖNNING. En Urne paa en Piedestal, som bekrandses af en Genius.

Rev. Et Skjold med det danske Vaaben omgivet af en Glorie, mellem hvis Straaler Navnene paa de Krigsskibe, som deeltog i Slaget. I Afsnittet: D. 2 APRIL. 1½ L.

- 458 — Af *Loos*.

Adv. EN BORGER KRANDS. Staden Aalborgs Genius, siddende ved Havnen, holder i H. et Gevær, i V. en Krands; bag ved den Staden Vaaben og Handelens Attributer. I Afsnittet: AALBORG 1801.

Rev. TIL DET 3DEN (sic) JYDSKE INFANTERIE-REGIMENTS TAPPRE KRIGER AF 2 APRIL. 1 L.

Denne Medaille er bekostet af Staden Aalborgs Borgere og uddeelt til de Soldater af det der ellers garnisonerende Regiment, som havde deeltaget i bemeldte Slag.

- 459 — Af *B(auert)*.

Adv. ELVENS FORSVARS FLOTTILLIE (sic). Danmark staaende rækker en siddende Flodgud et Sværd. I Afsnittet: ANNO 1801 D. 16 JUNE.

Rev. FOR KONGEN TRONFÖLGEREN OG SELVSTENDIGHEDEN. Forestilling af Ro-Flotillen paa Elben; i Afsnittet: BESTE SKUD. (rar.) 6 L.

72 Danske Medailler. Chr. VII.

Forestaaende Medaille er bleven uddeelt som Belønning ved de paa Elben af fornævnte Flotille foretagne Skydeøvelser.

- 460 1801.** Adv. FOR GODE HANDLINGER OG LANDET GAVNLIG FLID AF LIEUTENANT H. v. BUCHVALD skrevet uden om en Egekrands.

Rev. Indskrift: ARBEIDSOM FLITTIG SPARSOM ÆDBU TRO OG GOD GIVER MENNESKET VELSIGNALSE OG FORNÖIELIGT BRÖD ALLE LIVETS DAGE 1801.

$\frac{1}{2}$ L.

- 461 1804.** Af *Loos*, i Anl. af Monumentets Reisning for de i Söeslaget d. 2 April 1801 faldne Krigere.

Adv. DE FALDT MEN DANMARK STOD. Forestilling af Monumentet. I Afsnittet: FVLFÖRT D. 2 APR. 1804.

Rev. En Laurbærkrands, hvori: FORTIENT VED MOD OG BLOD D. 2 APRIL 1801.

$\frac{3}{4}$ L.

- 462 Uden Aar.** Af *Enhörning*. Aftryk i Tin af en projecteret Med. til Ære for Dronning Juliane Marie. Paa Adv. hendes Brystb. Paa Rev. hendes kronede Navnetræk. (ined.)

- 463 — Af *Loos*.**

Adv. LOUISE AVGVSTA HERTUGINDE AF AUGUSTENBORG. Sammes Brystb.

Rev. CHARITERNES ROSER TIL PRYD FOR DIG CYTHERE LOUISE FOREENE SIG. De tre Gratier staaende ved et Alter med Indskrift: D. 7 IVLI, flette Krands af Roser.

$1\frac{1}{4}$ L.

Er en Gratulations-Medaille til Hertugindens, Kongens Datters, Födselsdag.

- 464 — Af *Iacobsen*.**

Adv. Kronprindsesse Maries Brystb. uden Omskrift.

Rev. MARIA EN HÆDER FOR SIT KJÖN HUSTRUE MODER.

$2\frac{1}{4}$ L.

Denne Medaille blev foranstaltet af nogle Privatmænd efter Indbydelse af Grosserer Peschiere; den udarbejdedes i Stokholm.

- 465 *Uden Aar. Af P. G(iannelli). Aftryk i Sölv af en projecteret Med., bestemt at uddeles til og bæres som Ærestegn af fortjente Forligelses-Commissairer.*

Adv. Kongens Hoved uden Omskrift.

Rev. KONGENS ÖNSKE FOLKETS HJELD. Retfærdigheden siddende, sammenbinder Fasces; foran hende et Bord, hvorpaa en opslaaet Bog, en Vægtskaal og et Sværd. (perrar.) $\frac{3}{4}$ L.

Kongens Död, Krigens Udbrud og flere Omstændigheder foraarsagede, at denne Medaille ei blev udgivet.

- 466 — Af I. E. Bauert. Priismedaille, uddeelt af forrige General Landoecon. og Commerce-Collegium for Fortjenester af Fabrikvæsenet. Paa Rev. en Egekrands, hvori: FORTIENT. B. Till. T. IV. No. 3. 3 L.

- 467 — Af D. I. Adzer. Priismedaille for det militaire Institut i Christiania. Paa Adv. Stifterens, Fredr. Vtes, Büste, hvorunder d. 16 Decbr. 1750, som er Stiftelsesdagen. Paa Rev. Minerva, som rækker en Krands til tre af Eleverne; i Afsnittet: d. 29 Jan. (Kongens Födelsedag, paa hvilken Premierne uddeelttes). B. F. v. T. VII. No. 3.

- 468 — Af D. I. Adzer. Priismedaille for de Studerende ved Kjöbenhavns Universitet. Paa Rev. en Krands, hvori Indskrift. B. Till. T. VI. No. 3. 2 L.

Uddelles i Guld til dem, der tilfredsstillende have besvaret de aarligen udsatte Priisspörghsmaal.

- 469 — Af P. Giannelli. Kunstacademiets store Sölvmedaille.

Adv. KONST-ACADEMIETS STIFTER. Fredr. Vtes Hoved med Straalekrone, neden under MDCCLIV.

Rev. PRISEN VUNDEN. Kunsternes Genius siddende hos en Meta med en Laurbærkrands i H. og tvende andre i Skjødets. I Afsnittet: DEN XXXI MARTII. (smuk.) 5½ L.

- 470 Uden Aar. Af P. G(iannelli). Kunstacademiets mindre Sølvmedaille.

Adv. FRIDERICVS V. D. G. DAN. NORV. VAND. GOTH. REX. Kongens Hoved med Diadem.

Rev. ALLICIENDO. Et Palmetræ, behængt med Krandse; foran samme et Fodstykke, hvorpaa ligge en Cirkel, en Ridsepen og en Meisel. I Afsnittet: ACADEMIA REGIA PICT. SCVLPT. ET ARCHIT. 4 L.

Begge forestaaende Medailler ere i denne Konges Tid forfærdigede og uddeelte som Premier istedetfor de ovenfor under No. 395 og 96 beskrevne. Den sidste Medailles Revers er en blot Copie af B. F. v. T. XII. No. 3.

- 471 — (Af P. Giannelli). Afprægning af Selskabet for de skjønne Videnskabers nye store Priismedaille. Br.

Adv. Homers Hoved.

Rev. Apollos Tréfod.

Medaillen er aldeles uden Indskrift.

FREDERIK VI.

- 472 1809. (Af Kückler & Conradsen). I Anledn. af den nye Mynt-Indretning og Kongens første Besøg der.

Adv. DIVO CHRISTIANO VII. NOV. MON. INCHOANTI. Christian VII's Hoved.

Rev. FRIDERICO VI. NOV. MON. CONSUMANTI. Dennes Hoved. Br.

Da den nye af Boulton forfærdigede Myntmaskine, der drives ved Damp, var opsat, besaa Kongen samme; i Hs. Majestæts Nærværelse prægedes de første Exemplarer af denne Erindringsmynt, der er af samme Form, som de paa denne Maskine senere udprægede Species.

- 473 1814. Af *I. Harnisch*, over Kongens Nærværelse i Wien.

Adv. FRIDERICVS. VI. DANIAE REX i en Ring med Zirater uden om.

Rev. MENSE OCTOBRI MDCCCXIV. imellem tvende sammenknyttede Palmegrene; oven over VINDOBONAM PRAESENTIA ORNAT. 1½ L.

Denne Medaille er præget i Wien.

- 474 1815. Af *C. M(öller)*. Ved Kongens Hjemkomst fra Wien.

Adv. FRIDERICVS VI REX DANIAE. Kongens blotte Hoved; neden under VINDOBON. ABIIT 6 SEPT. 1814.

Rev. REGI REDUCI HAFNIAE I JUNII 1815. En Laurbærkrands. Br.

- 475 — Af *C. A. M(öller)* og *H. E. Freund*, i Anl. af Kongens og Dronningens Kroning.

Adv. FRIDERICVS VI REX DANIAE MARIA SOPHIA FRIDERICA DANIAE REGINA. Kongens og Dronningens sammenföiede Hoveder.

Rev. DECVS PRINCIPVM CIVIVM SALVS. Danmarks Genius staaende til V., holder i den udstrakte höire Haand en Krone og støtter sig med V. paa et aflangt Skjold med det danske Vaaben. I Afsnittet: INAVGVRATIONIS SACRA IN AEDE FRIDERICOBVRG PERACTA D. XXXI IVL. MDCCCXV. 5½ L.

- 476 — Af *S. Jacobsen*, i samme Anl.

Adv. FRIDERICVS VI MARIA SOPHIA FRIDERICA REX ET REGINA DANIAE. Begges sammenföiede Brystbilleder.

Rev. DECVS PRINCIPVM CIVIVM SALVS. Danmarks Genius i modvendt Stilling med Kronen paa en Pude i H. og et kantet Skjold med de tre Löver i V. I Afsnittet samme Indskr. som paa No. 475.

5½ L.

Af forestaaende tvende Medailler er No. 475 vel uddeelt ved Kronings-Höitideligheden, men senere bleven indkaldt og ombyttet med den sidst beskrevne.

- 477 1817. Af *S. Jacobsen*, ved Reformationens-Jubilæet.

Adv. MARTINVS LVTHERVS. Sammes Brystb.

Rev. LVCEM IN SÆCVLA FVDIT. Religionen staaende holder i H. et Kors og i V. Bibelen. I Afsnittet: SOLEN. SAEC. III. HAVN. MDCCCXVII. 5 $\frac{1}{2}$ L.

- 478 — Af *S. Jacobsen*, i samme Anl.

Adv. FRIDERICVS VI. D. G. REX DANÆ. VAND. GOTH. Kongens blotte Hoved.

Rev. PIETAS AVGVSTA. En staaende Pietas ofrer ved en brændende Kandelaber. I Afsnittet: SOLENNIA SÆCVL. III. MDCCCXVII. 5 $\frac{1}{2}$ L.

Jubelfesten blev fejret i Danmark d. 31 Octbr., d. 1 og 2 Novbr. Paa Festens anden Dag lagde Kongen Grundstenen til Alteret i Frue Kirke i Kjøbenhavn.

- 479 — (Af *S. Jacobsen*), en meget lille Sølvmed. i samme Anl.

Adv. MART. LVTHERVS. Hans Brystb.

Rev. IN SÆCVLA. En brændende Lampe. I Afsnittet: 1817.

- 480 1822. Af *Tioliér*, ved H. K. H. Prinds Christian Frederiks og Gemalindes Nærværelse paa Mynten i Paris.

Adv. CHRISTIAN FREDERIC CAROLINE AMELIE. Det kongelige danske og det hertugelige augustenborgske Vaaben under en Krone.

Rev. LL. AA. RR. LE PRINCE ET LA PRINCESSE DE DANEMARCK VISITENT LA MONNAIE DE PARIS 17 AVRIL 1822. Randskrift: DOMINE SALVVM FAC REGEM. $\frac{1}{2}$ L.

- 481 — Af *Conradsen*. Afprægning af en Med. i Anl. af Kongens Opkomst af en Sygdom.

Adv. FREDERIK DEN SIETTE DANMARKS KONGE. Sammes blotte Hoved.

Rev. SALVO REGE SALVA PATRIA. Et brændende Alter med en Æsculapstav. I Afsnittet Aars-tallet. Tin.

En frivillig Forening af Borgere og Embedsmænd lod denne Medaille udarbejde og præge.

482 1824. Af *M(uhle)*, paa Kongens Födelsdag.

Adv. Kongens blotte Hoved.

Rev. DEN 28 JANUAR og Aarstallet imellem tvende Palmegrene. $\frac{1}{4}$ L.

483 — Af *C. A. Muhle*, i Anl. af Börsens andet Jubilæum.

Adv. CHRISTIAN DEN FIERDE. Denne Konges modvendte Brystbillede.

Rev. HAN STOD SOM HELT VED HÖIEN MAST AF HAVETS SKIÖD MIN BORG HAN REISTE. Neptunus og Mercurius staaende offre hver sin Krands ved et Alter, hvorpaa nedentil sees Börsens Façade og oven over et kronet C4.; överst et straalende Forsyns Öie; i Afsnittet: TO SECLER SVANDT END STAAER KONG CHRISTIANS BÖRS og Aarstallet &c. 3 L.

484-86 *Uden Aar.* (Af *S. A. Jacobsen*). Tre meget smaae Medailler.

1) Adv. TIDEN LÖBER. Et Timeglas.

Rev. Indskr. BENYT DEN.

2) Adv. En Chokoladekop med Theeskee.

Rev. Indskr. 3 MARK N. V.

3) Adv. GUD OG DEN RETFÆRDIGE SAG. Kongens kronede Chiffre.

Rev. Indskr. PRÆGET I ACADEMIETS FORSAMLING.

487 Et Aftryk af Frederik VI's Majestæts-Segl, som det brugtes för Kieler-Freden.

En Suite af Medailler

over

Kongerne af den oldenborgske Stamme med
 Brystbilleder paa Adversen og Angivelse af
 Födelsaar, Regjerings- og Dödsaar m. m.
 paa Reversen.

*Disse Medailler ere foranledigede ved den nedenfor under
 No. 497 over Frederik IV. anførte, som hans Dronning, Anna
 Sophie, har ladet forfærdige, og hvorefter alle de andre ere
 udarbejdede.*

- 488 Af (I. H.) *W(olff)*, over Christian I. Anhang
 til B. T. I. No. 1. 6½ L.
- 489 Af (I. H.) *W(olff)*, over Johannes. ibid. No. 2.
 6 L.
- 490 (Af *Wolff*?), over Christian II. ibid. No. 3.
 5½ L.
- 491 Af *W(olff)*, over Frederik I. ibid. T. II. No. 1.
 6½ L.
- 492 Af *W(olff)*, over Christian III. ibid. No. 2. 4¾ L.
- 493 (Af *Wolff*), over Frederik II. ibid. No. 3. 6½ L.
- 494 Af *W(olff)*, over Christian IV. ibid. T. III.
 No. 1. 6½ L.
- 495 Af *W(olff)*, over Frederik III. ibid. No. 2. 6½ L.
- 496 Af *W(olff)*, over Christian V. ibid. No. 3. 6 L.
- 497 Over Frederik IV. ibid. T. IV. No. 1. 4½ L.
- 498 Af *M. G. Arbien*, over Christian VI. ibid. No. 2.
 6 L.
- 499 Af *I. H. Wolff*, over Frederik V. ibid. No. 3.
 6 L.
-

MEDAILLER

OVER

DANSKE, NORSKE OG HOLSTEENSKE
PRIVATPERSONER.

- 500 *Altenburg (Anthonius Comes de)*. Ved Sammes Död den 27 Octbr. 1681. Paa Adv. en stor Stjerne, hvorover er lagt et Hjerte. Beskr. Chr. v. T. LXI. No. 1. 2½ L.
Grevn af Aldenburg var en naturlig Sön af Anthon Günther, sidste Greve af Oldenburg.
- 501 *Angell (Catharina)*. Af D. I. Adzer, 1788. Bekostet af hendes Mand, P. F. Suhm, ved hendes Död den 11 Juli s. A. Paa Rev. Indskrift i en Krands. B. Ch. VII. T. XIX. No. 1. 5 L.
- 502 *Balle (Nicolai Edinger)*. Af I. E. Bauert, 1798. Bekostet af hans Tilhørere.
Adv. D. NICOLAI EDINGER BALLE BISKOP I SIÆLLAND. Sammes Brystb., hvorunder: FÖD 12 OCTOB. 1744.
Rev. RELIGIONENS VEN STATENS VEN. Religionen med en Fakkell lyser for Statens Skib, der omtumles paa et oprört Hav. I Afsnittet: MATTHÆ. 10. 32. 1798. 9 L.
- 503 *Berckentin (Christ. Aug. Com. de)*. Af I. Wolff, 1758. I Anledn. af hans Död d. 2 Juli. Paa Rev. Indskrift i en Krands. B. Fr. v. T. XXV. No. 1. 7 L.
- 504 *Berger (Io. Iust. de)*. Af Adzer, 1776. I Anl. af hans Sölvbryllup d. 21 Sept. Paa Rev. en Indskrift. B. Chr. VII. T. XVI. No. 1. 1½ L.
- 505 *Bernstorff (Andreas Petrus Comes de)*. Af Adzer, 1793.

80 Danske Medailler. Privatp.

Adv. STATSMINISTEREN ANDREAS PETRUS BERNSTORFF. Grevens Hoved med Egekrands; neden under: AF MEDBORGERE.

Rev. UDEN MISVISNING. Et Compas., hvorunder: MDCCXCIII. 6 L.

- 506 *Bernstorff (Andreas Petrus Comes de). Af Jacobsen, 1795.*

Adv. ANDREAS PETRUS COMES DE BERNSTORFF. Sammes Hoved.

Rev. NEC ERINNYOS TURBINE MOTA, en qvindelig Figur med Spyd og Laurbærkrands; i Afsnittet: SECURITAS SEPTEMT. MDCCXCV. 2½ L.

- 507 — Af *Loos*, 1796, paa Grevens Födelsdag.

Adv. ANDREAS PETRUS GREVE AF BERNSTORFF, FÖD 1735 D. 28 AUG. Grevens Brystb.

Rev. VED RET OG SKIEL BEFÆSTES STATENS VEL. En siddende Minerva med forskjellige Emblemer. I Afsnittet: LYKÖNSKNING D. 28 AUG. 1½ L.

Forestaaende Medailler (No. 505-507) ere af Medborgere bekostede og Greven overleverede paa hans Födelsdage.

- 508 — Af *Loos*, 1797, ved hans Död.

Adv. som forrige.

Rev. SIELDNE FORENING. Et Alter med det grevelige Vaaben, omgivet af Kunsters og Videnskabers Attributer; i Afsnittet: DÖD D. 21 JUN. Schlichtegroll I. T. 3. d. 1¾ L.

- 509 *Bernstorff (Ioh. Hartv. Ernst Comes de). Af D. I. Adzer, 1772, ved hans Död d. 19 Febr. Paa Rev. et Begravelses-Monument. B. Chr. VII. T. xv. No. 2.* 6 L.

- 510 — Af *D. I. Adzer*, i samme Anl. Paa Rev. en Indskrift. B. l. c. No. 3. 5 L.

- 511 *Borch (Olaus). Af Jacobsen, 1791, i Anl. af Secularfesten for Borchs Collegium. B. Till. T. VI. No. 2.* 3 L.

- 512** *Brahe (Tycho)*, 1595. Adv. Sammes Brystbillede. Rev. Hans Familie-Vaaben. B. Chr. iv. T. xxxiv. No. 3. (fusus.) 1½ L.
- 513** *Brochman (Thom. Ioann.)*. Medaillon, sammensat af to drevne Sölvplader, i Anledn. af hans Död i Amsterdam d. 6 Decbr. 1663, bekostet af I. L. Blasius. Lidet forskjellig fra den i B. Chr. v. T. Lxi. No. 2. (perrar.) 3½ L.
- 514** *Callisen (Henr.)*. Af *S. Jacobsen*. Hædersmedaille, bekostet og overleveret ham af hans Disciple d. 29 Marts 1805. Rudolphi Numismat. Virorum de Rebus Medicis etc. Berol. 1829 No. 114. 6 L.
- 515** *Classen (Ioh. Fridr.)*. Af *Jacobsen*, ved hans Död d. 24 Marts 1792.
Adv. JOH. FRED. CLASSEN ORD. DANNEB. EQV. R. M. D. SUM. LEGAT. AD EXERCIT. Sammes Hoved, derunder NAT. MDCCXXV. MORT. MDCCXCII. XXIII. MAR. Rev. Hans Gravcapel og Monument i Vinderöd Kirke. I Afsnittet: SUO MARTE ET MUNIFICENTIA PATRIAM ARMAVIT ORNAVIT. 6 L.
- 516** *Danneskiöld - Laurvig (Fr. Christ. Comes de)*. Af *A. Meibus*, 1696, over den unge Greves Död d. 24 Juni. B. Chr. v. T. Lix. No. 1. 5 L.
- 517** *Gabel (Chr. Carl von)*. Af *G. Lode*, over Seiøren ved Colberger Hede d. 24 April 1715. B. Fr. iv. T. xxxvi. No. 3. (rar.) 3 L.
- 518** *Gerner (Henrik)*. Af *I. I. Holm*, ved hans Död d. 27 Dec. 1787, bekostet af danske Söeofficerer. B. Chr. vii. T. xix. No. 2. 6 L.
Af denne Medaille blev forhen et Exemplar uddeelt som Premie ved den aarlige Examen paa Söecudetacademiet.
- 519** *Gram (Ioh.)*. Af *M. Arbien*, i Anledn. af hans Död d. 19 Febr. 1748. B. Fr. v. T. xxiii. No. 1. 2½ L.

82 Danske Medailler. Privatp.

- 520** *Griffenfeld (Petrus Comes de)*. 1674. Paa Rev. det grøvelige Vaaben med vidtløftig Indskrift. B. Chr. v. T. LIX. No. 4. $4\frac{3}{4}$ L.
- 521** — 1676. Med Indskrift paa Rev. FORTUNAM REVERENTER HABE. B. l. c. No. 3. $1\frac{3}{8}$ L.
- 522** — (Uden Aar). Paa Rev. en Skov af Cedertræer. B. l. c. No. 2. (rar.) $1\frac{5}{8}$ L.
- 523** — (Uden Aar). Paa Rev. en Passor og Indskrift: MISURATI. Adv. som B. Chr. v. T. LXII. No. 2; Rev. lidet forskjellig. $\frac{3}{8}$ L.
- 524** — Adv. med liden Forskjellighed. Rev. som B. l. c. (rar.) $\frac{3}{8}$ L.
- 525** *Gyldenlöve (Christiana de)*, Grev Ahlefeldts Gemalinde, i Anledn. af hendes Død d. 12 Septbr. 1689. B. Chr. v. T. LVIII. No. 4. $1\frac{1}{8}$ L.
- 526** *Gyldenlöve (Uldric. Fridr.)*. 1672; i Anledn. af at Christian V. d. 3 April lagde Grundstenen til Gyldenlöves Palais, der senere fik Navn af Charlottenborg. B. Chr. v. T. VII. No. 1. $1\frac{1}{2}$ L.
- 527** — 1677, over Marstrands Erobring (d. 23 Juli). B. Chr. v. T. XIII. No. 2. $3\frac{7}{16}$ L.
- 528** — Af I. O. L.(?). I Anledn. af Gyldenlöves Formæling med Antonette Augusta Grevinde af Aldenborg (d. 16 August 1677). B. Chr. v. T. LVIII. No. 3. (rar.) $2\frac{1}{8}$ L.
- 529** — Af C. S(chneider), over Gyldenlöves Gemalinde A. A. af Aldenborg. B. Till. T. VI. No. 1. (rar.) $1\frac{3}{8}$ L.
- 530** v. Hemert (Just). Af I. E. Bauert, ved hans Død d. 15 Juni 1775, bekostet af hans Arvinger. B. Chr. VII. T. XVII. No. 3. $4\frac{1}{4}$ L.
- 531** v. Hemert (Peter). Af Bauert, 1792, over hans Sølvbryllup d. 11 Sept. B. Till. T. VI. No. 4. 2 L.
- 532** *Hersleb (Petrus)*. Af A(rbien), 1757, ved hans Død d. 4 Apr., bekostet af Sjellands Geistlighed. B. Chr. VII. T. XVII. No. 1. (skjön.) $4\frac{1}{4}$ L.

- 533 *Hjelmstjerne (H.)*. Af *D. I. Adzer*, 1780, i Anl. af hans Død d. 18 Juli, bekostet af hans Svigersøn M. G. Rosencrone. B. Chr. vii. T. xvi. No. 3. 4½ L.
- 534 *Höier (Georgius)*. 1670. Medaille, sammensat af to drevne Sølvplader, over hans Død i Amsterdam d. 26 April. B. Chr. v. T. Lxii. No. 3. (rar.) 1½ L.
- 535 *Holberg (Ludov. Liber Baro de)*. 1754. Af *Arbien* ved hans Død (d. 27 Jan.). B. Fr. v. T. xxiii. No. 3. (skjøn.) 4½ L.
- 536 *Holslein (Ioh. Ludov., Comes in Lethraborge)*. Af *I. H. Wolff*, 1763, i Anledn. af hans Død den 29 Jan. B. Fr. v. T. xxvi. No. 3. 3 L.
- 537 *Holstein (Ulric. Adolph., Comes de Holsteinborge)*. Af *G. V. Lode*, 1725, i Anledn. af Grevens Sølvbryllup. B. Fr. iv. T. xxxvii. No. 3. 6 L.
- 538a) *Hoppe (Fridericus)*. Af *D. I. Adzer*, 1776, i Anledn. af hans Død d. 28 Octobr. Bekostet af hans Børn. B. Chr. vii. T. xviii. No. 2. 5½ L.
- 538b) *C. H.* En Jetton. Paa Adv. de to anførte Bogstaver. Paa Rev. *Tak for sidst*. 1779. (Ei i Beskr.).
Anledningen til denne Jettons Prægning, eller hvo der menes med Bogstaverne paa Adv., er ubekjendt.
- 539 *Juel (Nicol.)*. Af *C. S(chneider)*, 1677, over Slaget i Kjögebugt d. 1 Juli. B. Chr. v. T. xiii. No. 3. 9½ L.
- 540 — Af *I. H.* uden Aar, i samme Anledn. B. l. c. T. xv. No. 1. 5½ L.
- Begge forestaaende Medailler bleve uddeelte som Hæderstegn til de Officerer, der havde været med i ovennævnte Slag.
- 541 *Korff (Io. Alb. Lib. Baro de)*. Af *I. E. Bauert*, 1766, over hans Død d. 7 April. B. Chr. vii. T. xv. No. 1. 6½ L.

84 Danske Medailler. Privatp.

Baron Korff var til sin Død russisk Minister ved danske Hof, og denne Medaille er udkommen her.

- 542 *Langebek (Jacob). Af D. I. Adzer, 1775, i Anledning af hans Død (d. 16 Aug.). Bekostet af Hjelmsstjerne og P. F. Suhm. B. Chr. VII. T. XVII. No. 4.*

- 543 *Lassenius (Ioh.). 1684. Adv. Brystbillede. Rev. VIR MULTA STRUENS; et Alter med en opslaaet Bibel. B. Chr. v. No. 293. (rar.) 3 1/4*

- 544 — *Af B. Meier, 1692, ved hans Død d. 16 Aug. B. Chr. v. T. LX. No. 3. (rar.) 3 1/4*

- 545 — *En mindre af B. M(eier), 1692, i sammentil Anledn. B. l. c. No. 1. (rar.) 1 1/4*

Lassenius var i Christian den 5tes Tid Præst til tre Kirke i Kjöbenhavn og en bekjendt Taler.

- 546 *Löwendal (Woldemar Comes a). Af Arbien, 1752, til Greyens Ære. B. Fr. v. T. XXVI. No. 1. (skjön.) 5 1/4*

Denne Medaille er forfærdiget af Arbien under hans Ophold i Paris. Rigsgreve Waldemar Löwendal, en Sønesøn af U. F. Gyldenløve, var en berømt General, og tilsidst i fransk Tjeneste og blev Marechal af Frankrig. Han døde den 27 Mai 1755.

- 547 *Moltke (A. G. Comes de). Af Arbien, 1757. Denne Medaille har Kunstakademiet tilegnet Greven som dets Beskytter. B. Fr. v. T. XXIV. No. 2. 4*

- 548 — *Af D. I. Adzer, 1765, ligeledes tilegnet Greven af Kunstakademiet. B. l. c. No. 3. 5 1/4*

- 549 — *Af Arbien, 1752, Jetton med det grevelige moltkiske Vaaben og Valgsprog; formodentlig over Grevens Optagelse blandt Ridderne i Elephanten d. 8 Juli d. A. B. l. c. No. 1. 1 1/4*

- 550 *Rantzau (Henricus). 1592. Paa Rev. det rantzauske Vaaben med Omskrift. B. Chr. IV. T. XXXIV. No. 1. (fusus.) 4 1/4*

- 551 *Rantzau (Joannes). Uden Aar. Paa Adv. hans Brystbillede. Paa Rev. hans Gemalindes. B. Fr. II. T. IX. No. 4. (fusus et caelatus.) 2 1/4*

82 *Rantzau (O. M.). Af I. H. W(olff)*, i Anledn. af hans Død (d. 2 Octbr. 1708). B. Chr. vii. T. xviii. No. 1. 5 L.

83 *Reventlov (Cai Fridr.)*. Af I. Wahl, 1760. I Anledn. af Grevens Guldbrøllup d. 22 Apr. Bekostet af hans Sønner. B. Fr. v. T. xxv. No. 3. 3½ L.

84 *Reventlov (Claud.)*. Af M. G. A(rbien), 1758, over Grevens Død d. 10 Maj. B. Fr. v. T. xxv. No. 2. 5½ L.

Grev Claudius Reventlov døde som Justitiarius i Høiesteret.

85 *Reventlov (Conrad Comes de)*. I Anl. af hans Død (d. 31 Juli) 1708. B. F. iv. T. xxxvi. No. 2. 2 L.

Denne Reventlov var under Chr. V. og Fredr. IV. Storkantsler, og hans Datter Anne Sophie den sidste Konges anden Dronning.

86 *Reuss (Heinrich XLIII. Graf zu)*. Af Hoeckner.

Adv. HEINRICH XLIII. I. REUSS. GR. U. H. V. PL. H. z. G. C. G. S. U. L. Grevens Hoved.

Rev. UNTER DER GLÜCKLICHEN REGIERUNG CHRISTIANS VII. MDCCLXXXIX; et fra Havet inddiget Stykke Land med Paaskrift: DER REUSSENKOEIG.

2½ L.

Denne hertillands sjældne Medaille skal være præget i Dresden.

87 *Riies (Jacobus)*. Forfærdiget i Paris 1753 af Arbien til Ære for denne hans Ven. B. Fr. v. No. 56, a. 1½ L.

88 — Ligeledes forfærdiget sammesteds af Arbien 1754. Paa Rev. et Riis. B. l. c. No. 61, b. ¾ L.

89 *Suhm (Peter Fredr.)*. Af D. I. Adzer 1797.

Adv. PETRVS FRIDERICVS SUHM HISTORIOGRAPHVS. Sammes Hoved.

Rev. Et aabnet Apollotempel; i Afsnittet: APERUIT. 5 L.

Den 31 Octbr. 1797 blev et Exemplar i Guld
denne Medaille, oversendt Suhm, see herom Rahbeks
dringer T. 5.

560 Suhm (Ulfr. Fredr. sen.). Af I. H. Wolff, 17
over Admiralens Død d. 26 Nov. 1768, paa S
neus, P. F. Suhms, Bekostning. B. Fr. v. T. xv
No. 2. 5

561 Suhm (Ulfr. Fredr. jun.). Af D. I. Adzer, be
stet af P. F. Suhm, i Anledn. af denne hans
ste Søns Død d. 3 Jan. 1778. B. Chr. vii. T. x
No. 2. 5

562 Treschow (Nicolaus). Af Conradsen.
Adv. Hans Hoved uden Omskrift.
REV. DOCTORI AGRUNTI CIVILUM UNIVERSITATIS
HAVNIENSIS PIETAS. D. XIII MAI MDCCXIII; i
Egekrands NICOLAO TRESCHOW. 1

563 Tuscher (Marcus). Af Arben, i Anledn. af
Død 1751. B. Fr. v. T. xxiii. No. 2. (smuk.) 1

564 Urne (Axel), 1568. Paa Rev. hans og Frue
Birgitte Ruds, Vaabenskjolde. B. Fr. ii. T. i
No. 3. (fusus.) 1

565 Vahl (Martinus). Af Giannelli og M. F.
Anledn. af hans Død d. 24 Decbr. 1804. Paa
hans Brystbillede. Paa Rev. to dandsende Hora
Rudolphi No. 669. 4

Da Giannelli ved Sygdom forhindredes at fulde
denne Medaille, blev Reversen udarbejdet i Stokholm.

566 Wulter (Fredéric.). Af W. (Wermuth?).
REV. IL SE CONDUIT PAR ADRESSE; Apollo
rende Solvognen. B. F. iv. T. xxxvi. No. 4
(rar.) 1

567 Wedell (A. G. Lib. Baro de). Af D. I. Adz
1781, bekostet af hans Ven A. F. Moltke i
af hans Død d. 7 Dec. B. Chr. vii. T. xvi. No.
7

D.

DANSKE OG NORSKE MYNTER.

SVEND TVESKIÆG.

991-1014.

- 1 † Z·AEN REX AD DENER·) († LODPI
NE M-AN DN̄ER. B. T. VIII. No. 85. Gro-
schen-Cab. VII. Fach. 6. Ramus om de ældste nord.
M. No. 1. (Ectypon laminis argenteis expressum.)

*Dette Aftryk er taget af det eneste bekendte Exem-
plar af denne, saavidt hidtil vides, ældste danske Mynt,
som bevares i det kongelige Myntcabinet i Stokholm.*

KNUD D. STORE.

1014-1035.

(Mynter prægede i Danmark.)

- 2 † ENVT REX ANGLORV·) († LOD·II-O
LIID (retrogr.) Typ. som Ruding Annals 2edit.
T. 23 No. 21. cfr. B. T. II. No. 32. (Ectypon arg.)

*Myntens Størrelse henviser den til de ældre af denne
Konges. Myntmesteren formodes af flere Grunde at være
den samme, som nævnes paa foregaaende Mynt og som
tillige har myntet saavel i Sverrig for Oluf Skötkonung,
som i Norge for Oluf Tryggvesen, cfr. Ramus's Afhand-
ling om de ældste nordiske Mynter. At denne Typus til-
ligemed Titlen: Rex Anglorum har været brugt paa
danske Mynter, sees af den her citerede Mynt hos Ruding,
der er præget i Viborg. Nærværende maae antages at
være præget i Lund i Skaane.*

- 3 † ENVT REX IN D· Brystb. med Hjelm)
(† GRIM:ON LVND· Stort Kers over hele
Mynten. Typ. som B. T. III. Hardeknud No. 1.
(Ectyp. arg.)

Originalerne til forestaaende under No. 2 og 3 be-

88 Danske Mynter för Unionen.

skrevne Aftryk findes, saavidt vides, kun i Cancellieraad
Thomsens Samling.

(Mynter prægede i England.)

Cisseceastre (nu Chichester.)

- 4 ✠ENVTREX ANGL̄O·)(✠BRIHTNOÐ ONĒI·
Typ. som B. T. II. No. 23, Rud. T. 23. No 7. Gr.-
Cab. v. Fach. No. 27. (ined.)

Dofran (nu Dover.)

- 5 ✠ENVTREX A·)(LVFEPINE ON DOF
Typ. som B. T. I. No. 1, Rud. T. 23. No. 19. Gr.
Cab. v. F. 29. (ined.)

Eaxanceastre (nu Exeter.)

- 6 ✠ENVTREX A··)(✠EDSIE ON ECXTET
Typ. som No. 5. (ined.)

Eofervic (nu York.)

- 7 ✠ENVTREX ANGLORVM·)(✠AÆVT
O EOFRP: Typ. som No. 4.
8 ✠ENVT·REOF·)(✠GODMAN ON EOF.
Ruding T. 22 No. 3. Typ. som B. T. I. No. 13,
Gr. Cab. v. F. 28. (perrar.)
9 ✠ENVTREX ANGL)(✠HILDOLF M·O
EOF. Typ. som No. 5.
10 ✠ENVT·REX·)(✠HILDVLF ON EOF:
Typ. som No. 8.
11 ✠ENT·✠EOICAIE (sic)(✠IOERICV O
EOERNOV: Typ. som No. 5.

*De forvirrede Omskrifter paa denne Mynt lade for-
mode, at den er præget af en Falskmynter. Imidlertid
synes dog af Reversens Omskrift at kunne udbringes Nav-
net Eric og Myntstedet Eofervic.*

12 † C[̄]NV·T R··EX) (OÐAN ON EOFR··
Typ. som No. 8.

13 † C[̄]NV·T RE:) (†REFEN ON EOFRPI
Typ. som No. 8.

Grantebrige (nu Cambridge.)

14 † C[̄]NI REX ANGLORVM ∞) († LEOF
NIE : GRA Typ. som No. 4. (ined.)

Hæstinga (nu Hastings.)

15 † C[̄]NVT REX ANGLOR) († ELFPERD ON
HËSTI. Typ. som No. 4. (ined.)

Leграссасге (nu Leicester.)

16 † C[̄]NVT RECX AN·) († L·EOFPINE ON
L·EIE Typ. som No. 5.

Lincolne (nu Lincoln.)

17 † C[̄]NVT R·EX AN) († C[̄]VSTAN ON LINC.
Typ. som No. 5. (detr. ined.)

18 † C[̄]NVT RECX:) († L·EOFPINE ON LI I
Typ. som No. 8.

19 † C[̄]NVT· RECX··) († PVLBERN ON LIN.
Typ. som No. 8. (ined.)

Lundene (nu London.)

0 † C[̄]NVT R·ECX A··) († ELLET ON LVN-
DENE Typ. som No. 5. (ined.)

1 † C[̄]NVT RECX) († LODPINE ON LVN
Typ. som No. 5.

2 † C[̄]NVT RECX A··) († LEOFSTAN ON
LVN Typ. som No. 5.

3 † C[̄]NVT REX ANGLO:) († LIOFPINE
ON LVND Typ. som No. 4. (fractus.)

90. Danske Mynter för Unionen.

Oxenforde (nu Oxford.)

- 24 † ENVT REX ANGL.) († ELEPINE ON
OLXEN: Typ. som No. 5. (rar.)

Tottanæss (nu Totness.)

- 25 † ENVT REX ANGLOR) († LEOFLET
TOT Typ. som No. 4. (ined.)

- 26 † END I AII DIVLI. Brystbillede med usæd-
vanlig Krone; paa hvilken oven til tvende Böile
(mellem 3 opstaaende Spidser.

† DENIDI: II CIDIAI. Paa Midten et lille
Kors. Typ. som Rud. T. 25 No. 33. (rar.)

*Navnet paa Adv. skal maaskee være CNVDT. Her
det øvrige bør læses AN·DIVLI, kan denne Mynt væ-
slaaet i Dublin under Knuds Overherredømme, hvilket
anden af denne Konge fra samme Sted (Ruding Tab. 2)
lader formode, eller dette Navn betegner blot en My-
nester sammesteds.*

- 27 † OH† IHI† III. Barbarisk Hoved til V. med
Hjelm og Liliescepter.

† NNN ONNAHLON††. En af Buer dannet
Firkant med 3 Kugler paa hvert Hjørne, lagt over
paa et dobbelt Kors.

*Reverspræget af denne Mynt har Lighed med En-
den Stores, Hardeknuds og Edvard Confessors Mynte.*

HARALD HAREFOD.

(Konge i England 1035-40.)

Hamtunc (nu Southampton.)

- 28 † HAROLD REX) († EL·FPINE (†
HAMTV.: Typ. som B. T. i. No. 3. Rud-
T. 24. No. 2. (perrar.)

Lincolne, (nu Lincoln.)

- 29 HAROLD REĒ†) († OSŁAE ON LINCŌ · L.
Typ. som No. 28. (ined.)

Wincheaster (Winchester.)

- 30 † HAROLD REX:) († GODPINE ON PIL.
Typ. som B. T. III. No. 1. Rud. T. 24 No. 4. (ined.)

HARDE-KNUD.

(Konge i Danmark 1035-42, i England 1040-42.)

- 31 † N·ARĒE ENVT. Brystb. med rund, riflet
Hjelm, Skjold foran Brystet og paa Skulderen.
† ARENĒRIM ON ORRE (Aarhus?) Rev.
Typ. som Beskr. 1 Klasse No. 264. (ined. rariss.)

Huntandune (Huntingdon.)

- 32 † HARĒA ENV) († PVLFI ON HVNTA
Typ. som B. Tab. III. No. 6. Rud. T. 24 No. 2.
(rariss.)

- 33 † FLĒNDĒCN†) († IĒIOL†) Beskr. 1 Cl.
No. 276.

Denne Mynts fuldkomne Overeensstemmelse i Præget med de to sikre af Hardeknud, Beskr. 1 Klasse No. 274 og 275, af Myntmesteren Brae i Viborg, gjør det rimeligt, at samme kan være præget i Efterligning af hine af en samtidig Falskmynter, hvilket de ulæselige Omskrifter og dens ringere Vægt synes at bekræfte.

- 34 † NĒIOLĒNNX·IĒIN) († IĒIOLĒ IĒNE
IĒIOLĒIĒIĒI ibid. No. 266.

Reverse's Typus er aldeles overeensstemmende med den, paa No. 31.

- 35 IDVDOEDLVOLDI †) († IĒNF·DODĒD
DIDAO Typ. som B. 1 Kl. No. 296, men Ho-
vedet paa Adv. til Høire.

- 36** ✠ OVIDEOXTECDNORIEVIE:) (✠ AΓIAIC:
ΓII ✠ VIONEULO. Typ. som B. 1 Kl. No. **261**.

Saa vel Adversens som Reversens Typus paa dette Stykke ligner Hardeknuds sikre Mynt. B. Till. T. I. No. 1.

- 37** ✠ TOA..... I Midten et Kors, i hvis Vinkler: tvende smaa Kors, et A og en Kugle.) (...QVOT..... Rev. Typ. som paa foregaaende Mynt. B. 1 Kl. No. 261.

Forestaaende Mynter fra No. 34-37 kunne, af de under No. 33 anførte Grunde, ligeledes formodes prægede af samtidige Falskmyntere.

MAGNUS DEN GODE.

(Konge i Norge, tillige i Danmark 1042-47.)

- 38** † MAGNVS REx.) († ATSOR ON LVNDI-
TON: Typ. som B. Till. 2den Klasse T. 1. No. 1.
(ined.)

- 39** † MAGNVS REX.) († ATSOR ON LVI
EIIIOI. Typ. som No. 38, men ved Siden af Bil-
ledet paa Adv. 3 Halvmaaner og en Ring. (ined.)

- 40 † MAGNVS REX) († SEPINE O LNI·IITI
Typ. som No. 38. (ined. detr.)

- 41** †MAGNVSRE) (†SPARTDARND ONLY.
Typ. som No. 38. (ined.)

Myntmesterens Navn er Svartebrand, hvilket findes paa flere af denne Konges lundiske Mynter.

- 42** III III.) († † † † : † † † . † † † † : II. (Fati: oon
Lunti II.) Beskr. T. iv. No. 4. (perrar.)

Myntmestere af dette Navn forekomme paa 7 Stykker af Knud den Helliges Mynter fra Lund (see Ramus's Afhandl. om samme Konges Mynter). Muligen henhøre dette Slags Mynter snarere til Svend Estrithsens senere

*Regjeringsaar, eller vel endog til hans Sønners Tidsulder,
end til Kong Magnus's Regjeringstid.*

SVEND ESTRITHSEN.

† 1076.

- 43 ASEVO) (†IGLEVBRI. Typ. som Besk. T. XIII.
Svend Grathe No. 3. (rar.)
*Omskrifterne formodes at være en Omsætning af: As-
gout og Viberga.*
- 44 IIII.III) (VIIICIIIOOIIΓA (Lu?) Typ. som
B. Till. til 2 Klasse T. iv. No. 1.
- 45 O·H IOIOIE) (LEOFINE ONN (retrog.)
Typ. som B. Till. til 2 Kl. T. iv. No. 3, men paa
Adv. i Billedets Höire en liden Korsstav eller et
Rigsæble med Kors; i en af Korsets Vinkler paa
Rev. en Halvmaane, i en anden et lidet Ansigt.
(ined.)
- 46 †H II† En Engel overleverer Kongen en Fane.)
(†P:VLEET OINL·I. B. Till. t. 2 Kl. T. iv. No. 6.
*Da flere Mynter af dette Præg have Svein Rex,
Myntstedet Lund og den paa flere af Svend Estrithsens Mynter
hyppigen forekommende Myntmester, Vulfketil, er det
höist rimeligt, at LI i Slutningen af Reversens Omskrift
betegner Lund og at Mynten tilhører denne Konge.*
- 47 Tvende staaende Engle.) (IDPIIIII·IIII. Typ.
som B. Till. til 2 Kl. T. iv. No. 9.
- 48 ILINLI IIH —. En staaende Figur i byzantinsk
Dragt, med zirligt Hovedsmykke; i höire Haand
et Rigsæble, i Venstre en lang Korsstav.) (†—II O
·IIII. En lignende Figur, men med Korsstaven
i H. og Rigsæblet i V.
- 49 En Mynt med lidet afvigende Omskrifter og samme
Typus, men Figuren paa Adv. med Korsstaven i H.
- 50 ·IIII IIIIA. Typus som No. 48 paa Rev.)
(†LNOEDΓ ·IIbAI. Et stort Kors, i hvis ene

94 Danske Mynter för Unionen.

Vinkel et lidet Ansigt (Sanctus vultus?) og i den modsatte et Kors.

- 51 ✠ VVIIIL. En staaende Figur i byzantinsk Dragt, forskjellig fra dem paa foregaaende, uden Hovedsmykke, med en lang Korsstav i hver Haand.)
(✠ LIIICII C. Et stort Kors med et S i hver Vinkel. (perrar.)

Hvis Omskriften paa Adv. antages at være Wilhelm, kunde det muligen være den under denne Konge saa berömt Biskop; Reversens Omskrift bör uden Tvivl læses Lifinc, et Navn som forekommer paa flere af denne Tidsalders Mynter.

- 52 O O V E T I O. Et Agnus Dei med Glorie om Hovedet, befæstet i et Fodstykke ved en gjennemgaaende Stang. Fra Dyrets Ryg udgaaer noget, der har Lighed med en Kirkefaaen. Det Hele formodes at være den övre Deel af et Banner.)
(✠ IIEFIIDIIII. En Örn med udbredte Vinger. Cfr. Keder Num. in Hibernia &c. No. 6. 7. (rar.)

Om Öرنen paa Rev. sigter til Roeskilde, i hvis gamle Stadsegl denne Fugl findes, kan ei med Vished afgjøres.

- 53 II O V I E O I O I R I E O N V O I E. Paa Midten et lidet Kors, omgivet af Bogstaverne Z O R Z v R)
(✠ V L F O N S L A H L O V: Typ. som Beskr. 1 Kl. No. 288, men i korsets Vinkler paa Rev. Intet. (ined. rariss.).

De övrige bekjendte Mynter af denne Typus have alle aldeles uforstaaelige Omskrifter. Nærværende er af desto større Vigtighed, som paa dens Rev. saavel Myntmesterens som Myntstedets Navn ere angivne. Det sidste synes snarere at burde forklæres ved Slagelse (Slaglosia) end Slangerup.

- 54 X H O I E X I O I E O I X I C H O E O I) (X I C I X I O I E X I O I E X I O H E O. Beskr. 1 Kl. No. 288.

- 55 En lignende Mynt med lidet forskiefflig Omskrift
og Typ. som No. 289 ibid.
- 56 † CHID†(PEI†EIHIII) († CIINCIHIE
IIHF. Adv. Typ. som Beskr. 1 Kl. No. 293. Rev.
noget lig Runemynternes Advers B. Sv. Estr. T. v.
- 57 En lignende med lidet afvigende Omskrifter:
- 58 †EOIHIEHIOFIKCOHENOPIE:)(EVIOETN
LEONO. I Midten † OCHIEVNI. Typ. som B.
1 Kl. No. 293. (rar.)
- 59 En Mynt med Omskrifter af samme Art som paa
foregaaende paa begge Sider. Typ. som Beskr.
1 Kl. No. 290, men i det ene Feldt paa Adv. et
liggende S.

Forestaaende Mynter fra No. 53-59 kunne maaskee med ligesaa god Grund henføres til Hardeknuud, da en Mynt af lignende Typus med samme Konges Navn nyligen er funden.

- 60** ᐅᓄᔭᑦ ᕈᑯᑲᑲᑲᑲ) (Uden Indskrift. Typ. som
B. T. vi. No. 30. (rar.)
- 61** ᐅᓄᔭᑦ ᕈᑯᑲᑲᑲᑲ) (S Typ. som B. T. vi.
No. 34. (rar.)
- 62** ᐅᓄᔭᑦ ᕈᑯᑲᑲᑲᑲ (Tan.) (Uden Indskrift. B. T.
v. No. 13 ibid. (rar.)
- 63** ᐅᓄᔭᑦ ᕈᑯᑲᑲᑲᑲ) (Uden Indskr. B. T. vii. No. 13
ibid. (per rar.)

Indskriften bør formodentlig læses Gunthor i Athenso
i. e. Odense.

- 64** ተቀጥሎ የሆነበት (የህዝቡ ሃ. B. T. vi. No. 35 ibid.
 (Thourd. G(?) Mii, Thuki M.) (rar.)
65 ተቀጥሎ የሆነበት (የህዝቡ ሃ. B. T. vi. No. 38 ib. (rar.)

Formodentlig samme Myntmestere som paa foregaaende.

*Det er tydeligt, at Stempelskjæerne have stillet Ru-
nerne temmelig vilkaarlig; dog synes det, at nogle af
Urigtighederne hæves, naar man lægger Mærke til, at*

96 Danske Mynter för Unionen.

ofte ere Runerne i Korsets første Vinkel vendte nedad, i næste derimod opad, atter de i næste nedad, og i Korsets sidste Vinkel opad; dette er imidlertid ei altid Tilfældet, hvorfor Runerne her ere satte saaledes som de findes paa Mynterne.

66 ✠ III DV III IV IC) (Uden Indskr. Typ. som B. T. VII. No. 44.

67.68 Tvende Mynter, hvis Omskrift paa Adv. b. staaer for det meste af Streger og hvis Rev. b. uden Indskr. Typ. som B. T. v. No. 2.

69 En ditto, af hvilken den halve Deel er afklippet formodentlig til Brug som Skillemynt (Brokemoney)

SVEND ESTRITHSENS SÖNNER,

(uvis hvilken.)

1076-1131.

70 En siddende Helgen, omgivet af syv Roser, (✠ N N I I I I I N N I I I I (Svein i Lundi i). Typ. B. T. IV. No. 22. (perrar.)

71 En siddende Helgen, hvorom fem Roser og et Kors.) (✠ K A N I I O I L V N I. Typ. B. T. IV. No. 15 (rar.)

Omskriften paa Rev. kan maaskee læses Kan Mon Lundi.

Forestaaende tvende Mynter, saavel som de af samme Størrelse og Typus, der i Beskr. tillægges Magnus den Gode, maae af flere Grunde antages slagne endog efter Svend Estrithsens Tid. Deres store Forskjellighed i Tykkelse, Størrelse, Fiinhed og Prægningsmaaade fra de foregaaende, deres Lighed i disse Dele med de paafølgende af Svend Estrithsens Sønner gjør, at man rimeligere henfører dem til disses Tider, skjönt det ei lader sig bestemt angive, under hvilke de ere fremkomne. Dette bestrykes end mere derved, at de fleste paa dette Slags Mynter forekommende Myntmestere fra samme Myntsted findes igjen paa Harald Heins og Knud den Helliges sikre Mynter, Noget, der med saa mange vanskelig lod sig antage, hvis de skulde have myntet for Magnus den

Gode. At desuden ikke een eneste af dette Slags fandtes blandt Mynterne af Fundet ved Selsøe, der nu med Sikkerhed vides nedlagte under Svend Estrithsens Regjering, beviser end stærkere, at de ei kunne tilhøre Magnus den Gode.

HARALD HEIN.

1076-1080.

- 72 HALDI) (†ESBERN·I R· Typ. næsten som B. T. IX. No. 17, men Kongens Krone anderledes. (perrar.)
- 73 HAI·LD RI) (HACVN·I LVN· B. T. IX. No. 30. (rar.)
- 74 †HRLD RE·) (†NVN I LVNDI Typ. som No. 73. (rar.)
- 75 HARAID REX) (ÐORGT I LVNDI B. IX. No. 26. (rar.)

KNUD DEN HELLIGE.

(1080-1086.)

Lund.

- 76 †CNVT·REX·I·) (†EASTMVND·I Typ. som B. T. XI. No. 30. Udgivet i Ramus's Afhandl. om Knud den Helliges Mynter No. XLVII.

Da Mynterne af denne Typus under Knud den Hellige alle ere fra Lund, og samme Myntmesters Navn desuden findes paa andre Mynter fra samme Stad, saa kan der næsten ei være Tvivl om, at denne og er sammesteds fra, hvorfor den og her er anført.

- 77 †CNVT REX I DI) (†ESATMN LVI· (Lund). Typ. som No. 76. Ramus No. XLVIII.

Ved Myntskjærerens Forseelse er Myntmesterens Navn, der sikkert er den samme, som paa forrige, forvansket.

- 78 †CNVT REX DI) (†LIOFVINE I L Typ. som No. 76. Ramus No. LXIV.

98 Danske Mynter för Unionen.

- 79 † ENVT · REX I) († TOKI · I LVNI ·
Typ. som No. 76. Ramus No. 76.

Reg?

- 80 ENVT · REX I) († ALFVART I REG.
Typ. som B. T. x. No. 11. Ramus No. xxxiii.
(perrar.)

Roeskilde.

- 81 ENVTREX ·) († AILNOÐ · IROA. Ramus No.
ii. Typ. som No. 80.
82 † ENVT · RE) († ARKIL · I ROSCI · B. T. xi.
No. 29. Ramus No. 7.
83 † ENVTREX) († BOS I ROSCELD Ramus
No. vi. Typ. som B. T. x. No. 17. (rar.)

*Blandt Mynterne fra Roeskilde er denne uden Tvivl
en af de mærkeligste, fordi Myntstedets Navn paa Rever-
sen er angivet paa en egen Maade og uden Forkortning.*

- 84 ·ENVT · REX ·) (·ESBIORN · IR Ramus No.
16. Typ. som No. 80.

*Skjönt R paa Reversen af denne Mynt vel kunde
betegne et andet Myntsted, end Roeskilde, synes det dog
sikkerst, ei at henføre den til nogen anden Stad, förend
andre Mynter findes, der have denne Myntmesters Navn
med et andet fuldstændigere angivet Myntsted.*

- 85 LINVT · RE ·) († ESGER · I ROSI · Ramus No.
xiii. Typ. som No. 83. (rar.)
86 † LV · T REX DI) († MANNI I ROS Ramus
No. xvi. Typ. som No. 83.
87 ·ENVT · REX ·) († SIBBI · I ROSCI · Ramus
No. xxii. Typ. som No. 83.
88 † ENVT · REX I ·) († SIBBI ROSCII Ramus
No. xxiii. Typ. som No. 83.
89 † ENVT REX) (SIPORD I ROCN (sic) Ra-
mus No. xxvi. Typ. som No. 83.

- 90 ·ENVT· REI) († SIVORD I· ROS· Ramus
No. xxiv. Typ. som No. 83.
- 91 † ENVT REX) († SIVORD I ROSC· Ramus
No. xxv. Typ. som. No. 83.
- 92 ·ENVT· REX·) († VLKLL I ROSE Typ. som
No. 83. (ined.)

Slangstrup.

- 93 ·ENVT REX·) († ATSVR· SLA· B. T. x. No.
16. Ram. No. 39.
- 94 a) ·ENVT · REX) († ATSVR I SLAN Ramus
No. 36. Typ. som No. 80.
- 94 b) ENVT · REX· I) († ATSVR I SLAN Ramus
No. 37. Typ. som No. 80.

OLUF HUNGER.

(1086-1095.)

- 95 † ·OLAF REX·) († ·ALFVORD· Typ. som
B. Till. t. 2 Klasse T. II. No. 1. (rariss.)

Den paa Myntens Revers angivne Myntmester formodes at være den samme, som forekommer paa Knud den Helliges Mynt No. 80 ovenfor med det ubestemte Myntsted REG. Andre med ALFVORD I RI finder man i Ramus's Afhandl. S. 81. Oluf Hungers Mynter ere alle af største Sjældenhed, og flere Exemplarer af ovenstaaende Mynt, end et yderst slet bevaret, der er stukket paa Pladen foran det thottiske Myntcatalogs 2den Tome under No. 4, ere hidtil ei kjendte.

ERIK FIEGOD.

1095-1103.

- 96 ERICVS REX) (MATT·I B. T. XII. No. 11.
(rariss.)

Bogstaverne E og V i Kongens Navn paa Adversen ere ei ganske tydelige. Paa Rev. kan læses enten MATT·I Matt(hias) Mi(ntere) eller med Udgiveerne af Beskr.

100 Danske Mynter för Unionen.

Mattei. Da denne Mynt er af finere Gehalt end de övriga Mynter, der tillægges Konger af samme Navn, og den, ved at have Myntmesterens Navn paa Rev., slutter sig til de foregaaende, de senere derimod uden Undtagelse udelade dette, saa synes man med god Grund at kunne henhøre den til Erik Eiegods Tid, og ei til senere Konger af samme Navn. Den er af saa stor Sjældenhed, at, foruden dette Exemplar, kun et eneste, dog herfra forskjelligt, er bekjendt, hvilket findes i en Samling i Norge. De övriga i Beskrivelsen Erik Eiegod tillagte Mynter og Brakteater, tilhøre, med Undtagelse af No. 5, sikkert ikke denne Konge, men ere fra senere Tider.

SVEND GRATHE.

1147-1157.

- 97 REX) († ZVEN (D)AN(OR)VM B. Svend Estrithsen No. 83. (perrar.)

Denne meget sjældne Mynt er af Udg. af Beskr. tillagt Svend Estrithsen; men dens Overcrensstemmelse med den foregaaende Niels den Gamles og følgende Valdemar den 1stes Mynter sætter det uden for al Tvivl, at den maa henhøres til Svend Grathe. Den er og mærkværdig, fordi den synes at være en Overgang fra Fortidens til de senere, i det den, skjönt ringere af Vægt, ligner hine i Fiinkhed, de senere derimod i Typus paa begge Sider. De Mynter, man i Beskr. tillægger denne Konge, høre alle dels til ældre, dels til sildigere Tider.

- 98 En Sölv-Brakteat. SVENO REX Kronet Brystbillede. B. T. vii. Svend Estrithsen No. 56. 2 Stkr.

- 99 En ditto noget forkjellig, ibid. No. 59.

- 100 En ditto, forskjellig, ibid. No. 60. (rar.)

- 101 En ditto med SVENO i Vinklerne af et stort Kors, ibid. No. 61.

KNUD DEN FEMTE.

1147-1157.

- 102 En Sölv-Brakteat. CANVT REX. Kronet Brystbillede. B. T. x. Knud d. Hellige No. 1.

- 103 En ditto. CANVT REX Kronet Brystb. B. ibid.
No. 3.

Da Navnet Canut for Cnut ei brugtes af Knud den Hellige, men først opkom i Anledning af denne Martyrs Canonisation, saa kunne disse Brakteater ei tilhøre denne Konge, men henføres rigtigere til Knud den Femte, som og de lignende med Sveno bør tillægges Svend Grathe og ei Svend Estrithsen.

SÖLV-BRAKTEATER,

som sandsynligen henføres til Svend Grathes, Knud den Femtes og Valdemar den Førstes fælles Regjeringstid.

1147-1157.

- 104 ALABVRGA (Aalborg). Kronet Brystbillede.
B. T. VII. Svend Estrithsen No. 56.

- 105 ALAR i Vinklerne af et Kors. B. T. VIII. Harald Hein No. 13.

- 106 Samme Brakteat, men tyndere.

Forestaaende tvende Brakteater med ALAR have maaskce denne urigtige Indskrift ved en Forseelse istedetfor ALAB.

- 107 HERINGA (Hjörning). Kronet Brystb. B. T. VII. Sv. Estr. No. 67.

- 108 ✠ HORS (Horsens). Kronet Brystb. B. T. VIII. Sv. Estr. No. 79. (rar.)

- 109 RADRVSIA • S (Randers.) Kronet Brystb. B. T. VII. No. 71. (rar.)

- 110 RADRVSIA • S. Kronet Brystb., men uden Knebelsbart og Skjæg. (ined. rar.)

Det ved Slutningen af Omskriften paa foregaaende Brakteater (No. 109 og 110) tilføiede S, der ved et Punkt er adskilt fra Myntstedets Navn, betegner muligen enten Kong Svends, eller blot en Myntmesters Navn.

- 111 Uden Omskr. En mellem tvende Taarne staaende Kriger, holdende i H. en Fane, i V. en Lilie. B. T. x. Knud d. Hellige No. 7.

102 Danske Mynter för Unionen.

- 112 Tvende Krigere siddende bag en Muur, eller i et Skib. Imellem begge en Fane, eller Skibets Mast med Flöi. B. T. VIII. Harald Hein No. 1.
- 113 En lignende, men med en Ring bag ved enhver af Figurerne og ingen oventil ved Fanen. (ei i Beskr.) 2 Stkr.
- 114 En noget forskjellig. B. T. VIII. No. 2.
- 115 En ligeledes forskjellig. ibid. No. 3.
- 116 En ditto forskjellig. ibid. No. 8.
- 117 En ditto deri forskjellig, at Fanen mellem Figurerne ligner et Läbarum og i samme er et Andreas-Kors. ibid. No. 5. (rar.)
- 118 En gaaende Kriger med Sværd, holdende Skjoldet foran sig. B. T. x. Knud d. Hell. No. 9.
- 119 En Bygning. B. 1 Klasse No. 5.
- 120 En ditto, men her överst paa Taarnet i Midten 3 Muurtinder istedetfor Tag. ibid. No. 112.
- 121 Et Kors, omgivet af 3 Rader Perleringe med 4 Ringe i den yderste. ibid. No. 3.
- 122 En Kugle inden for to Ringe. B. Oluf Hunger No. 8.
- 123 En lignende, men her Ringene omgivne af en Perlerad. (ined.).
- 124 En lignende uden Perlerad, men i Midten 5 Kugler satte i Kors. (ined.)

Af Brakteaterne No. 111-117 er et stort Antal fundet ved Aalborg tilligemed flere af de foregaaende og efterfølgende. Alle disse, saavel som flere under denne Afdeling anførte, ere saa overeensstemmende med Knud d. Femtes, Svend Grathes og de i de jydske Stæder prægede Brakteater, at man uden stor Betænkning kan henvise dem til dette Tidsrum og anføre dem som danske. Dog kunne Brakteaterne No. 123, 123 og 124 maaskee snarere være norske omtrent fra samme Tid.

VALDEMAR I.

† 1182.

- 125** VVALDIMAR Kongens kronede Hoved i Profil)
(En Bygning med tre Taarne, det mellemste og største Taarn med bred Gesims, derover et spidst Tag med Knap og opstaaende Tinde ved Siderne. Paa Midten af Taarnet en Indgang. Under Muren, hvorpaa Taarnene hvile, er en bredere Indgang eller Port med en Kugle paa hver Side.
(ined. unicus.)
- Mynter af Valdemar den 1ste med Kongens Hoved i Profil ere forhen ikke kjendte; nærværende er derfor af største Sjældenhed. Den skal for nogle Aar siden være funden i en Grav paa Stenløse-Kirkegaard i Sjælland.*
- 126** VVALDMARX Modvendt kronet Brystb. med Sværd i H. og Liliescepter i V.) (Uforstaaelig Omskr. (V I A B I A · · A R · · V N ? fort. Venerabilis Absalon Archiep. Lun:) Modvendt Brystb. m. Bispehue og, som det synes, en opslaaet Bog i H. og Bispestav i V. (inedit. rar.)
- 127** Adv. Ulæselig Omskr. Kongens modv. kronede Brystbillede med Sværd i H. og Liliescepter i V. Rev. Ulæselig Omskr. Bispens Billede i Profil, holdende Bispestaven foran sig. B. T. xv. No. 32.
(rar.)
- 128** VVALDE·M· Modv. kronet Brystb. med Sværd i H. og Rigsæble i V.) (Forestilling, som det synes, af et Alter med Frontespids for oven; derunder Altertavlen med opslaaede Døre og et Kors i Midten. (inedit. perrar.)
- Forestillingen paa Rev. kunde vel og være en Bygning, hvilket imidlertid dog synes mindre rimeligt.*
- 129** V . . . AMAR Modvendt kronet Brystb. med Liliescepter ved h. og Stjerne ved v. Side) (Uden

104 Danske Mynter för Unionen.

Omskr. Et större Taarn imellem to mindre, hvilende paa en Muur eller Bygning med Port paa Midten. (inedit. rar.)

UVISSE MYNTER,

som formenes at kunne henføres til denne Periode.

- 130** Uden Omskr. paa begge Sider. Paa Adv. et modvendt Brystbillede med usædvanlig Krone, klædt i Kappe; i H. et Liliescepter, i V. Rigsæblet; paa Rev. tre Taarne, hvilende paa en dobbelt Bue. (rariss.)

Af denne Mynt ere hidtil kun tvende Stykker bekendte, nemlig foruden denne en i afdøde Forvalds Samling i Bergen. Dens Overeensstemmelse i Reverspræget med No. 125 ovenfor gjør det høist sandsynligt, at den henhører til Valdemar den Første.

- 131** R (eller K)TAVNV. . . Modvendt kronet Brystb. i Kappe, med Sværd i H. og Liliescepter i V.) (Modvendt Brystb. med Bispehue, Korsstav i H. og en Bog med Stjerne oven over ved v. Side. (rar.)

- 132** Uden Omskr. Modv. kronet Brystb. med Scepter i H. og Sværd i V.) (Uforstaaelig Omskr. Modv. Brystb. med Bispehue; i H. Bispestaven, i V. en Rist eller Bog. B. T. xv. No. 28. (rariss.)

VALDEMAR II.

1202-1241.

- 133** Kongens kronede Brystbillede; ved v. Side W) (En Biskops modv. Brystbillede, i H. en Fane eller Nögle, i V. Bispestaven. B. Till. 2 Kl. T. v. No. 1.
- 134** Modv. kronet Brystb. med Sværd og Rigsæble som T. xv. No. 33) (En Biskops Brystb. imellem Bogstaverne P og C. 2 Stkr.
- 135** Samme lidet forskjellig. 2 Stkr.
- 136** Samme, ligeledes forskjellig.

- 137 Uden Indskr. Modv. kronet Brystb. med Rigs-æble ved h. og Liliescepter ved v. Side.) (En Biskops modv. Brystb. mellem Bogstaverne N og I. conf. Till. t. 2 Kl. T. III. No. 4. (perrar.)

Bogstaverne NI paa Reversen af denne Mynt antages rimeligst at betegne Nicolaus, den paa næstfølgende Mynter nævnte Biskop Niels Stigsen i Roeskilde, ligesom PĊ paa næstforegaaende (No. 134-36), for disse Mynters Lighed med nærværende, da sandsynligen forklares ved en af hans tvende nærmeste Formænd, enten Peder Sunesen (1192-1214), eller Peder Jacobsen (1215-25).

- 138 † ..DEMARVS I Midten REX) († nICHO
..VS R' (Roeskildensis.) I Midten ĆPC. B.
T. XVI. No. 7. (rar.)

- 139 WALDEMAR⁹ REX. I Midten DAN) († nI
CHOLA⁹ ĆPC. I Midten R (Roeskildensis) ib.
No. 1.

- 140 Samme med liden Forandring. ibid. No. 2. 2 Stkr.

- 141 Samme, ligeledes med Forandring. ibid. No. 3.
2 Stkr.

Mynterne No. 138-41 høre til de sikkerst bestemte blandt de gamle danske Mynter, da saavel Kongens som Biskoppens Navne gjensidigen oplyse hinanden og bekræfte, hvilke derved skulle forstaaes, nemlig Waldemar II. og Niels Stigsen, der fra 1225 til 1245 sad paa den paa Mynten angivne Bispestol.

MYNTER,

som med Sandsynlighed henføres enten til denne Konge, eller hans nærmeste Formænds Regjering.

1157-1241.

- 142 Kongens kronede Brystb. med Scepter i H.; ved V. en Stjerne; uden om en bred Rand, hvori smaae sammenstødende Buer med Punkter inden i.) (Brystb. med Bispehue og nedhængende Baand; uden om en bred Rand med Streger, der vexel-

106 Danske Mynter för Unionen.

- viis danne spidse og stumpe Vinkler med et Punkt i hver Vinkel. B. T. xiv. Valdemar I. No. 18. (rar.)
- 143** Kongen med Scepter og Rigsæble.) (Biskopen med Bispestav i H. og Rist eller Bog i V. B. T. xv. Valdem. I. No. 29. (rar.)
- 144-46** Tre Mynter med smaae Ringe i Kanten istedet for Omskr. paa begge Sider, omtr. som T. xiv. Valdem. I. No. 13, 14 og 15.
- 147** Uden Omskr. paa begge Sider. B. Till. t. 2 Kl. T. III. Valdem. I. No. 5.
- 148** Uden Omskr. paa begge Sider. B. T. xv. Valdemar I. No. 27. 2 Stkr.
- 149** En deri forskjellig fra foregaaende, at Bispen paa Rev. har Korsstaven i H. og Bispestaven i V.
- 150** Kongens Brystb. imellem 2 Stjerner.) (Bispens Brystb. med Bispestav ved V. og en Halvmaane med en Ring oven over ved H.
- 151** Uden Omskr. paa begge Sider. Kongens kronede Brystb. med Scepter i H. og en Stjerne ved v. Side.) (Bispens Brystb. imellem to Stjerner. B. T. xiv. Valdemar I. No. 19.
- 152** Uden Omskr. paa begge Sider. ibid. T. xv. No. 33.

ERIK PLOUGPENNING.

1241-1250.

- 153** † ERICVS REX) († NICOLAVS B. T. xxi. Erik Menved No. 1. (rar.)
- 154** Samme lidet forskjellig. (rar.)
- 155** En Krone i en Fiirkant.) (En Bispestav imellem Bogstaverne N og I B. T. xvii. No. 20.

Af forestaaende trende Mynter er No. 153 forhen urigtigen tillagt Erik Menved. Dens Lighed i det Væsentlige med de foregaaende viser, at den bör henføres til samme Biskop som No. 138 og 139, hvilken endnu under denne Konge vedblev at sidde paa Bispestolen i Roskilde, indtil han i Aaret 1245 flygtede ud af Riget.

No. 155 kan ligeledes med Grund antages at være af samme Biskops senest slagne Mynter, da den har Lighed med den, der tillægges hans Eftermand sammesteds, Jacob Erlandsen.

- 156** Adv. En Stjerne i en Fiirkant med Halvmaaner omkring.

Rev. Et Kors med Kugler paa Enderne i en Indfatning, liig den paa Adv. B. T. xvii. No. 17.

- 157** Adv. Et kronet Brystb. med Rigsæble ved H. og Scepter i V. i en Fiirkant.

Rev. Brystb. med Bispehue samt Evangeliebogen i H. og Bispestav i V. (rariss.)

Skjönt denne Mynt efter sin fine Gehalt maaskee hellere burde henvises til de S. 105-6 fra No. 142 til 152 beskrevne Mynter, har man dog, da det först under denne Konge synes at være kommen i Brug at indslutte Forestillingerne paa Mynterne i Fiirkanter eller Trekanter, troet det rigtigst at henhøre den til sammes Tid.

- 158** Et kronet Brystbillede med et Liliescepter i hver Haand.) (En Biskops Brystb. med (Bispestav) i H. og Korsstav i V. Næsten som T. xiv. No. 6.

Myntens kjendelig slettere Gehalt er Aarsagen, hvorfor man ei har villet give den Plads mellem de tidligere med lignende Forestillinger.

- 159** Et kronet Hoved i en Indfatning af Vinkler og Buer.) (En Bispehue med Kors omkring i en lige Indfatning. ibid. No. 5. (rar.)

Hovedets Lighed paa Adv. med det paa No. 153 ovenfor synes at være Grund nok til at anføre den under samme Konge som hiin.

- 160** † GRI(CV)S. I Midten en Stjerne.) (En Bispestav, Monstransstav og Korsstav imellem Bogstaverne I og (A). (unicus.)

Denne vigtige Mynt, hvis Advers og Revers have saa megen Lighed med Kong Abels Mynter, er uden Tvivl slagen af Jacob Erlandsen, medens han endnu var Biskop i Roeskilde. Hidtil er nærværende det eneste bekjendte Exemplar deraf og altsaa af største Sjældenhed.

108 Danske Mynter för Unionen.

- 161** O R E X i Vinklerne af et Kors, sammensat af 4 Sværd.) (En Bispestav og en Nögel imellem Bogstaverne I og A. B. T. xxv. Oluf. No. 3.

(rar.)

At denne Mynt ogsaa maa tillægges Jacob Erlandsen, kan, skjönt Kongen paa Adv. ei er nævnt, neppe omtvies. Udgifverne af Beskr. henføre den urigtigen til Oluf, Margrethes Søn.

- 162 a)** Et Sværd imellem 4 Ringe og Bogstaverne R og E.) (En Bispestav og en Nögel imellem to Ringe. Næsten som B. T. xii. Erik Eiegod No. 7. (rar.)

Da Reversen af denne Mynt paa Bogstaverne nær næsten er den samme, som næstforegaaende, synes den rimeligen at kunne henføres til samme Tid og Biskop.

- 162 b)** Et Sværd imellem 2 Halvmaaner og 4 Ringe.) (En Rist imellem 4 Ringe. B. T. xvii. No. 9.

- 162 c)** En Rist mellem Halvmaaner og Ringe.) (En af 4 Buer dannet Figur, lagt oven paa et dobbelt Kors. B. 1 Kl. No. 226.

- 162 d)** R E X imellem to Linier og Halvmaaner.) (To Nögler overkors med en lille Korsstav ovenover. B. T. xix. No. 13 og 14. (rar.)

- 163** O E O Paa Midten R E X. Nederst O (M) O.) (Den hellige Laurentius's Brystb. med en Palmegreen i H. og en Rist i V. (detr. rariss.)

Af denne Mynt ere kun to Stykker bekjendte, det ene i Universitetets Samling i Lund, hvor Bogstavet M nederst paa Adv., der her ei er synligt, sees tydeligen, og kan maaskee være det første Bogstav af Myntmesterens Navn. Muligen kan denne Mynt være slaaet under en Sedisvacanz, da den hellige Laurentius's Billede er sat paa Rev. i Stedet for Erkebiskoppens, eller maaskee medens Erkebispren var fængslet, eller flygtet ud af Riget.

- 164** Et kronet Brystb. med Sværd.) (Et Kors dannet af en Bispestav og en Tverstreg med 3 Sceptre og en Ring i Vinklerne. (rar.)

En lignende Mynt findes i Beskr. T. XIII. No. 8 og 9, men uden Bispestav paa Rev.

- 165 Et kronet Hoved i en Trekant; ved hver Side 3 Ringe.) (En Bispestav med Tverstreg paa Midten, hvis överste Deel staaer op over en Trekant, ligg den paa Adv., ved Siderne Ringe. B. T. xvii. No. 8. (perrar.)

Paa Kobberet i Beskr. er Bispestaven, som paa nærværende Mynt er tydelig, neppe kjendelig.

- 166 REX omkring en Trekant, hvori et kronet Hoved.) (Et Kors med Liliescepter i hver Vinkel og en Halvmaane imellem hvert. B. T. xvii. No. 7. 3 Stkr.
- 167 Et kronet Hoved imellem to Halvmaaner.) (En Rist. B. T. xxii. No. 1. 2 Stkr. (detr.)
- 168 En Krone.) (En Bispestav med en Ring, og paa hver Side flere Punkter. B. T. xiv. Valdem. I. No. 1. (rar.)
- 169 ∴ REX i Vinklerne af et ziirligt dobbelt Kors.) (Et dobbelt Kors med en Halvmaane i hver Vinkel. B. T. xvii. No. 16.
- 170 Samme Mynt, men Korset paa Adv. uden Zirater inden i. Mynten er i det Hele noget mispræget. ibid. No. 12.
- 171 *€*R*I*C. I Midten et Kors.) (Et Liliekors. B. T. xx. Erik Glipping No. 12.
- 172 €RIC i Vinklerne af et Kors.) (REX omkring en Trekant med en Lilie paa hvert Hjørne. B. T. xvii. No. 5.

ABEL.

1250-1252.

- 173 ABEL i Vinklerne af et Kors.) (En Bispestav imellem to Korsstave. B. T. xviii. No. 9. 2 Stkr.

Muligen ere disse Mynter prægede medens Abel endnu var Hertug, siden de mangle Tillægget Rex.

110 Danske Mynter för Unionen.

- 174 † REX ABEL I Midten en Krone.) (To Bispestave, hvorimellem en Stjerne, et Punkt og et Kors. *ibid.* No. 24. (rariss.)

Denne høist sjældne Mynt, hvoraf nu kun dette ene Exemplar er bekjendt, er i Beskr. over de danske Mynter paa anførte Sted stukket efter en mangelfuld Afbildning hos Bircherod, hvor Kronen paa Adversen er udeladt.

- 175 † ABEL R omkring en Trekant med et D i Midten.) (Et Kors, dannet af en paa en Bue opreist Bispestav og en Tverstreg, med en Halvmaane og en Ring i hver Vinkel. Mynten er meget ufuldstændig afbildet i Beskr. T. XVIII. No. 15-17. (detr. rar.)

Den Tverstreg, som gaaer over Bispestaven paa Reversen af denne og flere af de foregaaende Mynter, er, efter Fleres Formening, et I og holdes for et Kjendemerke paa Jacob Erlandsens Mynter.

- 176 † ABEL REX I Midten en Rose) († DANO-RVM I Midten en Stjerne. B. T. XVIII. No. 4.
- 177 En lignende med Punkter imellem Rosens Blade paa Adv.
- 178 En anden, hvor Rosens Blade ere aabne.
- 179 En anden, hvor Rosens Blade ere lukkede og paa Rev. imellem Stjernens Spidser ere tre Halvmaaner.

CHRISTOPHER I.

1252-1259.

- 180 CRISTOFORVS: I Midten A) (REX DANORVM I Midten et Liliekors. B. T. XIX. No. 1.
- 181 En anden, hvor A paa Adv. staaer imellem to Punkter.
- 182 En anden med en Halvmaane paa hver Side af A.

- 183 CRISTOFORVS: I Midten C) (RÆX DANORVM: I Midten en Stjerne. B. T. XIX. No. 15.
- 184 CRIꝢTOFERX. I Midten en Krone.) (Et Kors sammensat af 4 mindre Kors med Kugler paa Enderne. B. T. x. No. 10.
- 185 RÆX imellem 4 Roser.) (Rev. omtrent som forrige. Grosch. Cab. VII. Fach. No. 35. (detr.)
- 186 RÆX imellem to Stjerner.) (Et Kors med en Halvmaane i hver Vinkel. B. T. XIX. No. 12. 2 Stkr.
- 187 (CRI)STOFOR.... I Midten en Krone.) (.. NOR..... I Midten et Kors med en Halvmaane i hver Vinkel. B. ibid. No. 11. (detr.)
- 188 † *R*€*X*: I Midten en Halvmaane.) (Et Taarn imellem 2 Stjerner og 4 Ringe. ibid. No. 4.
- 189 *R*€*X I Midten Ć) (Rev. som No. 188. ibid. No. 5.
- 190 C i en Indfatning af 4 Buer.) (P i samme Indfatning. ibid. No. 7.
- 191 P€T To korsviis lagte Liliesceptre.) (Et Sværd imellem to Liliesceptre. B. T. XIII. Sv. Grathe No. 5.
- 192 † R€X i Vinklerne af et Kors.) (P€TRVS i Mellemrummene af en sexoddet Stjerne. ibid. No. 4.

Dersom Mynten No. 190 ovenfor med C paa Adv. og P paa Rev. virkelig er af Peder Bang, Biskop i Roeskilde (1251-77), en Söstersön af Erkebiskop Jacob Erlandsen, og ovenstaaende (No. 191 og 192), der i Beskr. urigtigen tillægges Svend Grathe, ligeledes bör henføres til denne Biskop, maa den förste være slagen, medens der endnu var god Forstaaelse mellem Kongen og Bispnen, de sidste derimod efterat samme var ophört, og dette være Aarsagen, hvorfor Kongens Navn, efter Erke-

112 Danske Mynter för Unionen.

biskoppens Exempel (cfr. No. 161), paa dem er udeladt, men i dets Sted sat et Kors, hvilket i Beskr. l. c. urigtigen er afbildet.

- 193** Et Sværd imellem R og X) (To Taarne forbundne ved en lavere Bygning; i Indgangen et Liliescepter. Omtr. som B. T. xv. Knud VI. No. 3.
- 194** R i en Ring, omgiven af Halvmaaner.) (·X· paa samme Maade indfattet. B. T. xix. No. 16.
- 195** En lignende, men med Ringe imellem Halvmaanerne paa Rev. ibid. No. 17.

Forestaaende tvende Mynters fine Gehalt gjør det tvivlsomt, om de skulle tillægges denne Konge eller af foregaaende. Det sidste synes rimeligst, da de er fundne tilligemed Mynter, der kunne ansees for at være af Valdemar II.

- 196** ·X i en Indfatning af 4 Buer.) (Et Ankerkors. B. T. xxii. No. 7. 2 Stkr.
- 197** R i en Indfatning af 2 over hinanden lagte Triangler.) (Et Krykkekors. ibid. T. xx. No. 27.
(detr. rar.)

ERIK GLIPPING eller ERIK MENVED.

1259-1319.

- 198** † ERICVS REX. I Midten et Sværd imellem en Halvmaane og en Stjerne.) († DANORVM. I Midten en Nögel imellem Klöverblade. B. T. xx. No. 1-4. 2 Stkr. (detr.)
- 199** † REX ERIC I Midten en Nögel.) († DANORVM I Midten et ·V· eller ·A· B. Till. til 2 Kl. T. iii. No. 5. (rar.)
- 200** Samme Adv.) († inden for en Ring med smaa Kors omkring. Rev. Typ. som B. Till. til 2 Kl. T. ii. Erik Eiegod No. 1. (ined. perrar.)
- 201** † ERIC REX I Midten et Kors.) († DANORVM. I Midten en Krone. B. T. xx. No. 14.

- 202 REX (ERIC) I Midten en Lilie.) ((DANOR)
VM. I Midten en Krone. B. Till. t. 2 Kl. T. III.
No. 4. (detr. rar.)
- 203 En Lilie inden for en Kreds af smaa Ringe.) (To
Nögler i en lignende Indfatning. B. T. xx. No. 7.
(rar.)
- 204 Et Hjul, hvorm en Kreds af smaa Ringe.) (Et
Ankerkors indenfor en dobbelt Perlering. ibid.
No. 9.
- 205 Et dobbelt Kors med et Punkt i hver Vinkel,
omgivet af en dobbelt Perlering.) (Et enkelt Kors
i lignende Indfatning med Punkter i de to af Vin-
klerne. (ined. perrar.)
- Da forestaaende trende Mynter (No. 203-205) ere af
temmelig fint Arbeide og god Gehalt, kunne de formo-
dentlig med ligesaa god Grund henføres til en tidligere
Periode, maaskee Erik Plougpenningss.*
- 206 G inden for en Ring, hvorm smaa Kors.) (N
i en lignende Indfatning. Adv. Typ. som Till. t.
2 Kl. T. II. Erik Eiegod No. 1. (detr. rar.)
- Denne Mynts Adv. er meget liig Rev. af No. 200
ovenfor.*
- 207 G i en Perlecirkel med smaa Roser omkring.) (Et
Kors med en Ring i Midten og en Halvmaane med
et Punkt i hver Vinkel. (detr. rar.)
- 208 En Sölvmynt, der baade paa Adv. og Rev. har et
Kors i en Indfatning af 6 sammenstödende Buer,
i hver af disse en Ring. B. T. XXI. No. 4.
- Mynten er i Arbeide og Gehalt liig No. 205 ovenfor
og henhörer derfor rimeligen til samme Tid.*
- 209 En Krone mellem 3 Ringe.) (Rev. næsten som
forrige. (ined.)
- 210 Tre Taarne indenfor en Ring, omgiven af smaa
Ringe.) (Et Kors i en Indfatning liig den paa
Adversen. (ined.)

114 Danske Mynter för Unionen.

- 211** En Krone imellem 2 Ringe og en Halvmaane, omtrent som No. 209.) (Tre Taarne. 2 Stkr. (ined.)
- 212** € R € X i Vinklerne af et dobbelt Kors.) (Et Kors med Punkter i Vinklerne indenfor en Ring, omgivet af Halvmaaner. B. T. XII. Erik Eiegod No. 8.
- 213** Et Kors i en Perlering, der er omgivet af Punkter og smaa skraatliggende Kuglekors.) (Et bredt Kors, sammensat af Buer og rette Linier. B. T. XII. Erik Eiegod No. 10.

CHRISTOPHER II.

1319-1334.

- 214** : CHRISTOFORVS I Midten II) (: R € X
DANORVM I Midten et Kors. B. T. XXI.
No. 1.
- 215** En lignende, men med Kors isedetfor Punkter ved Begyndelsen af Omskriften paa begge Sider.

MYNTER,

SOM HENFÖRES TIL BORGERKRIGENES PERIODE
(1249-1340).

I. Med Bogstaver i alphabetisk Orden.

- 216** Adv. A indenfor en Perlering omgivet af store Punkter. Rev. En Bispestav, hvorhos en Stjerne. B. T. XXII. No. 12. (rar.)
- 217** Adv. A Rev. ·I·I· (ined.)
- 218. 19** Adv. A Rev. P. og .q: B. T. XVIII. No. 19 og 20.
- 220** Adv. A, hvori en Ring. Rev. Tre Hjerter satte omkring et Punkt; imellem Hjerterne Punkter. cfr. B. Till. T. v. No. 6.
- 221** Adv. A med et lidet Kors for oven og et Punkt midt i. Rev. Et Kors inden i en af 4 Buer dannet Figur; i hver Bue et Hjerte. B. Till. T. v. No. 5.

- 222 Adv. A imellem 3 Punkter. Rev. 4 Punkter satte i Kors i samme Figur som paa forrige, men her i Buerne Punkter. (ined. rar.)
223. 24 Adv. A. Rev. Et Jerusalemskors. B. T. xxiii. No. 12.
- 225 Adv. A med en Ring inden i og en Halvmaane oven over. Rev. Et Hjul. (ined. rar.)
- 226 Adv. B. Rev. Et Patriarchal-Kors. B. 2 Kl. No. 232. 2 Stkr.
- 227 Adv. B. Rev. Et Kors med en Ring midt paa. B. 2 Kl. No. 224. 2 Stkr.
- 228 Adv. G. Rev. 2 Ringe imellem Halvmaaner. B. T. xii. No. 1.
- 229 Adv. I imellem en Stjerne og en Halvmaane. Rev. Et Pilejern (Strahl) imellem Punkter.
- 230 Adv. I imellem en Halvmaane og et Punkt. Rev. Et Anker.
- 231 Adv. I, hvorhos to Ringe. Rev. Et Treklöverblad. (ined.)
- 232 Adv. P med et Punkt eller en Ring bag ved. Rev. Et Hjul. Cfr. B. 2 Kl. No. 223.
- 233 Adv. R. Rev. Et Kors med en Stjerne i hver Vinkel. (ined. rar.)
- 234 Adv. S imellem et Punkt og en hjerteformig Figur. Rev. Et Kors, lagt paa en Ring, med et Punkt i hver Vinkel. B. Till. T. v. No. 11. 2 Stkr.
235. 36 Adv. S imellem et Punkt og et Klöverblad. Rev. Et lidet Kors i en Ring med Punkter uden om. (ined.) — og en ufuldstændig Mynt med S paa Adv.
- 237 Adv. T med 3 Punkter i Trekant paa hver Side og et Punkt oven over. Rev. Et Kors, i hvis Vinkler et V, en Krands, en Halvmaane og en Stjerne. (rar.)
- 238 Adv. V V, imellem begge et Sværd med Spidsen nedad, i en Ring med Punkter uden om. Rev. En

116 Danske Mynter för Unionen.

- Nögel imellem to Stjerner i samme Indfatning som den paa Adv. (ined. perrar.)
- 239** Adv. V ved Siden af et Sværd, paa hvis anden Side en Halvmaane. Rev. Tre Pilespidser satte i Trekant ud fra en Ring, i hvis Midte et Punkt. (ined. perrar.)
- 240** Adv. $\overline{V}$ imellem Punkter. Rev. Tre med Spidserne sammenstødende Halvmaaner med 3 Punkter uden om. (ined.)
- 241** Adv. W. Rev. En Figur, der ligner et L, imellem to Halvmaaner. 2 Stkr. (ined.)
- 242** Adv. W. Rev. Tre Liliesceptre (som det synes) satte i Trekant. (ined.)
- 243** Et uvist Bogstav (V eller $\diamond$) ved Siden af den paa Turnoserne brugelige Krone. Rev. Et Kors med Spidser paa Enderne og Halvmaaner i Vinklerne. (ined)

II. Uden Indskrift eller Bogstaver.

A. Med Kroner (maaskee kongelige).

- 244** Adv. En Krone, hvorunder et Punkt. Rev. Et Sværd imellem en Halvmaane og en Stjerne. B. T. xx. No. 6. (rar.)
- 245** Adv. En Krone. Rev. Et gjennembrudt Kors med et Punkt i hver Vinkel. Cfr. B. 1 Kl. No. 225.
- Dette Exemplar er af finere Gehalt end sædvanlig.*
- 246** Adv. En Krone. Rev. Et Kors med tre Punkter i hver Vinkel. B. T. xxii. No. 4. 2 Stkr.
- 247** Adv. En Krone. Rev. Et Kors med en Halvmaane i hver Vinkel. (ined. rar.)

Denne Mynt er af nogenlunde god Gehalt; Kronen paa Adv. har Lighed med dem paa Erik af Pommerns Mynter.

- 248** Adv. En Krone imellem 3 Punkter i en Ring med Punkter uden om. Rev. Et Kors med 3 Punkter

i hver Vinkel, lagt paa en Ring, med Punkter og en större Ring uden om. (ined. perrar.)

249-52 Adv. En Krone. Rev. Et af 4 Buer dannet Kors; i Midten et Kuglekors, en Kugle, eller en Stjerne. 4 Stkr., hvoraf de 3 forskjellige.

253 Adv. En Krone af usædvanlig Form, omgiven af Halvmaaner. Rev. Et Patriarchalkors. (ined.)

B. Med biskoppelige og kirkelige Insignier.

254 Adv. En Bispestav og et Sværd lagte over Kors imellem to Halvmaaner og to Stjerner. Rev. 4 i Fiirkant satte Halvmaaner, med Punkter imellem og en Stjerne i hver. (ined. perrar.)

Denne Mynt, der hörer til det finere Slags, udmærker sig og ved fortrinligt Arbeide.

255 Adv. En Bispestav imellem tvende Kors. Rev. Et Sværd imellem 4 Punkter. Cfr. B. 2 Kl. No. 234. 2 Stkr. (detr.)

256.57 Adv. En Bispehue, hvorover en Ring. Rev. En Trekant med Zirater paa Enderne. B. T. xxii. No. 9; og en anden med lignende Adv. og paa Rev. en Pentagon. (detr.)

258 Adv. En Kalk imellem to Punkter. Rev. Tre med Spidserne sammenstödende Triangler. B. 1 Kl. No. 214.

259 Adv. En Nögel imellem et Punkt og en Stjerne. Rev. 4 Halvmaaner; i Midten et Punkt. Till. T. v. No. 18.

C. Med Stædernes og Domkapitlernes Mærker.

260 (Kjöbenhavn?) Adv. Tre Taarne paa en Bue, hvorunder en Halvmaane. Rev. Et Kors med Halvmaaner i Vinklerne.

118 Danske Mynter för Unionen.

- 261** Adv. Et Taarn. Rev. II i en Ring med Punkter uden om. B. T. XVI. No. 6.
- 262** Adv. Det öfverste af et Taarn med Muurtinder foroven. Rev. Tre over hinanden lagte Stave med tre Punkter i hvert Mellemrum. B. T. XXIII. No. 2.
- 263** (Lund) Adv. En Rist med Halvmaane oven over. Rev. En af fem Buer sammensat Figur med et lidet Kors inden i. B. T. XXII. No. 2.
- 264** (Odense?) Adv. En Lilie i en Fiirkant med 4 Punkter uden om.
Rev. Et Kors i samme Indfatning; udenom denne fire Halvmaaner med Punkter imellem. (ined. rar.)
- 265** Adv. En Lilie i en Fiirkant, hvorum 4 Halvmaaner. Rev. Et stort Kors med en Stjerne i hver Vinkel. (ined. rar.)
- 266** Adv. En Lilie. Rev. Et Ankerkors. B. T. XX. No. 8.
- 267** (Ribe?) Adv. Et Hjul.
Rev. Det Øverste af et Taarn med Muurtinde, midt paa dette en Ring og en paa hver Side. (ined. rar.)
- 268** (Viborg?) Adv. Et Hjerte imellem 3 Punkter. Rev. Et Hjul med Takker og fire smaa Kors inden i. Cfr. B. 1 Kl. No. 236.

D. Forskjellige Figurer.

- 269** Adv. Et Spydjern imellem en Halvmaane, Stjerne og Punkter.
Rev. Et Krykkekors. (ined.)
- 270** Adv. Sex fra et Middelpunkt udgaaende Stave med Klöverblade paa Enderne, med to Punkter imellem hver.
Rev. Et Kors med en Halvmaane i hver Vinkel.
- 271** Adv. Et Kors med Kugler for Enderne og en Ring med Punkt inden i hver Vinkel. Rev. Et lig-

- nende Kors i en Indfatning af 4 Buer. B. 1 Kl. No. 77. (rar.)
- 272 Adv. 3 Halvmaaner, hvori og hvorimellem Punkter. Rev. Et Krykkekors med Ringe i Vinklerne. (ined. rar.)
- 273 Samme Adv. Rev. Et Kors med et Punkt i hver Vinkel. B. T. xxii. No. 8. 3 Stkr.
- 274 Adv. En Ambolt imellem to Punkter. Rev. 5 Hjerter satte om et Punkt. 2 Stkr.
- 275 Adv. En Rose med sex Blade i en Ring med Punkter uden om. Rev. Et Kors i samme Indfatning. (ined. rar.)
- 276 Adv. En sexoddet Stjerne med et Punkt imellem hver Spidse. Rev. Et Kors med Halvmaaner og Punkter i Vinklerne. Cfr. B. 1 Kl. No. 78.
- 277 Adv. Tre Halvmaaner, hvorimellem Punkter. Rev. Fem kileformige Figurer satte omkring et Punkt. (ined.)
- 278 Samme, men paa Rev. 6 kileformige Figurer om et Punkt. (ined.)
- Mynterne fra No. 271-278 ere næsten ganske af Kobber.*
- 279 10 Stykker forskjellige deels utydelige, deels afslidte Kobbermynter fra denne Periode. (detr.)

VALDEMAR IV.

1340-1375.

- 280 † WALDEMARVS: I Midten G) († REX: DANORVM: I Midten et Kors. B. T. xxiv. No. 22. (perrar.)
- 281 † WALDEMARVS: I Midten O) (Samme Revers som No. 280. ibid. No. 23. (rar.)
- 282 † WALDEMARVS: I Midten I·I) (Samme Revers som foregaaende. ibid. No. 18. 2 Stkr.

120 Danske Mynter för Unionen.

- 283** Samme med liden Forandring. ibid. No. 20. 3 Stkr.
284 Samme med liden Forandring. ibid. No. 9. 2 Stkr.
285 Samme, ligeledes med Forandring. ibid. No. 1. 2 Stkr.
286 Samme, men med Ringe i Korsets Vinkler paa Rev. ibid. No. 13. 2 Stkr.
287 Samme, men med tre Punkter i hver af Korsets Vinkler. ibid. No. 3 og 15. 5 Stkr.
288 Samme, men med tre Punkter blot i to af Vinklerne. ibid. No. 7. 6 Stkr.

MARGARETHA.

1387-1412.

- 289** Tre Brakteater, to större og en mindre, hvorpaa et kronet Hoved med nedhængende Lokker inden for en Ring med Straaler uden om. B. T. xxv. Typ. som No. 8, 9 og 4.
290 En lignende, men uden Straaler om Ringen. ibid. No. 6.
291 En mindre af ziirligere Arbeide, paa hver Side af Hovedet tvende nedhængende Krøller og under Hovedet Ringen sammenföiet med en Kugle. (ined. rar.)
292 En lignende, men med nedhængende Lokker ved Siderne af Hovedet. (ined.)

De to sidste Brakteater ere fundne i Sverrig, og kunne muligen være svenske Mynter fra en noget ældre Tid.

NORSKE MYNTER

INDTIL DE NORDISKE RIGERS FORENING
UNDER DRON. MARGRETHA 1397.

HAGEN ADELSTEEN.

938-963.

- 293** Adv. ✠ A-AC □ NE : IL NVN DEI; (Hacun
In Nomine Dei ?) Brystb. med Scepter.
Rev. ✠ REFEREN · MOT · A · ON. I Midten
et dobbelt Kors, i hvis Vinkler □ R V X. Ramus
Om Nord. ældste M. No. 2. Keder. No. 11. (perrar.)

ERIK IARL.

1000-1015 + 1023.

- 294** ✠ HEINRICV ∞ : COM— (retrograde) Brystbil-
lede med opstaaende Haar og med Scepter foran.
✠ HROSA ME FEC— Et dobbelt Kors i hvis
Vinkler □ R V X, som paa foregaaende. Ramus
l. c. No. 3. (rariss.)

MAGNUS DEN GODE.

1035-1047.

- 295** ✠ MAG · · NVS · · REX · n (Rex Norvegiæ)
Modvendt kronet Brystbillede.
✠ · IV · LÉ · · ME · FECIT En Bygning med
Ringmuur omkring. B. T. xxviii. No. 8. (rariss.)

*Denne meget sjældne Mynt er af Udgi-verne af Be-
skrivelsen henført til Magnus Erlingsen; men da den
nyligen er fundet med andre Mynter, af hvilke de yngste
vare fra Svend Estrithsens Tid, kan den nu med Sikker-
hed antages at være en af Magnus den Gode i Norge
præget Mynt.*

SVERRE.

1181-1202.

- 296 † REX SVERVS MAGNVS Modvendt kronet Hoved.) (NI-NI-NI-NI (Nidrosia) Et stort dobbelt Kors med en Lilie i hver Vinkel. B. T. xxviii. No. 13. (rar.)

BRAKTEATER OG MYNTER,

som formodes slagne i Tidsrummet fra Sverres Död indtil Erik Præstehaders Regjering, eller fra Aar 1202-1280.

- 297 Adv. Et kronet Hoved med Skjæg i Profil, i en Cirkel, omgiven af smaa Ringe.
Rev. $n \div \vdots$ Et dobbelt Kors med en større Ring i Midten og en mindre i hver Vinkel. B. T. xiii. Niels d. Gamle No. 3. Bircherodii Spec. ant. rei mon. Dan. p. 35 fig. 21? (rar.)
- 298 Adv. Et modvendt kronet Hoved inden for en Perlering, omgiven af smaa Ringe.
Rev. Et bredt Kors med en Ring paa Midten og et Punkt i hver Vinkel, i samme Omfatning som paa Adv. Bircherod. ibid. fig. 13. (detr. rar.)
- 299 Adv. Kronet Hoved i Profil med Skjæg og bag til langt nedhængende Haar.
Rev. Et Kors, dannet af 4 Liliesceptre, med 2 Ringe i hver Vinkel. Till. til 2 Kl. T. ii. Niels d. Gamle No. 1. Bircherod. l. c. fig. 7.
- 300 Adv. som forrige.
Rev. Et Kors, med et fra hver Vinkel udgaaende Liliescepter. Næsten som Till. til 2 Kl. T. iv. Adskill. No. 3. Bircherod. l. c. No. 6. (smuk.)
- 301 En Sölv-Brakteat med et Kors i en Indfatning af 4 Buer og en fra hver Sammenföining udgaaende Lilie. B. 1 Kl. No. 16.

- 302** En dito. Et lidet Kors i en Fiirkant med en Lilie paa hvert Hjørne og et Punkt imellem hver Lilie. B. 1 Kl. No. 10; cfr. Bircherod. pag. 35. No. 16.
- 303** Adv. Et kronet Hoved til H. med Skjæg og nedhængende Haar; foran samme et Scepter.
Rev. Et gjennembrudt Krykkekors med en Ring for hver Ende; i hver Vinkel en Stav med en Ring paa Enden. (ined. rar.)
- 304** Adv. Et kronet Hoved til H. med Skjæg og Knebelsbart.
Rev. En Fiirkant med en Ring paa hvert Hjørne, afdeelt ved et Kors med en Ring midt paa og en paa hver Flöi, i 4 Feldter, der indeslutte hvert sin Ring. B. 1 Kl. No. 26. (rar.)
- 305** Adv. Modvendt Brystb. med næsten ukjendelig Hovedpynt.
Rev. Et Kors, med en Ring hvori en Kugle, ved hver af Korsets Ender og 4 Kugler i hver Vinkel. cfr. Bircherod. pag. 35. No. 19. (rar. detr.)
- 306** Adv. Modvendt kronet Hoved med Skjæg og Knebelsbart, ved v. Side et Scepter med 4 Kugler paa Spidsen.
Rev. En Bygning, omtrent som B. 1 Kl. No. 56. (rar.)
- 307** Adv. Hoved i Profil til V. med Krone og Scepter.
Rev. En Bro, som det synes, med tre Grundpiller og Rækværk med Gitter nedenfor. B. 1 Kl. No. 124. (rar.)
- 308** Adv. Kronet Hoved i Profil til H.
Rev. En Bro, som det synes, med tre Taarne. Bircherod. p. 35 No. 11. Rev. cfr. B. 1 Kl. No. 121. (rar.)
- 308 a)** En Sölvbrakteat med Bogstavet T indenfor en dobbelt Ring. (ined.)
- 308 b)** En dito med en Spiral, eller den överste Deel af en Bispestav. B. T. XII. Oluf Hunger No. 11.

124 Norske Mynter för Unionen.

- 308 c)** En dito med et Patriarchalkors imellem to Punkter indenfor en Ring af Punkter. B. T. VIII. No. 12.

*De her fra No. 297-308 c) beskrevne tynde Sølvmyn-
ters og Brakteaters Overeensstemmelse med de fore-
gaaende Sverres, og nogle senere i Guldbrandsdalen
fundne Mynter, gjør det høist rimeligt, at disse og ere
norske, samt at de henhøre til det Tidsrum, hvortil de
her ere henførte.*

- 309** Et Aftryk i Sølvblik af Mynten B. T. XXVIII. No. 22. (Ectyp. lamina arg. express.)

- 310** En Brakteat med et modvendt kronet Hoved med nedhængende Lokker paa Siderne. (rar.)

*Flere af dette Slags ringhaltige Brakteater, der i
Henseende til Hovedet have Lighed med foregaaende
Mynt, ere fundne ved Bergen.*

ERIK PRÆSTEHADER.

1280-1299.

- 311** Adv. † ERICVS: REX NORWEG Modvendt kronet Hoved med nedhængende Lokker ved Siderne.

Rev. † CIVITAS BERGENSIS. I Midten et Kors med en Rose i hver Vinkel. B. T. XXIX. No. 30. (perrar.)

- 312** Adv. ERIC MAGN REX NORVEG. En opreist Löve, holdende St. Olafs Øxe i Forbenene, i et Skjold.

Rev. CRVX SCA IHV XRI. Et ziirligt Kors med en Lilie for hver Ende og en i hver Vinkel. B. T. XXIX. No. 27. (rar.)

- 313** Adv. ERICS MAG REX n..VE En opreist Löve, som paa forrige.

Rev. som næstforegaaende, dog mangler Lilien i en af Korsets Vinkler. Typ. som B. T. XXIX. No. 29. (rar.)

HAGEN (V), Eriks Broder.

A. Som Hertug.

1280-1299.

- 314 Adv. † hAQV(l)nVS x DVX. I Midten den hertugelige Krand med 5 Roser.
Rev. x C(R)VX XPI. Et stort dobbelt Kors med et Punkt i Midten. B. T. xxix. No. 39.
(rariss.)

Skjönt Afbildningen af denne Mynt paa anførte Tavle i Beskrivelsen synes at være gjort efter et bedre vedligeholdet Exemplar, end nærværende, er dette dog nu det eneste, man kjender, hvilket betydelig forøger dets Sjældenhed.

- 315 Adv. † hAQn ' DVX NORVEGIÆ. Hertugens Hoved til H. med den hertugelige Krand om Haaret.
Rev. † MONETA DE ASLOIÆ Et Liliekors med en Rose i hver Vinkel. Typ. omtr. som B. T. xxix. No. 37.
(ined. rar.)

- 316 Adv. hAQn DVX NORWEG Hertugens Hoved, som paa forrige, men til V.
Rev. ASLOIÆ Et Liliekors med Roser i Vinklerne. Typ. som B. T. xxix. No. 38, men Hovedet paa Adv. til den modsatte Side og Mynten noget mindre.
(ined. rar.)
- 317 En anden, næsten som foregaaende. (ined. rar.)

B. Som Konge.

1299-1319.

- 318 † hAQVInVS x REX Kongens Hoved til V.
† CRVX XPI Et stort Liliekors, som paa No. 312 ovenfor.
(ined. rar.)

126 Norske Mynter för Unionen.

319 Adv. † hAQVInVS x REX Modvendt kronet
Hoved med Lokker ved Siderne.

Rev. † MONETA OSLOIC I Midten et stort h
B. T. xxx. No. 48. (rariss.)

Denne høist sjældne Mynt, hvoraf hidtil kun dette Exemplar er kjendt, er i Beskr. tillagt Hagen d. VI., hvilket efter Myntens Charakteer, der i noget er afvigende fra Hagen d. Vtes tidligere, kunde være det rimeligste, hvis man kjendte nogen sikker Mynt af førstnævnte Konge; men da en saadan hidtil ei er funden, har man holdt det for sikkerst at henhøre den til ovenstaaende, af hvem flere sikkre Mynter haves baade för og efter at han blev Konge.

320 REX Modvendt kronet Hoved med nedhængende Lokker.

CRVX..... Et Kors med 3 Kugler i hver Vinkel.

Denne Mynt, der synes at være en Efterligning af de saakaldte Sterlinger af Edward I, II og III, kan med Hensyn til det Tilbageblevne af Omskriften paa Rev. formodes at høre herhen. Den er, ligesom de forhen beskrevne norske Mynter fra No. 310 af, med Undtagelse af No. 318, af ringe Gehalt.

DANSKE OG NORSKE MYNTER EFTER UNIONEN.

ERIK AF POMMERN.

1412-1439.

321 (E)RICV(S D)I GRA † REX D S (N)
mON(ETA CASTRI) GORGE. Typ. som B.
T. xxvi. No. 21.

322 *ER.... .RA O REX O D O S o n o) (MO-
nETA ..STR. GORGE Samme Typus.

323 ·ERI... .. REX D S n) (...ETA CA-
STRI OROG B. ibid. No. 22. (rar)

*Denne Mynt synes kun at være det Halve af næst-
foregaaende, og er sjælden.*

*Disse 3 Mynter (No. 321-323) antages at være slag-
ne paa Gårre-Slot i Sjælland, hvilket det usædvanlige
Tillæg af Castrum paa Reversen gjør meget rimeligt,
især da det af Valdemar d. IV.'s Historie er bekendt, at
Kongerne ofte have opholdt sig paa dette Slot. Berchs
Formodning (pag. 29) om denne Mynt var efter Beskaf-
fenheden af de Exemplarer, han kjendte, sandsynlig, men
nu ei længer antagelig, da man har flere af disse Myn-
ter, paa hvilke Navnet Gorge er fuldkommen sikkert.*

324 *ERICVS DI GRA REX D S n) (*MONETA
LVNDENSIS I Midten € B. ib. No. 23. 2 Stkr.
(rar.)

325 *ERICVS o REX o D o S o n) (*MONETA o
LVNDEN S B. T. xxvi. No. 1.

326 To Kobbermynter fra Lund, B. T. xxvi. No. 10.

327 *ERICVS o REX o D o S o n) (*MONETA o
nESTWED ibid. No. 3. 2 Stkr.

328 En lignende, men med nESTWED€, ibid.
No. 4.

329 a) To Kobbermynter fra Nestved. ibid. No. 6 og
7, og tre forslidte dito.

329 b) En dito fra Randers med †mONETA oRAN-
DER Typ. som B. T. xxvi. No. 8.

330 En Brakteat med et € B. T. xii. Erik Eiegod
No. 9.

*Denne Brakteat er i Beskr. uden Grund tillagt Erik
Eiegod, i hvis Tid dette Slags Mynter her endnu neppe
være brugelige. Den er i Mængde funden tilligemed*

128 Danske Mynter. Christopher af B.

flere af Erlek af Pommerns og Christopher af Bairens Mynter og henhører derfor sikkert til denne Tid.

331 a) Tre dito med en Krone. *ibid.* T. xxvi. No. 25-26.

331 b) En dito, men med et lidet Kors midt paa Kronen.

Unionskongernes i Sverrig prægede Mynter ere beskrevne nedenfor blandt de svenske.

WISBY-MYNTER,

omtrent fra denne Konges Tid.

332 † MONETA (CIVITATIS) En Liliebusk.

† VVIS(BVC)GN SIS. Det gullandske Lam. Typ. som B. T. xxvi. No. 28, men større og af finere Gehalt. (rar.)

333 En mindre af slettere Gehalt. *ibid.*

CHRISTOPHER (III.) AF BAIERN.

1440-1448.

334 ‡ CRISTO(FER)' ‡ D' G' REX ‡ DACI) (‡ GLORIA ‡ In ‡ EXSELLS x DEO B. T. xxvii. No. 3.

335 Samme med DACIÉ paa Adv.

336 CRISTOF· REX · D · S · n) (MON MAL· MOIENS B. *ibid.* No. 5 og 7. 3 Stkr.

337 CRISTOFER' REX o DACIÉ) (MONETA MALMOIÉN S *ibid.* No. 9 og 10. 3 Stkr.

MYNTER,

slagne under det Interregnum, som fandt Sted fra Christophers Død til Christian den Førstes Udvælgelse i Aaret 1448.

337 a) °†° MONETA o REGNI ° DACIÉ) (GLORIA x In EXSELSIS x DEO B. T. xxvii. No. 4. (rar.)

337 b) * nOVA o REGNI o DACIÉ) (MON MALMOIÉN S B. Christ. I. T. II. No. 4. 3 Stkr.

CHRISTIAN I.

1448-1481.

338 En Sölv Klipping. Adv. Et kronet C. Rev. Det oldenborgske Vaaben i et kronet Skjold. B. T. I. No. 3. (rariss.)

339 En Brakteat med det oldenborgske Vaaben. B. T. II. No. 2. (rar.)

340 En Dito med et kronet C. B. T. II. No. 3.

Af forestaaende kan No. 338 maaskee med ligesaa god Grund tillægges Christian II. og være af de under denne Konge omtalte Toskillinger; No. 340 kunde vel endog tilhøre Christian III. Brakteaterne ere formodentlig de saakaldte Blafferter.

341 Syv smaa Mynter (Hvide), slagne i *Malmöe*, med et kronet gothisk K paa Adv. B. T. I. No. 9 og 14.

342 Fire Dito (Hvide) som B. T. I. No. 15.

343 Syv Dito (Hvide) utydelige og forslidte.

JOHANNES.

1481-1513.

344 En heel Gylden eller Joachimsdaler.

Adv. IOHANNES. DEI GRATIA REX DAC. Kongen staaende med Regalierne; mellem hans Födder det oldenborgske Vaaben.

Rev. MONET. ARGENT. REGNI. DACIE. De tre Löver i et kronet Skjold paa et Kors. B. T. II. No. 9. Madai No. 260. (susp.)

345 En Mynt (Skilling) fra *Kjöbenhavn* med det oldenborgske og danske Vaaben. B. T. II. No. 11.

346. 47 To Dito (Skilling) *kjöbenhavnske* Mynter, lidet forskjellige. *ibid.* No. 12.

348 En mindre Dito (Halvskilling) noget forskjellig. B. T. II. No. 14. (perrar.)

349 En större Mynt (Skilling) fra *Malmöe* af samme Typus som No. 345. B. T. II. No. 16.

- 350 Tre mindre *Malmöes* Mynter (Hvide) med et kronet h paa Adv. B. T. III. No. 15.
- 351 Fem lignende Dito (Hvide). ibid. No. 18.
- 352 Fire dito, lidet forskellige. ibid. No. 19 og 20.
- 353 En Dito (Hvid) med et Klöverblad ved det kronede h paa Adv. ibid. No. 22.
- 354 Tre smaa Mynter (Hvide) fra *Aalborg* med et kronet h paa Adv. B. T. IV. No. 7.
- 355 To Dito (Hvide) noget forskellige. ibid. No. 9.
- 356 En større *Bergens* Mynt (Halvskilling?) med det oldenborgske Vaaben og den norske Löve i et Skjold. B. T. IV. No. 10. (perrar.)
- 357 En mindre Dito (Hvid) med et kronet h paa Adv. og paa Rev. den norske Löve. ibid. No. 14. (rar.)

Intet var større Forandring underkastet end Skillingerne Værd imod den mindre Mynt. For at erholde de større Myntomkostninger godtgjorte, var den mindre Mynt ofte af temmelig ringe Værd imod de større, og for at igjen den slettere Smaamynt ei skulde fortrænge Skillingerne, forandrede man senere disses Værd imod samme og bestemte f. Ex., at en Skilling skulde være 4 Hvide; de 1515 prægede udgaves endog strax for 5 Hvide, uagtet det 1513 var bestemt, at Skillingen skulde gjælde 3 Hvide, af den Mynt der skulde myntes; hvilket synes at vise, at man gjorde Forskjel paa gamle og nye Hvide. Ved at sammenligne Typerne vil man finde, at Hvide vare de, som forbleve meest uforandrede, og det synes at de Myntsorter, som skulde have samme Værdi, bleve i Forestillingerne formede efter de ældre; da man nu veed, at de i Opsloe 1525 til 1528 udprægede Mynter vare Fire Hvide Stykker, og da disse ere en Efterligning af de No. 345-49 beskrevne Skillinger af Kong Hans, som ere store, men ringhaltige, formoder man med Grund, at disse allerede tidlig have været opsatte til at gjælde Fire Hvide.

CHRISTIAN II.

1513-1523.

- 358 1513. En lille Mynt fra *Malmöe* (Hvid). Paa Adv. et kronet C; paa Rev. et Skjold paa et Kors. B. T. I. No. 2. (rar.)

Dette er upaatvilelig een af de Hvide, som Kongen kort efter sin Regjerings Tiltrædelse gav sin Myntmester, Dionysius Blicher i Malmöe, Tilladelse at udmynte; flere af de i Kongens Brev (Suhms Nye Samling. II Tome pag. 123) ommeldte Myntsorter ere først i de følgende Aar blevene prægede, andre synes aldrig at være udkomne, men blot omtalte.

- 359.60 1515. En större *Malmöe* Mynt (Skilling). Paa Adv. Kongen staaende; paa Rev. de 3 Löver i et Skjold. B. T. I. No. 8 og 9.
- 361 — En Dito (Skilling), lidet forskjellig paa Adv. (ei i Beskr.)

Disse Skillinger omtales saaledes i Qvitteringen for Udmyntning til Myntmesteren d. A. "hele skelinge aff then ny mönth huer skeling fore V hvide regnendes." Suhms Nye Saml. T. II. pag. 149.

- 362 1516. En heel Gylden eller Joachimsdaler.
- Adv. † CRISTIERNVS : DEI : GRATIA : REX : DACIE : SVECIE : AG : NORVEG Kongen siddende paa Thronen med Krone paa Hovedet, Scepter i H. og Rigsæble i V.; det Hele i en Indfatning af 8 dobbelte sammenstødende Buer.
- Rev. † XPS : IHS : ELEGIT : ME : REGEM POPVLO SVO NORHVIEI A T R N (Anno Tertio Regni Nostri) Det danske, norske, svenske og vendiske Vaaben i et stort kronet Skjold, afdeelt ved et bredt Kors, paa hvis Midte et mindre fir-

132 Danske Mynter. Chr. II.

deelt Skjold med Slesvigs, Holsteens, Stormarns og Ditmarskens Vaabener, samt det oldenborgske Vaaben i Midten. Ved Siderne af det store Skjold Aarstallet. B. T. II. No. 1. Madai No. 2653. (rariss.)

Denne nu overordentlig sjeldne Mynt maa formodentlig være præget i Norge, hvilket antydes ved Norhviici (paa flere af Kong Hans's norske Mynter findes Moneta Norwei), en Forklaring, der synes at være ligesaa naturlig, som at A. T. R. N. og 1516, betyder Anno Tertio Regni Nostri. Een af Aarsagerne til denne Mynts Sjeldenhed kan søges i dens Righaltighed; efter Kongens Brev (Suhms Nye Samling. T. II. pag. 141) skulde udmyntes Sölffpendinge paa en Gyl-den (saaledes kaldtes denne Mynt, inden Joachimsdalerne, der først begyndte at myntes 1518 af Greverne af Schlick, blev den almindelige Benævnelse), de skulde være 14-lödige 8 Stykker paa en cölnsk Mark og gjelde 24 Skilling.

- 363 1516.** Adv. CHRISTIERN DI GR REX :
 DACIE: Det oldenborgske Vaaben paa
 et Kors og omgivet af 3 dobbelte Buer.
 Rev. MONETA ° NOVA ° MALMOG
 1516. Det danske Vaaben i et Skjold.
 (ei i Beskr.) (rariss.)

Denne Mynt, som er en Efterligning af Kong Hans's Skillinger, er formodentlig udgivet for Fire Hvide; dens Righaltighed er maaskee Aarsagen til dens Sjeldenhed.

- 364 1523.** En Joachimsdaler.
 Adv. † CRISTIERNVS: DEI : GRA:
 REX : DACIE : SVECIE : NORVE
 Kongen paa Thronen &c. som paa No. 362.
 Rev. † XPS : ELIGIT : ME : RE-
 GEM : POPVLO : SVO : 1 : 5 : 23

Typ. som No. 362, omtr. som T. III. No. 2.
Madai No. 261. (rar.)

Formodentlig har denne Mynt været bestemt at bruges af Kongen under Opholdet i Udlandet, hvortil Klippinge og deslige ei vilde have været tjenlige. Den 20de April d. A. seilede Kongen fra Kjöbenhavn; Langfredag, som maa have været meget kort för, finder man, at Jörgen Kock fra Malmö kom til Kjöbenhavn og overleverede i Kongens egne Hænder 41948 Mark, og da han ei fulgte Kongen, forskaffede han sig samme Dag Quittanciam Quittanciarum for al den Myntning, han havde foretaget i Kongens Tjeneste.

365 Uden Aar. To Mynter fra Malmö med Kongen staaende paa Adv. B. T. v. No. 14.

Formodentlig Skillinger fra Krigsaarene.

366 — En Sölv-Klipping med Levning af Omskrift i Randen og Kongen staaende paa Adv.
Typ. som B. T. IV. No. 8. (rar.)

Dette er af den bedre Slags, som omtales först i Rigsraadets Forordning (D. Mag. II. pag. 126), og hvorom siges, at Löverne paa denne have "udrakte Tunger og en kroget kruset Rumpe," som her er Tilfældet.

367 — En Kobber-Klipping, omt. af samme Typus, men uden at noget af Omskriften sees.
(rar.)

Dette er af den ringere Slags, hvorpaa Lövernes Tunger ei sees og hvor samme have en slet (lige) Rumpe. Denne er saa ringhaltig, at man endog kan formode, at det er een af de i Forordningen omtalte, falske Klippinge, som "ikke ere myn্থet udi Danmark" og som ei skulde formyntes, men smeltes.

Saavidt man kan see, begyndte man först 1518 i Krigstiden at udgive disse Klippinge; Ilfærdigheden med at mynte dem har været saa stor, at man ei dertil skar egne Stempler, men betjente sig af Skilling-Stemplerne, hvoraf kun en Deel kunde faae Plads paa de smalle Stænger, som man klippede Klippingerne af.

Denne Klipping-Mynt forringedes stedse mere og mere, og allene af de Qvitteringer, som omtales i Kongens Breve, seer man, at fra 1518 til 1522 har Jörgen Kock afleveret ikke mindre end 436234 Mark, ved den største Deel siges udtrykkelig i Klippinge. 1521 var Misfornöielsen saa stor, at Kongen lovede Jörgen Kock i et eget Brev (Suhms N. Saml. II. pag. 184) "at være hans fuldkomne Tilstander for alle dem, som kan til-tale ham, og holde ham fri for all Skade." At dette kan have været nödvendigt, skjönnes deraf, at Kon-gen efter denne foragtede og forhadte Myntsort fik Ögenavnet Kong Klipping. I Rigsraadets udgivne For-klaring over Aarsagerne til Opsigelsesbrevet, næv-nes denne paatvungne Mynt og siges, at, derved blev al Handel nedlagt. Hvidtfeldt udtrykker sig herom me-get bestemt: "hvo som vilde kjöbe eller sælge af hvis ringe Deel som ankom, da maatte de kjöbe efter (Han-se-) Stædernes Mynt eller rhinske Gylden, og hjalp in-tet, hverken Galge, Steile eller Straf, Kongen derimod opfinde og paatænke kunde." Af det fölgende vil sees, at disse Klippingers Ommyntning og var en af de för-ste Foranstaltninger, Rigsraadet satte i Værk, da Frede-rik I. var kommen i Besiddelse af Riget.

368 Uden Aar. En Gullandsk Mynt af Sören Norby med hans Navn og Vaaben paa Rev., om-trent som B. T. v. No. 6. (rar.)

369 — En lignende, omtr. som B. T. v. No. 4. (rar.)

No. 368 og 69 ere formodentlig Skillinger.

370 — En mindre Mynt (Hvid) fra Wisby med et Vaabenskjold hvori en Tverbjelke. B. T. v. No. 8. cfr. Noten B. pag. 187.

371 — Samme Mynt.

Det Sted, hvor næsten al betydeligere Myntning un-der denne og et Par af de foregaaende Konger foreto-ges, var Malmöe; af Christian II.'s Breve for Skaa-ne, aftrykte i Suhms Nye Saml. 2det Bind, seer man,

at Dionysius Blicher blev af Kongen beskikket til Myntmester i Malmøe 1513, hvor han maaskee allerede var ansat i Kong Hans's Tid. Et Brev pag. 442 viser, at han 1518 var afgaaet; det synes, som om han enten formedelst Ælde, eller maaskee efter Overbeviisning, ei har været brugbar til de nye og ualmindelige Udmyntninger, som Krigen i Sverrig da foranledigede; Jörgen Kock fra Westphalen blev hans Efterfølger, og allerede fra Paaske til St. Dionysii-Dag 1518 havde denne nye Myntmester afleveret for Stokholm til at lönne Ryttere med og andensteds 95880 Mark; af en anden Qvittering sees, at dette har været i klipte Penninge og dobbelte Skillinger.

- 372 1519.** (Skilling?) Af Erik Walkendorph, Erkebisp i Trondhjem, med sammes Navn og Vaaben paa Adv. Tab. I. No. 14. (rar.)
- 373 Uden Aar.** Af samme Erkebisp.
 Adv. Norges Patron, Oluf den Hellige, med Øxe og Rigsæble, træder paa en liggende kronet Drage.
 Rev. Walkendorphs Navn og Vaaben, som B. T. IV. No. 15, men i Omskriften paa Adv. NORVEGIE. (perrar.)
- 374 —** Samme, lidet forskjellig. Adv. omtr. som B. T. IV. No. 13. Rev. som B. T. IV. No. 12. (perrar.)
- 375 —** En lille Mynt (Hvid). Paa Adv. et kronet O; paa Rev. St. Olafs Øxe i et Skjold. B. Johannes T. IV. No. 20. (rar.)
- 376 —** To Mynter (Skillinger) af Oluf Lunge, Erkebisp i Trondhjem, med hans Navn og Vaaben paa Rev., som B. T. IV. No. 18, men her overalt i Omskrifterne kantede E istedetfor runde (E).

MYNTER,

slagne af Kongens Tilhængere i Grevens Feides Tid.

- 377 1535.** En större Mynt (Fireskilling ?) fra *Malmöe* med Kongen siddende paa Thronen med Scepter og Rigsæble, omtr. som B. T. III. No. 12 og 13, hvor Kongen dog urigtigen istedetfor Scepter er forestillet med en Øxe. (rar.)
- 378 —** Samme Mynt. (rar.)
- 379 —** En Mynt (Fireskilling ?) af Christopher, Greve af Oldenburg, som B. T. III. No. 8, men paa Adv. i Kongens H. et Scepter og paa Rev. i Omskriften: OLDENBVR.
- 380 Uden Aar.** En Mynt (Fireskilling ?) af Samme, som B. T. IV. No. 5, men med nogen Forskjellighed i Typ. paa Adv. (rar.)

*At disse Mynter ere prægede af den forhen omtalte Myntmester Jörgen Kock, der allerede 1524 tilige var Borgemester i Malmöe og senere i Grevens Feides Tid spillede en af Hovedrollerne, kan næsten ei paa-
tvivles.*

FREDERIK I.

Hertug 1512-23. *) Konge 1523-1533.

- 381 1523.** (To Schilling.)
 °FREDERICVS ° ELECTVS ° REX °
 DACIE° Kongens Hoftebillede med blot-
 tet Hoved og Aarst. ved Siderne, som B.
 T. I. No. 5.
 Rev. DEO DVCE MILITES TRIVM°
 PHANT De 3 Löver i et Skjold paa et
 Kors. Typ. paa Rev., som B. T. I. No. 6.
 (ei i Beskr.) (rar.)

*) Mynterne af denne Konge som Hertug findes beskrevne under de
 bolstenske Mynter.

382 (1524.) Sölv - Afstøbning af en Guldmynt. Adv. Kronet Brystbillede.

Rev. MONETA:NOVA:AVREA:RI-PENSIS Det fuldstændige Rigsvaaben. B. T. III. No. 2. Madai No. 2656.

(fusus.) v. 1½ L.

Tillæget Electus i Kongens Titel viser, at denne Mynt ei kan være yngre end 1524. Af Vidensk. Selsk. Skrift. 8 D. pag. 10 seer man ogsaa, at Kongen dette Aar befalede Jörgen Kock og Myntmesteren i Ribe, at slaae Nobler af 23½ Karats Fiinhed og af Vægt 1 Lod. Den første synes ei at have efterkommet denne Befaling, der vel snarere er at ansee som en Tilladelse, og af den Sidstes er det ei bekjendt, at man har fundet andet end Sølvafrægninger af de Stempler, som synes at have været bestemte for disse Nobler; imidlertid da der i Inventariet over Kong Frederik I. Efterladenskaber (Nye D. Mag. VI. B. pag. 68) omtales de Nobler, Kongen selv har ladet slaae, er det et Beviis paa, at de have været udprægede, og at enten deres Righalighed, eller det lidet Antal, som maaskee er udgivet, kan have foraarsaget, at de ere forsvundne.

383 1524. En Kjöbenhavns Mynt (XIII Penninge). Paa Adv. det oldenborgske Vaaben, hvorover 24; paa Rev. det danske Vaaben i et kronet Skjold paa et Kors. B. T. I. No. 11.

(rar.)

Dette er af den større og bedre Slags, hvortil efter Rigsraadets Brev (D. Mag. 2 B. pag. 126) Christian den 2dens første Klippinger skulde ommyntes.

384 — En Kjöbenhavns Mynt (VI Penninge). Paa Rev. Aarstallet i Randen og det danske Vaaben i et ukronet Skjold. B. T. I. No. 10.

Dette er den Myntsort, hvortil Christian den 2dens andet Slags Klippinger bleve befalede at ommyntes; de findes i stort Antal af mange Stempler og fra flere Myntsteder.

- 385 1524. En (VI Penning) med HAFNENS og Aars-
tallet over Skjoldet paa Rev. B. T. I.
No. 12.
386. 87 — To lignende, men den ene med NOA for
NOVA i Omskriften paa Rev., den anden
uden Halvmaane og Stjerne ved Siderne af
Skjoldet. (Begge ei i Beskr.)
- 388 — En (VI Penning) fra *Kjöbenhavn*. B. T.
VII. No. 6.
389. 90 — To Mynter fra *Malmöe*; den første en (XIII
Penning) som No. 383. B. T. V. No. 1.
Den anden (en VI Penning) som B. T. VII.
No. 21.
- 391a,b — En (VI Penning) fra *Aalborg*. B. T. VII.
No. 15. (rar.) og en dito fra *Ribe*. ibid.
No. 10.
- 392 1525. Adv. FRÉDERICVS ~~DE GR. REX.~~
D. Et stort Kors paa et Skjold med det
oldenborgske Vaaben i Midten
Rev. * MONETA. NOVA * ~~HÆNL~~
ENSI: Det danske Vaaben i et Skjold med
Aarstallet (25) over. B. T. VII. No. 9.
(perrar.)
- Denne og følgende synes, ligesom No. 363, at være
en Efterligning af Kong Hans's Skillinger og er for-
modentlig udgivet for den Værdie, som disse ved denne
Tid vare opsatte til, hvilket synes at have været Fire
Hvide. Af et andet Exemplar af denne nu sjeldne Mynt
er det tydeligt, at Aarstallet er 25, og ei som Kobberet
B. I. c. angiver 22, eller 28, som er det Aar, hvorun-
der Mynten er beskrevet i Beskr.*
- 393 — Som foregaaende, men her Aarstallet oven
over det ydre Skjold paa Adv. B. T. IV.
No. 13. (perrar.)

- 394 1525. To (VI Penninge) fra *Malmöe*. B. T. VI. No. 3; og en af samme Typ. fra *Landskrone* med uvist Aarst.

Det synes, som man for at expedere den store Ommyntning har oprettet Filial-Myntsteder fra Malmöe, og at Landskrone og maaskee Rodnebyes Officiner, der kun have bestaaet en kort Tid, paa denne Maade ere bleve til.

- 395 — En (VI Penning) fra *Rodneby*. B. T. VI. No. 13? (rar.)

Sören Norbyes Familie-Vaaben findes anbragt paa Reversen ved Begyndelsen af Omskriften som Mynttegn; dette viser, at den maae være præget i den korte Tid, da Sören Norbye havde Sölvitsborg, hvorunder Rodnebye laae, i Forlehning af Frederik den 1ste.

- 396 1526. En (VI Penning) fra *Malmöe*. B. T. VI. No. 21.

- 397 — En (VI Penning) fra *Ribe*. ibid. No. 20. (rar.)

- 398 — En (II Schilling) fra *Slesvig*. B. T. VI. No. 19. (rar.)

- 399 — En (Fire-Hvid) fra *Opslo*. ibid. No. 22. (rar.)

Dette er af de Fire-Hvide, som Statholder Oluf Galde tillod Myntmesteren Hans Hansen i Opsloe at maatte mynte af 3½-lödig Sölv, og hvoraf 30 gik paa en Sölv-Gylden og 12 paa en Mark. (Videns. Selsk. Skr. 8 D. pag. 12.)

- 400 1527. En (II Schilling) fra *Slesvig* med DACIÉ paa Adv. og SLESVICENSIS paa Rev. Typ. som B. T. VII. No. 2. (rar.)

- 401 1528. En (Fire-Hvid) fra *Opslo* med ASLOIENSIS paa Rev. Typ. som B. T. V. No. 10. (rar.)

- 402 1530. En (Fire-Hvid) fra *Bergen*. ibid. No. 14. (rar.)

- 403 1530. En lidet forskjellig. *ibid.* No. 15. (rar.)

I Vid. Selsk. Skr. 8 D. pag. 12 omtales denne lidet mindre Slags Fire-Hvide saaledes: 1527 tillod Statholderen Nordenfjelds, Vincens Lunge, Myntmesteren Hans i Bergen at mynte Fire-Hvide af $4\frac{1}{2}$ - lödig Sölv, men istedetfor at der af de Opsloer udmyntedes 112 af Marken, skulle af disse udmyntes 126 Stykker.

- 404 1532. En Sölvmynt fra *Kjöbenhavn* af Species Störrelse. Adv. Kongens Brystbillede. Rev. De tre Löver i et kronet Skjold. B. T. x. No. 1. Madai No. 264. (fusus.) v. $1\frac{1}{4}$ L.

- 405 — En mindre Sölvmynt (Fireskilling?) af meget slet Gehalt og af lignende Præg. B. T. v. No. 17. (rar.)

1531 i Novbr. landede Christian den 2den i Norge for at tilbageerobre sine Riger. Frederik I. lod som naturligt foretage overordentlige Rustninger, for strax at overvælde sin Modstander; hertil brugtes i Begyndelsen af 1532 store Pengesummer, og man finder, at Frederik I. d. A. har ladet forfærdige Stempler til en Klippingmynt; men da kun et eneste Exemplar af den er bekjendt, er den formodentlig ei bleven udgivet. Da imidlertid denne store Mynt er af overordentlig slet Gehalt, er det muligt, at den ogsaa er at ansee som en Slags Nödmynt, der har været udgivet for en langt høiere Værd, end den angivne. Den 1 Juli overgav Christian II. sig, hvorved Fredr. I.'s Forlegenhed var endt, og saaledes kan man forklare, at der endnu i samme Aar ere udprægede gode Mynter.

- 406 — En (Toskilling?) fra *Kjöbenhavn* med Kongen paa Thronen paa Adv. B. T. v. No. 19.

- 407 — En (Halv-Gylden eller Joachimsdaler). Adv. Kongens og Dronningens Brystbillede mod hinanden med Zirater uden om. I Afsnittet: FRIDERICVS. ET SO.

PHIA. D. G. REX. ET. REGINA
DANIC.

Rev. IN MANV. DOMINI. OMNIS.
POTESTAS. TERRÆ og Aarstallet. Det
oldenborgske og det delmenhorstiske Vaa-
ben holdte af en Genius og omgivne af Rigs-
vaabnet og nogle af Provindsvaabnerne. B.
T. XI. No. 3. Madai No. 265. (perrar.)

*Forbillederne for denne smukke og anseelige Mynt
synes at være et Par ungerske Sølvestykker, hvoraf det
yngste er præget til Erindring om Slaget ved Mohacz;
cfr. Szechyni Catalog. Tab. XV. No. 5 og 7.*

408 Uden Aar. To Mynter fra Malmö (Toskillinger?).
Paa Adv. Kongen paa Thronen. B. T. VIII.
No. 8.

409 — To dito, lidet forskellige.

410 — En Hvid fra Aalborg.
Adv. † FREDERICVS ꝳ R ꝳ DACIÆ
I Midten et kronet F.

Rev. MON NOV ALBORG. Et Kors
paa et Skjold. Typ. som B. T. VIII. No. 13.
(ined. rariss.)

*Dette er den Slags Hvide, som omtales i Rigsraadets
Brev (D. Mag. 2 B. pag. 127), og hvortil den tredje
Slags af Christian den 2dens Klippinger befaledes at om-
myntes; uagtet de nu ere meget sjeldne, seer man dog
af Beskr., at saadanne ere prægede i Malmö, Kjöben-
havn og Bergen.*

411 — En (Fire-Hvid) fra Bergen. B. T. VIII.
No. 9.

412 — En ringhaltig Brakteat med et kronet F.
B. T. VIII. No. 16.

Efter dette Stykkes Vægt og Gehalt at dømme, er det en dobbelt Penning og udgjør netop det dobbelte af de smaae Penninge, der i Kong Frederik den 1stes Brev (Vid. Selsk. Skr. 8 D. pag. 10) omtales at skulle myntes af den 4de Slags af Christian den 2dens Klippinger, istedetfor de af Rigsraadet befalede III Penninge med et Leonehoved, hvilke sikkert aldrig ere prægede, ligesom disse formodentlig ere udgivne istedetfor de i Brevet omtalte, der vilde været blevene meget smaa.

Under Frederik den 1stes Regjering foretoges de større Myntninger i Ribe, Kjöbenhavn og Malmø; paa det sidste Sted var Jørgen Kock forbleven som Myntmeister og stod i Anseelse ved dets Rigdomme, han havde erhvervet sig; Frederik den 1ste brugte ei alene denne driftige Mand, men slog ham endog til Ridder og forlehnede ham med Borrebye. Af Rigsstændernes Propositioner til Kongen paa Rigsdagen i Odense 1526 (N. D. Mag. 5 D. pag. 102) seer man, at Mynten i Malmø var af Kongen "forpanthet," de andre derimod "efter hans Naades Villie," og at Rigsraadet raader til, at Kongen med det allerførste skulde indløse Mynten og beholde den selv til Rigets Nytte og Behov; men Kongen, som stedse beklagede sig over de Udlæg, han havde havt, beder Rigsraadet at vise Veie til, hvor de Penge skulde tages af, hvormed den skulde indløses og hvor høit skulde overkomme Sölv til at mynte paa Mynten (l. c. pag. 115); det er sandsynligt, at Mynten har været pantsat til Jørgen Kock.

CHRISTIAN III.

1534-1559.

- 413 1535. En större Sölv-Klippling (Mark?) præget blot paa den ene Side med et C, hvori et Klöverblad, neden under et Nelleblad og ved Siderne 35. B. T. II. No. 2.

(perrar.) v. $\frac{1}{2}$ L.

Dette er en af de Klipping-Mynter, som i Christian den 3dies Myntregnskaber (Vid. Selsk. Skr. 8 D. pag. 14) omtales at være prægede i Aarhus; den har netop de ved No. 3 angivne Mærker, nemlig et Klöverblad med en lige Stilk og Punkter over Aarstallet; at Vægten ei stemmer gandske, er ei usædvanligt ved Klipping-Mynt.

- 414 1535. En mindre dito (Otte Skilling?) af lignende Typus, dog uden Punkter over 35. B. T. II. No. 3. (perrar.) v. $\frac{1}{8}$ L.

- 415 — En lille dito (Fire Skilling?) med Præg paa begge Sider. Adv. Et C med Klöverblad midt i. Rev. 35. B. T. II. No. 4. v. $\frac{1}{8}$ L.

Disse Mynter synes at være af de i ovenomtalte Regnskab ommeldte, i Aarhus prægede Klipping- 8 og 4 Skillinger; efter Vægten at dømme er No. 414 maaskee snarere en 4 og 415 en 2 Skilling; dog da disse ere Nödmynter, som bleve udgivne for en høiere Værdie end den virkelige, er dette vanskeligt at bestemme.

- 416 — En (To Mark). Paa Adv. Kongens Brystbillede; paa Rev. det danske Vaaben i et kronet Skjold med Aarstallet ved Siderne. B. T. I. No. 2. cfr. Madai No. 266. (rar.)
- 417 — En dito (To Mark) med liden Forskjellighed i Brystb. paa Adv. (ligner meest B. T. I. No. 5.) cfr. Madai No. 266.
- 418 — En mindre dito (Mark). Paa Adv. Brystb. med Aarstallet ved Siderne; paa Rev. det danske Vaaben i et Skjold, omtrent som B. T. I. No. 7.
- 419 — En dito (Mark) lidet forskjellig, næsten som B. T. I. No. 9.

De meget ringhaltige ($6\frac{1}{2}$ -lödige) To Marker og Marker med dette Aarstal, ved man, ere prægede i Roeskilde 1536; i Forhold til de ældre og senere Mynter ere de at ansee som Nödmynter. Af D. Mag. 1 Bd. pag. 68 seer man, at den saakaldte Rente- og Mynt-

144 Danske Mynter. Chr. III.

mester i Roeskilde, Reinholdt Junge, har begaaet Underslæb og blev sat i Taarn for stort Tyveri.

- 420 1535.** En dito (Fire Skillings) af bedre Gehalt.
 Adv. CRISTIAN:D:G:E:REX:DA
 Kongens Brystbillede.
 Rev. MONETA·NOVA·REGNI·DA
 det danske Vaaben i et Skjold med Aarst.
 (35) ved Siderne. Typ. som B. T. I. No.
 13. (ei i Beskr.) (perrar.)

Det synes, som denne Mynt imod de slette Marker har været for righaltig, og at den derfor enten ei er udgiven eller er forsvunden af Omløbet.

- 421 —** To Mynter (Fireskillinger) fra *Roeskilde*.
 B. T. III. No. 15 og 21.
422 — En dito (Fireskillings). Paa Adv. i Omskriften REX DA og paa Rev. ROSKILDENS (ei i Beskr.)

- 423 —** To dito (Fireskillinger) fra *Kjöbenhavn*.
 B. T. II. No. 5 og 13.

Da Kjöbenhavn først blev overgivet til Christian den 3die den 29de Juli 1536, maae disse Mynter enten være prægede i Leiren udenfor Kjöbenhavn, eller man maae i det følgende Aar have vedblevet at præge Mynter med det foregaaendes Aarstal.

- 424 —** Tre dito (Fireskillinger) fra *Aarhus*. B. T. IV. No. 9 og 11.
425 — En dito (Fireskillings) fra *Ribe*. B. T. IV. No. 2.

Den ulykkelige Tilstand, hvori Riget var bragt ved Borgerkrigene, og de overordentlige Anstrængelser, Christian den 3die maatte anvende for at lönne en stor Krigshær, kan forklare, at man opsatte Myntens Værdie til det dobbelte mod den Lybske, hvilket forhen kun i ringere Forhold havde været Tilfældet ved Reductionen af ældre ringhaltig Smaamynt; ogsaa gik man senere

under lykkeligere Aar tilbage fra denne Forhøielse, som man af Myntregnskaberne seer, kun har fundet Sted i Danmark og ei i Hertugdømmene, i det at der af Slesvigske II Schillinge af 1534 bleve udmyntede 59 Stykker af den raac Mark, imedens der af danske Fireskillinger af endnu ringere Lødighed bleve udmyntede 62 til 75 Stykker af Marken.

426 1535. En Mynt fra *Wisby* af Præg som B. T. iv. No. 16, men i Slutningen af Omskriften paa Adv. MGI. (ei i Beskr.)

427 1536. Fire mindre Mynter (Toskillinger) fra *Kjöbenhavn*, paa hvis Rev. 3 Vaabener satte i Trekant. B. T. iv. No. 21 og 24 og en ikke i Beskr.

428 — To endnu mindre dito (Skillinger) fra *Kjöbenhavn* med det danske Vaaben paa Rev. B. T. iv. No. 26 og T. v. No. 4.

Det er den Slags To- og En-Skillinger, som omtales i Vid. Selsk. Skr. 8 D. pag. 15, hvor, ved en Trykfeil, som dog er rettet i Tavlerne, begge kaldes Skillinger; de ere at ansee som Nødmynter.

429 — En Mynt fra *Wisby*. B. T. v. No. 12.

430 1537. En Sølvmynt af Species Størrelse.

Adv. *CRISTIANVS* D : G *REX*

DANIE *ET* NORWE* Kongens kronede Brystbillede med Ringkrave og Foerværks Kaabe; ved Siderne Lövværk.

Rev. *MONETA *NOVA *REGNI*

DANIE* Det fuldstændige Vaaben i et kronet Skjold med Aarstallet (37) ovenover, omtrent som B. T. xiv. No. 2.

(unicus.) v. 2½ L.

Dette høist sjeldne og ypperlige originale Stykke haves i den kongelige Samling blot i Afstøbning; formodentligt har det været bestemt at udgives ei som Joa-

chimsdaler, men som To Mark Lybsk, hvilket Vægten viser, da efter Myntforeningen af 1506 en lybsk Mark skulde veie 1½ Lod.

- 431 1537. *Species*. Rev. Det fuldstændige danske Vaaben. B. T. vi. No. 2. Madai No. 266.
(rar.)

Denne kan ligesom den foregaaende anses for at være Forsøg paa at indføre god Mynt i Riget istedetfor den under Grevens Feide og kort efter udgivne ringe Mynt.

- 432 — En mindre Mynt (II Schilling) fra Slesvig. B. T. vii. No. 2.
433 — En noget mindre Mynt (Firehvide?) fra Bergen. B. T. vii. No. 5.
434 1541. *Mark* - dansk. B. T. vii. No. 7. (perrar.)
435 — *Otteskilling* - dansk. Typ. som B. T. vii. No. 13. (ei i Beskr.) (rariss.)
436 — *Fireskilling* - dansk. B. T. vii. No. 8. (rar.)

1541 blev Poul Fechtel, der forhen havde boet i Helsingöer, beskikket til at være Myntmester i Kjöbenhavn (D. M. 1 B. pag. 163). Han bragte Mynten i god Orden og begyndte strax med at sætte Værdien, hvorfor den udgaves, paa samme, ligesom og Gehalten betydelig forbedredes. Da man under Frederik den 2den i den svenske Krigs Tid saae sig nødsaget til igjen at slaae ringere Mynt, er det let at indsee, hvorfor Christian den 3dies righaltigere Myntsorter nu sjelden forekomme.

- 437 1542. *Skilling* - dansk. B. T. vii. No. 9. 3 Expl.
438 1544. *Mark* - dansk. B. T. vii. No. 12. (perrar.)
439 — *Fireskilling* og *Skilling* - danske. B. T. vii. No. 15 og 17.
440 1545. *Mark* - norsk. B. T. ix. No. 3. Madai No. 5621. (perrar.)
441 — *Toskilling*. Paa Adv. Tre Vaabenskjolde. B. T. ix. No. 5. (rar.)
Skilling - dansk. ibid. No. 6.
442 1546. *Species* - norsk. B. T. ix. No. 9. Madai No. 267. (perrar.)

- 443 1546. *Mark* - norsk. B. T. ix. No. 12. (perrar.)

Mynterne med det norske Vaaben ere prægede af Sølv fra det Golmsbergske Bjergværk. Den 4de October 1546 befalede Christian den 3die, at Mynten i Norge skulde ophøre, og at Sølv et skulde herefter hringes til Mynten i Kjöbenhavn; Myntmesteren Junge Jörgen Koek (formodentlig en Søn af den bekjendte Jürgen Kock i Malmøe) blev forflyttet til Mynten i Flensborg i den afdøde Jörgen Degeners Sted (Brünnich om Norges Bjergværker pag. 205).

- 444 a — *Skilling* og *Penning* - danske. B. T. ix. No. 14 og T. x. No. 2. (den sidste rar.)

- 444 b — En (*Sechsling*) for Hertugdømmene. Paa Rev. det slesvigske Vaaben med Aaret 4 (6 ?) ved Siderne. B. T. x. No. 3. (rar.)

- 445 1547. *Species* for Hertugdømmene. Rev. Det fuldstændige Rigsvaaben. B. T. viii. No. 5. Madai No. 208.

- 446 — *Halv-Species* for Hertugdømmene af samme Typ. B. T. x. No. 6. (rariss.)

Dette er formodentlig Mynter fra den ved No. 443 omtalte Mynt i Flensborg, hvortil den nye Myntmester først kan være kommen i dette Aar, da han d. 14de December 1546 endnu var i Norge.

- 447 — *Skilling* - dansk. B. T. x. No. 8.

- 448 1548. *Skilling* - dansk. B. T. x. No. 9.

- 449 1549. *Skilling* - dansk. B. T. ix. No. 8.

- 450 1550. *Skilling* - dansk. B. T. x. No. 14.

- 451 1551. *Skilling* - dansk. B. No. 172. Typ. T. x. No. 14.

- 452 1552. *Skilling* - dansk. B. T. x. No. 15.

- 453 1554. *Mark* - dansk. B. T. x. No. 17. (rar.)

- 454 — *Fireskilling* - dansk. B. T. x. No. 18. (rar.)

- 455 — *Skilling* - dansk. B. T. x. No. 19.

- 456 — To gothlandske Mynter. B. T. xi. No. 2.

- 457 1555. *Skilling* - dansk. B. T. xi. No. 5.

- 458 1556. *Skilling* - dansk. B. T. xi. No. 7. (2 Expl.)

- 459 1557. 2 *Toskillinger* - danske. Den ene T. XI. No. 9, den anden ei i Beskr.
 460 — *Skilling* - dansk. B. T. XI. No. 12.
 461 1558. 2 *Toskillinger* - danske. B. T. XI. No. 16 og 20.
 462 — *Skilling* - dansk. B. T. XI. No. 22.
 463 1559. *Toskilling* - dansk. B. T. XI. No. 23. (rar.)

-
- 464 *Uden Aar.* En lille Sölvmünt (en Hvid). Paa Adv. et kronet C. B. T. XI. No. 26.

Hviden synes at være den Myntsort, som i Hensende til Typus og Størrelse har undergaaet mindst Forandring; denne ligner ganske Christum den 2dens af 1513, og Rev. selv Christopher af Bayerns Hvide.

FREDERIK II.

1559-1588.

- 465 1559. *Toskilling* - dansk. B. T. I. 2. (rar.)
 466 1560. *Mark* - dansk. B. n. 7. Typ. T. I. 1.
 467 — *Otteskilling* - dansk. B. T. I. 4. (2 Expl.)
 468 — *Toskilling* - dansk. B. n. 10. Typ. T. I. 2. (2 Exempl.)
 469 1561. *Mark* - dansk. B. n. 11. Typ. T. I. 1.
 470 — *Otteskilling* - dansk. B. n. 12. Typ. T. I. 4.
~~471 — *Toskilling* - dansk. B. n. 13. Typ. T. I. 2.~~
 472 1562. *Mark* - dansk. B. n. 15. Typ. T. I. 1.
 473 — *Toskilling* - dansk. B. n. 16. Typ. T. I. 2. (2 Exempl.)
 474 — *Skilling* - dansk. B. T. I. 5. (2 Exempl.)
 475 1563. *Species.* Rev. III MARCK DANSKE. LXIII. B. T. I. 9. Mad. No. 269.
 476 — *Mark* - dansk. B. n. 31. Typ. T. I. 1.
 477 — *Mark* - dansk. B. n. 34. Typ. T. I. 1.
 478 — *Mark* - dansk. B. n. 40. Typ. T. I. 1.
 479 — *Mark* - dansk. B. n. 46. Typ. T. I. 1.
 480 — *Mark* - dansk. B. n. 55. Typ. T. I. 1.

- 481 1563. *Otteskilling* - dansk. B. n. 61. Typ. T. i. 4.
 482 — *Otteskilling* - dansk. B. n. 62. Typ. T. i. 4.
 483 — *Otteskilling* - dansk. B. n. 66. Typ. T. i. 4.
 484 — *Toskilling* - dansk. B. n. 69. Typ. T. i. 2.
Skilling - dansk. B. n. 71. Typ. T. i. 5.
 (2 Exempl.)
 485 — *Tomark* - Klipping. B. T. i. 10. (perrar.)
 486 — *Mark* - Klipping. Paa Adv. Aarst. B. T.
 i. 11. (rar.)
 487 — *Mark* - Klipping. Paa Rev. Aarst. B. T.
 viii. 4.
 488 — *Fireskilling* - Klipping. B. T. i. 12. (2 Expl.)
 489 1564. *Mark* - Klipping. B. n. 86. Typ. T. viii. 4.
 490 — *Toskilling* - Klipping. B. n. 89. cfr. T.
 i. 16. (2 Expl.)
 491 1565. 2 *Toskillinger* - Klipping. B. n. 100, 102.
 Typ. T. i. 16.

Denne Klippingmynt, der udkom i Krigens Tid, inden Peder Oxe blev Rigshovmester 1566, er at betragte som Nødmynt og er af forskjellig Gehalt, dog den af 1564 ringest; hvor tvungen dens Cours var, seer man af to Breve (D. M. III. p. 111 og Nye D. M. VI p. 60), hvori Kongen den 28de April 1564 tilskriver Magistraten i Svendborg, at de skulde lade opreise en Galge paa Torvet, og uden al Undskyldning lade ophænge deri dem, som foragtede denne Klippingmynt og ei vilde antage den for fuld efter den Værd, den var udgivet for.

- 492 1572. *Species*. Rev. Rigsvaabenet. B. T. v. 1.
 Mad. 270.
 493 — *Species*. Lidet forskjellig. B. n. 113.
 Typ. T. v. 1.
 494 1579. *Otteskilling*. Adv. Kronet F i et Skjold.
 B. n. 121. Typ. T. ii. 4. (perrar.)
 495 — *Otteskilling*. Lidet forskjellig. B. n. 122.
 Typ. T. ii. 4. (perrar.)
 496 — *Skilling* af samme Typ., afpræget i fint
 Sølv. B. n. 126. Typ. T. ii. 5. (perrar.)

- 497 1579.** *Hvid.* Adv. FRIDERICVS. 7. D. G. Et Skjold, over hvilket et Kors; over Skjoldet 79.
Rev. DANIE. NORWEGIE. REX. Et F med Krone over. (ined. unicus.)

Dette er den mindste af det smukke Slags Mynt, der 1575 begyndte at præges, som paa Adv. har et kronet F; de ere nu alle sjeldne, men denne i saa høi Grad, at man nu ikke kjender flere end det nærværende Exemplar; da det ligesom No. 496 er afpræget i fint Sølv, er det rimeligt Prøve-Exemplarer, og den sidste er maaskee aldrig udgivet som Mynt.

- 498 1582.** *Otteskilling*—dansk, større end de sædvanlige. B. T. II. 6. (rar.)

Den nye Myntmester, som blev antaget 1581 eller 82, har formodentligt villet begynde med gode Mynter og udgivet Markstykker og denne store Otteskilling; men man maa snart have fundet, at de vare for righaltige, og endnu samme Aar udpræget den meget ringere Otteskilling; Markstykket forekommer nu næsten aldrig og Otteskillingen sjelden.

- 499** — *Otteskilling*—dansk. B. T. II. 7.
500 — **2 Toskillinger**—danske. B. n. 133, 135. Typ. T. II. 8.
501 — *Skilling.* B. n. 138. cfr. T. II. 11.
Hvid. B. T. II. 10.

Christopher Walkendorfs Ønske, at der maatte myntes Hvide d. A. (N. D. M. Tom. V. p. 121), seer man er bleven opfyldt.

- 502 1583.** *Mark*—dansk. B. T. II. 12.
503 — *Otteskilling*—dansk. B. n. 149. Typ. T. II. 7.
504 — **3 Toskillinger**—danske. B. n. 152 (2 Expl.), 153. Typ. T. II. 8.
505 — *Skilling og Hvid.* B. n. 154, 156 (2 Expl.). Typ. T. II. 9, 10.
506 1584. *Otteskilling*—dansk. B. n. 166. Typ. T. II. 7.

507 1585. *Otteskilling*—dansk. Som B. n. 168, men her paa Rev. 6000. Typ. T. II. 7.

508 — *Toskilling*—dansk. B. n. 170. Typ. T. II. 8.

509.10 *Uden Aar. Holsteensk (Schilling)*. B. n. 184. 185. Typ. T. I. 17.

511 — *Holsteensk (Sechsling)*. B. T. II. 20.

Christian den 3dies Myntmester, den forhen omtalte Poul Fechtel, vedblev at forestaae Mynten i Kjöbenhavn under Frederik den 2den. Den var saameget vigtigere, som næsten alle de andre Myntofficiner synes at være indgaaede, og at man allene 1565 finder, at man har myntet Skillemynt paa Gulland, og 1575 Hvide i Bergen, hvilke ansees for de sidste i denne Stad prægede Mynter. 1565 den 22de Mai (D. M. T. I pag. 168) erholdt Poul Fechtel, som endnu levede 1590, sin Afsked i meget naadige Udtryk og fuldkommen Qvittering for den runde Mynt og store og smaae Klippinge, han havde myntet. Hans Eftermand blev hans Svigersön, Hans Dalhausen, som synes at have forestaaet Mynten, indtil Poul Gulðin omtrent 1582 blev Myntmester (N. D. M. Tom. V p. 120.). Et Sagn er bevaret om, at Kong Frederik den 2den, for at hjælpe den fra stor Rigdom til Fattigdom nedsunkne bekjendte odenseiske Raadmand Oluf Bager, tillod ham at lade præge Mynt i Odense.

512 Adv. MAG. D. G. EPS. (OSI CV) ET RE Prinds Magnus's Brystbillede.

Rev. MONETA. NOVA HAPS (65?) En Örn.
Typ. som B. T. III. No. 2. (rar.)

513 En mindre Mynt fra Hapsal uden Aar. Paa Adv. det oldenborgske Vaaben. B. T. VIII. No. 1. (rar.)

Denne Magnus var en yngre Sön af Kong Christian den 3die; ved Kjöb 1560 erholdt han Bispedømmene Ösel og Reval istedetfor den Andeel, der tilkom ham af det Holsteenske. Senere blev han under russisk Overherre-

152 Danske Mynter. Chr. IV.

dömme udnævnt til Konge over Lifland, hvilket Land han imidlertid ei kom i rolig Besiddelse af. 1567 kaldte han sig Herre til Stifterne Ösel og Wiek, Biskop af Curland, Administrator af Stiftet Reval, Arving til Norge o. s. v. Denne ulykkelige Prinds døde 1579 i Curland.

CHRISTIAN IV.

1588-1648.

- 514 1590.** *Species.* Adv. Den udvalgte Konges Brystbillede. Rev. Rigsvaabenet. B. T. I. 2. Mad. 271. (perrar.)
- 515 1594.** *Toskilling* - dansk. B. T. IV. 8.
- 516 1595.** 5 *Toskillinger* - danske. B. n. 26 (2 Expl.), 27 (3 Expl.). Typ. T. IV. 8.
- 517 —** *Skilling* - dansk. B. T. IV. 9. (2 Expl.)
- 518 1596.** *Species.* Adv. Kongens Brystb. Rev. De tre Löver. B. T. V. 1. Mad. 273. (perrar.)
- 519 —** *Species.* Rev. IIII MARCK DANSKE. B. T. IV. 10. Mad. 2658. (perrar.)
- Ved Herredagens Beslutning af 1589 blev en Rigsdaler eller Species, som 1563 ikkun gjaldt tre Mark, ansat til fire Mark; allerede 1602 finder man, at den er opsat til 33 lybske eller 66 danske Skillinger.*
- 520 —** *Fireskilling* - dansk. B. T. IV. 13. (rar.)
- 521 —** *Toskilling* - dansk. Ei i Beskr. Typ. T. IV. 8. (rar.)
- 522 1597.** *Species.* Adv. Kongens kronede Brystb. Rev. Rigsvaabenet. B. n. 74. cfr. T. V. 4. Mad. 273.
- 523 1602.** *Quart-Species.* Adv. Et bredt Kors med et Vaaben midt paa og et i hver Vinkel. Rev. Provindsvaabener. Som B. T. VI. 2. (rariss.)

Dette er sikkert et af de fine (14 löd. 4 Gr.) Markstykker, som efter Myntanordningen af 8dc Septbr. 1602

skulde udpræges. I den kongelige Samling (No. 48 b) findes denne Mynt i Sölv kun stöbt, nærværende er præget.

524 1602. *Mark*-dansk. B. T. VIII. 1.

525 — *Mark*-dansk; noget forskjellig. B. n. 50. cfr. T. VIII. 1.

Disse ere af de grove Marker ($9\frac{1}{2}$ -lödige), som omtales i Myntanordningen af 25de Juni d. A., hvoraf 24 Stykker gik paa den brutto Mark.

526 — *Hvid*. B. n. 54. cfr. T. VIII. 3. (3 Expl.)

527 — *Hvid*, afpræget i fint Sölv. cfr. T. VIII. 3.

528 — *Penning*. B. T. VIII. 5. (rar.)

529 — *Kobbermynt*, eensidig. B. T. VIII. 6.

530 1603. *Species* med Portugaleser-Stempel. B. T. XXII. 10. Mad. 2661. (per rar.)

Formodentligt have disse Stempler været bestemte for de Portugalösere, som omtales i Forordningen af 2den Septbr. 1602; efter Beregningen vilde de blevet for rigthaltige og synes aldrig at være udprægede.

531 — *Species*. Adv. Kongen paa Thronen; over ham VIVAT ET VALEAT. B. n. 59 c. cfr. T. VI. 3. Mad. 5252. (susp.)

532 — *VIII Solidi*. Adv. En Elephant. B. n. 63. cfr. T. VIII. 7.

533 — *VIII Solidi*, lidet forskjellig. B. n. 64. cfr. T. VIII. 7.

534 — *IIII Solidi*. Adv. En Elephant. B. n. 66. cfr. T. VIII. 8. (2 Expl.)

Forestaaende Mynter fra No. 531-534 bleve udkastede ved Kongens Hylding i Hamborg dette Aar.

535 — 4 *Toskillinger*-danske. B. n. 67, 68, 71 (2 Expl.). Typ. T. XXII. 1.

536 1604. *Tomark*-dansk. B. n. 84. cfr. T. VIII. 16.

537 — *Mark*-dansk. B. T. VIII. 17.

538 — *Mark*-dansk, lidet forskjellig. B. n. 89. cfr. T. VIII. 17.

539 — *Fireskillings*-dansk. B. n. 93. cfr. T. VIII. 18.

154 Danske Mynter. Chr. IV.

540 1604. *Fireskillling* – dansk, men med GOTOR. Ei i Beskr. cfr. T. VIII. 18.

541 — 3 *Toskillinger* – danske. B. n. 95 (2 Expl.), 96. Typ. T. XIII. 4.

542 1605. *Toskillling* – dansk. B. n. 99. Typ. T. XIII. 4 (4 Expl.).

Skilling – dansk. B. T. VIII. 19.

543 1606. *Mark* – dansk. B. n. 103. Typ. T. VIII. 17 (2 Expl.)

Den 30te Novbr. 1604 udkom en Myntanordning af samme Indhold for Sölvmynnten som den seneste af 1602, hvilken viser, at ovenomtalte Marker ere 9½ lödige, og 25 Stykker udmyntede af den brutto Mark; de ere ogsaa lidet mindre end No. 525.

544 — *Otteskillling* – dansk med Vaaben paa Adv. Paa Rev. Omskrift: NORVEGI. VANDA. GÖTHO. REX. Ei i Beskr. cfr. T. VIII. 23.

(perrar.)

545 — *Mark*. Rev. Kongens Brystb., hvorover en svævende Krone. B. T. VIII. n. 20.

546 — *Otteskillling* med Kongens Brystb. B. n. 111. cfr. T. VIII. 21.

547 1607. *Mark*. Adv. Kongens krónede Hoftebillede. B. T. IX. 2.

548 — *Mark*. Adv. Kongens Brystbillede; over samme en svævende Krone. B. T. IX. 3.

549 — *Mark*, lidet forskjellig. B. n. 127. cfr. T. IX. 3.

550 — 3 *Otteskillinger* med Kongens Brystbillede. B. n. 128 (2 Expl.), 132. cfr. T. XXII. 2.

551 — *Toskillling* – dansk. B. n. 135. Typ. T. XIII. 4.

552 1608. *Species*. Adv. Kongen staaende med Regalierne. Rev. Hoved- og Provindsvaabnerne. B. T. IX. 6. Mad. 274.

553 — *Species*, noget forskjellig. Paa Adv. er Mynttegnet et Klöverblad, hvorved den skiller sig fra B. T. IX. 7.

- 554 1608. *Mark*. Adv. Kongens kronede Hoftebillede. B. n. 144. Typ. T. ix. 2.
- 555 — 2 *Otteskillinger* af samme Typus. B. n. 148, den anden noget forskjellig fra n. 147. cfr. T. ix. 9.
- 556 — 4 *Otteskillinger*, noget forskjelligere. B. n. 155, 157, 159, 167. cfr. T. ix. 11.
- 557 — *Fireskilling* med Kongens Hoftebillede. B. T. ix. 10. (rar.)
- 558 — *Fireskilling* med Kongens Brystb. B. n. 173. (2 Expl.)
- 559 — 2 *Toskillinger* - danske. B. n. 175, 176. Typ. T. xiv. 11.
3 *Skillinger* - danske. B. n. 177, 178. Typ. omtr. som T. viii. 19, og en med DANSK. Ei i Beskr.
- 560 1609. *Species*. Typus som No. 552. B. n. 180. cfr. T. ix. 12. Mad. 6170.
- 561 — *Mark*, som No. 554. B. n. 186. Typ. T. ix. 2.
- 562 — 2 *Otteskillinger* som No. 556. B. n. 189, 190. Typ. T. ix. 11.
- 563 — 2 *Fireskillinger* - danske. B. n. 195, 196. T. xxii. 3. (rar.)
- 564 — *Fireskilling* - dansk, noget forskjellig. Typ. omtr. som T. xiii. 10. Ei i Beskr.
- 565 — 2 *Toskillinger* - danske. B. n. 198, 199. Typ. T. xiii. 4.
- 566 — *Skillinger* - dansk; lidet forskjellig fra B. T. xxii. 4.

1609 blev bestemt, at en Rigsdaler eller *Species* skulde gjælde 34 *Skillinger* lybsk eller 68 *Skillinger* dansk, og *Mark*erne 17 *Skill.* eller 4 paa en *Species*.

- 567 1610. *Species*, som No. 552. B. n. 205. Typ. T. ix. 6. cfr. Mad. 274.
- 568 — *Species*, noget forskjellig. B. n. 207. Typ. T. ix. 6.

I dette Aar blev en Species opsat til 37 lybske Skilling eller 74 danske, og en Mark til 18½ Skilling.

569 1611. *Toskillig*-dansk. B. T. IX. 17.

Skilling-dansk. B. n. 225. cfr. T. IX. 18.
(2 Expl.)

570 1612. *Mark* med Kongens Hoftebillede. B. n. 237.
cfr. T. XIII. 2.

Efter at man siden 1604 næsten ene havde myntet fine Marker og 8 Skill. (11löd. 4 Gr., 38 og 80 Stykker af den brutto Mark), begyndte man i dette Aar igjen med de ufine 9½ à 9 lödige, dog af en ny Typus; og istedetfor at der forhen vare udmyntede 25 Stykker af den brutto Mark, udbragtes samme nu til 27 Stykker. 1616 blev dette Slags Marker, der vedblev at præges endnu 1628, opsat til 20 Skill. og fik Navn af Rigsmarker.

571 1613. *Mark*, af samme Typus. B. n. 244. Typ. T. XIII. 2.

572 — *Skilling*-dansk. B. n. 253. Typ. T. XIII. 5. (2 Expl.)

573 — *Hvid*. B. T. XXII. 5. (rar.)

574 1614. *Mark* som No. 570, men her *1* MARCK DANSKE. Ei i Beskr. cfr. T. XIII. 6.

575 — 2 *Skilling*-danske. B. n. 265, 266. cfr. T. XIII. 7.

576 — *Hvid*. B. n. 267. Typ. T. XXII. 5. (rar.)

577 1615. *Mark* som No. 570. B. n. 268. Typ. T. XIII. 2.

578 — *Mark*, noget forskjellig. B. n. 275. cfr. T. XIII. 8.

579 — *Mark*, noget forskjellig. Paa Rev. 1 MARCK DANSK. Ei i Beskr. cfr. T. XIII. 8.

580 — 4 *Skilling*-danske. B. n. 277, 278, 279 (2 Expl.). T. XIII. 9.

581 1616. *Rigs-Mark* som No. 570. B. n. 282. Typ. T. XIII. 2.

482 — 3 *Fireskilling*-danske. B. T. XIII. 10 (2 Expl.) og 11.

Skilling-dansk. B. n. 289. Typ. T. XIII. 9.

Ved Forordning af 4de Juli 1616 blev en Species-Rigsdaler opsat til 80, og Markstykkerne til 20 Skilling.

- 583 1617. *Rigs-Mark* som No. 570. B. n. 292. Typ. T. XIII. 8.
- 584 — *Fireskilling* - dansk. B. n. 298. Typ. T. XIII. 10.
- 585 1618. *Species* af Typus som No. 552. B. T. XIII. 12.
- 586 — *Dobbelt Krone*. Adv. Kongen staaende med Regalierne. B. T. XIII. 15. Mad. 275.
- 587 — *Dobbelt Krone*, lidet forskjellig. B. n. 309. cfr. T. XIII. 13.
- 588 — *Krone* af samme Typus. B. n. 315. cfr. T. XIII. 17.
- 589 — *Krone*, lidet forskjellig. B. 319. cfr. T. XIV. 2.
- 590 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. n. 333. cfr. T. XIV. 4.
- 591 — *Halv-Krone*, lidet forskjellig. B. n. 334. cfr. T. XIV. 4.
- 592 — *Halv-Krone*, lidet forskjellig. B. n. 338. cfr. T. XIV. 5.
- 593 — *Kron-Mark* af samme Typus. B. T. XIV. 6.
- 594 — *Kron-Mark*, lidet forskjellig. B. n. 342. cfr. T. XIV. 6.
- 595 — *Kron-Mark*, lidet forskjellig. B. T. XIV. 7.
- 596 — *Kron-Otteskilling* af samme Typus. B. n. 346, men paa Adv. DANL. Typ. T. XIV. 7.
(perrar.)

I dette Aar begyndtes med en ny Myntfod, nemlig Kronemynten; hvorved maa bemærkes, at hvad man nu kalder en dobbelt Krone, er den Tids Kroner, den enkelte Krone en halv Krone og saa fremdeles. Paa Skillingerne nær var al den ældre Kronemynt af 13 $\frac{3}{4}$ Lødighed. Den 1ste Mai 1618 blev en Species-Rigsdaler opsat til 84 Skilling.

- 597 — *Rigs-Mark* som No. 570. B. T. XIV. 8.

158 Danske Mynter. Chr. IV.

- 598 1618. *Rigs-Mark*, lidet forskjellig. B. n. 345.
Typ. T. xiii. 8.
- 599 — *Fireskilling* - dansk. B. n. 348. Typ. T.
xiii. 11 (2 Expl.).
3 *Toskillinger* - danske. B. n. 357 (2 Expl.),
358. cfr. T. xiv. 10.
- 600 1619. *Species* af Typus som No. 552. B. n. 366,
men her paa Rev. OL. ET. D: Typ. T.
xiii. 12. (rar.)
- 601 — *Dobbelt Krone* af Typus som No. 586. B.
n. 370. cfr. T. xiv. 18. Mad. 275.
- 602 — *Dobbelt Krone*, lidet forskjellig. B. n. 376.
cfr. T. xiv. 19.
- 603 — *Krone* af samme Typus. B. n. 384. cfr.
T. xv. 1.
- 604 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 406. cfr.
T. xv. 4.
- 605 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 411. cfr.
T. xv. 4.
- 606 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 416. cfr.
T. xv. 4.
- 607 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 419. cfr.
T. xv. 4.
- 608 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xv. 6.
- 609 — *Halv-Krone*, lidet forskjellig. B. n. 426.
cfr. T. xv. 6.
- 610 — *Halv-Krone*, lidet forskjellig. B. n. 429.
cfr. T. xv. 6.
- 611 — *Halv-Krone*, lidet forskjellig. B. T. xv. 8.
- 612 — *Kron-Otteskilling*. B. T. xv. 9. (rar.)
- 613 — *Kron-Fireskilling*. B. T. xv. 10.
- 614 — *Kron-Fireskilling*, lidet forskjellig. B. n.
441. Typ. T. xv. 10.
- 615 — 2 *Kron-Fireskillinger*, lidet forskjellige.
Omtrent som B. n. 441. cfr. T. xv. 10.

- 616 1619. *Kron-Fireskilling*, med Aarstal over Kronen. B. T. xv. 11. (rar.)
- 617 — *Kron-Toskilling*. B. T. xv. 12. (2 Expl.). (rar.)
- 618 — *Kron-Toskilling*, større end forrige. B. n. 446. cfr. T. xv. 12. (rar.)
- 619 — *Kron-Toskilling*, med CHRISTIANVS. 4. i Omskr. paa Adv. Ei i B. cfr. T. xv. 12.
- 620 — *Kron-Toskilling*, lidet forskjellig. B. T. xv. 13. (rar.)
- 621 — *Kron-Skilling*. B. T. xv. 17. (rar.)
- 622 — *Kron-Skilling*, uden Ring om Kronen. Ei i B. cfr. T. xv. 17.
- 623 — *Kron-Skilling*. B. T. xv. 16. (2 Expl.) (rar.)

Den 8de April 1619 udkom en Forordning, som viser, at de hele Kroner (her kaldet dobbelte) bleve udgivne for 1½ Rigsdaler Species, en Ort af en Krone (en nuværende halv Krone) for 1½ Rigsmark; af Otteskillingerne gik 12, Fireskillinger 24, Toskillinger 48 og Enskillinger 96 paa en daværende heel Krone, hvilket er angivet paa enhver af disse fine Skillemynter, hvoraf der gik 8, 16, 32, 64 paa en Rigsdaler Species, som altsaa blev beregnet til 64 Kron-Skilling; dette var aabenbart til Species-Myntens Skade og maatte derfor snart forlades.

- 624 — *Fireskilling*-dansk. B. n. 437. Typ. T. xiii. 11.
- 625 — *Hvid*. Ei i B. Typ. omtr. T. xviii. 12. (2 Expl.)

Ved ovenomtalte Forordning befaledes endvidere, at der skulde myntes Hvide og Blaffter af reent Kobber, hvoraf der skulde gaae 3 og 6 paa en Skilling. Af disse kjender man nu kun af de første et eneste Exemplar (B. T. XV. No. 19). Den her beskrevne er en af de ogsaa i Forordningen omtalte (Kors-) Hvide af Payment, hvoraf der gik 4 paa en Skilling.

- 626 1620. *Species* af Typus som No. 552. B. n. 454. cfr. T. xv. 20. Mad. 274. (rar.)

- 627 1620. *Krone* af Typus som No. 586. B. n. 458.
Typ. T. xv. 2. Mad. 2663.
- 628 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 459. Typ.
T. xv. 2.
- 629 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 475. cfr.
T. xv. 21.
- 630 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 482. cfr.
T. xv. 21.
- 631 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xvi. 4.
- 632 — 7 *Kron-Otteskillinger*. B. n. 494 (2 Expl.),
497, 498, 502, 508, 509. cfr. T. xvi. 5.
- 633 — 8 *Kron-Fireskillinger*. B. n. 512, 513,
515, 516 (2 Expl.), 517 (3 Expl.). T. xvi.
n. 7 og 9.
- 634 — 7 *Kron-Toskillinger*. B. n. 520, 522 (2
Expl.), 523, 524 (3 Expl.). T. xvi. 10.
- 635 — 9 *Skillinger*. B. n. 525, 526 (2 Expl.), 528,
531 (4 Expl.), 532. T. xvi. 12 og 14.

Ved en Forordning af 19de Novbr. 1619 blev den forcgaaende af 8de April aldeles forandret: en Species-Rigsdaler blev opsat til 96 Skilling, og en Krone, som vedblev at være 1½ Species-Rigsdaler, altsaa til 144 Skilling eller 7 Rigsmarker og 4 Sk. Skillemynten blev udmyntet herefter, og i 1620 finder man paa den naturligviis meget formindskede Mynt angivet, at 18-6 Sk., 36-4 Sk., 72-2 Sk. udgjorde en heel daværende Krone; i 1619 synes det at man blot har efter den forandrede Myntfod udmyntet 2 og 1 Skill. I samme Forordning befales strengt, at al Handel ene maatte skee i Skillinger, danske Markstykker beregnede til 20 Sk. og Dalere bestaaende af fire saadanne Markstykker eller 80 Skilling. Daleren, hvortil Alt skulde beregnes, var blot en Regningsmynt og ei udmyntet.

- 636 1621. *Krone* af Typus som No. 586. B. n. 536.
cfr. T. xvi. 15.
- 637 — *Krone*, lidet forskjellig. B. T. xvi. 16.

- 638 1621. *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 539. cfr. T. xvi. 16.
- 639 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. n. 550. cfr. T. xvi. 17.
- 640 — *Halv-Krone*, lidet forskjellig. B. n. 551. cfr. T. xvi. 17.
- 641 — *Halv-Krone*, lidet forskjellig. B. n. 553. cfr. T. xvi. 18.
- 642 — 4 *Kron-Otteskillinger*. B. n. 554, 559, 560, 562. T. xvi. 19 & 20.
- 643 — 4 *Kron-Fiveskillinger*. B. n. 567 (2 Expl.), 568, og een ei i Beskr. - T. xvi. 21.
- 644 — 14 *Skillinger*. B. n. 570, 571 (5 Expl.), 573 (2 Expl.), 576 (2 Expl.), 577 (4 Expl.). T. xvi. 23.

Den 20 Febr. 1621 bleve Rigsmarkerne opsatte til 21 Sk. og derimod de grove 4 og 2 Sk. nedsatte til 3 og 1½ Sk.; Bestemmelsen af 1619 om Regnings- eller den saakaldte Courrentdaler blev ved samme Forordning ophævet.

- 645 1622. *Tolvskillig* - dansk. B. T. xvii. 1. (3 Expl.)
- 646 — *Otteskillig*. B. T. xvii. 2.
- 647 — *Sexskillig* - dansk. B. T. xvii. 3. (rar.)
- 648 — 2 *Skillinger*; den ene B. n. 584.

Den 16de August 1622. udkom en ny Forordning om Mynten, hvoraf sees, at de da udmyntede 12 og 8 Skill. (N. 645-47, 655-56) skulde beregnes efter deres paalydende Værd; da en nuværende Krone var 72 Sk., skulde der paa en saadan gaæ 6 Tolvsk. og 9 Ottesk., hvilket senere fandtes at være et urigtigt Forhold og formeget. Specierne vedbleve at regnes for 6 Mk. og Rigsmarkerne for 21 Sk.

- 649 1623. *Species* fra Glückstadt. Rev. Lykken staaende paa en Kugle. B. n. 591. cfr. T. xvii. 6. Mad. 277.
- 650 — *Species*, lidet forskjellig. Som T. xvii. 5.
- 651 — *Species*, lidet forskjellig. Ei i B. Omtr. T. xvii. 6.
- 652 — *Halv-Species* af samme Typus. B. T. xvii. 7.

653 **1623.** *Quart-Species* af samme Typus. B. n. **605.**
cfr. T. xvii. 8.

654 — *Sexskilling* fra Glückstadt. B. T. xvii. **10.**
(2 Expl.)

For at ophjælpe den 1619-20 anlagte, ovenfor nævnte, nye Stad, gjorde Kongen i dette Aar adskillige Bestemmelser ; det synes som han af samme Aarsag har oprettet en Mynt der, hvilken imidlertid snart maa være gaaet ind, formodentlig som Følge af Beleiringen af de Keiserlige 1628. 1640 blev den igjen oprettet, men for privat Regning.

655 — *Tolvskilling* - dansk. B. n. **608.** Typ. T. xvii. 1. (3 Expl.)

656 — *Otteskilling.* B. n. **611.** Typ. T. xvii. 2. (2 Expl.)

657 **1624.** *Firedobbelt Species.* Adv. Kongens kronede Brystbillede. Rev. Et Skjold med de tre Löver, omgivet af 13 Vaabenskjolde. B. T. xvii. 12. Mad. 276. (rar.)

658 — *Tredobbelt Species* af samme Typus. B. n. **620.** cfr. T. xvii. 12. (rar.)

659 — *Dobbelt Species* af samme Typus. B. n. **621.** T. xvii. 12.

660 — *Dobbelt Species*, noget forskjellig. Rev. Skjoldet med de 3 Löver ligger ikke paa noget Kors, og de 13 Vaabenskjolde ere afskaarne ovenil (det saakaldte spanske Skjold). Ei i Beskr. (rar.)

661 — *Species* af Typus som No. **657.** B. n. **622.** T. xvii. 12.

662 — *Species*, noget forskjellig. Rev. De 13 Vaabenskjolde ere indskaarne i Kanten (det saakaldte tyske Skjold). Ei i Beskr.

663 — *Species.* Adv. Rigs- og Provinds- Vaabnerne i et Skjold paa et Kors. Rev. En Krone. B. T. xvii. 14. (rariss.)

Den 24 April d. A. reiste Christian den Fjerde selv til Norge for at see de Aaret forhen oplagde Sølvmi-

ner; allerede den 16 Marts havde han ladet holde en almindelig Takkefest i alle Kirker for denne Opdagelse; ved sit Ophold anordnede han Bjergstaden Kongsbergs Anlæggelse. Sölvudbyttet lod Kongen före til Kjöbenhavn, og af dette veed man, at den ovenfor (No. 657-63) omtalte Species-Mynt er præget. Nogle have troet, at Indskriften *Benedictio Domini* etc. havde Hensyn til den rige Grube Segen Gottes, men dette kan ei være Tilfældet, da den först i Aaret 1629 blev opdaget. (Brünnich Kongsb. Sölvværk i Norge pag. 88.)

- 664 1624. *Species* fra Glückstadt, af Typus som No. 649. B. n. 627. Typ. T. xvii. 5. Mad. 277.
- 665 — *Species*-Stempel, lidet forskjelligt, afpræget paa et ottekantet Stykke Sölv. Som B. n. 630. Typ. T. xvii. 5. 2½ L.
- 666 — *Halv-Species* af Typus som No. 657. B. T. xvii. 13.
- 667 — *Dobbelt Krone*. Adv. Kongen staaende i Harnisk med Commandostav. B. T. xvii. 15. Mad. 275.
- 668 — *Krone* af samme Typus. B. n. 645. cfr. T. xviii. 3.
- 669 — *Krone*, noget forskjellig. B. n. 637. cfr. T. xviii. 1.
- 670 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xviii. 4.
- 671 — *Halv-Krone*. Adv. Kongens kronede Brystbillede. B. T. xviii. 2. Mad. 2664.
- 672 — *Halv-Krone*, noget forskjellig. B. n. 648. cfr. T. xviii. 2.
- 673 — *Halv-Krone*, med NOR. etc. paa Rev. B. n. 650. cfr. T. xviii. 2. (rar.)
- Ved Stempelskjærerens Forseelse er DAN i Kongens Titel her ganske udeladt.
- 674 — *Krone*, sammenloddet af to Halve-Kroner. Som B. n. 648. cfr. T. xviii. 2.
- 675 — *XXIV Skilling* - dansk. B. T. xviii. 5.

- 676 1624. *XXIV Skilling*, lidet forskjellig. B. n. 652.
cfr. T. xviii. 5.
- 677 — *XXIV Skilling*, lidet forskjellig. B. n. 653.
cfr. T. xviii. 5.
- 678 — *XVI Skilling* - dansk. B. n. 655. cfr. T.
xviii. 6.
- 679 — *XVI Skilling*, lidet forskjellig. B. n. 656.
cfr. T. xviii. 6.
- 680 — *Tolvskilling*. B. T. xviii. 7.
Otteskilling. B. n. 662. cfr. T. xviii. 8.
- 681 — *2 Sexskilling* fra Glückstadt. B. n. 664,
665. Typ. T. xvii. 10.
- 682 — *Toskilling* - dansk. B. n. 667. T. xviii. 9.
3 Skilling - danske. B. n. 669 (2 Expl.),
670. T. xviii. 10.
- 683 — *Soeslinck Lubs*. B. n. 672. Typ. T.
xvii. 11. (3 Expl.)
Sösling og *Hvid* af Kobber. B. T. | xviii.
11. 12.

Ved den nye Myntordning af 21 August 1624 blev Species-Daleren opsat til 100 Sk. Kronerne derimod vedbleve at regnes for 144 Sk.; dette synes Conferenceraad Prætorius at have misforstaaet i hans med megen Flid samlede Efterretninger om det danske Myntvæsen. Alle mindre Myntsorter indtil Toskillingen bleve myntede af samme Fiinhed som Kronerne, nemlig 13 $\frac{3}{4}$ lödige.

- 684 1625. *Species* fra Glückstadt, af Typus som No.
649. B. n. 678. Typ. T. xvii. 5. (rar.)
- 685 — *Krone*, af Typus som No. 667. B. n. 681.
Typ. T. xviii. 1.
- 686 — *Krone*, lidet forskjellig. B. n. 686. Typ
T. xviii. 1.
- 687 — *Halv-Krone*, af Typus som No. 671. B.
n. 688. Typ. T. xviii. 2.
- 688 — *XVI Skilling* - dansk. B. T. xviii. 14.
- 689 — *Tolvskilling*. B. n. 692. Typ. T. xviii. 7.
VI Schill. Lubs. B. n. 695. cfr. T. xviii. 16.

- 690 1625. *Otteskilling*. B. T. XVIII. 17.
Sexskilling fra Glückstadt. B. n. 700.
 Typ. T. XVII. 10.
- 691 — *Toskilling* - dansk. B. n. 701. Typ. T.
 XVIII. 9.

Soeslinck Lubs. B. n. 703. *Hvid*. B. No. 704.

Den 4 Maj 1625 blev ved en Forordning en *Species-Rigsdaler* nedsat til 6 Mark, og *Kronernes Forhold* omsider rettet noget efter deres indvortes Værdie, nemlig en heel til 8 Mark, en halv til 4 Mark og saa fremdeles; de mindre Myntsorter bleve med Undtagelse af *Rigsmarkerne*, der ansattes til 20 Skill., endnu mere nedsatte, nemlig en 24 Skill. til 20, en ny Mark (No. 678 og 79) til 13 Sk. 1 Hvid, en 12 Sk. til 10 Sk., en 8 Sk. til 6 Sk. 2 Hvide, en 6 Sk. til 5 Sk., og en 4 Sk. til 3 Sk. 1 Hvid.

- 692 1626. *Species*, af Typus som No. 657. B. n. 708.
 Typ. T. XVII. 12.

- 693 — *Species* eller Dödsdaler over Kongens Söster Elisabeth, Enkehertuginde af Brunsvig. Hendes Dödsdag angives paa denne Mynt 19 JULI. B. n. 710. cfr. T. XXI. 1. Mad. 1122.

- 694 — *Halv-Species*, af samme Typus. Dödsdagen angives her 19 JUNI⁹. Ei i B. Typ. som T. XXI. 1. (rar.)

- 695 — *Ottendedeel-Species*, af samme Typus. Dödsdagen angives her ligeledes 19 JUN. B. n. 712. Typ. som T. XXI. 1. (rar.)

Disse ere prægede i Brunsvig, som sees deraf, at paa samme findes som Myntmester-Mærke H S og to korslagte Nøgler, hvilket betyder Henning Schlüter, der var Myntmester i Cellerfeld; at Enkehertugindens Dödsdag angives forskjellig paa disse Mynter og det ei paa een, men paa hele Følger (cfr. B. 709-11), er saameget besynderligere.

- 696 1627. *Species*, af Typus som No. 657. B. n. 727.
 Typ. T. XVII. 12. Mad. 276.

Er ligesom de foregaaende af samme Typus, myntet af Sølv, der fra Kongsberg blev ført til Kjøbenhavn.

- 697 1627. *Species.* Rev. Det grevelige Solmske Vaaben. B. n. 719. cfr. T. XVIII. 22. Mad. 4384.
- 698 — *Species*, noget forskjellig. B. T. XVIII. 23. Mad. 4385.
- 699 — *Species*, noget forskjellig. B. T. XVIII. 24. Mad. 1908. (rar.)
- 700 — *Species*, noget forskjellig; Aarstallet findes her paa Rev. paa begge Sider af Vaabenet. Ei i B. cfr. T. XVIII. 25. Mad. 4386. (rar.)

No. 697-700 ere af de saakaldte Hanreisdalere, cfr. Anm. pag. 3 No. 8 a).

- 701 — *Rigs-Mark*, som No. 554. B. T. XVIII. 26. (rar.)
- 702 1626 og 27. 2 *Toskillinger* - danske. B. n. 713, 736. Typ. T. XVIII. 9.
- 703 1628. *Species*, af Typus som No. 657. B. n. 748. Typ. T. XVII. 12.
- 704 — *Halv-Species* af samme Typus. B. n. 757. Typ. T. XVII. 13.
- 705 — *Species.* Rev. Den Norske Löve. B. n. 753. cfr. T. XX. 5. Mad. 278.

Den 28de April 1628 beskikkedes en Guldsmed, Andreas Petersen, til at være Myntmester ved den nye anlagte Mynt i Christiania, som indrettedes for at mynte det Sølv, der udbragtes af Kongsberg, efterat Kongen havde 1627 overdraget Sølvværket til et Interessentskab. Specien No. 705 er af det første Slags, som er myntet paa denne nye Mynt; de ere 15½-lödige, men af den brutto Mark udmyntedes 9 Stykker. Allerede det følgende Aar forlod man denne fine Lödighed og gav Specierne og de mindre Dele igjen omtrent den sædvanlige Vægt; for nu 1629 at skille de af den grovere Lödighed fra de fine men lette, som prægedes samme Aar, tilføiedes Valgsproget omkring Kongens Brystbilledet paa de grovere, hvilket beholdtes paa alle de følgende.

- 706 1628. *Rigs-Mark* som No. 554. B. n. 762. Typ. T. xviii. 26.
- 707 — *Sexskilling* - dansk. B. n. 769. Typ. T. xx. 1.
- 708 1629. *Dobbelt Species* - norsk. Som No. 705, men med Valgsproget omkring Kongens Brysth., ganske som den enkelte Species i B. n. 784. cfr. T. xx. 10.
- 709 — *Species* - norsk. B. n. 786. cfr. T. xx. 11.
- 710 — *Halv-Species* - norsk. B. T. xx. 12.
- 711 — *Quart-Species* - norsk, som No. 705. (altsaa fin). B. n. 791. cfr. T. xx. 13.
- 712 — *Ottendedeel-Species* - norsk. Typus som No. 708. B. T. xx. 14.
- 713 — *Ottendedeel-Species* - norsk, som No. 712, men med NOR i Omskriften. cfr. T. xx. 14. Ei i B.
- 714 — 4 *Sexskilling*er. B. n. 794 (2 Expl.), 795, 796. Typ. T. xx. 1 og 9.
- 715 — *Toskilling* - dansk. B. n. 799. Typ. T. xviii. 9.
- 3 *Skilling*er, Brakteater. B. n. 801 (2 Expl.), 802. T. xxii. 8.

Den 10de October 1629 udgav Kongen en ny Forordning om Mynten efter Rigsraadets Andragende, som imod at erstatte Kongen Myntomkostningerne havde begjert, at aarlig skulde præges fra 30 til 50 Tusinde *Species-Dalere* i Smaamynt af samme Føinhed som *Species-Mynten*, hvilket Kongen havde antaget; deri bestemmes, at der skulde myntes 8, 4, 2 og 1 *Skilling*er af 14-lødigt Sölv, og at af disse 98, 198, 398, 800 $\frac{1}{2}$ Stykker skulde veie en lødige Mark; af denne fine Mynt synes kun *Skilling*erne (No. 715) at være prægede dette Aar, og de andre først 1630 og 32 (No. 719, 20 og 27). I denne Mynt betaltes en *Species-Rigsdaler* med 96 *Skilling*er eller 12 *Otteskilling*er. De ældre Sölv-Myntsorter vedbleve at regnes efter Nedsættelsen af 4de Mai 1625 med Undtagelse af *Sexskilling*erne som "nestforleden myntede ere" (No. 707 og 714); de skulde gjelde 5 *Skilling* og en

Hvid; al fremmed Skillemynt, som var ringere end 14-lödig, blev forbudt, ligesom og at udgive Rigsdalere höiere end til 96 Sk., begge Dele under Confiscations Straf.

- 716 1630. *Species* - norsk, som No. 708. B. T. xx. 15.
 717 — *Quart-Species* - norsk. B. n. 807. Typ. T. xx. 13.
 718 — *Ottendedeel-Species* - norsk. Typ. T. xx. 14. Ei i B.
 719 — *Otteskilling* med Kongens Brystb. B. T. xx. 16. (2 Expl.)
 720 — *Fireskilling* af samme Typus. B. T. xx. 17. (3 Expl.)
 Toskilling - dansk. B. T. xx. 18. (3 Expl.)
 721 1631. *Species*, af Typus som No. 657. B. n. 813. Typ. T. xvii. 12.
 722 — *Species* - norsk, som No. 708. B. n. 817. Typ. T. xx. 15. Mad. 279.
 723 — *Halv-Species* - norsk. B. n. 818. Typ. T. xx. 12.
 724 — *Quart-Species* - norsk. B. n. 819. Typ. T. xx. 13.
 725 — *Ottendedeel-Species* - norsk. B. n. 820. Typ. T. xx. 14.
 Sösling. B. T. xx. 19.
 726 1632. *Species* - norsk. B. n. 829. Typ. T. xx. 15.
 727 — *Fireskilling*, som No. 720. B. n. 833. Typ. T. xx. 17. (2 Expl.)
 Toskilling - dansk. B. n. 834. Typ. T. xx. 18. (6 Expl.)

Det Tab, som der var ved at udmynte den fine Skillemynt, har formodentlig foranlediget, at fra 1632 til 1640 næsten ene er myntet i Christiania og alene Speciesmynt.

- 728 1633. *Species* - norsk, som No. 708. B. n. 837. Typ. T. xx. 15.
 729 — *Ottendedeel-Species* - norsk. B. n. 840. Typ. T. xx. 14.

- 730 1634. *Species*, af Typus som No. 657. B. n. 844. Typ. T. xvii. 12.
- 731 — *Halv-Species* af samme Typus. B. n. 846. Typ. T. xvii. 13.
- 732 — *Dobbelt-Species* - norsk, som No. 708. B. n. 847. Typ. T. xx. 15.
- 733 — *Species* - norsk. B. n. 848. Typ. T. xx. 15.
- 734 — *Halv-Species* - norsk. Typ. T. xx. 12. Ei i B.
- 735 1635. *Dobbelt-Species* - norsk. B. n. 853. Typ. T. xx. 15.
- 736 — *Quart-Species* - norsk. B. n. 856. Typ. T. xx. 13.
- 737 1636. *Species* - norsk. B. n. 857. Typ. T. xx. 15.
- 738 1637. *Species* - norsk. B. n. 863. Typ. T. xx. 15.
- 739 1638. *Species* - norsk. B. n. 868. Typ. T. xx. 15.
- 740 — *Halv-Species* - norsk. B. n. 869. Typ. T. xx. 12.
- 741 — *Quart-Species* - norsk. B. n. 870. Typ. T. xx. 13.
- 742 1639. *Dobbelt-Species* - norsk. Typ. T. xx. 15. Ei i B.
- 743 — *Species* - norsk. B. n. 872. Typ. T. xx. 15. Mad. 279.
- 744 — *Halv-Species* - norsk. Ei i B. Typ. T. xx. 12.
- 745 — *Quart-Species* - norsk. B. n. 873. Typ. T. xx. 13.
- 746 — *Ottendedeel-Species* - norsk. B. n. 875. Typ. T. xx. 14.
- 747 1640. *Species* fra Glückstadt. Paa Adv. Kongens Brystb., hvorunder det danske Vaaben, som B. T. xxiii. No. 2, men med Myntmesterens (Simon Timpfs) Mærke efter Aarstallet.
- 748 — *Species* - norsk. B. n. 878. Typ. T. xx. 15.

170 Danske Mynter. Chr. IV.

- 749 1640. *Halv-Species* - norsk. B. n. 879. Typ. T. xx. 12.
- 750 — *Quart-Species* - norsk. Omtrent som B. n. 881, men her paa Rev. FACIT. Typ. T. xx. 13.
- 751 — *Sexskilling*. Rev. XVI E: REISDAL: B. T. xxiii. 3.
- Efter at Mynten i Glückstadt var indgaaet (conf. Anm. ved No. 651), blev den igjen oprettet dette Aar, men for privat Regning; den 17 Septbr. 1640 erholdt Simon Timpf Kongens Bevilling paa dette Anlæg; og allerede i samme Aar, finder man, er myntet paa denne Mynt Ducater, Species, Sexskillinger og Soestlinger; Sexskillingerne skulde være 13-lödige og 131 Stykker af den brutto Mark.
- 752 1641. *Species* fra Glückstadt, af Typus som No. 747. B. n. 885. T. xxiii. 4.
- 753 — *Species* - norsk, som No. 708. B. n. 891. Typ. T. xx. 15.
- 754 — *Quart-Species* - norsk. B. n. 893. Typ. T. xx. 13.
- 755 — *Ottendedeel-Species* - norsk. B. n. 894. Typ. T. xx. 14.
- 756 — *VIII L. S.* (Lübsch Schill.) fra Glückstadt. B. T. xxiii. 5.
- 757 — *Otteskilling* - norsk. B. T. xxiii. 6.
- 758 — 2 *Sexskillinger*, som No. 751. B. n. 901, 904. T. xxiii. 7.
- Fireskilling* - norsk. B. T. xxiii. 8. (3 Expl.)
- 759 — *Toskilling* - norsk. B. T. xxiii. 9.
- Sechslin*. B. T. xxiii. 11.

I dette Aar udkom fra Mynten i Glückstadt, foruden de forhen omtalte Myntsorter, *VIII-Lybsk-Skilling-Stykker*; disse skulde være 13-lödige og paa den brutto Mark 48 Stkr. Over denne Mynt og de mindre Sorter opstod Besværinger fra Hamborg, som paastod at de vare for ringhaltige. Sagen endte med, at Simon Timpf 1643 tabte sin Rettighed til at mynte.

- 760 1642. *Species* - norsk, som No. 708. B. n. 914. Typ. T. xx. 15.
- 761 — *Halv-Species* - norsk. B. n. 917. Typ. T. xx. 12.
- 762 — 8. S. L. (Schill. Lübsch.) fra Glückstadt. B. T. xxiii. 12.
- 763 — 2 *Sexskillinger*, som No. 751. B. n. 930, 931. Typ. T. xxiii. 7.
- 764 — 3 *Fireskillinger* - norske. B. n. 932 (2 Expl.), 933. Typ. T. xxiii. 8.
- 765 — 9 *Toskillinger* - norske. B. n. 936 (2 Expl.), 937 (2 Expl.), 939 (5 Expl.). Typ. T. xxiii. 9.
- 2 *Sechslinger*. B. n. 940, 941. Typ. T. xxiii. 11.
- 766 1643. *Species* - norsk, som No. 708. B. n. 942. Typ. T. xx. 15.
- 767 — *Quart-Species* - norsk. B. n. 945. Typ. T. xx. 13.
- 768 — *Ottendedeel-Species* - norsk, som B. n. 946, men her FACIT. Ei i B. Typ. T. xx. 14.
- 769 — 3 *Otteskillinger* - norske. B. n. 948, 952, den tredje ei i B. Typ. T. xxiii. 6.
- 770 — 2 *Sexskillinger*, som No. 751. B. n. 953, 954. Typ. T. xxiii. 7.
- I dette Aar udkom en Myntordning for den nye Myntmester i Christiania, hvori befales at mynte 8 og 4 Skill. af 12-lödigt Sölv, 100 og 200 Stykker af den brutto Mark; hermed synes allerede at være begyndt 1642. No. 764, 69, 76 formodes at være udmyntede efter denne Bestemmelse.
- 771 1644. *Species* - norsk, som No. 708. B. n. 966. Typ. T. xx. 15.
- 772 — Tomark. Paa Rev. IUSTUS. יהודה IUDEx. B. T. xxiii. 19. Mad. 2667.
- 773 — XX *Skillings* af samme Typus. B. T. xxiii. 22. (rariss.)

172 Danske Mynter. Chr. IV.

- 774 1644. *XVI Skilling* af samme Typus. B. n. 995.
cfr. T. xxiii. 23.
- 775 — *XVI Skilling*, lidet forskjellig. B. n. 997.
cfr. T. xxiii. 23.
- 776 — 2 *Otteskillinger* - norske. B. n. 1001, 1004.
Typ. T. xxiii. 6.
- 777 — 2 *III Schilling L. G.* fra Glückstadt. B.
n. 1007, 1008. T. xxiii. 24.
3 *Toskillinger*. B. n. 1014, 1016. T. xxv.
3; xxiii. 13.
Soesling. B. n. 1018. Typ. T. xxiii. 10.
Sichslin (sic), falsk. Typ. T. xxiii. 11.

I Novbr. 1644 tillodes det Johan Schwiegelt at oprette en Mynt i Glückstadt og at mynte forskjellig Smaamynt, som Erstatning for det Tab, han havde ved Speciesmyntens Udmyntning. Tre-Schill.-lybsk (No. 777) og alle de større Skillemynter befalede at skulle være af 13-lödigt Sölv.

- 778 — *Skilling* - dansk. B. n. 1017. Typ. T. xviii. 10.

Skilling - norsk. Ei i B. Typ. T. xxiii. 14.

De Svenskes uformodede Indfald i Jylland under Thorstenson i Decbr. 1643, og den deraf fulgte Krig, fordrede overordentlige Anstrængelser; man tog iblandt Andet sin Tilflugt til at lade udpræge ringhaltigere Mynter, dog skeete dette alene ved Myntofficinerne i Kjöbenhavn og Christiania. Paa denne ringhaltige Mynt lod Kongen, der anraabte det guddommelige Forsyn som Dommer og Hævner i sin Sag, dette udtrykke ved Indskriften paa Rev. Firemarker (vid. Etatsr. Kölles Tabeller B. LIX.), der skulle være prægede af dette Slags Mynt, maae, ligesom Tyveskillingerne, anses som Prøvestykker, der ei ere blevene bifaldte; Tomarker, Marker og Fireskillinger var det, som udmyntedes; de førstnævnte vare 9½-lödige og paa den brutio Mark gik 21 og 42 Stkr. Da Ulfeldt som Rigshofmester forestod Financerne, og man troede, at denne slette Mynt var udpræget efter hans Forslag, fik de snart Navn af Ulfeldts Marker og Toskillinger; i Tydskland ere de bekjendte under Navn

af Ebræere. Efter Myntregnskaberne var den hele Summa, som fra 1644 til 1646 udmyntedes heri, dog ikke mere end 241247 Rigsdaler. 1647 skulle disse Mynter være nedsatte til 28, 14 og 2 Sk., efter at man havde mærket, at Hollænderne ei her betalte med anden Mynt, og man befrygtede, at de bleve eftermyntede i Holland, dog har man ei fundet nogen Bekjendtgjørelse herom.

- 779 1645. *Species* fra Glückstadt, af Typus som No. 747. B. n. 1031. Typ. T. xxiii. 4. Mad. 277.
- 780 — *Halv-Species* af samme Typus. B. T. xxv. 5. (rar.)
- 781 — *Species* - norsk, som No. 708. B. n. 1036. T. xxv. 8. Mad. 279.
- 782 — *Halv-Species* - norsk. Ei i B. Typ. T. xx. 12.
- 783 — *Tomark*, som No. 772. B. n. 1041. Typ. T. xxiii. 19.
- 784 — *Tomark*, lidet forskjellig. B. n. 1043. Typ. T. xxiii. 19.
- 785 — *XVI Skilling*, af samme Typus. B. n. 1059. Typ. T. xxiii. 23.
- 786 — *XVI Skilling*, lidet forskjellig. B. n. 1060. Typ. T. xxiii. 23.
- 787 — *VIII L. S.* fra Glückstadt. B. T. xxv. 7. (perrar.)
- 788 — 3 *Sexskillinger*. B. n. 1062 (2 Expl.), 1064. Typ. T. xxiii. 7. *Sexskilling*, noget forskjellig. Paa Rev. MON:NO: Ei i B.
- 789 — *Fireskilling*. B. n. 1065. Typ. T. xxv. 2. (2 Expl.) *Toskilling* - dansk. B. T. xxv. 9.
- 790 1646. *Species*, omtr. som No. 657. B. n. 1081. Typ. T. xvii. 12.
- 791 — *Halv-Species* af samme Typus. B. n. 1083. Typ. T. xvii. 13. (rar.)

174 Danske Mynter. Chr. IV.

- 792 1646. *Species* fra Glückstadt, som No. 747. B. n. 1084. Typ. T. xxiii. 4. Mad. 277.
- 793 — *Dobbelt Species* – norsk, som No. 708. B. n. 1087. Typ. T. xxv. 8. Mad. 279.
- 794 — *Qvart-Species* – norsk. B. n. 1099. Typ. T. xx. 13.
- 795 — *Tomark*, som No. 772. Omtr. som B. n. 1104. Typ. T. xxiii. 19.
- 796 — *XVI Skilling* af samme Typus. B. n. 1108. Typ. T. xxiii. 23.
- 797 — *2 Sexskillinger*, som No. 751. B. n. 1110, 1111. Typ. T. xxiii. 7.
- 798 1647. *Species*, af Typus som No. 790. B. n. 1121. Typ. T. xvii. 12.
- 799 — *Species* fra Glückstadt, som No. 747. B. n. 1120. Typ. T. xxiii. 4.
- 800 — *Species* – norsk, som No. 708. B. n. 1124. Typ. T. xxv. 8. Mad. 279.
- 801 — *Qvart-Species* – norsk. B. n. 1128. Typ. T. xx. 13.
- 802 — *Ottendedeel-Species* – norsk. Ei i B. Typ. T. xx. 14.
- 803 — *Tomark*, som No. 772. B. n. 1130. Typ. T. xxiii. 19.
- 804 — *Sexskilling*. B. n. 1134. Typ. T. xxiii. 7. *Toskilling* og *Skilling* – norske. B. n. 1137 og 38.
- Den Forordning af 10 Novbr. (Feiltryk for 10 Decbr.) 1647, som Conferenceraad Prætorius forgjæves har søgt, har man fundet; ved den opsattes en *Species-Rigsdaler* til halvsyvende Mark, ogsaa *Guldmynten* forhøiedes; *Tomarkerne* og de mindre Myntsorter omtales derimod aldeles ikke i denne Forordning.
- 805 1648. *Species* – norsk, som No. 708. B. n. 1150. Typ. T. xxv. 5.
- 806 — *Halv-Species* – norsk. B. n. 1154. Typ. T. xx. 12.

- 807 1648. *Quart-Species* – norsk. B. n. 1156. Typ. T. xx. 13.
- 808 — 3 *Toskillinger*. B. n. 1157, 1159. Typ. T. xxv. 9; xxiii. 13.
- 2 *Skillinger*. B. n. 1160 og 1161. Typ. T. xxv. 14; xxiii. 14.

Den 21 Marts, kort efter Kongens Død, ophævede Rigsraadet allerede Forordningen af 10 Decbr. f. A., satte Guldmynten igjen ned og Specierne til 6 Mark; i denne Forordning omtales, saavidt man kan see, først med udtrykkelige Ord de nye 2 og 1 Marker samt 4 Skillinger, hvilke nedsattes saaledes, som ovenfor er meldt; 1647 prægedes endnu ringhaltige saavel 2 som 1 Marker.

-
- 809 Uden Aar. *Dobbelt Skuedaler*. Adv. Kongen i halv Figur i fuld Rustning. Rev. Kongen tilhest; omkring ved Randen 14 Vaabenskjolde. B. T. xxvii. 2. Mad. 2660. 4 L.
- 810 — *Dobbelt Skuedaler*. Adv. Kongen tilhest i spansk Dragt. Rev. Vaabenet, som holdes af to Vildmænd. B. n. 1193. b. T. ii. 2. Mad. 6169. 3 $\frac{3}{4}$ L.
- 811 — *Otteskilling* med Kongens Brystbillede. B. T. xxv. 16.
- 812 — *Sexskilling* fra Glückstadt med Fortuna. B. T. xxv. 18.
- 813 — 4 S. L. (Schill, Lübs.). Adv. Kongen tilhest. B. T. xxv. 19. (2 Expl.)
- 814 — 2 S. L. af samme Typus. Omtrent som B. T. xxv. 20. (4 Expl.)
- 815 — 2 S. L., af lignende Typus, men Kongen her en face. Ei i B.

Dette ere de saakaldte Rytterpenge, hvilke Kongen tilligemed Nellebladene (Hertug Johan af Sønderborgs Mynt) først nedsatte til 7 og 3 $\frac{1}{2}$ Skill. 1625 vilde Kongen have dem aldeles ommyntede og satte ud af Cours, hvorfor han befalede, at de til St. Hansdag d. A. skulde modta-

176 Danske Mynter. Chr. IV.

ges i de kongelige Kasser for ovennævnte Værd, efter den Tid skulde de ikkun gjælde 6 og 3 Skill.

- 816 *Uden Aur.* 2 Mynter af slet Sölv, med Kongens Brystbillede. B. T. xxv. 25 og 27.
- 817 — 9 smaae dito af samme Typus. B. n. 1213, 15, 16, 18 og nogle lidet forskjellige. B. T. xxv. 26.
- 818 — 6 Hvide. B. n. 1223 (4 Expl.), 1225, een ei i Beskr. T. xxv. 28.

- 819 — *Blymynt* for de dansk Ostindiske Besiddelser. Adv. C4 med Krone over. Rev. T. B? CAS. 164 (det fjerde Tal mangler).
(ined. rariss.)

T. B. betyder formodentlig Tranquebar.

Den første Myntmester i Christian den 4des Tid har formodentlig været den under Frederik den 2den omtalte Peder Guldin. 1593 blev Andreas Meltzner beskikket til at være Myntmester i Kjöbenhavn. 1602 blev Nicolai Schwabe udnævnt til Myntmester sammesteds. 1607 blev oprettet en Mynt i Helsingöer, som forestodes af Hans Flemming som Myntmester og Johan Post som Guardein. 1614 blev Casper Flemming Hans Flemmings Efterfølger; samme Aar nedlagdes Mynten i Helsingöer. 1614 blev foruden Nicolai Schwabes en anden Mynt indrettet i Kjöbenhavn for den forhen nævnte Johan Post som Myntmester, saaledes at der vare to Myntofficiner; i 1621 bleve disse forögede med et tredje under Johan Engelbrecht, som dog for det meste myntede paa Frederiksborg Slot; et Sagn har bevaret sig om, at denne Myntmester blev overbevist om Bedragerie og halshugget. 1623 blev oprettet en Mynt i Glückstadt, som vedvarede indtil 1630; Myntmesterens Navn, der synes at begynde med R. D., har man ei fundet. 1624 den 21 August blev Mynten i Kjöbenhavn ganske overtaget for kongelig Regning af den forhennævnte Nicolai Schwabe. 1628 den 28 April oprettedes en ny Mynt i Christiania, og Guldsmed Andreas Petersen beskikkedes til at forestaae den som Myntmester; den 29 Sep.

tember s. A. blev Peder Grüner udnævnt til Myntmester i Kjöbenhavn under den gamle Nicolai Schwabes Overtilsyn. 1629 blev en privat Mynt i Kjöbenhavn efter kongelig Bevilling oprettet af Matthias Clausen, ved Siden af den kongelige. Den 17 September 1640 fik Simon Timpf Bevilling paa at oprette en privat Mynt i Glückstadt; denne udvidedes ved en senere Bevilling af 31 December 1641. Den 25 April 1643 forflyttedes Peder Grüner som Myntmester fra Kjöbenhavn til Christiania; men først 1644 blev Henrich Köhler beskikket til at være Grüners Eftermand ved Mynten i Kjöbenhavn. Da Simon Timpf havde forbrudt sin Bevilling, erholdt den 2 November 1644 Jacob Schwiegelt Tilladelse til at oprette en privat Mynt i Glückstadt, hvor han endnu har myntet 1660 og maaskee senere. Fra 1620 til 1623 finder man paa flere af de danske Mynter som Mynttegn en lille Fugl (en Vibe). Anledningen hertil skal være, at den bekjendte Borgemester Michael Wibe havde efter Contract med Kongen overtaget at lade mynte en Sum paa egen Gevinst og Forlis; paa de for hans Regning slagne Mynter sattes dette Mærke; 1623 finder man det endnu paa Skillinger. Borgemester Wibe døde Paaskedag 1624.

FREDERIK III.

Erkebiskop i Bremen og Biskop i Verden 1634-1648.

Konge 1648-1670.

- 820 1641. *Dobbelt Species*. Adv. Erkebiskoppens Brystb. Rev. Vaaben med Krone over. B. T. II. 1. Mad. 727. (rar.)
- 821 — *Species* af samme Stempel. B. T. II. 1. (rar.)
- 822 — *Sexskillig*. Rev. XVI E. REICHS. DA: B. T. II. 2. I *Sechslin*. B. T. II. 3.
- 823 1642. 3 *Sexskillinger* som No. 822. B. 10, 11, 12. T. VI. 2.
- 824 1643. *Sexskillig*. Adv. FRIDERICUS. D: G. ARCHIEP. B. E. V. Erkebiskoppens Brystbillede. Rev. som B. No. 14, men DAL. Ei i B. Typ. T. VI. 4.
-

- 825 1648. 3 *Toskillinger*. B. 22, 24. T. II. 5, 6.
- 826 1649. *Dobbelt Species*. Rev. De tre Löver i et Skjold, omgivet af Provindsvaabner. B. T. II. 8.
- 827 — *Species* af samme Typus. B. T. II. 9. Mad. 281.
- 828 — *Species*. Rev. Den Norske Löve. B. 35. cfr. T. II. 10.
- 829 — *Species*, lidet forskjellig. B. 36. cfr. T. II. 10.
- 830 — *Quart-Species* af samme Typus; som B. 39, men paa Adv. DAN. cfr. T. VI. 9. (rar.)
- 831 — *Tomark*. Rev. Den Norske Löve. B. T. II. 11.
- 832 — *XVI Skilling* af samme Typus. B. 47. cfr. T. II. 13.
- 833 — *VIII Skilling* af samme Typus. B. T. II. 14.
- 834 — 3 *Toskillinger*. B. 50, 52, 54. T. II. 15, 16.
- I dette Aar begyndtes i Norge, men 1652 først i Danmark, med den saakaldte grove Kronemyntfod, der siden i lang Tid efterfulgtes; den var aldeles af samme Vægt som Ulfeldts, saaledes at der udmyntedes 7 Rdlr. af den brutto Mark, eller $10\frac{1}{2}$ hele, 21 halve Kroner og 84 Otteskillinger af den; men istedetfor at den Ulfeldske Mynt kun var $9\frac{1}{2}$ lödig, forhøiedes denne til at være $10\frac{3}{4}$ lödig; endnu i Christian den 6tes Tid bleve Kroner udmyntede efter denne bekjendte Myntfod.
- 835 1650. *Species* af Typus som No. 826. B. 58. Typ. T. II. 8. Mad. 281.
- 836 — *Species* - norsk, som No. 828. B. 65. Typ. T. II. 10. Mad. 280.
- 837 — *Halv-Species* - norsk. B. 69. Typ. T. VI. 7. (rar.)
- 838 — *Quart-Species* - norsk. B. 70. Typ. T. VI. 9. (rar.)
- 839 — *Ottendedeel-Species* af samme Typus. Ei i B. Typ. T. VI. 3. (perrar.)

- 840 1650. *Tomark* - norsk, som No. 831. B. 75. cfr. T. III. 1.
- 841 — *XVI-Skilling* - norsk. B. 78. cfr. T. III. 2.
- 842 — *VIII Skilling* - norsk. B. 79 a. Typ. T. II. 14.
- 843 — 3 *Toskillinger*. B. 80. 82. *Skilling*. B. T. III. 6.
- 844 1651. *Species* - norsk. B. 89. Typ. T. II. 10.
- 845 a — *Quart-Species* af samme Typus. Ei i B. Typ. T. VI. 9. (perrar.)
- 845 b — *Krone*. Rev. DOMIN9: PROVID. under en Krone. B. 102. cfr. T. III. 7.
- 845 c — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. III. 8.
- Dette er det Slags Kroner, som Kongen under 9 Mai d. A. befalede at skulle udmyntes af samme Gehalt som de, der vare prægede i hans Faders Tid, nemlig 13 $\frac{1}{4}$ lödige. No. 849 er af samme Art; men allerede 1652 den 13 April befaledes, at man ogsaa ved den kjøbenhavnske Mynt skulde forlade den finere Myntfod og holde sig til den ovenomtalte grove Kronemyntfod.
- 845 d — *Tomark* - norsk. B. 109. Typ. T. III. 1.
- 846 a — *XVI Skilling* - norsk. B. 111. Typ. T. III. 2.
- 846 b — *VIII Skilling* - norsk. B. 114. Typ. T. II. 14.
- 847 — 4 *Toskillinger*. B. 116, 20, 21, 22. *Skilling*. Typ. T. III. 6. *Sösling*. ibid. 11. *Hvid*. B. 129.
- 848 1652. *Species* - norsk. B. 132. Typ. T. II. 10.
- 849 — *Krone* som No. 845 b. B. 137. Typ. T. III. 7. Mad. 5622.
- 850 — *Krone* - dansk. B. 141. cfr. T. III. 14.
- 851 — *Halv-Krone* - dansk. Lidt forskjellig fra B. T. III. 15.
- 852 — *XVI Skilling* - norsk. B. 147. Typ. T. III. 2.
- 853 — *VIII Skilling* - norsk. B. 149. Typ. T. II. 14.
- 854 — *Toskillinger*. B. 150. 2 *Skilling*. B. 151. 152.
- 855 1653. *Dobbelt Species* af Typus som No. 826. B. T. IV. 2. (rar.)

180 Danske Mynter. Fr. III.

- 856 1653. *Species* - norsk. B. T. x. 2. Mad. 280.
- 857 — *Krone* - dansk. B. 175. cfr. T. III. 21.
- 858 — *Krone*. Adv. Kongens kronede Navnechifre, omgivet af St. Michaels-Ordenen. B. 180. cfr. T. v. 2. (rar.)
- 859 — *Krone*. Rev. De tre Löver i et kronet Skjold, omgivet af St. Michaels-Ordenen. B. 183. cfr. T. v. 3. Mad. 5367. (perrar.)
- Dette er det eneste Aar, at man finder denne fremmede Ordenskjede anbragt paa Kongens Mynt.*
- 860 — *Halv-Krone* - dansk; noget forskjellig fra B. T. v. 7. Ei i B.
- 861 a — *Tomark* - norsk. B. 193. Typ. T. III. 1.
- 861 b — *XVI Skilling* - norsk. B. 195. Typ. T. III. 2
- 862 — 3 *Toskillinger*. B. 198, 99, 201. *Skilling*. B. 203.
- 863 1654. *Dobbelt Species* - norsk. B. 206. Typ. T. x. 2.
- 864 — *Species* - norsk. B. 209. Typ. T. x. 2. Mad. 280.
- 865 — *Krone* - dansk. B. 216. Typ. T. III. 20.
- 866 — *Tomark* - norsk. B. 226. Typ. T. III. 1.
- 867 — *XVI Skilling* - norsk. B. 228. Typ. T. III. 2
- 868 — *VIII Skilling* - norsk. B. 229. Typ. T. II. 14. (rar.)
- 869 — 3 *Toskillinger*. B. 230, 31, 36. 3 *Skillinger*. B. 237, 38, og een ei i B.
- 870 1655. *Dobbelt Species* af Typus som No. 826. B. 243. cfr. T. v. 11. Mad. 281. (rar.)
- 871 — *Species* - norsk. B. 246. Typ. T. x. 2. Mad. 280.
- 872 — *Halv-Species* - norsk. B. 247. Typ. T. VI. 7. (rar.)
- 873 — *Krone* - dansk. B. 256. Typ. T. III. 20.
- 874 — *Halv-Krone* - dansk. B. 262. Typ. T. v. 7.
- 875 — *XVI Skilling* - norsk. B. 266. Typ. T. III. 2.
- 876 — *VIII Skilling* - norsk. B. 269. Typ. T. II. 14.

- 877 1655 & 56. 5 Toskillinger. B. 270, 71, 74, 293, 294.
- 878 1656. *Dobbelt Species* af Typus som No. 826. B. T. v. 12. (perrar.)
- 879 — *Species* af lignende Typus. B. T. v. 13.
- 880 — *Dobbelt Species* - norsk, som den enkelte *Species* B. 285. Typ. T. x. 2. Ei i B.
- 881 — *Species* - norsk. B. 284. Typ. T. x. 2.
- 882 — *Tomark* - norsk. B. 289. Typ. T. III. 1.
- 883 — *XVI Skilling* - norsk. B. 291. Typ. T. III. 2.
- 884 — *VIII Skilling* - norsk. Ei i B. Typ. T. II. 14. (rar.)
- 885 1657. *Dobbelt Species* af Typus som No. 826. B. 303. Typ. T. v. 16. Mad. 281. (rar.)
- 886 — *Species* - norsk. B. 310. Typ. T. x. 2.
- 887 — *Species* - norsk, noget forskjellig. B. T. x. 6.
- 888 — *Halv-Species* - norsk, Ei i B. Typ. T. VI. 7. (rar.)
- 889 — *Dobbelt Krone* - dansk (med enkelt Krønes Stempel). B. T. VIII. 1.
- 890 — *Krone* af samme Typus. B. 316. cfr. T. VIII. 1.
- 891 — *Tomark* - norsk. B. 321. Typ. T. III. 1. Mad. 2668.
- 892 — *XVI Skilling* - norsk. B. 325. Typ. T. III. 2.
- 893 — *VIII Skilling* - norsk. B. 328. Typ. T. II. 14.
- 894 — 5 Toskillinger. B. 329, 330, 331, og to ei i B.
- 895 1658. *Dobbelt Species* - norsk, som den enkelte *Species* B. 343. T. VIII. 3. Ei i B.
- 896 — *Species* - norsk. B. 341. Typ. T. x. 2.
- 897 — *Species* - norsk, som den dobbelte *Species* i B. 339. Typ. T. x. 2. (rar.)
- 898 — *Species* - norsk. B. n. 344. cfr. T. VIII. 3. (rar.)
- 899 — *Krone* - dansk. B. 347. Typ. T. VIII. 1.
- 900 — *Halv-Krone* - dansk. B. 350. cfr. T. VIII. 4.

182 Danske Mynter. Fr. III.

- 901 1658. *Tomark* - norsk. B. 353. Typ. T. III. 1.
 902 — *XVI Skilling* - norsk. B. 356. Typ. T. III. 2.
 903 — *VIII Skilling* - norsk. B. 359. Typ. T. II. 14.
 904 — 2 *Sexskillinger*. B. 360, 361. Typ. T. III. 3.
 905 — *Toskilling*. B. 365. *Skilling*. B. 368.
 906 1659. *Dobbelt Species* - norsk. Paa Adv. i Kongens Titel NORVE: ellers som B. 381. Ei i B. cfr. T. VIII. 7.
 907 — *Species* - norsk. B. 381. cfr. T. VIII. 7.
 908 — *Species*, noget forskjellig. B. 383. cfr. T. VIII. 7.
 909 — *Halv-Species* - norsk. B. 384. Typ. T. VI. 7. (rar.)
 910 — *Dobbelt Krone*. Adv. F3 paa en Klippe; hvorhos EBEN EZER. B. T. IX. 1. Mad. 282.
 911 — *Krone* af samme Stempel. B. T. IX. 1.
 912 — *Krone*, som foregaaende, men med Om- skrift paa Adv. * IIII * MARCK * DANSKE : 1659*. B. T. VIII. 6. Mad. 282.
- Kronerne No. 910-912 ere prægede til Erindring om den afslaaede Storm paa Kjöbenhavn d. 11 Februar.*
- 913 — *Krone* - dansk. B. 394. cfr. T. x. 8.
 914 — *Halv-Krone* - dansk. B. 397. Typ. T. VIII. 4.
 915 — *XVI Skilling* - norsk. B. 403. Typ. T. III. 2.
 916 — *VIII Skilling* - norsk. B. 405. Typ. T. II. 14.
 917 — 2 *Sexskillinger*. B. 406, 407. Typ. T. III. 3.
 918 — 4 *Toskillinger*. B. 410, 411. *Skilling*. B. 412. 2 *Sechslinge*. B. 414.

Uagtet Rigets ulykkelige Stilling vedblev man at præge Mynt efter den i flere Aar fulgte Regel, og end- skjönt der udprægedes mange Mynter i denne Konges Tid, foretoges viselig dog næsten ingen Forandringer i Hensende til Myntfoden eller den Værdie, for hvilken Sølvmynten udgaves.

- 919 1660. *Species* - norsk. B. 430. Typ. T. viii. 7. Mad. 280.
- 920 — *Halv-Species* - norsk. I Omskriften paa Adv. VAN GOTT REX. Ei i B. cfr. T. vi. 6. (rar.)
- 921 — *Krone* - dansk. B. 435. Typ. T. x. 8.
- 922 — *Krone*, noget forskjellig. B. 444. Typ. T. viii. 8.
- 923 — *Tomark* - dansk. B. 445. Typ. T. viii. 4.
- 924 a — *Tomark* - norsk. B. 449. Typ. T. iii. 1.
- 924 b — 3 *XVI Skilling* - norske. B. 451, 452, 453. Typ. T. iii. 2.
- 925 — *VIII Skilling* - norsk. B. 456. Typ. T. ii. 14. (2 Expl.)
- 926 — 3 *Toskillinger*. B. 457, 459, 460. *Skilling*. B. 464. 2 *Sechslinge*. B. 466. 467.

Den 24 September befalede Kongen, som forhen den 18 April havde bestemt, at Ulfeldts Tomarker og Marker skulde have Cours i Fyrstendømmene for 14 og 7 lybsk Skilling, at den grove danske Kronemynt, som var præget fra 1649 af, i Fyrstenstendømmene ei skulde antages højere end til 28, 14 og 7 Skilling. Herved vilde man naturligviis søge at holde denne bedre Mynt i Riget og den Ulfeldtske ude.

- 927 1661. *Dobbelt Species*, af Typus som No. 826. B. 473. cfr. T. xi. 1.
- 928 — *Species* af samme Typus. B. 477. cfr. T. xi. 1. Mad. 281.
- 929 — *Species* - norsk. B. 481. Typ. T. viii. 7.
- 930 — *Krone* - dansk. B. 485. Typ. T. x. 8.
- 931 — *Tomark* - norsk. B. 490. cfr. T. viii. 12.
- 932 — *XVI Skilling* - norsk. B. 494. Typ. T. iii. 2; og een lidet forskjellig. Ei i B.
- 933 — *XII Skilling* med modvendt Brystbillede. B. T. viii. 13. (rar.)
- 934 — 2 *VIII Skilling* - norske. B. 497, 498. Typ. T. ii. 14.

- 935 1661...3 *Toskillinger*. B. 501, 502. *Skilling*. B. 503.
- 936 1662. *Dobbelt Species* - norsk. Ei i B., men som den enkelte No. 512. T. x. 3.
- 937 — *Species* af samme Typus. B. 517. cfr. T. x. 1.
- 938 — *Species*, noget forskjellig. B. T. x. 3.
- 939 — *Species*, noget forskjellig. B. T. x. 4.
(rar.)
- 940 — *Tomark* - norsk. B. 523. Typ. T. VIII. 12.
- 941 — 3 *Toskillinger*. B. n. 524, 25, 26.
- 942 1663. *Dobbelt Species*. Rev. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold paa et bredt Kors. Ei i B., men som B. No. 532 b. Typ. T. XI. 2. Mad. 2671.
(rar.)
- 943 — *Species* - norsk. B. 537. Typ. T. x. 1. Mad. 280.
- 944 — *Ottendedeel-Species* - norsk. B. T. XIII. 1.
(rar.)
- 945 — *Tomark* - norsk. B. 546. cfr. T. XIII. 2.
- 946 — *XVI Skilling* - norsk. B. 547. Typ. T. III. 2.
- 947 — *VIII Skilling* - norsk. B. 548. Typ. T. II. 14.
- 948 — 2 *Toskillinger*. B. 550, 551.
- 949 1664. *Species*. Rev. De tre Hovedvaabner i et ovalt, kronet Skjold. B. T. XIII. 6.
- 950 — *Species*, noget forskjellig. B. 566. cfr. T. XIII. 6.
- 951 — *Species* fra Glückstadt. Rev. Lykken staaende paa en Kugle. B. T. XIII. 5. Mad. 2672.
(rar.)
- 952 — *Dobbelt Species* - norsk. Ei i B., men som den enkelte No. 571. cfr. T. x. 7.
- 953 — *Dobbelt Species* af samme Typus. Ei i B., men som den enkelte No. 573. T. x. 7.
- 954 — *Species* af samme Typus. B. 571. cfr. T. x. 7.

- 955 1664. *Species*, noget forskjellig. B. 574. cfr. T. x. 7.
- 956 — *Species*-norsk. Adv. Kongens laurbærkrandsede Brystbillede, over hvilket to Engle holde en Krone. Rev. som foregaaende. Ei i B. Omtrent T. x. 5. Mad. 5623. (rar.)
- 957 — *Tomark*-norsk. B. 575. Typ. T. XIII. 2.
- 958 — 6 *Toskillinger*. B. 577, 78, 79, 81, 82.
- 959 1665. *Dobbelt Species*. Rev. som No. 949. B. 595. T. XIII. 11. (rar.)
- 960 — *Species*-norsk. Rev. Den Norske Löve i et kronet Skjold paa et bredt Kors. B. 599. cfr. T. XIII. 14. (perrar.)
- 961 — *Species*-norsk. Rev. Den Norske Löve i er aflangt, ziirligt Skjold paa et Kors. B. T. XIII. 16. Mad. 285.
- 962 — *Ottendedeel-Species*-norsk. B. T. XIII. 7. (rar.)
- 963 — *Krone*. Adv. Kongen staaende med Kommandostav iført Rustning og Pluderhoser (Pumpbuxsen). B. T. xv. 1. Mad. 2673.
- 964 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. 607. T. xv. 1. (rar.)

Dette Slags Kroner ere de eneste under denne Konge, som efter Aar 1652 have en finere Lödighed; de synes at være et Forsög af den nye Myntmester Gotfried Krüger, der först dette Aar og ei, som i Beskr. siges, 1660 har begyndt at mynte. Ved en Feiltagelse er paa Specien B. No. 478 (svarende til den dobbelte B. No. 832) kommet til at staae G K MDCLXI istedetfor LXIX, hvilket formodentlig er Aarsag i, at den ei er udmyntet; dette Stykke kan fölgelig ei bevise, at Gotfried Krüger har myntet 1661.

- 965 — *Halv-Krone*. Adv. Kongens Brystbillede. Rev. en Krone med Omskrift. Ei i B., men som Guldmynten B. 586. T. XII. 3. (rar.)

- 966 1665. *Tomark* - norsk. B. 610. Typ. T. XIII. 2.
- 967 — *XVI Skilling* - norsk. B. 613. Typ. T. III. 2.
- 968 — *VIII Skilling* - norsk. B. 615. Typ. T. II. 14. (2 Expl.)
- 969 — *Tolvskilling*. Rev. VIII. EINEN REICHSDALER. B. T. XV. 2.
- 970 — *Tolvskilling*, lidet forskjellig. Paa Rev. ved Aarstallet ingen Punkter. Ei i B.
- 971 — *Sexskilling* fra Glückstadt. B. T. XV. 3.
- 972 — *2 Fireskillinger*. B. 625, 626. cfr. T. XV. 4.
- 973 — *7 Toskillinger*. B. 628, 30, 32, 36, 38, 44. *Skilling*. B. 650.
- 974 1666. *Species* - norsk, som No. 961. B. 664. Typ. T. XIII. 15.
- 975 — *Dobbelt Krone*. Rev. En Krone, hvorunder *Dominus Providebit*. Ei i B., men som den enkelte B. 668. cfr. T. XV. 13. Mad. 2676. (perrar.)
- 976 — *Krone* af samme Typus. B. T. XV. 13.
- 977 — *Krone*. Rev. De tre Löver i et kronet Skjold. B. 699. cfr. T. XV. 18.
- 978 — *Halv-Krone* af Typus som No. 975. B. T. XV. 14.
- 979 — *Halv-Krone*, noget forskjellig. B. 673. cfr. T. XV. 14.
- 980 — *Halv-Krone*, noget forskjellig. B. 677. cfr. T. XV. 14.
- 981 — *Halv-Krone*, noget forskjellig. B. 679. cfr. T. XV. 14. (perrar.)
- 982 — *Halv-Krone*, noget forskjellig. B. 683. cfr. T. XV. 15. (rar.)
- 983 — *2 Marker* af samme Typus. B. 685, 686. T. XV. 17.
- 984 — *Tomark* - norsk. B. 703. Typ. T. XIII. 2.
- 985 — *XVI Skilling* - norsk. B. 706. Typ. T. III. 2.

- 986 1666. 3 *Sexskillinger* som No. 971. B. 708, 709, 712. Typ. T. xv. 3.
- 987 — 5 *Toskillinger*. B. 715, 17, 18, 19.
- 988 1667. *Species*. Rev. Det fuldstændige Rigs-Vaa-
ben, afdeelt ved et bredt Kors. B. T. xvi.
2. Mad. 283. (rar.)
- 989 — *Species*. Rev. De tre Hovedvaabner i et
aflangt, kronet Skjold, omgivet af Laur-
bærgrene. B. T. xvi. 4.
- 990 — *Species*. Rev. De tre Hovedvaabner i et
rundt, ziirligt Skjold. B. T. xvi. 5. (rar.)
- 991 — *Dobbelt Species* - norsk. Rev. som No. 974.
Ei i B., men som den tredobbelte *Species*
B. 736 a. Typ. T. xvii. 4.
- 992 — *Species* af samme Typus. B. 736 b. Typ.
T. xvii. 4.
- 993 — *Halv-Species* af lignende Typus. B. 738.
Typ. T. xiii. 15. (rar.)
- 994 — *Krone* - dansk. B. 742. Typ. T. xv. 18.
- 995 — *Halv-Krone* - dansk. B. 750. Typ. T.
xvi. 15.
- 996 — *Halv-Krone* som No. 975. B. T. xvi. 6.
- 997 — *Tomark* - norsk. B. 753. Typ. T. xiii. 2.
- 998 — *XVI Skilling* - norsk. B. 755. Typ. T. iii. 2.
- 999 — *Sexskilling*. B. 756. Typ. T. xv. 3. (3 Expl.)
- 1000 — *Fireskilling* - dansk. B. T. xvi. 7. 7 *To-
skillinger*. B. 764, 65, 67, 68, 70.
- 1001 — *Toskilling*. Adv. Den Norske Löve i et
kronet Skjold. B. T. xvi. 11. (rar.)
- 1002 — 2 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 771, 75.
- 1003 1668. *Species*. Rev. De tre Hovedvaabner i et
kronet Skjold, omgivet af 15 smaae Skjol-
de med Provindsvaabnerne. B. T. xvi. 13.
(rar.)
- 1004 — *Dobbelt Species* - norsk, som No. 961. Ei

- i B., men som den enkelte B. 777 d. cfr. T. xvii. 4.
- 1005 1668. *Species* af samme Stempel. B. 777 d. cfr. T. xvii. 4.
- 1006 — *Krone*-dansk. Paa Adv. er indslaaet et Contramærke med det Salzburgske Vaaben og Aarst. 1681. B. T. xvi. 14. Mad. 287.
- 1007 — *Halv-Krone* af samme Typus, men Om-skriften paa Adv. og Rev. som sædvanligt fra Höire til Venstre. Ei i B. cfr. T. xvi. 15.
- 1008 — *Kronmark* af samme Typus. B. T. vi. 10. (rar.)
- 1009 — *XVI Skilling*-norsk. B. 809. Typ. T. iii. 2.
- 1010 — *2 Sexskillinger*. B. 813, 15. Typ. T. xv. 3.
- 1011 — *Toskillinger*-norsk, som No. 1001. B. 825. Typ. T. xvi. 11. (rar.)
- 1012 — *5 Toskillinger*. B. 816, 17, 19, 24.
- 1013 1669. *Dobbelt Species* af Typus som No. 1003. B. 834. Typ. T. xvi. 13. (rar.)
- 1014 — *Dobbelt Species*, forskjellig og større, samt med Randskrift. B. 833. cfr. T. xxi. 1. Mad. 2677.
- 1015 — *Species*. Adv. som No. 1013. Ei i B., men som den dobbelte B. No. 836. Typ. T. xvi. 13. (rar.)
- 1016 — *Species*-norsk. B. 837. Typ. T. xvii. 4. Mad. 5624.
- 1017 — *Halv-Species* af samme Typus. B. T. vi. 8. (rar.)
- 1018 — *Krone*-dansk. Omtr. B. 850. Typ. T. xvi. 14.
- 1019 — *Krone*. Rev. Den Norske Löve i et ovalt kronet Skjold. B. T. xxi. 2.

Denne Krone menes at være guldhaltig og er under Fredr. III. den eneste med denne under Chr. V. almin-

- 1020 1669. *Tomark*-norsk. B. 854. Typ. T. xiii. 2.
 1021 — *XVI Skilling*-norsk. B. 856. Typ. T. iii. 2.
 1022 — *VIII Skilling*. Paa Adv. Kongens Brystb.
 B. T. xxi. 3.
 1023 — 4 *Sexskilling*. B. 860 (3 Expl.), 62.
 1024 — *Fireskilling* og 3 *Toskilling*. B. 863, 64,
 65, 67.
 1025 1670. *Krone* med Kongens tredobbelte kronede
 Navnechiffre paa Adv. B. T. xxi. 6.
 (perrar.)
 1026 — *Krone*-dansk. B. 872. Typ. T. xvi. 14.
 1027 — 3 *Toskilling*. B. 873, 74.

-
- 1028 *Uden Aar. Species* af Typus omtrent som No:
 1003. B. 904. Typ. T. xix. 4.
 1029 — *Species* af Typus som No. 1014, men større
 og, fordi Randskriften mangler, uden Aar.
 B. 903. cfr. T. xxi. 10. Mad. 2670. (rar.)
 1030 — *Halv-Species* af samme Typus. B. 905.
 Typ. T. xxiv. 1. (rar.)
 1031 — *Dobbelt Species*. Adv. Kongens kronede
 Brystbillede. Rev. Aggershuus Fæstning
 og derover *Aggers Haus*. Ei i B.; omtr.
 som Guldmynten No. 883, men her paa
 Adv. NORVE:VAN:GOTT:REX. (som B. 429).
 cfr. T. xxii. 3. Mad. 286. (rariss.)

Denne holdes for at være slagen i Anledning af Kongens Hylding i Norge som Enevolds-Konge den 15 August 1661, da Hyldingen med megen Høitidelighed paa Kongens Vegne blev modtaget af Kronprindsen paa Aggershuus Slot.

1032. — *XVI Skilling*-norsk. B. 908. Typ. T. iii. 2.
 1033 — *Nödmynt af Bly*, fiirkantet; eensidig, med
 kronet F3. B. T. xxi. 14. (detr.)

*Antages at være præget under Kjöbenhavns Belci-
 ring 1658-1660.*

Mynter for de Ostindiske Besiddelser.

- 1034 *Uden Aar. Kobbermynt.* Rev. Den Norske
Löve. B. T. xxi. 13. (rar.)
- 1035 — *Blymynt.* Adv. F3 kronet. Rev. Den
Cimbriske Löve over de 9 Hjerter (Jyl-
lands Vaaben). (ined.)
- 1036 — *Blymynt.* Adv. som foregaaende. Rev.
Det Gullandske Lam; derunder h. (ined.)
- 1037 — *Blymynt.* Adv. som foreg. Rev. Det
Holsteenske Neldeblad. (ined.)
- 1038 — *Blymynt.* Adv. som foreg. Rev. En Ryt-
ter (Stormarns Vaaben). (ined.)
- 1039 — *Blymynt.* Adv. som foreg. Rev. Et Kors
(Delmenhorsts Vaaben). (ined.)
- 1040 — *Blymynt.* Adv. som foreg. Rev. En Klip-
fisk (Islands Vaaben). (ined.)
- 1041 — *Blymynt.* Adv. som foreg. Rev. En Rose.
(ined.)
- 1042 — *Blymynt.* Adv. som foreg. Rev. D. B.
(Dansborg?), hvorunder et uvist Aarstal,
maaskee 1659. (ined.)

*De her anførte Blymynter, hvilke, som man seer af
No. 819, allerede ere begyndte i Christian den 4des Tid,
skulde for lang Tid siden være komne ud af Brug og
erstattede med smaae Kobbermynter, hvorfor de nu selv
i Ostindien sjældent forekomme.*

*Under Frederik den 3die vedbleve Christian den 4des
Myntmestere, Henrik Köhler i Kjöbenhavn, Peder Grüner
i Christiania og Jacob Schwegelt i Glückstadt, at mynte.
1662, endnu i Henrik Köhlers Levetid, blev Johan Stich-
mann, Guldsmed i Kjöbenhavn, beskikket til kongelig
Myntmester ved den kjöbenhavnske Mynt; han døde Aar-
ret efter og havde til Efterfølger den navnkundige Fre-
derik Casper Herbach, som egentlig skal have været fra
Sachsen, men 1617 blev sendt hertil fra Holland af*

den derværende danske Resident Martin Tanke, som Christian den 1de havde anmodet om at skaffe en Mand til Danmark, "der kunde gjøre det flygtige Guld i de norske Ertser fix", hvoraf man seer hans første Bestemmelse. Desuden skal denne Mand have været en kunstig Guldsmed og udarbejdet flere af de Regalier, som endnu bruges ved de danske Kongers og Dronningers Kroning; han beskæftigede sig med Steenslibning, Chemie og Alchymistie og havde Opsigt med nogle Kunstsager og et Laboratorium, der var paa Slottet. Frederik den 3die, som meget yndede denne Chemiker og stod i en fortrolig Brevverling med ham, kalder ham i sine Breve sædvanlig blot Kunst Casper. 1663 blev han Myntmester; men naar det siges, at han er død 1664, da er det urigtigt; thi man finder, at han endnu har myntet 1669. Conferenceraad Prætorius siger, at Myntmester Herbach skal være falden i Kongens Debt. Fra 1665 af har der ved Siden af, eller under den Herbachske, endnu været en anden Mynt i Kjøbenhavn, der blev forestaaet af Gotfried Krüger, som af Christian den 5te 1670 blev udnævnt til kongelig Myntmester ved den kjøbenhavnske Mynt. 1652 finder man at Frederik Grüner, formodentlig en Søn af Peder Grüner, har fulgt denne ved Mynten i Christiania som kongelig Myntmester. I Glückstadt har Jacob Schwiegelt endnu myntet 1660; fra 1664 derimod Johan Woltræck.

CHRISTIAN V.

1670-1699.

- 1043 1670. *Species*. Rev. De tre Hovedvaabner i Skjolde, omgivne af 15 Provindsvaabner. Randskrift: Kongens Valgsprog og Aars-tal. B. T. iv. 2. Mad. 289.
- 1044 — *Dobbelt Species*. Rev. Den Norske Løve i et aflangt Skjold paa et Kors. Ei i B., men som den enkelte *Species* B. 9. cfr. T. iv. 3. (rar.)
- 1045 — *Species* af samme Typus. B. 8. cfr. T. iv. 3.

1046 1670. Krone. Rev. Den Norske Löve i et ovalt Skjold paa et Kors. B. T. iv. 5.

Ved Mynten i Christiania afveeg man dette og det følgende Aar lidet fra den a'mindelig bekjendte grove Krone-Myntfod, idet man udmyntede, istedetfor 10½ Stkr., 11 Stkr. Kroner af den brutto Mark, og istedetfor 10¼ lödige gjordes de nye 10¾ lödige. No. 1046-49 og 1056-58 ere udmyntede efter denne forringede Myntfod, som man kort efter forlod og ei havde fulgt ved den kjøbenhavnske Mynt.

1047 — Halv-Krone af samme Typus. *ibid.* 6.

1048 — XVI Skilling. Rev. Norske Löve. *ibid.* 7.

1049 — VIII Skilling og Toskilling-norske. *ibid.* 8, 9.

1050 1671. Species. Rev. C5, hvorunder D O C (Compagniets Mærke), begge kronede. B. T. iv. 13. Mad. 292.

I dette Aar og 1672 (No. 1059) blev det Danske Ostindiske Compagnie forundt Frihed til at mynte Species ved den kongelige Mynt, hvortil egne Stempler med Compagniets Mærke udarbejdedes og anvendtes.

1051 — Halv-Species-norsk, som No. 1044. B. 36. cfr. T. iv. 15. (rar.)

1052 — Ottendedeel-Species af samme Typus. B. T. vi. 2. (rar.)

1053 — Krone. Rev. De tre Löver i et kronet Skjold paa et Kors. B. 41. cfr. T. vi. 3. Mad. 293 og 2679.

1054 — Krone, lidet|forskjellig. Paa Adv. er indslaaet et Contramærke med det Salzburgske Vaaben, hvorover 16 S81. B. T. vi. 4.

1055 — Halv-Krone som No. 1053. B. 51. cfr. T. XLII. 2.

1056 — Krone-norsk. B. 44. Typ. T. iv. 5.

1057 — Halv-Krone. Rev. Den Norske Löve. B. T. vi. 6.

- 1058 1671. *XVI Skilling* af samme Typus. B. 53.
Typ. T. iv. 7.
- 1059 1672. *Species* som No. 1050. B. T. xlii. 3.
- 1060 — *Species* - norsk, som No. 1044. B. T. vi. 8.
- 1061 — *Krone* - dansk, som No. 1053. B. 71. cfr.
T. vi. 10.
- 1062 — *Krone* - norsk, som No. 1046. B. T. vi. 13.
- 1063 — *Mark*. Rev. *1* MARCK DANSKE. B. 84.
cfr. T. vi. 15.
- 1064 — 2 *VIII Skilling*er. B. T. vi. 16. 17.
- 1065 — *Ducatpræg* i fiint Sölv. B. 87. T. vi. 9.
- 1066 1673. *Halv-Species* - norsk, som No. 1044. B.
T. xi. 1. (rar.)
- 1067 — *Krone* - dansk. Omtr. B. 105. Typ. T.
vi. 10.
- 1068 — *Krone* - norsk. B. 106. Typ. T. vi. 13.
- 1069 — *Tomark*. Adv. Kongen tilhest. Rev. Den
Norske Löve. B. 96 b. cfr. T. ix. 4.
- 1070 — 2 *Toskilling*er. B. T. xi. 3. 12.
- 1071 1674. *Species*. Rev. som No. 1043. B. T. xi. 4.
Mad. 2680.
- 1072 — *Species* - norsk. B. 116. Typ. T. vi. 8.
- 1073 — *Krone* - norsk. B. 121. Typ. T. vi. 13.
- 1074 — *XVI Skilling* - norsk. B. 123. Typ. T. iv. 7.
- 1075 1675. *Species*. Paa Adv. Kongens kronede Hof-
tebillede med Regalierne. B. T. xi. 7.
Mad. 294.
- 1076 — *Species* - norsk. B. T. xi. 8.
- 1077 — *VIII Marck*. Adv. Kongen tilhest. Rev.
De tre Löver i et kronet Skjold. B. T.
xi. 10. Mad. 295.
- 1078 — *VIII Marck*, noget forskjellig. B. 131.
cfr. T. xi. 10.
- 1079 — *VIII Marck*, noget forskjellig. B. 132.
cfr. T. xi. 10.

Ottemarkerne ere udmyntede efter den finere Krone-Myntfod, som indtil 1652 blev fulgt ved den kjøbenhavnske Mynt.

- 1080 1675. *Mark*, lille og tyk. B. T. XI. 11. (2 Expl.)
 1081 — *XVI Skilling* - norsk. B. 133. Typ. T. IV. 7.
 1082 — *Toskilling* og *Skilling* - norske. B. T. XI. 12. 14.
 1083 1676. *Species* - norsk. Omtr. B. 149, men paa Adv. VA & GOT. Typ. T. XI. 8.
 1084 — *Krone* - dansk. B. 153. cfr. T. XI. 16.
 1085 — *Krone* - norsk. B. 155. Typ. T. VI. 13.
 1086 — 2 *Marker*, som No. 1063. B. 156, 158. Typ. T. VI. 15.
 1087 — *XVI Skilling* - norsk. B. 159. Typ. T. IV. 7.
 1088 — 2 *Toskillinger* og 2 *Skillinger*. B. 160, 61, 64, 65. *Halvskilling*. B. T. XI. 20.
 1089 1677. *Species* - norsk. B. 174. Typ. T. XI. 8.
 1090 — *Krone* - dansk. B. T. XI. 21.
 1091 — *Krone* - norsk. B. 179. Typ. T. VI. 13.
 1092 — *Fireskilling* og *Toskilling* af sølvhaltig Kobber. B. T. XI. 22. XVI. 1. 3 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 183, 86, 87.

De af Grennaille (sølvhaltig Kobber) myntede Fire- og Toskillinger har man urigtig kaldet Nødmynt; de ere endog 2 lødige og udmyntedes efter Overbergamtsforvalter Hassiuses Forslag; da man imidlertid fandt dem ubequemme og anseete for at være slette, bleve de indverlede og indsmeltede. Det er sikkert disse Kobberpenge, som omtales i Forordningen af 8de Octbr. 1682, hvori siges, at de i sidste Krigs Tid ere myntede i Norge og skulde til Nytaarsdag 1683 aldeles være afskaffede. 1677 er foruden disse myntet en stor Summa i Toskillinger med det danske Vaaben, som skulde være 4½ lødige og 192 Stkr. af den brutto Mark; men da man dels har hastet og ei holdt nøie Control med denne Myntning, dels Fremmede have eftermyntet disse Toskillinger, fandt man sig foranlediget til ei at fortfare hermed det følgende Aar, og af 1678 findes derfor ikkun Toskillinger med

den norske Løve, men af de med det danske Vaaben alene falske.

- 1093 1678. *Dobbelt Species*-norsk. B. 193. T. xvi. 3.
 1094 — *Species*-norsk. B. 194. T. xvi. 3.
 1095 — *Krone*-norsk. B. 195. T. xvi. 4.
 1096 1678 & 79. 2 *Toskillinger*. B. 197, 211.
 1097 1679. *Species*-norsk. B. 203. Typ. T. xvi. 3.
 1098 — *Krone*-norsk. B. 205. Typ. T. xvi. 4.
 1099 — *XVI Skilling*-norsk. B. 210. Typ. T. iv. 7.
 1100 1680. *Species*-norsk. B. 219. Typ. T. xvi. 3.
 1101 — *Krone* (tyk). Adv. Kongen staaende i Rustning. Rev. Det fuldstændige Rigs-vaaben. B. T. xvi. 9. Mad. 2682.
 1102 — *Krone* (tyk). Dobbelt Navnechiffre med Krone. Rev. som foregaaende. B. T. xvi. 10.
 1103 — *Krone*. Adv. Kongens kronede Buste paa et Fodstykke. Rev. som foregaaende. B. T. xvi. 11. Mad. 296.
 1104 — *Krone*-dansk. B. 225. Typ. T. xvi. 15.
 1105 — *Halv-Krone*-dansk. B. 228. Typ. T. xvi. 6.
 1106 — *Krone*-norsk. B. 227. Typ. T. xvi. 4.
 1107 — *Sexskilling*. Rev. xvi. E REICHSTHA. B. T. xvi. 12. (perrar.)

1679 døde Myntmesteren i Glückstadt; og denne Sexskilling er formodentlig en Prøve af den nye Myntmester, hvilken enten ei har behaget, eller af andre Aarsager er udmyntet i meget ringe Antal.

- 1108 — 2 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 230, 32, 33.

I dette Aar begyndte man igjen i Kjöbenhavn at mynte $4\frac{1}{2}$ lödige *Toskillinger*; men istedetfor 192 udmyn-tes nu ikkun 180 Stykker af den brutto Mark; senere fandt man, at disse *Toskillinger*, hvoraf der blev betalt 24 pCt. Slagskat, vare for ringhaltige, og vendte igjen tilbage til 192 Stkr. af den brutto Mark, men forhøiede

Fiinheden til 5½ lødige, en Myntfod, som senere ofte blev taget til Følge.

- 1109 1681. *Krone* – dansk. B. 239. cfr. T. xvi. 15.
 1110 — *Halv-Krone* – dansk. B. 246. cfr. T. xviii. 2.
 1111 — *Krone* – norsk. Rev. Den Norske Løve inrellem to Laurbærgrene. B. T. xvi. 16. Mad. 5625.
 1112 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xviii. 1. (rar.)
 1113 — *Mark* af samme Typus. B. T. xvi. 17.
 1114 — *Otteskilling* af samme Typus. B. T. xviii. 3.
 1115 — 3 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 252, 55, 58, 59.
 1116 1682. *Krone* – dansk. B. 263. Typ. T. xvi. 15.
 1117 — *Krone* – dansk. B. 267. Typ. T. xvi. 15.
 1118 — *Halv-Krone* – dansk. B. 272. Typ. T. xviii. 2.
 1119 — *Krone* – norsk. B. 270. Typ. T. xvi. 16.
 1120 — *Mark* – norsk. B. 274. Typ. T. xvi. 17. (2 Expl.)
 1121 — *Otteskilling* – norsk. B. 275. Typ. T. xviii. 3. (2 Expl.)
 1122 — 2 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 276, 77, 78. *Hålvskilling* – norsk. B. T. xviii. 6.
 1123 1683. *Species*. Adv. Kongens Brystb. i Rustning med Laurbærkrands. Rev. Tredobbelt sammenslynget Navnechiffre. Paa Randen Kongens Valgsprog. B. T. xviii. 7. Mad. 2683. (perrar.)
- Denne nu meget sjeldne Species er myntet af Christian Winnecke i Glückstadt; men da Species forholdvis stode lavt imod den grovere Mynt, kan man let forklare, hvorfor faa ere udmyntede, og hvorfor Species bleve forbudne at indsmeltes, hvilket dog sikkert ofte er skeet.*
- 1124 — *Krone*. Rev. Dannebrogskorset med Omskrift: LABORANTEM CORROBORAT. B. T. xxi. 1. Mad. 297.

- 1125 1683. *Krone* - norsk. B. 284. Typ. T. xvi. 16.
 1126 — *Mark* - norsk. B. 286. Typ. T. xvi. 17.
 1127 — *Otteskilling* og *Toskilling* - norske. B. 287, 288.
 1128 1684. *Krone*. Rev. .IIII. MARCK DANSKE i et kronet Skjold. B. 296. cfr. T. xviii. 18.
 1129 — *Halv-Krone*. Rev. .II. MARCK DANSKE i et kronet Skjold. B. T. xviii. 9.
 1130 — *Krone* - norsk. B. 298. Typ. T. xvi. 16.
 1131 — *Mark* af Typus som No. 1124. B. 292 b. Typ. T. xxi. 1.
 1132 1684 & 85. 2 *Toskillinger* - norske. B. 300, den sidste ei i B. Typ. T. xviii. 10.
 1133 1685. *Krone* af Typus som No. 1128. B. 314. Typ. T. xviii. 18. Mad. 2684.
 1134 — *Halv-Krone* som No. 1129. B. 318. Typ. T. xviii. 9.
 1135 — *Krone* - norsk. B. 317. Typ. T. xvi. 16.
 1136 — *Mark*. Rev. *1* MARCK DANSKE i et kronet Skjold. B. T. xviii. 12.
 1137 — *Mark* - norsk. B. 322. Typ. T. xvi. 17.
 1138 — *Otteskilling* af Typus som No. 1124. B. 311 c. Typ. T. xxi. 1.
 1139 1686. *Krone*. Paa Rev. Rigsvaabnet. B. 330. cfr. T. xviii. 13.
 1140 — *Krone*. Rev. Den Norske Löve i et kronet Skjold. B. T. xviii. 14.
 1141 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xviii. 16.
 1142 — *Mark* af samme Typus. B. T. xviii. 17.

Mynterne No. 1140-42 ere af de første, som prægedes paa Kongsberg, ved den af den vigtige Berghauptmand Schlanbusch indkaldte tyske Myntmester Henning Christopher Meyer. Efterat Schlanbusch havde gjort Forslag om at flytte Mynten fra Christiania til Bergstaden, bragte han det til at faae indrettet en Mynt der, uden at

den, som Peder Grüner forestod i Christiania, ophævede. Den kongelige Befaling om Udmyntningen, som er dateret den 16de Decbr. 1686, blev communiceret Overberg-hauptmanden; men da han beklagede, at man opholdt ham med Udmyntningerne i Christiania, og han behøvede Penge til Lønnings Udbetaling, vilde han vise, at han kunde hjælpe sig selv, og lod begynde at mynte endnu 1686. Da Meyer imidlertid først den 8de Febr. 1687 fik kongelig Bestalling som Myntmester, findes ei hans Navn paa disse Mynter, men allene, og det for første Gang, Kongsbergs Mærke, de korslagte Hamre.

- 1143 1686. *Mark*-norsk. B. 343. Typ. T. xvi. 17.
 Denne Mark er ligesom de følgende Mynter af samme Typus præget paa den Christianiaer Mynt, der vedblev indtil 1695.
- 1144 — 3 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 347, 348. *Halvskilling* og 3 *Hvide*. B. T. xviii. 23, 24, 25.
- 1145 1687. *Krone*-norsk, som No. 1111. B. 360. Typ. T. xvi. 16.
- 1146 — *Krone*-norsk. Paa Adv. dobbelt Navnechiffre. B. T. xxv. 2.
- 1147 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xxv. 3.
- 1148 — *Mark* og *Toskillinger* af samme Typus. B. 364. cfr. T. xxv. 4, og ib. 5.
- 1149 1688. *Krone*-norsk, som No. 1111. B. 376. Typ. T. xvi. 16.
- 1150 — *Krone*-norsk, som No. 1146. B. 373. Typ. T. xxv. 2.
- 1151 — 2 *Toskillinger*-norske. B. T. xxv. 13 og 14.
- 1152 1689. *Krone* af Typus som No. 1139. B. 390. Typ. T. xviii. 13.
- 1153 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xlii. 5.
- 1154 — *Krone*-norsk, som No. 1111. B. 392. Typ. T. xvi. 16.
- 1155 — XVI. WINTER. SCHYDTZ. P. B. T. xxv. 17. XII. SOMMER. SCHYDTZ. P. B. T. xxv. 16.

Disse bleve prægede til Bequemmelighed for de Reisende i Norge, saaledes at med samme netop kunde betales Skydsen af en Miil, for hvilken Taxten var høiere om Vinteren, end om Sommeren.

- 1156 1690. *Krone*. Adv. Kongens Brystbillede med Paryk. Rev. Det fuldstændige Rigsvaaben. B. T. XLII. 7.
- 1157 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. XXV. 20.
- 1158 — *Krone*-norsk, som No. 1111. B. 406. Typ. T. XVI. 16.
- 1159 1691. *Dobbelt Krone* med enkelt Krones Stempel. Typ. som No. 1139. B. 427. T. XXXI. 6.
- 1160 — *Krone* af samme Typus. B. 430. cfr. T. XXXI. 6. Mad. 2685.
- 1161 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. 440. Typ. T. XXXI. 6.
- 1162 — *Krone*-norsk. B. 436. Typ. T. XVI. 16.
- 1163 — 2 *Marker*. Rev. De tre Hovedvaabner. B. 443, 445. T. XXXI. 8. *Toskilling* og *Skilling*. B. 446, 47.
- 1164 1692. *Species*. Adv. Kongens Brystb. med Laurbærkrands. Rev. De tre Hovedvaabner i et rundt, kronet Skjold, omgivet af 8 smaae Skjolde med Provindsvaabnerne. Med Randskrift: DET KLIPPERNE YDER VOR BERGMAND UDBRYDER HVAD HYTTEN DA GYDER AF MYNTEN VI NYDER. B. 463. cfr. T. XXXI. 15.
- 1165 — *Species* af samme Typus. Med Randskrift: DANNER KONGIS NORDSKE FIELDE SLIGE FRUGTER HAR I VÆLDE. B. 464. T. XXXI. 15. Mad. 299.

Disse ere af de Species, som efter Schlanbuschkes Foranstaltning bleve prægede paa Kongsberg af Myntmester

Meyer, hvormed man begyndte 1688, og ophørte 1696. Schlanbusch, som var ikke mindre Hofmand end udmærket Berghauptmand, lod dem give syv forskellige smigrende Randskrifter, som alle findes i denne Samling. Ved at omverle de forskellige Advers- og Revers-Stempler og ved forandrede Aarstal er tillige opstaaet endel mindre Forskjelligheder.

- 1166 1692.** *Krone* af Typus som No. 1139. B. 471. Typ. T. xxxi. 6.
- 1167 —** *Krone.* Rev. De tre Löver i et ovalt kronet Skjold. B. T. xxxi. 16.
- 1168 —** *Krone*—norsk. B. 476. Typ. T. xvi. 16.
- 1169 —** *Mark*, som No. 1163. B. 480. Typ. T. xxxi. 8. *Mark*—norsk. B. 481. Typ. T. xxv. 22.
- 1170 1693,** *Species* af Typus som No. 1164, med Randskrift: DET KLIPPERNE YDER O. S. V. som No. 1164. B. T. xxxiv. 6. Mad. 301.
- 1171 —** *Species* af samme Typus, med Randskrift: DANNER KONGIS O. S. V. som No. 1165. B. 506. cfr. T. xxxiv. 6, Mad. 299.
- 1172 —** *Species* af samme Typus, med Randskrift: HÆC BOREAS CYMBRO FERT ORNAMENTA LABORUM. B. T. xxxiv. 7. Mad. 301.
- 1173 —** *Halv-Species* af samme Typus, med Randskrift: SAADAN NORDENS SKAT GUD GIEMTE TIL KÖNG CHRISTIAN DEND FEMTE. B. T. xxxiv. 8. Mad. 304.

Af en Forordning af 25 Febr. 1693 seer man, at disse Species-Rigsdalere skulde antages til 6 Mk. 8 Sk. Gradeviis var Værdien stegen; 1684 befaledes, at Ingen maatte tage mere end 4 pCt. Agio per Spec. imod Kroner. 1686 fastsattes Agioen til 6 pCt., men selv til 8 Sk. var Forholdet for ringe, hvorfor man snart maatte ophøre at præge Spec., som forsvandt, og beregne Alt i Kroner.

- 1174 —** *Tredobbelt Krone.* Rev. En Krone, under hvilken PIET. & IVST. Ei i B., men som T. xxxvii. 1. (rar.)

- 1175 1693. *Krone* af samme Typus. B. 524. T. xxxvii. 1.
- 1176 — *Krone* af samme Typus, men af et andet Stempel. Paa Adv. under Kongens høire Skulder AMB. F. Paa Rev. Aarstallet saaledes: MDCXCIII. Ei i B. (rariss.)
- Denne ligesom følgende ere sikkert Prövestempler, der ei ere blevne approberede til den nye Kronemynt; af No. 1177 ere flere Exemplarer udmyntede, men af No. 1176 kjender man næsten allene det her anførte.*
- 1177 — *Krone*, noget forskjellig. Paa Rev. er Kronen omgiven af en Ring. B. 526. cfr. T. xxxvii. 1. (perrar.)
- 1178 — *Dobbelt Krone* (lille og tyk). Paa Rev. en Krone, under hvilken P. & I. B. T. xxxiv. 15.
- 1179 — *Dobbelt Krone*, som forrige.
- 1180 — *Krone* af samme Stempel. B. 517. T. xxxiv. 15.
- 1181 — *Halv-Krone* af samme Stempel. B. 518. T. xxxiv. 15. (rar.)
- 1182 — *Kron-Mark* af samme Stempel. B. 519. T. xxxiv. 15.
- 1183 — *Kron-Mark*, udpræget med Stemplerne til den dobbelte Ducat. B. T. xxxiv. 2.
- 1184 — *Kron-Toskillling* af samme Typus. B. T. xxxiv. 3. (4 Expl.) *Kobber-Halvskillling* af samme Typus. B. T. xxxvii. 8.

Forestaaende Mynter fra No. 1174 ere udmyntede efter det nye Myntreglement, som udkom den 31 Decbr. 1692, og hvorved den finere saakaldte Qvinti Kronemynt indførtes. Kronerne ere 13 $\frac{1}{2}$ lödige, 13 Stkr. paa den brutto Mark; Toskillingerne 8 lödige, 256 Stkr. paa den brutto Mark; de sidste udprægedes kun i dette Aar; derimod vedblev man længe ved Siden af den grove Kronemynt (som er omtalt ved No. 834) at præge denne finere. Man troer, at Medaillæren Ant. Meibusch har haft Del i

Forslaget om denne Hovedforandring ved Myntvæsenet; i det mindste har han skaaret Stemplerne, som brugtes, og forfærdiget to Medaljer over denne Forbedring. cfr. pag. 27 No. 31 og 32.

- 1185 1693. *Krone* - dansk, som No. 1167. B. T. xxxvii. 2. Mad. 2686.
- 1186 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xxxvii. 3.
- 1187 — *Krone* - norsk. B. 533. Typ. T. xvi. 16.
- 1188 — *Halv-Krone* - norsk. B. 536. cfr. T. xxxvii. 4.
- 1189 — *Mark* - norsk. Ei i B. Typ. T. xxv. 22.
- 1190 — *Fireskilling* ~~og 2 Toskillinger~~. B. 539, 42, 43.
- 1191 1694. *Species*. Paa Adv. Brystb. uden Laurbærkrands. Paa Rev. det fuldstændige Rigsvaaben samt Randskrift: DET KLIPPERNE YDER O. S. V. B. 559. cfr. T. xxxvii. 9. Mad. 303.
- 1192 — *Species* af samme Typus, med Randskrift: SAADAN NORDENS SKAT O. S. V. B. 563. cfr. T. xxxvii. 9.
- 1193 — *Species* af samme Typus, med Randskrift: STORE KONGE NORDENS ÆRE LAD DE FRUGTER YNDIG VÆRE SOM DIG NORSKE KLIPPER BÆRE. B. 564. cfr. T. xxxvii. 9. (rar.)
- 1194 — *Species* af samme Typus, med Randskrift: HÆC BOREAS O. S. V. B. 566. cfr. T. xxxvii. 9. Mad. 302.
- 1195 — *Tredobbelt Krone* af Typus som No. 1174. B. 567. Typ. T. xxxvii. 1. (rar.)
- 1196 — *Dobbelt Krone* af samme Stempel. B. 568. Typ. T. xxxvii. 1. Mad. 2687.
- 1197 — *Krone* af samme Stempel. B. 569. Typ. T. xxxvii. 1.
- 1198 — *Halv-Krone* som No. 1167. B. 572. Typ. T. xxxvii. 3.

1199 1694. *Krone*-norsk, som No. 1111. B. 575. Typ. T. xvi. 16.

1200 — *Kron-Mark*. B. 570. Typ. T. xxxiv. 15.

1201 — *Otteskilling*, *Fireskilling*, *Toskilling* og *Skilling*. B. T. xxxvii. 12, 13, 7, 14.

Da Otteskillingerne efter den nye Kronemyntfod vilde blive smaae, fulgte man denne allene ned til Markerne, men prægede 9 lödige Otteskillinger og af disse 76½ Stykker paa den brutto Mark.

1202 — *Toskilling*, *Skilling* og *Halvskilling*. B. 580, 82, og een ei i B.

1203 1695. *Species* af Typus som No. 1191, med Randskrift: DANNER KONGIS O. S. V. B. 592. cfr. T. xxxvii. 16. Mad. 304.

1204 — *Species* af samme Typus, med Randskrift: DET KLIPPERNE YDER O. S. V. B. 595. cfr. T. xxxvii. 16. Mad. 303.

1205 — *Species* af samme Typus, med Randskrift: SAADAN NORDENS SKAT O. S. V. B. T. xxxvii. 17. Mad. 304.

1206 — *Species* af samme Typus, med Randskrift: NICHT AUS SILBER-SUCHT DIESE NORDENSFRUCHT WIRD ZU GOTTHR (istedetfor GOTTES EHR) GESUCHT. cfr. T. xxxvii. 16.

(rar.)

1207 — *Species* af samme Typus, med Randskrift: HÆC BOREAS O. S. V. B. 600. cfr. T. xxxvii. 16. Mad. 6173.

1208 — *Krone* af Typus som No. 1174. B. 604. Typ. T. xxxvii. 1.

1209 — *Krone*-norsk. B. 608. Typ. T. xxxi. 18.

1210 — *Otteskilling*. B. 605. Typ. T. xxxiv. 15.

1211 — *Mark*-norsk. B. 612. Typ. T. xxv. 12. *Otteskilling*. B. T. xxxvii. 19.

204 Danske Mynter. Chr. V.

- 1212 1696.** *Species* af Typus som No. 1191, med Randskrift: SAADAN NORDENS SKAT o. s. v. B. 625. Typ. T. XXXVII. 17. Mad. 304.
- 1213 —** *Species* af samme Typus med Randskrift: DANNER KONGIS o. s. v. B. 626. Typ. T. XXXVII. 16. Mad. 304.
- 1214 —** *Species* af samme Typus, med Randskrift: DET KLIPPERNE YDER o. s. v. B. 627. Typ. T. XXXVII. 16. Mad. 303.
- 1215 —** *Species* af samme Typus, med Randskrift: HÆC BOREAS o. s. v. B. 628. Typ. T. XXXVII. 16.
- 1216 —** *Species* af samme Typus, med Randskrift: I DETTE ANSIGT DANNEMARK OK NORGE SKUER SIN MONARK. B. 629. Typ. T. XXXVII. 18. (perrar.)
- 1217 —** *Species* af samme Typus, med Randskrift: STORE KONGE NORDENS ÆRE o. s. v. som No. 1193. Ei i B. Typ. T. XXXVII. 16.
- 1218 —** *Krone* af Typus som No. 1174. B. 635. Typ. T. XXXVII. 1.)
- 1219 —** *Dobbelt Krone* (lille og tyk) som No. 1178. Ei i B. Typ. T. XXXIV. 15. (rar.)
- 1220 —** *Dobbelt Krone*, som forrige. (rar.)
- 1221 —** *Krone* af samme Stempel. B. 631. Typ. T. XXXIV. 15.
- 1222 —** *Halv-Krone* af samme Stempel. B. 632. Typ. T. XXXIV. 15. (perrar.)
- 1223 —** *Kron-Mark* af samme Stempel. B. 636. Typ. T. XXXIV. 15.
- 1224 —** *Kron-Fireskilling* af samme Typus. Mindre end B. T. XLIII. 5. (rar.)
- 1225 —** *Krone* af Typus som No. 1167. B. 637. Typ. T. XXXVII. 10. Mad. 2688.
- 1226 —** *Krone* - norsk. B. 639. Typ. T. XXXI. 18.

- 1227 1696. *Halv-Krone* af samme Typus. Ei i B. Typ. T. xxxvii. 4.
 1228 — *Toskilling* og *Halvskilling*. B. 641.
 1229 1697. *Krone* - norsk. B. 649. Typ. T. xxxi. 18.
 1230 — *Mark* - norsk. B. 651. Typ. T. xxv. 12.
 1231 1698. *Mark* - norsk. B. 661. Typ. T. xxv. 12.
 1232 1699. *Krone* af Typus som No. 1174, men med Randskrift: SERVANT ET DECORANT. B. T. xlii. 8. Mad. 2689.
 1233 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xlii. 9.
 1234 — *Mark* af samme Typus, uden Randskrift. B. T. xlii. 10.
 1235 — *Halv-Krone* - norsk. Ei i B. Typ. T. xxxvii. 4.
 1236 — *Mark* - norsk. Ei i B. Typ. T. xxv. 12. *Toskilling* og *Skilling*. B. 672, 73.

-
- 1237 *Uden Aar. Species*. Paa Adv. Kongen staaende med Regalierne. Om Randen: SI VIGILANT ALII ET ME VIGILARE DECEAT. B. T. li. 1. (rar.)

Denne Species er ligesom Ducaten af 1682 med samme Advers præget i Glückstadt. Randskriften holdes for at sigte til Negotiationerne og Rustningerne i Europa 1683.

- 1238 — *Halv-Krone*. Adv. Kongen tilhest. Rev. Tre i hverandre slyngede C, tre V og sex Kroner. B. 702 b. T. xlix. 6. (rar.)
 1239 — *Mark* af samme Typus. B. 707 c. cfr. T. xliii. 3.
 1240 — *Mark*. Adv. Kongen tilhest. Rev. Den Norske Löve. B. T. xliii. 7.
 1241 — *XII Skilling*. Adv. Kongen tilhest. Rev. C5 med Krone. B. T. xliii. 8.

Gyldenlöve skal som Vicekonge i Norge have lade flere af dette Slags Mynter (1238-41) præge.

- 1242 *Uden Aar. Kobbertegn.* Adv. Dobbelt Navnechiffre med Krone. Rev. En Laurbærkrands, i hvilken EK dobbelt sammenslyngget, derunder $\frac{2}{3}$. B. 796. (rar.)

Enten Afprægning i Kobber af et Prövestempel, eller et Tegn, som kunde være brugt ved Kongens Feldttoge i det nordlige Tydskland; da de findes slidte, synes det sidste rimeligst, dog har man ei fundet Efterretninger herom.

- 1243 — *Nödmynt af Kobber.* C5 med Krone, 8 s D. B. T. xli. 24.
- 1244 — *Nödmynt.* C5 med Krone, 4 s D. B. T. xli. 23. (3 Expl., 2 af Kobber, 1 af Bly.)
- 1245 — *Nödmynt af Kobber.* C5 med Krone, 11 s D. B. T. xli. 26. (2 Expl.)

Disse Nödmynter ere slagne efter Generalmajor Mcerheims Foranstaltning for dermed under Christianstads Belciring at betale Besætningen Sold; efter at Beleiringen var ophævet den 1 Mai 1677, lod Christian den 5te disse Nödmynter indløse.

- 1246 — *Kobbertegn, fiirkantet.* Adv. C5 med Krone. Rev. EQVIPP. CONTOIR No. 89. Ei i B.

Mynter for de Ostindiske Besiddelser.

- 1247 1689. *Kobbermynt.* Paa Adv. dobbelt Navnechiffre med Krone. Rev. doc. B. T. xxv. 18.
- 1248 1694. *Kobbermynt, omtr. af samme Typus.* B. T. xxxvii. 15.
- 1249 *Uden Aar. Blymynt.* Adv. C5 med Krone. Rev. doc. Ei i B.

Kort efter Christian den 5tes Thronbestigelse blev Gotfried Krüger udnævnt til kongelig Myntmester i Kjöbenhavn. Frederik Grüner var da Myntmester i Christiania,

og Johan Woltereck i Glückstadt. 1675 blev Peder Grûner Myntmester i Christiania. 1679 døde Woltereck; i hans Sted kom Christian Winnecke, som siden blev forflyttet til Kjöbenhavn. 1680 døde Gotfried Krüger; hans Eftermand var Gregorius Sesemann. 1686 indrettedes en Mynt paa Kongsberg; 1687 beskikkedes Henning Christopher Meyer den ældre til at være kongelig Myntmester ved den. 1690 døde Gregorius Sesemann, og Christian Winnecke fra Glückstadt blev Myntmester ved Mynten i Kjöbenhavn; da man i Glückstadt vedblev at mynte med samme Mærke som forhen, er Mynten formodentlig der blevet fortsat ved Winneckes Søn, der havde samme Fornavn som Faderen, og efter dennes Død 1700 blev Myntmester i Kjöbenhavn. Efter 1695 findes ingen Mynter prægede i Christiania, og Mynten der maa dette Aar være nedlagt, saaledes at senere al Myntning i Norge foretoges paa Kongsberg.

FREDERIK IV.

1699-1730.

1250 1699. *Tredobbelt Krone.* Adv. Christian V's Brystbillede. Rev. Frederik IV's Brystbillede. Randskrift: ET NORDENS LYYS GIK UD, ET ANDET TÆNDTE GUD. B. T. II. 3. Mad. 2690.

Dette er at betragte som en Slags Skuemynt, der udkom i Anledning af Kongens Thronbestigelse; de ere af 15 lödig 16 Green fint Sölv.

1251 — *Krone.* Adv. Kongens Brystb. Rev. Guds Trigramma, omkring hvilket de tre Hovedvaabner, mellem disse tre kronede dobbelte Navnechiffre. Randskrift som foregaaende. B. T. v. 3.

1252 — *Krone,* som foregaaende. Uden Randskrift. B. T. v. 4.

1253 1700. *Krone* af samme Typus. B. 17 b. Typ. T. v. 4.

208 Danske Mynter. Fr. IV.

1254 1700. *Krone* af samme Typus, med Randskrift: SERVANT ET DECORANT. B. T. v. 8. Mad. 2691.

1255 — *Halv-Krone* af samme Typus, med samme Randskrift. B. T. xxx. 2.

1256 — *Otteskilling, Toskilling og Skilling.* B. 25 og T. v. 10 og 11.

1257 1701. *Krone*, som No. 1252. B. 34. Typ. T. v. 4.

1258 — *Otteskilling og Toskilling.* B. 36, 37. *Kobbertegn* for Bremerholms Kirckis Fattige. B. 39.

1259 1702. *Krone*, som No. 1252. B. 45. Typ. T. v. 4. Mad. 2692.

1260 — 2 *Otteskillinger og Toskilling.* B. 47, 49, 52.

Den 24 Octbr. d. A. befalede Kongen, at af det Sølv, som indkom ved Tolden i det Söndenfjeldske Norge, skulde myntes 8 Skillinger; men istedetfor at de, som myntedes i Kjöbenhavn og Glückstadt, vare ligesom Christian den 5tes sidste (No. 1201) 9 lödige, befalede, at disse skulde være 12 lödige og 102 paa den brutto Mark. Fra 1702 til 1715 udmyntedes disse saakaldte fine Parykotteskillinger, men allene ved Mynten i Kongsberg. Efter Myntregnskaberne fra 1702 til 1710 var den Summa, som udmyntedes heri, over 670000 Rdlr.

1261 1703. 2 *Otteskillinger og Toskilling.* B. 55, 56, 57.

1262 1704. *Species.* Rev. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold, omgivet af Ordensskjederne. Randskrift: DOMINUS MIHI ADIUTOR ANNO REGNI QUINTO. B. 72. cfr. T. v. 18. Mad. 305. (rar.)

Heraf skal ikkun være udmyntet 309 Stykker.

1263 — *Reisedaler.* Rev. Den Norske Löve med Omskrift: MOD. TROSKAB. DAPPERHED. OG HVAD DER GIVER AERE O.S.V. B. T. v. 19. Mad. 306.

1264 1704. *Reisedaler*, lidet forskjellig. B. 75. cfr. T. v. 19.

Kongens Reise til Norge d. A. gav Anledning til at denne Myntsort første Gang blev udmyntet. De følgende Konger have efterfulgt Frederik den 4des Exempel og ligeledes ladet præge egne Courant Rdlr. til at bruge ved deres Reiser i Norge. Frederik den 4des, Christian den 6tes og Frederik den 5tes Reisedalere ere udmyntede efter Quinti-Kronemyntfoden og aldeles lige med $1\frac{1}{2}$ af disse Kroner.

1265 — 2 Otteskillinger. B. 77, 78. Typ. T. v. 9.

Paa den ene af disse, der begge ere prægede i Glückstadt, staaer ved en Forseelse af Stempelskjæreren Fredr. VI.

1266 — 2 Otteskillinger og Toskillig. B. 79, 83, 85.

1267 1705. *Otteskillig og Toskillig.* B. 93 og 95.

1268 1706. *Otteskillig og Toskillig.* B. 100 og 101.

1269 1707. *Otteskillig, Toskillig og Skilling.* B. 104, 105 og 106.

1270 1708. *Otteskillig, Toskillig og Skilling.* B. 120, 121 og 122.

1271 1709. *Otteskillig og Toskillig.* B. 132 og 134.

1272 1710. *Tolf Skilling, Otteskillig og Toskillig.* B. 142, 43 og 44.

Tolvskillingen er den første af de ringhaltige Myntsorter, der udkom i Krigens Tid, og hvormed man vedblev paa forskjellige Maader indtil 1725. I Förstningen bleve disse 12 Skillinger myntede under Opsyn ved den Kjöbenhavnske Mynt, men den 16de Mai 1716 blev det bevilget Myntforlæggeren Michel Joseph, at han paa Mynten, der fra Glückstadt blev flyttet til Rendsborg, maatte lade præge 12 Skillinger imod en Afgiwt af omtrent 10 pCt. Jöderne Henrich Fürst og Moses Meyer Goldschmidt erholdt Tilladelse imod en lignende Afgiwt at maatte lade præge 666666 $\frac{2}{3}$ Rdlr. i Tolvskillinger; 1717 begyndte man ogsaa ved det Kongsbergske Mynt at udmynte denne Myntsort. Allene efter Myntregnskaberne ere i Tolvskillinger udmyntede 5356138 Rdlr., hvilke for Öieblikket indbragte den kongelige Kasse en stor Sum,

men foraarsagede Usikkerhed i Pengevæsenet og fortrængte Kronerne og de bedre Myntsorter af Circulation. Tolvskillingerne ere 9 lödige, 60 Stykker paa den brutto Mark.

1273 1711. Krone. Adv. Kongen tilhest. Rev. Det fuldstændige Rigsvaaben. B. T. xxvii. 7. Mad. 307.

1274 — Tolf Skilling. B. 153. Typ. T. xxvii. 4.

1275 — Otteskilling. Rev. Den Norske Löve i et kronet Skjold, som holdes af to Vildmænd. B. T. xxvii. 8. (rar.)

1276 — 2 Otteskillinger, 2 Toskillinger og Skilling. B. 154, 56, 58, 59 og 61.

Toskillingerne ere ogsaa fra 1711 af blevene forringede i indre Værdie, dog efter meget forskellige Principer; de, som myntedes ved den Kjöbenhavnske Mynt, vare fra dette Aar af $4\frac{1}{2}$ lödige og 180 Stkr. af den brutto Mark. 1714 tillodes det Myntforlæggeren Michel Joseph imod 12 pCt. Afgiøt at mynte 500000 Rdlr. i Toskillinger i Glückstadt; de vare $5\frac{5}{8}$ lödige og $211\frac{1}{2}$ Stykker af den brutto Mark. Indtil 1714 vedblev man at præge $5\frac{1}{2}$ lödige Toskillinger og 192 af den brutto Mark paa Kongsbærg, efter den Tid $4\frac{1}{2}$ lödige. Ved Reductionen 1726 nedsattes 2 Skillingerne fra 1711 - 25 saaledes, at 6 skulde gjælde 10 Skilling; men Aaret efter bestemtes, at de norske af 1711, 12 og 13 skulde gaae og gjælde for Toskilling, de andre reducerede Arter derimod inddrages efter det omtalte Forhold og ommyntes.

1277 1712. XII Skilling. B. T. xxvii. 9.

1278 — Otteskilling. Rev. Den Norske Löve i et kronet Skjold, som holdes af to Vildmænd; nedentil et Bjerg, hvorpaa Metaltegnene af Solen, Maanen, Mars og Venus. B. T. xxvii. 10. (rar.)

1279 — Otteskilling. Adv. FRID. III. D. G. REX. DAN. NOR. V. G. Kongens Brystb. Rev. DOMINVS MIHI ADIUTOR. Et større Bjerg, hvorpaa 4 af Metallernes Tegn, mellem to mindre Bjerge, paa hvilke Aarstallet (1712);

oven over den Norske Löve, ved Siderne
8 s. Ei i Beskr. (perrar.)

No. 1275, 78 og 79 ere Forsög paa ved den Kongsbergske Mynt, ligesom ved de andre kongelige Myntoficiner, at præge 9 lödige Otteskillinger. Man har givet dem en ziirligere Typus end de fine, men enten maae de ei have fundet Bifald, eller ere omprægede til andre Myntsorter, da de nu forekomme höist sjeldent.

1280 1712. 2 Otteskillinger, 2 Toskillinger og Skilling.
B. 167, 68, 70, 72 og 74.

1281 1713. XVI Skilling. B. 185. T. xxvii. 11.

Dette er det förste Aar, de 10 lödige Markstykker forekomme, hvoraf 45 og i Begyndelsen nogle færre Stykker bleve udmyntede af den brutto Mark. Prövestemplerne for denne Myntsort synes at have været to, nemlig med 1. MARCK, og med XVI SKILLING DANSKE; heraf har man valgt det sidste. 1714 projecteredes 48 og 24 Skillinger efter samme Myntfod, men det kom ei videre, end at Prövestempler udarbeidedes, og at enkelte Exemplarer bleve som Prøver prægede ved Mynten paa Kongsberg. Derimod vedblev man med XVI Skillingerne indtil 1718; i dette Aar indbragte en Hollænder til Frederikshald en Summa af falske, der vare meget vel eftergjorte, men ikkun 4 å 5 lödige; da de falske vare givne Aarstallet 1718 og 1719, prægedes ingen ægte med senere Aarstal end 1717, hvorved Falskmynternes Speculation heldigen blev modarbeidet.

1282 — XII Skilling. B. 188. Typ. T. xxvii. 9.

1283 — 2 Otteskillinger, 2 Toskillinger og Skilling.
B. 189, 90, 92, 93 og 94.

1284 1714. XVI Skilling. B. 205. Typ. T. xxvii. 11.

1285 — XII Skilling. B. 206. Typ. T. xxvii. 9.

1286 — Otteskilling og 2 Toskillinger. B. 207, 8
og 10.

1287 1715. XVI Skilling. B. 217. Typ. T. xxvii. 11.

1288 — XII Skilling. B. 221. Typ. T. xxvii. 9.

1289 — Otteskilling og 5 Toskillinger. B. 222, 23,
25, 26 og 27.

- 1290 1716. *XVI Skilling*. B. 232. Typ. T. xxvii. 11.
 1291 — *XII Skilling* og 4 *Toskillinger*. B. T. xxvii. 18. B. 237, 39 og 40.
 1292 1717. *XVI Skilling*. B. 246 b. Typ. T. xxvii. 11.
 1293 — 3 *XII Skilling*. B. 247, 48 og 50.
 1294 1718. 3 *XII Skilling*. B. 256, 57 og 58.
 1295 1719. 2 *XII Skilling*, *Skilling* og 2 *Halvskilling*. B. 268, 71, 74, 76 a, b.
 1296 1720. 2 *XII Skilling* og *Skilling*. B. 279, 80, 85.
 1297 1721. *XII Skilling*. B. 292. Typ. T. xxviii. 4.
 1298 1722. 2 *XII Skilling* og *Skilling*. B. 296, 97, 99.
 1299 1723. *Krone*, af Typus omtrent som No. 1273. B. 306. cfr. T. xxviii. 9. Mad. 307.
- Dette Slags Kroner blev myntet af de rige Sølvanviisninger, Bergmester Ziener for at insinuere sig havde ladet staae i den nye opdagede Grube Anna Sophia ved Kongsberg, indtil disse paa een Gang bleve udbrudte og som et Udbytte udmyntede i 45000 af disse Kroner, hvilke oversendtes Kongen, der forærede Dronningen dem; senere følte, at det overordentlige Udbytte var Blandværk og taget paa den foregauende og efterfølgende Tids Bekostning.*
- 1300 — *XII Skilling* og *Skilling*. B. 307 og 8.
 1301 1724. *Krone*. Rev. En *Krone*. B. T. xxviii. 11.
 1302 — *XII Skilling* og *Toskillinger*. B. 310 og 11.
 1303 1725. *Krone*. Rev. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold, omgivet af Elephantordenens Baand. B. T. xxviii. 13.
 1304 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. xxx. 3.
 1305 1726. *Tredobbelt Krone*. Rev. De tre Hovedvaabner paa et Kors, omgivne af Elephantordenens Kjede; derom 15 smaa Skjolde med Provindsvaabnerne. B. T. xxviii. 14.
 1306 — *Krone* af Typus som No. 1303. B. 318. Typ. T. xxviii. 13. Mad. 2694.
 1307 — *Krone*, som No. 1301. B. T. xxix. 1.

Ligesom forhen den ringere Kronemynt havde fortrængt Speciesmynten, vare nu Kronerne aldeles fortrængte

ved Courantmynten, naturligviis især af 12 Skillingen og 2 Skillingen, som vare de ringeste, og man gav i disse 14 til 15 pCt. Agio for Kronen; da Markerne og Courant-Ducaterne vare bedre, 8 Skillingerne endnu bedre, og de fleste Forskrivninger lode paa Kroner, opstod herved mange Forviklinger og Tab. Den 15 Juli 1726 udkom den vigtige Reductions-Forordning, som nedsatte 12 Skillingerne til 10 Skilling, og Toskillingerne saaledes, at 6 skulde gjelde 10 Skilling; den 31 Juli nedsattes Markerne til 15 Skill. Da Hamburgerne nægtede at modtage den nu reducerede Mynt lige med deres egen Courantmynt, som ansaaes for at være 2 pCt. slettere end den danske, forbødes den 10 Decbr. d. A. al Handel med Hamborg og at bruge den Hamburger Courantmynt.

1308 1727. 2 Otteskillinger og Fireskilling. B. T. xxix. 2, 3 og 4.

1309 1728. 2 Otteskillinger og Fireskilling. B. 326, 27 og 28.

1310 1729. 2 Otteskillinger og Fireskilling. B. 330 og 31.

1311 1730. Otteskilling og Fireskilling. B. 332 og 33.

Otteskillingerne og Fireskillingerne No. 1308-11 udmyntedes af de indverlede reducerede Toskillingen, hvortil föiedes Sølv, som var smeltet i Branden 1728 og som efter en Taxt blev modtaget ved Mynten i Kjöbenhavn. For ei at behöve stor Tilsætning, vare de nye Myntsorter grove, nemlig Otteskillingerne $7\frac{1}{2}$ lödige og $63\frac{3}{4}$ Stykker paa den brutto Mark, Fireskillingerne 5 lödige og 85 Stykker paa den brutto Mark. Ved Indverlingen opdagedes det Farlige ved imod Afgift at tillade ringhaltige Udmyntninger, da det var vanskeligt at controllere, om ei större Summer, end der blev betalt Afgift af, udmyntedes, og om ei falske Mynter af samme Gehalt kom i Omløb; desuden fristedes Betjenterne til at tilbageholde de righaltigere Mynter, inden de kom i Circulation, for strax at ommynte dem, hvorved den første Myntning naturligviis blev uden Nytte.

1312 Otteskilling, paa hvis Revers er graveret en Harlekin med Horn; Omskrift: *Al de Hoorendragers Syn myn Zragers.*

Mynter for de Ostindiske Besiddelser.

1313 1730. *Fano.* Adv. F4. Rev. Den Norske Löve.
B. T. xxix. 7. (2 Expl.)

1314 1731. *Dobbelt Fano* af samme Typus. Ei i B.
(perrar.)

Da man i Tranquebar i Begyndelsen af Aaret 1731 ei kunde vide, at Frederik den 4de var död den 30 October 1730, er det let at forklare, hvorfor man ei har forandret Navnechiffret. Dog har man endnu saa tidlig erkoldt Efterretning om Kongens Död, at der findes danske ostindiske Mynter af d. A. med Christian den 6tes Navnechiffre. Den her omtalte Mynts Sjeldenhed lader formode, at man kun har begyndt at udpræge samme.

1315 *Uden Aar.* *Ti Kas.* Adv. Dobbelt kronet Navnechiffre. Rev. doc med Kрона; derunder 10 *Kass.* Ei i B.

1316 — *To Kas.* Adv. som foreg. Rev. doc med Krone. Ei i B. (2 Expl.)

1317 — *2 En Kas,* den ene B. T. xxix. 19; den anden med dobbelt Navnechiffre paa Adv.

Frederik den Fjerdes Myntmestere vare: i Kjöbenhavn Christian Winnecke den yngre, der 1700 efterfulgte sin afdöde Fader i dette Embede; det synes, som han tillige har vedblevet at forestaae Mynten i Glückstadt, hvorfra han blev kaldt til Kjöbenhavn, og at han allene paa de ved Mynten i Kjöbenhavn prægede Mynter har tilföiet som Myntmærke et Hjerte til Bogstaverne C W; vel findes paa de i Frederik den 4des første Regjeringsaar i Glückstadt prægede Mynter ei Winneckes Navn, men et Nelleblad; derimod ere de $5\frac{2}{3}$ lödige Toskillinger af 1714-1716, som man veed ere myntede i Glückstadt for Myntforlæggeren Michel. Joseph, alle mærkede med C W men uden Hjerte. Da i 1716 Contracter vare sluttede om de store Udmyntninger af 12 Skillinger, flyttedes Mynten for større Sikkerheds Skyld fra Glückstadt til Rendsborg; Myntmesteren, som

da forestod den, mærkede alle de ved ham prægede Mynter med B II; det er sikkert den samme Mand, som fra 1703 til 1713 har myntet for Hertug Carl Frederik af Holsteen Gottorp, derpaa fra 1716 til 1720 i Rendsborg for Frederik den 4de, og endelig igjæn fra 1722 til 1726 for Hertugen af Holsteen Gottorp. 1716 blev det tilladt Myntmester Meyer paa Kongsberg at afstaae sit Embede til sin Søn, der havde samme Navn som Faderen, nemlig Hennning Christopher Meyer. Denne nye Myntmester førte et glimrende Huus, der opvakte Misundelse og Rygter. 1727 opdagedes en Kasseangel hos Meyer, som derfor arresteredes i October Maaned; da man senere fandt, at der foruden Sölv ogsaa manglede 6610 Mark Kobber, fattede man Mistanke om, at flere Myntsorter kunde i de senere Aar være ringhaltigere udmyntede end der var bestemt; da man ei önskede at bringe Landets Mynt i Miscredit, og Striden med Hamborg om Courantmynten gjorde denne Sag dobbelt ubehagelig, blev den i Förstningen holdt hemmelig. Ved Pröver fandtes, at de ved Meyer myntede Ti- og Toskillinger fra 1723 til 1725 vare alle for ringhaltige, men især Kronerne af 1725, som manglede noget mere end een Lödighed i Fiinhed; efter vidtlöftig Undersögelse og Proces faldt Dommen, at Meyer skulde erstatte den kongelige Kasse 39668 Rdlr., brændmærkes, kagstryges og i Slaveriet paa Livstid, og Guardeinen afsættes; kort efter at Meyer var bleven brændmærket, døde han. Imedens Meyers Proces varede, bleve de Kongsbegske Mynter mærkede med et C, som formodentlig er en constitueret Myntmesters Mærke. 1729 udnævntes Nicolay Bernhard Fuchs til kongelig Myntmester paa Kongsberg i Meyers Sted.

CHRISTIAN VI.

1730-1746.

- 1318 1731 *Krone.* Rev. En Krone, hvorunder DER
ET POPVLO. B. T. XIII. 4. Mad. 308.
1319 — *Krone,* noget forskjellig. B. T. XIV. 1.

1320 1731. 24 Skilling. Adv. Kongens Brystb. Rev. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold. B. 8. Typ. T. XIII. 6.

Otteskilling - norsk. B. 9. Typ. T. XIII. 2.

Under denne Konge og d. A. begyndte man for første Gang at præge de grove Rigsorter, som senere udgjorde Hovedmassen af den saakaldte grove Courant; de ere 9 lödige og 25½ Stykker paa den brutto Mark; Otteskillingerne udmyntedes efter samme Myntfod, som de sidste under Frederik den 4de.

1321 1732. Krone som No. 1318. Ei i B. Typ. T. XIII. 4.

1322 — 24 Skilling som No. 1320. B. T. XIII. 6.

Otteskilling - norsk. Ei i B. Typ. T. XIII. 2.

1323 1733. Reisedaler. Adv. Kongens Brystb. Rev. Den Norske Löve i et kronet Skjold, ved Siderne: 6 m. B. T. XIII. 8. Mad. 309.

1324 — 24 Skilling. Adv. Dobbelt kronet Navnechiffre. Rev. som No. 1320. B. T. XIV. 2. Otteskilling - norsk. Ei i B. Typ. T. XIII. 2.

1325 1734. 24 Skilling som No. 1324. B. 27. Mad. 2695.

1326 — 24 Skilling - norsk. B. T. XIII. 9. Mad. 2696. Otteskilling - norsk. B. 29.

1327 1735. 24 Skilling og Skilling. B. 32 og 35.

1328 — 24 Skilling - norsk. B. T. XIV. 3.

1329 1736. Krone. Rev. Den Norske Löve. B. T. XIII. 12. Mad. 2697.

1330 — 24 Skilling som No. 1324. B. 43.

1331 — 24 Skilling - norsk. B. 44.

Efterat en Convention med Staden Hamborg var sluttet, ophævedes dette Aar Forbudet af 10 Decbr. 1726, som afbrød al Handel med denne Stad, conf. pag. 50 No. 20.

1332 1737. 24 Skilling som No. 1324. B. 48.

1333 — 24 Skilling - norsk. B. 49.

Den 23 Novbr. d. A. udkom en Forordning, hvorved Kronerne bleve opsatte til at gjælde 1 Mk. 4 Sk. i Cou-

rant, Halve og Qvart-Kroner i Forhold hertil, altsaa en Kronmark til 17 Sk.

- 1334 1738. 24 *Skilling* - norsk. B. 53.
 1335 1739. 24 *Skilling* - norsk. B. 56.
 1336 1740. 24 *Skilling* som No. 1324. B. 60.
 1337 a 1741. 24 *Skilling* af samme Typus. Ei i B.
 1337 b — 24 *Skilling* - norsk. B. 64.
 1338 1742. 24 *Skilling* som No. 1324. B. 67.
 1339 — 24 *Skilling* og *Toskilling* - norske. B. 68 og 69.
 1340 1743. 24 *Skilling* som No. 1324. Ei i B.
 1341 — 24 *Skilling* og *Toskilling* - norske. B. 73 og 74.
 1342 1744. 24 *Skilling* - norsk. B. 77.
 1343 1745. 24 *Skilling* - norsk, *Toskilling* og *Halvskilling*. B. 81 og 82.
 1344 1746. 24 *Skilling* - norsk og *Skilling*. B. 83 og 84.
-

Mynter for de vest- og ostindiske Besiddelser.

- 1345 1740. XII *Skilling*. Rev. Et Skib. B. T. XIV. 4.
Toskilling og *Skilling Kobbermynt*. B. 63 a, b.

Disse ere de første Sölvmynter, som ere prægede for de dansk vestindiske Besiddelser; de ere 8 lödige, 72 Stkr. af den brutto Mark; Kobber To- og Enskillingerne bleve vel udsendte, men kom aldrig i Circulation.

- 1346 1731. *Dobbelt Fano*. Rev. Den Norske Löve. B. T. XIII. 3.
 1346 — *Enkelt Fano* af samme Typus. Ei i B. (2 Expl.).
 1348 *Uden Aar*. 4 *Kass*. Rev. DAC. B. T. XIV. 10. (2 Expl.).

Ved Frederik den 4des Død var Christian Winnecke Myntmester i Kjöbenhavn og Nicolay Bernhard Fuchs Myntmester paa Kongsberg; Mynten i Rendsborg var nedlagt. 1736 finder man, at Fuchs har ophört at mynte paa Kongsberg, og at nogle Mynter i dette Aar, ligesom i den Tid Myntmester Meyer var arresteret, prægedes der med Mærket C. 1737 blev Fuchs dimitteret, og i hans Sted Truels Andersen Lyng ansat som kongelig Myntmester paa Kongsberg.

FREDERIK V.

1746-1766.

- 1349 (1746).** *Tredobbelt Krone.* Adv. Christian VI's Brystb. Rev. Frederik V's Brystb. Randskrift: GIVE GUD TIL VERDENS ENDE SLIGE LYS I NORDEN BRENDEN. B. T. XVI. 5. Mad. 2698.

Dette er en Efterligning af det Slags Tredobbelte Kroner, der udkom ved Frederik den 4des Thronbestigelse (No. 1250); de ere ligesom hine af ganske fint Sölv og at ansee som et Slags Skuemynter.

- 1350 1746.** *24 Skilling.* Rev. Den Norske Löve. B. T. XVI. 6.

- 1351 1747.** *Dobbelt Species.* Adv. Kongen i Kroningsdragt staaende foran Thronen. Rev. Rigsvaabnet, som holdes af to Vildmænd. B. T. XVI. 11. Mad. 2699.

- 1352 —** *Species af samme Stempel.* B. T. IV. 3.

Disse Species bleve udgivne i Anledning af Kongens Salving, som i dette Aar fandt Sted paa Frederiksborg Slot; cfr. pag. 56 No. 360.

- 1353 —** *Dobbelt Krone.* Rev. En Krone, hvorunder PRUDENTIA ET CONSTANTIA. Randskrift: TIL ZIER OG FORSUAR. B. T. XVI. 12. Mad. 2700.

- 1354 —** *Krone af samme Stempel.* B. 21. Typ. T. XVI. 12.

- 1355 1747. *Krone*, noget forskjellig. B. T. xvi. 13.
I Beretningerne om Festlighederne ved Kroningen siges, at nye Kroner bleve udkastede mellem Folket; det har sikkert været af de ovenomtalte.
- 1356 — 24 *Skilling* og *Toskilling*—norske. Ei i B. Typ. T. xvi. 6 og xix. 7.
- 1357 1748. *Krone*. Rev. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold. B. T. xvii. 2. Mad. 2701.
- 1358 — 24 *Skilling*—norsk. B. 26. Typ. T. xvi. 6.
- 1359 1749. *Reisedaler*. Rev. Den Norske Löve med Omskrift: TROE LÖVE-MOD O. S. V. B. T. xvii. 3. Mad. 2702.
- 1360 — *Reisedaler*, noget forskjellig. B. 36. cfr. T. xvii. 3.
- 1361 — 24 *Skilling*—norsk. B. 38. Typ. T. xvi. 6.
- 1362 1750. 24 *Skilling*. Adv. Kongens Brystb. Rev. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold. B. T. xvii. 5.
- 1363 — 24 *Skilling*. Adv. Dobbelt Navnechiffre. Rev. som foregaaende. B. T. xvii. 6.
Toskilling. B. T. xvii. 7.
- 1364 — 24 *Skilling*—norsk. B. 43. Typ. T. xvi. 6.
- 1365 1751. 24 *Skilling* som No. 1362. *Skilling* og *Halvskilling*. B. T. xvii. 8, 9 og 10.
- 1366 — 24 *Skilling*—norsk. B. 48. Typ. T. xvi. 6.
- 1367 1752. 24 *Skilling*—norsk. B. 54 b. Typ. T. xvi. 6.
- 1368 1753. 24 *Skilling* som No. 1363. B. 56 b. Typ. T. xvii. 6.
- 1369 — 24 *Skilling*—norsk. B. 57. Typ. T. xvi. 6.
- 1370 1754. 24 *Skilling*—norsk. B. 62. Typ. T. xvi. 6.
- 1371 1755. 24 *Skilling*—norsk og *Halvskilling*. B. 63 og 65 a.
- 1372 1756. 24 *Skilling* som No. 1363. *Toskilling*. Typ. B. T. xvii. 6 og 7.
- 1373 — 24 *Skilling*—norsk. B. 68. Typ. T. xvi. 6.

1374 1757. 24 *Skilling* som No. 1363. B. 74. Typ. T. xvii. 6.

1375 — 24 *Skilling* - norsk. B. 75. Typ. T. xvi. 6.

1376 1758. 24 *Skilling* som No. 1363. Ei i B. Typ. T. xvii. 6.

1377 — 24 *Skilling* - norsk. B. T. xix. 1.

1378 1759. 24 *Skilling* som No. 1363. B. 87. Typ. T. xvii. 6.

1379 — 24 *Skilling* - norsk. B. 88. Typ. T. xix. 1.

1380 1760. 24 *Skilling* - norsk. B. 97. Typ. T. xix. 1.

1381 1761. 24 *Skilling* - norsk. B. 109. Typ. T. xix. 1.

1382 — 2 *Toskillinger* og 2 *Skilling*er. B. 110 og 11.

Da Bancosedlerne lidt efter lidt havde fortrængt Courantmynten, der blev ført ud af Landet, uagtet mange Forbud derimod, og man begyndte at spore Mangel selv paa Skillemynt, prægedes dette og nogle af de følgende Aar med Aarstallet 1761 endelig ringhaltige Toskillinger; de vare 4 lødige og 203½ Stykke af den brutto Mark. 1775 den 1 Mai befaledes, at disse Toskillinger kun skulde gjælde 6 Stkr. 8 Skilling, og den 13 Juli s. A. at de efter dette Forhold skulde inddrages.

1383 1762. 24 *Skilling* som No. 1363. B. 120. Typ. T. xvii. 6.

1384 — 24 *Skilling* - norsk. *Toskill*ing og *Halvskilling*. B. 121 og 22

De Rustninger, som foranledigede ved Keiser Peter den 3dies Thronbestigelse og ved hans fjendtlige Planer imod Danmark, fordrede Anstrængelser, der havde en skadelig Indvirkning paa Pengevæsenet. 1762 den 4de September maatte Banken gribe til at udgive nye En Rigsdaler-Sedler og bekendtgjøre, at ingen ved Omveksling erholdt mere end een Rigsdaler i Mynt; fra denne Tid af forsvandt Mynt mere og mere af Omløb, og Udmyntningerne bleve sjældnere og smaae, indtil at Speciesmynten 1788 blev indført i Hertugdømmene.

1385 1763. 24 *Skilling* som No. 1363. B. 134. Typ. T. xvii. 6.

1386 — 24 *Skilling* - norsk. B. T. xix. 15.

- 1387 1763. 3 *Otteskillinger*. B. T. XVIII. 3; XIX. 16 og 17.
Toskilling og 2 *Skillinger*. B. 141 og 42.
- 1388 1764. *Species* af *B(auert)*. Adv. Kongens Hoved med Laurbærkrands. Rev. Hovedvaabnerne i et ovalt kronet Skjold, omgivet af Elephantordenens Kjede, uden om hvilken to Laurbærgrene. B. T. XVIII. 5. Mad. 2706.
- 1389 — *Species* af *D. J. A(dzer)*, af samme Typus. B. 145. cfr. T. XVIII. 5.
- 1390 — *Species* af *J. H. W(olff)*, af samme Typus. B. 146. cfr. T. XVIII. 5.
- Disse ere de 3de skjønne *Species*, hvortil *Stempler* efter samme *Tegning* bleve skaarne af hver af de tre angivne *Medailleurer*; som i en *Væddestrid* søgte de at overgaae hverandre i *Udførelsen* af dette *Arbeide*. *Adzers* og *Wolffs* ere især udmærkede, *Bauerts* staaer langt under disse; ikke desto mindre blev denne Mand, der ufortjent havde *Titel* af *Hofmedailleur*, forflyttet fra *Mynten* i *Oldenborg* og dette Aar udnævnt til *Stempelskjærer* ved *Mynten* i *Kjöbenhavn*.
- 1391 — 24 *Skilling* som No. 1363. B. 151. Typ. T. XVII. 6.
- 1392 — 24 *Skilling*-norsk. B. 152. Typ. T. XIX. 15.
- 1393 — *Fireskilling*, *Toskilling* og 2 *Skillinger*. B. 157, 158 og 159 a.
- 1394 1765. *Species*. Rev. Den Norske Löve i et ovalt Skjold. B. T. XVIII. 6.
- 1395 — 24 *Skilling*-norsk og *Skilling*. Ei i B. Typ. T. XIX. 13 og 15.

Mynter for Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst.

- 1396 1761. *Ein Drittel*. Rev. $\frac{1}{3}$, med Omskrift NACH. DEM. LEIPZIGER. FVS. B. T. XVIII. 1.

- 1397 1761 *4* GROTE O. L. M. Ei i B.
 2 GROTE O. L. M. Ei i B.
 1½ GROTE O. L. M. B. T. XIX. 5.
 1 GROTE O. L. M. B. T. XIX. 6.
- 1398 1762. *Zwey Drittel*. Rev. $\frac{2}{3}$ med Omskrift som
 No. 1396. B. 113. Typ. T. XIX. 19.
- 1399 — *Ein Drittel*, som No. 1396. B. T. XVIII. 2.
- 1400 — *II Mariengrosch*. B. 115. Typ. T. XIX. 3.
I Mariengros. B. T. XIX. 10.
Groschen. Rev. *24* EINEN THALER. B.
 T. XIX. 9.
Halv-Groschen. Rev. *48* EINEN THALER.
 B. XIX. 11.
- 1401 1763. *Zwey Drittel* som No. 1398. B. 127. Typ.
 T. XIX. 19.
- 1402 — *IIII* PFEN O. L. M. B. 132. Typ. T. XIX. 12.
- 1403 1764. *Firedobbelt Groschen*. Rev. *VI* EINEN
 THALER. B. 148. Typ. T. XIX. 14.
Dobbelt Groschen. Rev. 12 EINEN THAL.
 B. T. XIX. 20.
 II PFEN. O. L. M. B. T. XIX. 21. (rar.)
- 1404 1765. *Zwey Drittel*, som No. 1398. B. 165. Typ.
 T. XIX. 19.
- 1405 — *Firedobbelt Groschen*, som No. 1403. B. 166.
 Typ. T. XIX. 14.

1760 blev efter kongelig Befaling indrettet en Mynt
 i Oldenburg, hvorfra de ovennævnte Mynter ere udkomne;
 de større Stykker ere udmyntede efter den Leipziger $\frac{1}{2}$
 Myntfod, de mindste derimod i Lighed med de Bremiske
 Mynter. Af disse Oldenborgske Mynter gik 3 Dritte-
 ler, 36 Mariengroschen, og 72 Grot paa en Reichsthlr., og
 4 Pfen. paa en Grot; dog var Coursen ei fast paa de
 mindre Myntsorter mod de større, men varierede i Over-
 eenstemmelse med den større eller mindre Forbrug, man
 havde for samme, ligesom i Bremen.

Mynter for de vest- og ostindiske Besiddelser.

- 1406 1748. *XII Skilling*. Adv. FRIDERICVS. V. D. G. REX. DAN. NÖB. V. G. Kongens Brystbillede, hvorunder w.
Rev. XII. SKIL. DANSK. FOR. DE, DANSK. AMERIC. INSULER. Et Skib. I Afsnittet 1748. Ei i B. Typ. omtrent T. xvii. 11.
XII Skilling. Adv. D. G. DAN. NOR. VAN. GOT. REX. Dobbelt kronet Navnechiffre. Rev. som foregaaende. Ei i B. Typ. omtrent T. xvii. 14.
- 1407 1757. *XII Skilling*. B. T. xvii. 14.
- 1408 1763. *XXIIII Skilling*. B. 136. Typ. T. xix. 22.
XII Skilling. B. 137. Typ. T. xvii. 14.
- 1409 1764. *XII Skilling*. B. 155. Typ. T. xvii. 14.
- 1410 1765. *XXIIII Skilling*. B. 167. Typ. T. xix. 22.

Mynterne for de danske vestindiske Besiddelser ere udmyntede efter samme Myntfod som No. 1345.

- 1411 1755. *Dobbelt Royalin*. B. T. xix. 23.
- 1412 1756. *Dobbelt Royalin*. Ei i B. Typ. T. xix. 24. Desuden af samme et Pröve-Aftryk. *Royalin*. Ei i B. Typ. T. xix. 26. Desuden af samme to Pröve-Aftryk, det ene paa en Skilling.
- 1413 1763. *4 Kass*. Rev. DAC. B. T. xix. 18.
- 1414 1764 (!). *Royalin*. B. T. xix. 26.
- 1415 *Uden Aar*. *Dobbelt Royalin*. Ei i B. Typ. T. xix. 23.
Royalin. Ei i B. Typ. T. xix. 25. Desuden af samme et Pröve-Aftryk.

Stemplerne til No. 1412 og 1415 ere skaarne i Kjöbenhavn og udsendte til Ostindien; de ere ulige skjønnere end de foregaaende og efterfølgende.

1747 døde *Christian Winnecke*; allerede 1734 var *Peter Nicolay v. Haven* ansat som Mynt-Inspecteur og *Guardein* ved den *Kjöbenhavnske Mynt*; under denne Mands specielle Tilsyn blev Myntningen fortsat af *Winneckes Enke* indtil 1750, i hvilket Aar v. *Haven* med Titel af *Kammerraad* og *Myntinspecteur* blev udnævnt til Myntmester, *Juveleer Fabritius* beskikket til *Guardein*, og Mynten i *Kjöbenhavn*, der i *Frederik den Ades Tid* var i *Borgergaden*, flyttet til det Sted, hvor den endnu er, 1752 finder man at *Hofmedailleur Georg Wilh. Wahl*, der siden 1743 havde været *Stempelskjærer* ved Mynten, blev udnævnt til adjungeret og eventualiter succederende Myntmester; 1761 synes han og virkelig at have succederet v. *Haven*, idet der af dette Aar findes 2 Skillinger mærkede *G. W. W.*; men endnu samme Aar blev *Hans Schierven Knoph* udnævnt til Myntmester ved den *Kjöbenhavnske Mynt*, og til 1761 finder man allene *Wahls* Navn paa Skillinger; efter denne Tid nævnes denne Mand ei mere. Paa *Kongsberg* var *Truels Andersen Lyng* Myntmester. 1760, da den *Oldenborgske Mynt* blev oprettet, udnævntes *Guardeinen* ved den *Kongsbergske Mynt* *Johan Henrich Madelung* til at være Myntmester ved den; ikke destomindre vedblev dog denne Mand tillige at være *Guardein* ved Mynten i *Kongsberg*.

CHRISTIAN VII.

1766-1808.

- 1416 1767. 24 Skilling. Rev. De tre Hovedvaabner i et ovalt kronet Skjold. B. T. XII. 2.
 1417 — 24 Skilling. Adv. D. G. DAN. NOR. VAN. GOT. REX. Dobbelt kronet Navnechiffre.
 Rev. 24 SKILLING DANSKE. 1767. Den Norske Löve. Ei i B.

No. 1416 og 17 ere de danske og norske Rigsorter af d. A., som omtales pag. 63 No. 403 at være udkastede ved Folkefesten paa *Ridebanen* i Anledning af *Kroningen*. Da de fleste Medlemmer af *Commissionen*, som har udarbejdet *Beskrivelsen* over Mynterne i det kongelige Cabinet, sikkert vare i *Kjöbenhavn* 1767, er det sau-

meget besynderligere, at den sidstnævnte ei omtales i dette Værk.

1418 1768. *Species.* Rev. Den Norske Löve i et rundt Skjold. B. 15. cfr. T. XII. 4. Mad. 6176.

1419 1769. *Species.* Adv. Kongens Brystb. Rev. De tre Hovedvaabner i et rundt Skjold, omgivet af Elephantordenens Baand. B. T. XII. 6. (rar.)

1420 — *Species.* Adv. Dobbelt kronet Navnechiffre. Rev. som foregaaende. B. T. XII. 7.

1421 — *Halv-Species* af samme Typus. B. T. XII. 8.

1422 — *Halv-Species* af samme Typus, men mindre. B. T. XII. 9.

Da den halve Species No. 1422 er lille og tyk, har man, for at den ei skulde forveksles med Quarterne, udarbejdet andre Stempler af større Dimensioner (No. 1421), og for at disse igjen skulde skille sig fra de hele Species, tilføiet paa Adv. Værdien, $\frac{1}{2}$ Sp.

1423 — *Quart-Species* af samme Typus. B. T. XII. 10. (rar.)

1424 — *Species* - norsk, som No. 1418. Ei i B. Typ. T. XII. 4.

1425 1768, 69 og 70. 4 *Skillinger.* Adv. Dobbelt Navnechiffre. Rev. *1* SKILLING DANSKE, og Aarst. Ei i B.

El Tegn. Paa begge Sider: *1* CHRISTIANIA TUGTHUS. 1769. Ei i B.

1426 1771. *Species.* Adv. Dobbelt kronet Navnechiffre. Rev. De tre Hovedvaabner i et ovalt kronet Skjold imellem to Laurbærgrene. Ei i B. Rev. Typ. omt. T. XIII. 6. (rar.)

Stemplerne til denne Species ere neppe blevene færdige förend mod Aarets Slutning; har dette været Tilfældet, kunne Urolighederne 1772 rimeligen have foranlediget, at ikkun faa ere udmyntede.

1427 — *Pjaster.* Adv. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold. B. 38 a. Typ. T. XIII. 8.

Da Pjasterne forholdsviis stode høit i Europa, og man ved Handelen paa China og Ostindien behøvede denne Myntsort, projecteredes at præge danske Pjastre; dette udførtes 1771 og 1777 (No. 1412); men da man i China dog stedse fortrak de spanske Pjastre, har man ei fortsat denne Myntning.

1428 1771. *Krone.* Rev. DEN. 29. JANUARI. i en Laurbærkrands. B. T. XII. 13.

1429 — *Krone*, lidet forskjellig fra foregaaende. Ei i B. cfr. T. XII. 13.

1430 — *Halv-Krone* af samme Typus. B. T. XII. 14.

Ved en Fest, som dette Aar blev given i Anledning af Kongens Fødselsdag, og den paa denne Dag ved Dronningen indstiftede Mathilde Orden, var paa Ridebanen opreist en Decoration, hvoraf udsprang Viin, og hvorfra Courant-Ducater (pag. 7 No. 48) og de ovenomtalte hele og halve Kroner bleve udkastede blandt Folket.

1431 — 5 *Skilling* af Kobber. B. T. XII. 16.

Halvskilling. B. T. XII. 17.

Kobberskillingerne, hvoraf store Summer udmyntedes, veie 96 Stykker 2½ Pd. Cölnsk. De ere ingenlunde alle prægede d. A.; men da der nogle Aar senere var Fordel ved Myntningen, fortsattes den længe, dels for Regjeringen, dels for enkelte Private imod Afgift. Ved de, som Private lode præge, var undertiden en befalet ubetydelig Afvigelse fra de kongelige; man veed saaledes, at de som have C i Navnechiffret foroven afskaaret, ere prægede for Skatmester Grev Schimmelmanss Regning. Afvigelserne havde imidlertid udbredt den Mening, at der vare falske i Omløb, saa meget, at man ved en Placat af 9 Decbr. 1773 maatte berolige Folket i den Henseende. 1779, da Regjeringen vilde lade de ved Ophævelsen af Brændrierne paa Landet modtagne Brændeviinspander udmynte i Skilling, udarbejdedes Stempler med dette Aarstal; men denne Forandring fandt ei Bifald, og Udmyntningerne skeete med de forhen brugte af (det struenseiske Aar) 1771. Da man undertiden fordrede en stor Sum hastig udmyntet, maatte Stemplerne ofte hurtigen fornyes; deraf kan man forklare, at iblandt ovenstaaende Skilling har, ved

Stempelskjærernes Forseelse, istedetfor DANSKE den ene DANAKE, den anden DANKSE, den tredie DNA-SKE, paa den fjerde staaer M. K. istedetfor K. M. Naar slige Feil bemærkedes, kasseredes Stømplerne, hvorfor de ovenstaaende urigtige ei ere almindelige, og den med DNASKE endog meget sjelden.

1432 1772. 24 Skilling. Rev. Den Norske Löve i et ovalt kronet Skjold. Ei i B. Typ. T. XIII. 1.

1433 1773. 24 Skilling af samme Typus. B. T. XIII. 1. VIII Skilling. B. 46. cfr. T. XIII. 2.

1434 1774. 24 Skilling-norsk og VIII Skilling. B. 53 og 54.

1435 1775. 32 Skilling. Adv. CHRISTIANVS. VII. D. G. DAN. NOR. V. G. REX. Kongens Brystbillede til H.; derunder B(auert).

Rev. 32. SKILLING DANSKE. C. M. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold; nederst 17 H. S. K. 75. Ei i B. (perrar.)

Af denne meget sjeldne Mynt haves tvende forskellige Støpler, det ene med Kongens Hoved til V. Da den befandtes for righaltig, blev den ei udgivet, men ommyntet, hvilket er Aarsagen til dens Sjældenhed.

Ved Forordningen af 1 Mai 1775 reduceredes ikke allene Toskillingerne af 1761, hvilket er omfalt ved No. 1382, men indkaldtes tillige Chr. den 6tes og Fredr. den 5tes Kobberhalvskillinger, som ganske bleve satte udaf Cours.

1436 1776. Species. Typus paa Rev. som No. 1426. B. T. XIII. 6.

1437 — Species, lidet forskjellig. B. 76. cfr. T. XIII. 6.

1438 — Halv-Species af samme Typus. B. T. XIII. 7.

Den 2 Jan. d. A. udkom en Forordning om, at Regjeringen vilde dels selv udgive, dels tillade Undersaatterne at lade mynte, hele og halve Species, som i Banken og i alle Betalinger skulde antages for 1 Rdlr. 22 Sk. Courant. Tillige bekendtgjordes, at man ved de kongelige Mynter i Kjöbenhavn og Altona kunde erholde hele Species myntede imod at betale 2 Skill., og 2 halve imod at give 2½ Skill. Myntnings-Omkostninger

- 1439 1777. *Species*, som No. 1436. B. 82.
- 1440 — *Species*, noget forskjellig. B. 83.
- 1441 — *Halv-Species* af samme Typus. B. 84.
- 1442 — *Pjaster* som No. 1427. B. T. xiii. 8.
- 1443 1778. *Species* som No. 1436. B. 89.
- 1444 — *Halv-Species* af samme Typus. B. 90.
- 1445 — 24 *Skilling*. Rev. De tre Hovedvaabner i et ovalt Skjold. B. T. xiii. 10.
 Otteskilling, 2 *Fireskillinger* og 2 *Toskillinger* af samme Typus. B. 92, 93, 94, 95 og 96.
- Dette Aar begyndtes med at mynte *Toskillinger* af en ny Typus, hvilket fortsattes i 10 Aar; de ere 5½ lødige og 198 Stykker af den brutto Mark. *Fireskillingerne*, som man begyndte dette Aar at præge af finere Gehalt, nemlig 9 lødige og 153 Stkr. af den brutto Mark, maatte man snart igjen ophøre med, da man klagede over, at de formedelst deres Tyndhed let blandedes med og udgaves for *Toskillinger*.
- 1446 1779. *Species* af Typus som No. 1436. B. 98.
- 1447 — 24 *Skilling*, *Otteskilling*, 2 *Toskillinger* og 2 *Skillinger*. B. 100, 1, 2, 3 og 4.
- 1448 1780. *Species* af Typus som No. 1436. B. 108.
- 1449 1780 & 81. *Otteskilling*, 4 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 109, 10 og 11.
- 1450 1781. *Species* af Typus som No. 1436. B. 118.
- 1451 — *Alberts-Daler*. Adv. En Vildmand, som holder et kronet Skjold med de tre Löver. Rev. Den Norske Löve i et kronet Skjold. B. 119. Typ. T. x. 1.
- Alberts-Dalerne* vare først bestemte til at bruges af det östersöiske Compagnie ved dets Handel paa Rusland og Preussen; det var især i Riga, at denne Myntsort var da den meest yndede og almindeligst brugte. *Albertsdalerne* ere 13¾ lødige og 8½ Stykker af den brutto Mark.
- 1452 1782. 24 *Skilling*, *Otteskilling*, 3 *Toskillinger* og *Skilling*. B. 132, 34, 35 og 36.
- 1453 1783. 24 *Skilling* som No. 1445. B. 142.

- 1454 1783. *VIII Skilling* og *IIII Skilling*. B. 143, 45, og 3 falske af samme Typus.
3 *Toskillinger*. B. 146 og 47 (2 Expl.).
- 1455 1784. *Alberts-Daler* som No. 1451. B. T. x. 1.
- 1456 — 2 *Toskillinger*. B. 150, 151, og en' dito (tyk), afpræget i fiint Sölv. Typ. T. xiii. 13.
- 1457 1785. *Species* af Typus som No. 1436. B. 155 b.
- 1458 — *Otteskillinger* og *Toskillinger*. B. 156 og 58.
- 1459 1786. *Alberts-Daler* som No. 1451. B. 162.
- 1460 — *Halv-Species* af Typus som No. 1438. B. 163.
- 1461 1786. 87. 3 *Toskillinger*. B. 165 (2 Expl.), Till. 3. B. T. xiii. 13.
- 1462 1787. *Species*. Rev. De tre Hovedvaabner i et ovalt Skjold, med Omskrift: 60. SCHILLING. SCHLESW. HOLST. COURANT. B. T. xiv. 1.
- 1463 — *Tredieddel-Species* af samme Typus. B. T. xiv. 3.
- 1464 — $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ *Species*, 2 *Sechslings*, *Sechslings*, *Dreiling*. B. T. xiv. 4, 5, 6, 7, 8 og 9.

Dette Aar forberededes Forandringen i Myntvæsenet for Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, idet at en *Deel Speciesmynt* prægedes for at kunne anvendes ved Omvekslingen af andre Myntsorter, som indkaldtes ved Forordningen af 29 Februar 1788. De nye *Species*, $\frac{2}{3}$ og $\frac{1}{3}$ *Spec.* ere alle 14 lødige og udmyntede efter Forholdet af $8\frac{1}{2}$ *Spec.* af den brutto, og $9\frac{1}{2}$ *Spec.* af den fine Mark; $\frac{1}{2}$ *Spec.* ere 11 lødige, $\frac{1}{4}$ *Spec.* 8 lødige, $\frac{1}{8}$ *Spec.* 6 lødige, og alle beregnede til $9\frac{1}{2}$ *Spec.* af den fine Mark. 2 *Sechslingerne* ere 4 lødige; *Kobbermynterne* ganske som *Skillingerne* og *Halvskillingerne* af 1771.

- 1465 1788. *Reisedaler*. Rev. Den Norske Löve, med Omskrift: UROKKELIG SOM DOVERS HÖYE FIELDE O. S. V. B. T. xi. 3.

Dette Slags *Reisedulere* bleve udprægede for at bruges ved den *Reiss*, hvilken Kong Fredr. den VI. som Kron-

prinds gjorde til Norge; de ere af samme Lødighed som Species og af Vægt lige med $\frac{4}{5}$ af en Species.

1466 1788. 24 Skilling—norsk, *Otteskilling, Fireskilling og Toskilling.* B. Till. 11, 12, 13 og 14.

Den 29 Febr. d. A. udkom den vigtige Forordning om den nye Schlesw. Holst. Species-Bank og Species-Myntens Indførelse, for det første i Hertugdømmene; ved denne Forordning opsattes en Species til det nuværende Forhold 60 Skilling Schlesw. Holst. Courant eller 1 Rdlr. 1 Mk. 8 Sk. i dansk grov Courant, hvilken sidste dag efter den første Bestemmelse ei skulde forblive i Circulation i Hertugdømmene, men allene bruges i Danmark.

1467 1789. $\frac{1}{4}$ Species. Ei i B. Typ. T. xiv. 4.

1468 1790. Species som No. 1462. B. Till. 20.

1469 1791. Species af Typus som No. 1462, men med Omskrift: 1. RIGSDALER SPECIES. B. Till. T. iv. 2.

Dette Aar oprettedes den danske og norske Species-bank, og begyndtes med at udmynte danske hele Species af samme Typus som de Schlesw. Holsteenske, dog med forandret Omskrift paa Rev. Den 21 Juni og 1 Novbr. 1793 blev befalet, at den danske Speciesmynt skulde modtages overalt i Hertugdømmene og omvendt den Schlesw. Holst. i Danmark og Norge som een Mynt. Den 3 Decbr. 1791 befaledes, at Species uvægerlig skulde modtages istedetfor Courant, efter Forholdet af 1 Spec. for $1\frac{1}{4}$ Rdlr. Courant; senere befaledes, at alle danske Spec. prægede efter 1764 skulde gaae lige med de nye Species.

1470 1792. Species af samme Typus. Typ. B. Till. T. iv. 2.

1471 1794. Species som No. 1462. Typ. B. T. xiv. 1.

1472 1795. Species som No. 1469. Typ. B. Till. T. iv. 2.

1473 — Otteskilling. Rev. *12* STYKKER I RIGSDALER COURANT.

Den 15 Juli 1795 bekendtgjordes, at man vilde lade mynte danske $\frac{2}{3}$ og $\frac{1}{3}$ Spec. ligesom mindre Dele (dette sidste udførtes ei) aldeles lige med de Schlesw. Holsteenske; og for at erholde en Myntsort, der kunde gaae op Een Rdlr. Courant, tillige $\frac{1}{15}$ Spec., som er $\frac{1}{12}$ Rdlr. Cou-

rant. Disse ere 8 lödige. Den 27 April 1796 bekendtgjordes, at man vilde lade mynte $\frac{1}{2}$ Spec., som tillige skulde være $\frac{1}{2}$ Rdlr. Courant (No. 1477); de ere 11 lödige og $31\frac{1}{2}$ Stykker af den brutto Mark.

1474 1796. *Alberts-Daler* som No. 1451. Typ. B. T. x. 1.

1475 — *Otteskilling* som No. 1473.

$\frac{1}{2}$ Species. Typ. B. T. xiv. 6.

1476 1797. *Otteskilling* som No. 1473.

1477 1798. 24 *Skilling*. Rev. *4* STYKKEB I RIGSDALER COURANT.

1478 1799. *Species* som No. 1469. Typ. B. Till. T. iv. 2.

1479 1800. *Species* som No. 1462. Typ. B. T. xiv. 1.

1480 — $\frac{1}{2}$ Species. Typ. B. T. xiv. 5. *Otteskilling* som No. 1473. *Toskilling*. Rev. *2* SKILLING DANSK SKILLEMYNT.

Den 4 Febr. 1801 udkom først en Bekjendtgjørelse om de nye 2 Skillinger; de ere 4 lödige og 13 Rdlr. af den fine Mark, aldeles lige med de Schlesw. Holstenske 2 Sechslinge; de skulde gaae lige med dem i Hertugdømmene og med de ældre danske Courant 2 Skillinger i Danmark og Norge.

1481 1801. 24 *Skilling* som No. 1477.

Toskilling som No. 1480 (2 Expl.).

1482 1802, 3, 4, 5 og 7. 5 *Toskillinger* som No. 1480.

Fireskilling. Rev. *4* SKILLING DANSK SKILLEMYNT. 1807.

Da formedelst Krigen med England Coursen forværredes, forsvandt den ovenfor omtalte Skillemynt af Omløb; før at hjælpe herpaa, befaledes den 25 Septbr. 1807, at en ny Slags 4 Skillinger skulde præges; de ere 4 lödige og 15 Rdlr. udmyntedes af den fine Mark; de forsvandt imidlertid næsten ligesaa hurtigt som de udgaves.

1483 1807. *Species* som No. 1462. Typ. B. T. xiv. 1.

1484 1808. $\frac{2}{3}$ Species. Typ. B. T. xiv. 2.

1485 *Uden Aar*. Species. Afpræg i Sølv af Stemplerne til en projecteret Species. Adv.

CHRISTIANUS VII DEI GRATIA. Kongens
Brystb.; derunder *K*(*üchler*).

Rev. DANÆ NORVEGIÆ VAN. GOTH. REX.
Hovedvaabnerne i et ovalt kronet Skjold.

(rar.)

- 1486 *Uden Aar.* Samme, afpræget i Kobber; desuden
Aftryk i Kobber af en $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{6}$ og $\frac{1}{12}$ Species, alle af samme Typus. (rar.)

*Disse Stempler, som vare bestemte for den nye Boul-
tonske Myntmaskine, ere udarbejdede i England, men
benyttedes ei til sin første Bestemmelse, da Maskinen
først blev opsat efter Kongens Død.*

Mynter for de vest- og ostindiske Be-
siddelser.

- 1387 1766. *XXIIII Skilling.* Rev. Et Skib. B. T.
XII. 1.

- 1488 1767. *XXIIII Skilling* af samme Typus. B. 9.
XII Skilling af samme Typus. B. T. XII. 3.
VI Skilling af samme Typus. B. Till. 1.

*Den 20 Marts 1770 befaledes ved en Forordning, at
den danske grove Courantmynt skulde med 25 pCts.
Avance gaae paa vore vestindiske Öer ved Siden af den danske
americanske Courant, som nedsattes saaledes, at 24 Skil-
ling skulde regnes for 20 Skill. amerikansk og 16 Skill.
grov Courant, de övrige i Forhold hertil. Den 13 Mai
1776 befaledes, at de reducerede Toskillinger af 1711-25
skulde inden Aarets Udgang indlöses efter det ved Re-
ductions-Forordningen bestemte Forhold, og sættes gan-
ske ud af Cours i Europa, men udsendes til vore Öer,
for der at courseres som vestindisk Courant.*

- 1489 1767. *Royalín.* Ei i B. Typ. T. XIII. 3.
1490 1768. *Dobbelt Royalín.* Ei i B. Typ. T. XIII. 5.
1491 1769. *Royalín.* Ei i B. Typ. T. XIII. 3.
1492 1770. *4 Kas.* Rev. DAC. B. T. XII. 11. (2 Expl.)

- 1493 1771. *Royalín.* Ei i B. Typ. T. xiii. 3.
 1494 1773. *Dobbelt Royalín.* B. 47. Typ. T. xiii. 5.
Royalín. B. 48. Typ. T. xiii. 3. (2 Expl.)
 1495 1774. *Dobbelt Royalín.* B. 55. Typ. T. xiii. 5.
Royalín. B. 56. Typ. T. xiii. 3.
 1496 1775. *Royalín.* B. 64. Typ. T. xiii. 3.
 1497 1776. *Dobbelt Royalín.* B. 79. Typ. T. xiii. 5.
Royalín. B. 80. Typ. T. xiii. 3. (2 Expl.)
 1498 1777. *X Kas.* Rev. DAC. B. T. xiii. 9.
4 Kas. B. 87. Typ. T. xii. 11.
 1499 1779. *Dobbelt Royalín.* B. 105. Typ. T. xiii. 5.
 1500 1780. *Royalín.* B. 113. Typ. T. xiii. 3.
1 Kas. Rev. DAC. B. T. xiii. 16.
 1501 1781. *Dobbelt Royalín.* B. 123. Typ. T. xiii. 5.
Royalín. B. 124. Typ. T. xiii. 3.
 1782. *IV Kas.* Adv. Kronet C7. Ei i B.
 1502 1783. *Dobbelt Royalín.* Ei i B. Typ. T. xiii. 5.
 1503 1784. *Dobbelt Royalín.* Ei i B. Typ. T. xiii. 5.
 1504 1786. *X Kas.* Adv. Kronet C7. Ei i B.
 1505 1787. *Dobbelt Royalín.* Ei i B. Typ. T. xiii. 5.
Royalín. Ei i B. Typ. T. xiii. 3.
 1506 1788. *Dobbelt Royalín.* Ei i B. Typ. T. xiii. 5.
X Kas som No. 1504. Ei i B.
 1507 1789. *Dobbelt Royalín.* Typ. T. xiii. 5.
 1790. *IV KAS* som No. 1501.
 1507b 1791. *Royalín.* Typ. T. xiii. 3.
 1508 1792 & 94. *2 Royalíner.* Typ. T. xiii. 3.
 1509 1795. *Dobbelt Royalín.* Typ. T. xiii. 5.
 1510 1796 & 97. *2 Dobbelte Royalíner.* Typ. T. xiii. 5.
 1797. *IV (!) KAS* som No. 1501.
 1511 1799. *Dobbelt Royalín.* Typ. T. xiii. 5. (2 Expl.)
 1512 1807. *Dobbelt Royalín.* Typ. T. xiii. 5.

Den danske ostindiske Mynt er i denne Konges og i Fredr. den 5tes Tid udmyntet under Navn af Royalíner. Under Fredr. den 6te er m igjen vendt tilbage til at give samme dens oprindelige i Ostindien almind-

lige Navn *Fano*. Den sædvanlige Mynt i *Tranquebar* er i Guld *Stjernepagoder*, hvoraf nogle ere udmyntede med *C7 Navnechiffer*, og i Sølv *Roupier*, som man imidlertid ei har danske af, de mindre Mynters Værd imod *Roupierne* er ei fast, men i Almindelighed regnes dog 8 *Fanoer* eller *Royaliner* paa en *Roupie*, der ansees for noget mindre end 4 Mk. ^{1/2} dansk grov *Courant*; paa en *Fano* eller *Royalin* regnes 80 *Kas*.

Ved Christian den 7des Thronbestigelse var Hans Schiervén Knoph Myntmester ved Mynten i *Kjöberhavn*, og Truels Andersen Lyng Myntmester paa *Kongsberg*; Mynten i *Oldenborg*, som forestodes af Myntmester Johan Henrik Madelung, nedlagdes. Fra 1770 til 1773 bestyredes Myntmester-Embedet paa *Kongsberg* af den ovennævnte *Guardein* og Myntmester Joh. Henr. Madelung, som i dette Aar udnævntes til virkelig Myntmester ved *Kongsberg*. 1771 oprettedes en Mynt i *Altona*, og *Guardeinen* ved den *kjöbenhavnske* Mynt Casper Henrik Lyng blev ansat som Myntmester ved den. 1776 blev *Guardeinen* ved den *kongsbergske* Mynt Hans Jacob Arnold Branth udnævnt til Myntmester sammesteds. 1782 blev *Justitsraad* og Myntmester Knoph forfremmet til *Etatsraad* og udnævnt til *Directeur* for Mynten i *Kjöbenhavn*. 1783 forflyttedes Myntmester Casp. Henr. Lyng fra *Altona* til *Kjöbenhavn*, hvor han under Knophs *Direction* forestod Mynten som Myntmester. I Lyngs Sted constitueredes *Guardeinen* ved Mynten i *Altona* Diedr. Christian Liebst til at forestaae den. 1787, da de store Udmyntninger skulde foretages i Anledning af *Speciesmyntens* Indførelse, blev Liebst udnævnt til kongelig Mynt-Commissair, og Michael Flor til Myntmester ved Mynten i *Altona*. 1788 døde *Etatsraad* Knoph; i hans Sted blev Myntmester C. H. Lyng udnævnt til tillige at være *Directeur* ved Mynten. 1797 blev Myntmester Hans Jacob Arnold Branth forflyttet fra *Kongsberg* til *Kjöbenhavn*, og Johan Georg Madelung udnævnt til Myntmester ved den *Kongsberger* Mynt. Lyng døde 1805; men allerede 1803 var Myntmester Branth udnævnt til Myntdirecteur.

1805 befalede, at Sølvværket paa Kongsberg skulde nedlægges; som en Følge heraf ophørte Mynten der; men da man 1807 manglede Skillemynt i Norge og Krigen gjorde Forsendelserne vanskelige, opsendtes Guardeinen ved Mynten i Altona, Johan Georg Prahm, til Kongsberg og udnævntes til constitueret Myntmester ved den da paany i Gang satte Mynt. I de seneste af Christian den 7des Regjeringsaar besluttedes at anskaffe en forbedret Prægmaskine ved Mynten i Kjøbenhavn; og Professoren i Mechaniken ved Kjøbenhavns Universitet Ole Warberg afsendtes til England for at sørge for denne Beslutnings Udførelse; ved ham forskaffedes hertil en af Boulton forfærdiget kostbar Myntmaskine, der drives ved Damp; den var vel i Christian den 7des Tid ankommen til Kjøbenhavn, men blev først opsat 1809.

FREDERIK VI.

1808.

1513 1808. *Mark.* Rev. Indskriften FRIVILLIGT OFFER TIL FÆDRELANDET 1808. M. F. i en Egekrands.

Skilling. Rev. *1* SKILLING DANSK.
(3 EXPL.)

Markerne ere som bekjendt prægede af det Sølv, der frivilligt blev skjenket af Landets Indvaanere, som Bidrag til en ny Flaades Bygning. Den 24 Decbr. d. A. udkom en Forordning om disse Marker og en anden om Skillingernes Udmyntning; Markerne ere $6\frac{1}{2}$ og Skillingerne $2\frac{1}{2}$ lödige, og begge beregnede saaledes, at af den fine Mark udmyntedes 19 Rdlr. Courant.

1514 1809. $\frac{1}{4}$ *Species.* Rev. $2\frac{1}{2}$ SCHILLING SCHLESW. HOLST. COURANT.

Qtteskilling. Rev. *8* SKILLING SKILLEMYNT. (2 Expl.)

Fireskilling. Rev. *4* SKILLING SKILLEMYNT.

Skilling som No. 1513.

236 Danske Mynter. Fr. VI.

Fireskilling (norsk) af Kobber. Rev.

4 SKILLING COURANT.

Skilling af Kobber (norsk). Rev. *1* SKILLING COURANT. (2 Expl.).

1515 1809. *Skilling* af Kobber (ikke udmyntet).

Adv. FRIDERICUS VI DEI GRATIA. Kongens Hoved.

REV. DANÆ NORVEGIÆ V. AN. GOTH. REX. De tre Hovedvaabner i et kronet Skjold; ved Siderne: I. S. Nederst Aarst. (rar.)

Toskilling af Kobber. Rev. Hovedvaabnerne i et kronet Skjold; ved Siderne: 2 S.

Den foregaaende Enskilling af Kobber med de tre Hovedvaabner paa Rev. var den første Skillemynt, som man foreslog at præge paa den nye Myntmaskine; men inden dette udførtes, forværredes Coursen saa meget, at man maatte forandre Planen og udmynte, hvad der var bestemt, til 1 Skilling, som Toskilling. Da al Skillemynt uagtet Forbud mod Udførselen forsvandt, saae man sig i 1809 nødsaget til at udgive Bancosedler paa 12 og 8 Skilling.

1516 1810. *Toskilling* (norsk) af Kobber. Rev. *2* SKILLING COURANT. (4 Expl.)

Toskilling af Kobber, som No. 1515. (3 Expl.)

1517 — *Toskilling*, som foregaaende, men afpræget i Sølv.

Först den 13 Juli d. A. udkom en Placat om de nye Kobber To- og En-Skillinger, som skulde være rundede og med en fremstaaende Kant; de i Placaten omtalte En-Skillinger ere aldrig udmyntede. Den 21 Decbr. s. A. befalede at udgive Bancosedler paa 24 Skilling.

1518 1811. *Treskilling* af Kobber (ikke udmyntet). Typus som No. 1515. (2 Expl.) (rar.)

1519 — *Treskilling*, samme, afpræget i Sølv.

Treskillingen blev befunden at være for righaltig og blev derfor ei udmyntet; i dens Sted kom den i No. 1521 omtalte lille Kobber Treskillig.

- 1520 1811. *Toskillig* (norsk) af Kobber, som No. 1516.
Toskillig af Kobber. som No. 1515.
- 1521 1812. $\frac{1}{4}$ *Species* som No. 1514.
 12 *Skilling* af Kobber, som No. 1515.
 (3 Expl.)
~~*Treskillig*~~ af Kobber af samme Typus.
 (2 Expl.)
Skilling af Kobber. Rev. *1* SKILLING
 DANSK. (4 Expl., det ene præget paa
 Kongsberg.)
- 1522 — *Treskillig* som No. 1521, afpræget i Sölv.
- 1523 a — *Sexskillig* af Kobber, af samme Typus
 (ikke udmyntet). (rar.)
- 1523 b — *Sexskillig*, samme, afpræget i Sölv. (rar.)

Den 6te April d. A. befaledes ved en Placat, at, da den forhen omtalte Kobbermynt forsvandt af Omløb og da derfor 12 og 8 Skill. Sedlerne ei kunde inddrages, skulde en ny Slags Kobberskillemynt af lettere Vægt udpræges, bestaaende af 6, 4, 3 og 1 Skillinger dansk Courant, de 3 første Slags concave, med Kongens Brystbillede paa Adv., de sidste blot med Navnechiffre; heraf udkom allene 3 Skillingerne og Skillingerne. No. 1523 viser, at Stempler til 6 Skillinger have været færdige; man veed ogsaa dette om 4 Skill., men de bleve ei brugte; alle de ældre Slags Kobbermynter bleve befalede at skulle indløses, og hvad der ei inden en vis Tid var afleveret, skulde være Confiscation underkastet. Den 17 October befaledes at sætte 12 Skill. af Kobber i Omløb; disse bleve udprægede af de gamle Kobberskillinger af 1771, hvis Indskrifter ved Omprægningen ofte ei ganske udslattedes; de opvakte en almindelig Misfornøielse, idet at Almuen derved blev ledet paa den Tanke, at en Skilling nu ikkun var $\frac{1}{2}$ Deel af, hvad man kort forhen havde anseet for at have denne Værdi.

1524 a 1813. Rigsbankdaler. Adv. FREDERICUS VI. DEI GRATIA REX. Kongens Hoved.

Rev. EN RIGSBANKDALER. Det fuldstændige Rigsvaaben kronet; derunder Aarstallet.

Rigsbankdalerne findes af flere Aar og ere udmyntede i stor Mængde.

1524 b — Tolvsskillingsstegn af Kobber. Adv. Hovedvaabnerne i et kronet Skjold.

Rev. RIGSBANKTEGN FOR 12 SKILLING.

Sextskillingsstegn af Kobber, af samme Typus.

Skilling af Kobber. Rev. 1 RIGSBANK SKILLING. 1813.

Ved Föröringen af 5 Jan. d. A. forandredes Pengvæsenet og Myntfoden aldeles; den sidste blev indrettet saaledes, at en Rigsbankdaler, som var den nye Mynt, er aldeles lige med $\frac{1}{2}$ Species, nemlig 14 lödig og 16 $\frac{1}{2}$ Stykker udmyntede af den fine Mark; de mindre Myntsorter ere passede efter at kunne deles med Rigsbankdalerne 6 Mk., nemlig $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{12}$ og $\frac{1}{24}$ Species.

Den 28 Decbr. d. A. udkom en Bekjendtgjørelse om, at Rigsbanken vilde istedetfor de mindre Pengesedler sætte Tegn af Kobber til 12 og 6 Skill. i Omløb.

1525 — Skilling, som foregaaende, afpræget i Sölv.

1526 a 1814. 16 Skillings-Tegn af Kobber. Adv. Rigsvaabnet som paa Rev. af No. 1524 a.

Rev. RIGSBANKTEGN FOR 16 SKILLING 1814.

Den 11 August 1814 auctoriseredes Rigsbanken ved en Forordning til at udgive foruden 12 og 6 Sk. Tegnene, Tegn for 16, 4 og 3 Sk.; 1815 udkom först 4 og 3 Sk., 1816 först de for 2 Sk. Da man blev opmærksom paa, at der gaves falske 12 Sk. Tegn, som vare kjendelige derved, at en Del af Tretallet i Aarstallet mangtede, bleve 12 Sk. inddragne 1818 og ganske satte ud af Circulation.

1526 b 1815. Fireskilling og Treskilling Rigsbanktegn af Kobber som No. 1524 b.

1527 1816. *16* REICH-BANK SCHILLING. Adv. kronet Navnechiffre.

1528 1818. *8* REICHS-BANK SCHILLING. Adv. som foregaaende.

Toskilling og Skilling. Adv. $\frac{1}{48}$ og $\frac{1}{96}$ RIGSBANKDALER. (2 Expl.)

Den 31 Juli d. A. udkom en Forordning om det Forhold, hvorefter ældre Myntsorter skulde coursere og om de nyes Udmyntning: 32 Skill. 11 lödige, 16 Sk. 8 lödige, og 8 Sk. 6 lödige, aldeles som den tilsvarende Schlesw. Holst. Courantmynt af 1787. Af Kobber $\frac{1}{48}$ og $\frac{1}{96}$ Rigsbankdaler veie 32 og 64 Stykker et Pund Cölnsk.

1529 1819. *Species.* Adv. FREDERICUS VI D : G : DAN : V : G : REX. Kongens Hoved.

REV. EN RIGSDALER SPECIES. De tre Hovedvaabner i et ovalt kronet Skjold. Nederst I. F. 1819. F. (Pröve-Aftryk.)

Den 11 Jan. d. A. bekjendtgjordes, at man igjen vilde mynte hele Species, og at Private kunde ved de kongelige Mynter erholde disse og Rigsbankdalere prægede imod at erlægge 1 pCt. for første og $1\frac{1}{2}$ pCt. for sidste i Myntomkostninger.

1530 1825. *Species.* Adv. som foregaaende.

Rev. Overskrift som foreg. Det forandrede Rigsvaaben i et kantet kronet Skjold. Nederst C. F. 1825. G. (Pröve-Aftryk.)

Hele og halve Species af denne Art ere udmyntede i flere Aar med forandrede Aarstal baade i Altona og i Kjöbenhavn.

Mynter for de Vestindiske Besiddelser.

1531 1816. *XX* SKILLING DANSK AMERIKANSK MYNT Adv. De tre Löver i et kronet Skjold.

X SKILLING DANSK AMERIK : MYNT.

Adv. som foregaaende.

II SKILLING DANSK AMERIK : MYNT.

Adv. som foregaaende.

Disse ere udmyntede i Overeensstemmelse med Forordningen af 20 Marts 1770, der nedsatte de forhen myntede dansk amerikanske 24 Sk. til 20 Sk., og 12 Sk. til

10 Sk. dansk amerikansk Mynt. 10 Sk., de saakaldet *Realer*, ere ligesom 20 Sk. 10 lødige; 2 Sk. eller de saakaldte *Stüvere* ere 4 lødige; af begge ere af den fine Mark udmyntede 16 Rigsdaler vestindisk Courant. 100 Rdlr. vestindisk Courant er ved Forordningen af 22 Aug. 1814 befalet at regnes lige med 128 Sølv-Rigsbankdaler.

Professor Warberg, som havde besørget den nye Boultonske Myntmaskine forfærdiget, var ved Frederik den 6tes Thronbestigelse endnu i England; efterat han var vendt tilbage, opsattes Maskinen under hans Overtilsyn; 1809 var dette udført (see Erindringsmynten herom No. 472 pag. 74). Den 16 Juni 1810 udnævntes ovenomtalte Professor Ole Warberg til Myntdirecteur og Myntmester ved den kongelige Mynt i Kjöbenhavn, og den forhenværende Myntdirecteur Branth afskedigedes med Pension. Paa Kongsberg vedblev Johan Georg Pruhm, der var Guardein ved Mynten i Altona, at mynte som constitueret Myntmester indtil 1814. I Altona vedblev Justitsraad Michael Flor som Myntmester til 1818; i dette Aar udnævntes Kammerraad Cajus Branth til Myntmester der. 1819 blev Johan Friderich Freund constitueret og 1820 virkelig Myntmester ved Mynten i Altona. 1821 døde Etatsraad, Bank- og Myntdirecteur Warberg; i hans Sted blev Conrad Frederik Gerlach udnævnt til Myntmester ved Mynten i Kjöbenhavn og forestod den indtil den 6 Januar 1831.

II.

MEDAILLER og MYNTER

AF

GREVERNE og HERTUGERNE I SLESVIG og
HOLSTEEN.

A.

MEDAILLER.

- 1 1630.** Af (*Dadler*) i Anledning af Hertugen af Holsteen-Gottorp, Fredr. III's, Formæling med den sachsiske Prindsesse Maria Elisabeth.

Adv. DA HERTZ IN LIEB ENTZVND | DVRCH GOTT
SEGEN GEWINT | DAS ES IHM SELBST ZVR EHR |
ZVNEHM VND WACHSE SEHR. Hertugen og
Prindsessen ved et Bord, hvorpaa en Patera,
give hinanden Haanden, oven over et bræn-
dende Hjerte, överst den hellige Aand mel-
lem Engle og en straalende Sol.

Rev. DIE NESSEL VND DIE RAVTE | WERDEN
ALHIER VERTRAUTE | GOTT LAS HOLSTEIN VND
SACHSEN | ZVSAMEN WOHL AVFWACHSEN. Paa
Midten de Formæledes Vaabener i sammen-
föiede Skjolde, forneden Aarstallet. Det
Hele inden for en Krands af Ruder og Nelle-
blade. *Tentzel. Lin Alb. T. 45 No. 1.*

(rar.) v. 2½ L.

- 2 Uden Aar.** Oval Med. af *Blum* over samme Her-
tug. Adv. FRIDERICVS D : G : DVX SLES : ET
HOLSA : *Hær : Norv : Com : in Old : & Delm :*
Hertugens Brystb.

Rev. VIRTUTIS GLORIA MERCES. Det hertugelige Vaaben mellem Palmegrene.

(smuk.) v. 1½ L.

- 3 1689. Af *Karlsteen* i Anl. af Hertug Christian Albrechts Forlig med Kong Christian V.

Adv. ASPERA NOS TENVERE DIV NVNC ASTRA SERENANT. I Forgrunden et Skib, som paa et oprørt Hav omtumles af Vinden, længere borte et andet i stille Søe ved den opgaaende Sol og klar Himmel.

Rev. MENS PIA MENS SUMMO VICTIMA GRATA DEO. Et brændende Alter med Indskrift: FORTVNÆ REDVCI EX VOTO hvorunder et kronet CA; paa Fodstykket MDCLXXXIX. D. XX IVN.

(rar.) v. 3 L.

- 4 *Uden Aar.* Over samme Hertugs Valgsprog.

Adv. CHRIST:ALB:HER. N. DVX. S. H. S. D. C. O. D. Hertugens Brystb.

Rev. PER ASPERA AD ASTRA. En steil Klippe, der kneiser op over Skyerne; oven over en Krone. Nedentil sees Hertugen væbnet at bestige Klippen.

v. 3½ L.

- 5 — Over samme Hertugs Gemalindes Valgsprog.

Adv. FRID. AMAL. P. HER DN. DVC. S:H. S. D. C. O. D. Prindsessens Brystb.

Rev. FERME AV MILIEV DES ONDES. En Klippe midt i et af to modsatte Vinde oprørt Hav, ovenpaa samme Hertugen og Hertuginde, der omfavne hverandre.

v. 4 L.

- 6 a 1702. Af *R(ichter?)* ved Hertugen til Holsteen-Gottorp Friderich IVdes Död.

Adv. FRIDER. D. G. HAER. NORW. DVX. SLESV. HOLST. Hertugens Hoved.

Rev. TERRIS AETERNVS ET ASTRIS. Den øverste Deel af Jordkloden; oven over denne et Stykke af Dyrkredsen med Lövens Tegn

imellem Skorpionens og Jomfruens. I Afsnittet: NAT. XVIII. OCT. MDCLXXI. OCCVB. IN. PRAEL. AD. CLISSOV. IX IVL. MDCCII.

(rar.) v. **3 $\frac{1}{4}$** L.

- 6b** Aftryk i Sölvblik af Adversstemplet til en Medaille med fornævnte Hertugs Brystbillede.
(oblong.)

- 7a 1710.** Af *R(ichter?)* ved Hertug Christian Alberts Datters, Sophie Amalias Död, der var formælet med den brunsvig-lyneborgske Arveprinds, August Wilhelm. Adv. Vidtløftig Omskrift i tvende Linier. Prindsessens Brystb. Rev. Et Segment af den nordlige Halvkugle, hvorover en flyvende Svane og en nedfaldende Krone. I Afsnittet: NAT XVIII IAN MDCLXX OBIT XXVII FEBR MDCCX. B. Fredr. IV. T. XXXV. No. 1. (rar.) v. **3** L.

- 7b 1759.** Af *P. H. G(ödicke)* over Hertugen af Plöen. Adv. FRIDERICVS CAROLVS D. G. II. N. D. S. H. S. ET D. C. IN. O. ET D. Hertugens Brystb. Rev. FIDES ET CONSTANTIA. Sammes Vaaben i et zirligt Skjold, hvorunder Aarstallet.
(rar.) v. **2** L.
-

B.

MYNTER.

ÆLDRE END FORENINGEN MED DANMARK
1459.

- 8 *Flensburg.* Adv. MONETAS * hOLSASCIE.
Et Skjold med det slesvigske Vaaben i en
Indfatning af Buer.
Rev. CIVITAS * FLÉN SBVRG I Mid-
ten et Kors. (ined. rar.)
- 9 *Kiel.* Adv. * MONETA ∘ KILENSIS.
Stadens Vaaben (En Baad, hvorover det
holstenske Nelleblad).
Rev. * CIVITAS ∘ hOLTZACIE. I Mid-
ten et Kors. (ined. rar.)
- 10 *Oldeslo.* * CIVITAS ∘ hOLTZACIE.
En Helgen i halv Figur med et Nelleblad i
H. og V. opløftet foran Brystet.
Rev. * MONETA : ODESLO. Et Kors
med en Ring midt paa, hvori et Nelleblad.
(ined. rariss.)

*Forestaaende Stadmynter (No. 8-10) ere slagne til
Efterligning af Hansestædernes bekjendte Wittenpennin-
ge, som omtales i Myntforeningen imellem Stæderne (Kjö-
benhavnske Selsk. Skrifter 9 Deel pag. 698 og Dreyers
Kenntnis der Stadt Lübecks Verordnungen 1769 S. 593.
og 176), de kunne antages at være fremkomne omtrent
1400.*

FREDERIK I.

Hertug i Slesv. og Holst. 1513-23 (siden tillige Konge i Danmark.)

- 11 1522. En Afstøbning i Sölv af en Husumer-Daler.
B. T. XIII. No. 3. Madai 1279. (fusus.)

- 12** *Uden Aar.* Adv. + FREDERICVS ☉ DVX ☉ HOLSAEIE ☉
 Et Skjold med det holstenske Nalleblad i en
 Indfatning af 4 Buer med Zirater i Sammen-
 föiningerne, hvilende paa et Kors.
 Rev. + MONETA : NOVA ☉ (SLESV)ICESIS. Det
 slesvigske Vaaben i et Skjold. Typ. omtr.
 som B. Fredr. II. T. I. No. 17, men Korset
 paa Adv. og Skjoldet paa Rev. noget ander-
 ledes. (ined. rariss.)

*Denne Mynt synes at være det Forbillede man senere
 har fulgt, ved de under Christ. den 3die og Fredr. den
 2den for Hertugdömmene slagne Mynter.*

DEN GOTTORPSKE LINIE.

ADOLPH.

1533-1586.

- 13** 1571. 2 *Pfen.?* Adv. Uden Omskr. Det holsten-
 ske Nalleblad i en Indfatning paa et Kors.
 Rev. II · D i en Fiirkant med Aarst. oven over
 og en Zirat neden under. (ined. rar.)
- 14** — 1 *Pfen.?* af lignende Typus med I · D paa Rev.
 (ined. rar.)

JOHAN ADOLPH.

1590-1616.

- 15** 1594. $\frac{1}{4}$ *Thaler.* Adv. IOH. ADOL. D. G. DVX.
 SLESW. 94. I Midten det slesvigske Vaaben.
 Rev. MONE. NO. SCLESW. 94. Et lidet Skjold
 paa et Kors; i Midten af Skjoldet 64, uden
 om 4 Ringe.
- 16** 1596. En Dito af samme Typus.
- 17** 1598. En Dito Dito.
- 18** 1599. *Species* af samme Hertug, som Biskop i Ly-
 bek. Paa Rev. det lybekske Vaaben i et
 Skjold, omgivet af 6 andre Vaabenskjolde.
 Madai 811. (rar.)

Bogstaverne M. P. som findes paa denne Specie, ligesom paa den følgende No. 23, er Joh. Adolphs Myntmester Matz Pulses Mærke.

- 19 1599. $\frac{1}{16}$ Thaler. Adv. IOH. ADOL. D : G. DVX. SCH.
Det slesvigske Vaaben.
REV. MONETA NOVA. SCHLESV. 99. Et Skjold, hvorom 4 sammenstødende Buer med Ziratter i Sammenföiningerne, lagt paa et Kors; inden i 16.
- 20 1600. $\frac{1}{16}$ Thaler. Typ. som No. 15.
- 21 1603. $\frac{1}{16}$ Thaler. Adv. I. A. D : G : D : S. H. S. D.
Det fuldstændige Vaaben.
REV. RVDOL. II. D G RO : I. S. A : og Aarst. Et Rigsæble; hvori 16, paa Midten af et zirligs Kors.
- 22 1604. $\frac{1}{16}$ Thaler. Typ. som No. 19 ovenfor. (2 Stkr.)
Paa en Kreds dag som holdtes i Aaret 1605 for den Nedersachsiske Kreds, foretoges en Undersøgelse om Mynternes Gehalt. Ved Undersøgelsen blev Hertug Johan Adolphs Skillemynt befunden at være for ringhaltig og derfor nedsat og bestemt, at den efter 6 Maander ei maatte circulere i det tyske Rige; Christian den Aidesaae, at som Følge af denne Beslutning vilde den i Mængde blive indbragt til Danmark, advarede derfor sine Undersaatter herom og nedsatte Værdien saavel paa Hertug Johan Adolphs som paa Hertug Johan af Sønderborgs Mynt, saaledes at 4 Skillingen, eller $\frac{1}{16}$ Thaler skulde i Danmark af den förstes gjælde $3\frac{1}{2}$ Skilling, af den sidstes kun 3 Skilling og saa fremdeles.
- 23 1606. Species. Adv. Brystb. Rev. Det fuldstændige Vaaben. Madai 3769.
- 24 1607. $\frac{1}{16}$ Thaler. Typ. som No. 21; og
 $\frac{1}{16}$ Thaler uden Aar. Typ. som No. 15.
- 25 1612. Species. Adv. Brystb. Rev. Det fuldstændige Vaaben. Madai 5471. (rar.)
- 26 1614. Species. Samme Adv.
REV. SLEIS. HOLST. . DIT. CO : O : E : DEL. Samme Typus som No. 25. cfr. Madai 5471.

FRIDERICII III.

1616-1659.

- 27 1617. $\frac{1}{4}$ Thaler. Adv. FRIDERICVS D : G : H E R.
NOR. Det fuldstændige Vaaben.
Rev. DVX. SCHLES. E. HOLSA: 1617. De tre
Vaabenhjelme, hvorunder 16.
- 28 1621. *Sechsling*. Adv. FRI. D. G. HE. NORW. Det
slesvigske Vaaben.
Rev. + D. SLES. HOL. 621. To Lilier som Mynt-
tegn. Et Skjold paa et Kors, hvori 96. (2 Stkr.)
*Liljerne troes at være Myntmester Hans Pultes Mær-
ke; denne Myntmester tog senere Tjeneste hos Hertugen
af Meklenborg; man veed at han 1632 forestod Mynten
i Gnöyen ved Böttzenburg.*
- 29 1622. $\frac{1}{2}$ Species. FRIDERICVS D G DVX SLES. E. HO
og ST (Simon Timpf!) Hertugens Brystb.
Rev. VIRT : GLO. ME...ES 22. Det fuldstæn-
dige Vaaben i et Skjold. (rar.)
- 30 — $\frac{1}{4}$ Species. FRIDERICVS. * . D : G : * DVX.
Samme Brystb.
Rev. SLES : ET. HOLSA . 22 og ST. Samme
kronede Vaaben.
- 31 — *Sechsling*. Adv. FRIDERI. D. G. DVX og ST.
Det holst. Nalleblad i en Indfatning paa et
Kors med 4 Punkter uden om.
Rev. SLES. E. HOLSA. 622. Et Rigsæble, hvor-
paa 96.
- 32 1623. $\frac{1}{4}$ Thaler. Adv. FRIDERICVS. D : G : D : S : H.
og XT. Brystb. med opstaaende Halskrave.
Rev. VIRTUT. GLORIA MERC og Aarst. Paa
Midten XVI. REIS DAL.
- 33 — *Sechsling*, af samme Typus som No. 31.
- 34 1625. Species. Paa Adv. Hertugens Brystb. Paa
Rev. det fuldstændige Vaaben. Madai 1281.
- 35 1635. $\frac{1}{4}$ Thaler. Adv. FRIDERICVS. D : G : D : S : E. H.
og ST. Brystb.

Rev. VIRTVT : GLORIA : MERC : 1635 : I Midten :
VIII EINEN REICHS DALER.

- 36 1642.** $\frac{1}{16}$ Thaler. Adv. Samme Omskr. Brystb.
indenfor en kruset Ring.
Rev. Hertugens Valgsprog og Aarst. Midt
paa XVI 1 REICHS DA. H : G.
- 37 —** *Sechsling*. Adv. FRIDERI. D. G. DUX. HG.
Nellebladet i en Indfatning af 4 Buer.
Rev SLES ET HOLSA. og Aarst. I Midten 96.
i et paa Siderne indböiet Skjold.
- 38 1645.** Lignende *Sechsling*, men Nellebladet uden
Indfatning paa Adv.
- 39 1646.** *Sechsling* af lignende Typus. (2 Stkr.)
- 40 —** *Dreiling*. Adv. FRIDERICVS : D : G : D : MXM.
Det slesvigske Vaaben.
Rev. SLES. ET HOLS. og Aarst. Midt paa
192 imellem tvende Zirater. (rar.)
- 41 1647.** $\frac{1}{16}$ Thaler. Adv. FRIDERICVS : D : G : H : N : D :
S : E : H Brystb. med nedhængende Krave.
Rev. VIRTVT : GLORIA : MERC : og Aarst. I
Midten XVI I : REICHS : DA MXM. (2 Stkr.)
- 42 —** *Sechsling*. Typ. som No. 38.
- 43 1648.** $\frac{1}{16}$ Thaler. Typ. som No. No. 41.
1652. En Dito.
1653. En Dito.
- 44 1656.** $\frac{1}{8}$ Thaler. Adv. FRIDERICVS D. G. H. N. D. S.
E. H. Brystb.
Rev. VIRTVT. GLORIA. MERG. og Aarst. Paa
Midten : VIII EINEN REICHS DALER og M M ved
Siderne af to Glödehager.
- 45 1657.** $\frac{1}{8}$ Thaler. Typ. som No. 44.
— *Sechsling*. Typ. omtr. som No. 38.
1658. $\frac{1}{16}$ Thaler. Typ. som No. 41.
- 46 1659.** *Species*, slagen ved Hertugens Död, med
Indskrift paa Rev. Mad. 1283. (rar.)

- 47 *Uden Aar. Klipping* (af de saakaldte Rytterpenge.)
 Adv. Hertugen til Hest; under Hesten 4 s. L.
 (Schilling Lübsch).
 Rev. FRIDER(I)CH V. GOT(E)S G. ERVE V. NOR.
 HER(Z) ZV SCHLE(S) HOLLS.
 3 mindre dito med samme Indskr. og Typ.,
 men 2 s. L.

Disse ere de eneste hidtil bekendte Mynter der muligen kunne tilhøre Hertug Friderich den 2den af Gottorp, men da denne Hertug ikke regjerede et fuldt Aar (1586-87) og flere af denne Art Mynter bestemt ere yngre, har man troet det rigtigst at henhøre samme til Hertug Friderich den 3die, indtil Vished erholdes om, at de ere ældre.

CHRISTIAN ALBERT.

1659-1694.

- 48 1661. $\frac{1}{2}$ Thaler. Adv. CRIST. ALB. D. G. EL. (3: Ep. Lubec.) H. N. D. S. ET. H. Hertugens Brystb.
 Rev. PER ASPERA. AD. ASTRA og Aarstal. I Midten: XVI I REICHS THA. MXM. (2 Stkr.)
- 49 1662. *Sechsling*. Adv. CRIST. ALB. D. G. EL. H. N. D. S. ET H. MXM. I Midten det holstenske Nelleblad.
 Rev. DVX SCHLES. ET. HOLLS. og Aarst. Paa Midten et Skjold, hvori 96.
- 50 1663. $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{4}$ Thaler. Typ. som No. 48 og 49.
- 51-52 1668. $\frac{1}{2}$ Thaler. Adv. CHRIST. ALB. H. N. D. S. H ET D* Hertugens Brystb.
 Rev. PER ASPERA AD ASTRA og Aarst. I Midten: XVI REICHS THAL: + C P + (2 Stkr. li-
 det forskjellige.)
- 53 1669. $\frac{1}{2}$ Thaler af samme Typus.
- 54 1671. $\frac{1}{2}$ Thaler af noget forskjellig Typus.

- 55 1672. En $\frac{2}{3}$. Paa Adv. enkelt Navnetræk. Paa Rev. Hertugens Vaaben mellem Palmegrene. Madai 3779. (rar.)
- 56 1675. $\frac{1}{4}$ *Species*. Adv. * CHRISTIAN. ALBERT. D:G. H. N. DVX. SLES. & HOL. Hertugens Brystb. Rev. * PER. ASPERA. AD. ASTRA. AN.O. 1675. Sammes Vaaben uden Krone i et ziirligt Skjold. (perrar.)
- 57 — $\frac{1}{8}$ *Thaler* af Typ. omtrent som No. 54, men uden Perlering om Brystb., og paa Rev. Myntresterens Mærke c. MB.
- 58 1681. *Species*. Adv. CHRIST:ALB:HER. N. DVX. S. H. S. D. Sammes Brystb. Rev. PER. ASPERA. AD ASTRA. Det fuldstændige Vaaben med 3 Hjelme med Aarst. oven over; neden under CI. MB. (ined. rariss.)
- 59 — *Tomark*. Adv. CHRIST. ALB. H. N. DVX. S. H. S. D. Dobbelt kronet Navnetræk. Rev. .II. MARCK. LVB. 1681. Det slesvigske Vaaben i et kronet Skjold, hvorunder .CM.B. Ei hos Madai. (rar.)
- 60 — En Dito med liden Forskjellighed i Navnetrækket og Kronen paa Adv., samt med lignende Rev., undtagen at her formedelst Doublering staaer: III MARCK &.
- 61 — *Tomark*. Adv. CHRIST:ALB:D:G:H:N:DVX. SLES. & HOL: Hertugens ziirlige dobbelte Navnetræk med Krone over; under samme: 2 MAR:
- Rev. PER* ASPERA:AD ASTRA* 1681. Det fuldstændige kronede Vaaben mellem tvende Palmegrene; neden under i tvende Indfatninger CI og MB. Ei hos Madai.
- 62-63 — II og I *Schilling*. Adv. Typ. som No. 59. Rev. Rev. II og I SCHILLING LVBECS 1681. CMB.

- 64 1682. *Sösling*. Adv. CHRIST. ALB. D:G. H. N. Det slesvigske Vaaben i et Skjold.
Rev. *DVX. SCHLES. & HOL og Aarst. I Midten: I. SOESLING. GOT. (Gottorp?) (2 Stkr.)
- 65 1689. *Species-Ducat*. Paa Adv. Hertugens Brystb. Paa Rev. en steil Klippe med en Krone paa Toppen; ved Klippens Fod Hertugen, der søger at bestige Klippen. Köhler 1946. (rar.)
- 66 1693. *II Schilling*. Adv. Hertugens kronede Navnetræk; ved Siderne af samme Aarstallet, neden under s c.
Rev. II SCHILLING. LUBES. Det slesvigske Vaaben i et rundt, kronet Skjold.
- 67 — *Sösling*. Samme Adv. uden s c.
Rev. I SÖSLING. Typ. som foregaaende.

FRIDERICH IV.

1694-1702.

- 68 1695. *IIII Schilling*. Adv. CONSTANTIA ET LABORE. To fravendte F med Krone over.
Rev. IIII SCHILLING og Aarst. Det slesvigske Vaaben i et kronet Skjold.
- 69 1697. En Dito. Adv. FRIDERIC⁹ D. G. H. N. D. S. H. Hertugens Brystb.
Rev. CONSTANTIA ET LABORE. Det slesvigske Vaaben i et kronet Skjold; ved Siderne 4 s, neden under Aarst.
- 70 1698. *Species*. Paa Rev. Hertugens Valgsprog og det slesvigske Vaaben i et kronet Skjold, omgivet af 6 Provindsvaaben. Madai 1285.
(perrar.)
- 71 — *Mark*. Adv. FRIDER. H. N. D. S. H. S. E. D. C. I. O. E. D. Hertugens Brystb.
Rev. CONSTANTIA ET LABORE 1698. Det slesvigske Vaaben i et zirligt, kronet Skjold; ved Siderne I. M.
(rar.)

- 72 a 1698. *Species-Ducat*, afpræget i Sölv som VIII Schilling. Paa Rev. Stapelholms Skandse. Köhler 1948.
- 72 b — En Dito, afpræget som III Schill. lybsck.
- 73 1699. *IIII Schilling*. Typ. omtrent som No. 68.
- 74 — *I Schilling*. Adv. Dobbelt kronet Navnetræk. Rev. I SCHILLING LVBES og Aarst.
- 75 1700. $\frac{1}{4}$ Thaler. Adv. CONSTANTIA ET. LABORE. Dobbelt Navnetræk. Rev. 48 I: REICHS THALER og Aarst. (2 Stkr.)
- 76 1701. $\frac{1}{4}$ Thaler. Typ. som foregaaende.
- 77 1702. *Skuedaler* over Hertugens Död. Paa Rev. en Indskrift, hvorom hans Valgsprog. Madai 1276. (rar.) v. 3 L.

CARL FRIDERICH.

1702-1739.

- 78 1704. *IIII Schilling*. Adv. c F i dobbelt, kronet Træk, hvorom: D. G. H. N. DVX. SCHLES & HOL. Rev. III SCHILLING og Aarst. Det slesvigske Vaaben i et kronet Skjold; ved Siderne B. H.
- 79 1706. Afprægning af en Spec. Ducat i Sölv. Paa Adv. Hertugens Hoved. Paa Rev. Sammes Valgsprog og det slesvigske Vaaben. Köhler No. 1956. (smuk.) v. $\frac{3}{4}$ L.

Advers-Stemplet til denne Species-Ducat er af fortreffeligt Arbeide og af en Medailleur, der i Smag synes at overgaae Karlsteen, som man ellers kunde formode havde været overdraget at arbeide for den unge Hertug der paa den Tid var hos sin Moder i Stokholm. Titelen Dux Supremus (Souverain Hertug) forekommer første Gang paa en Ducat og Species af Hertug Friderich den IV. af Aar 1700, sidste Gang synes samme, der ofte udelades, at være brugt paa en Spec. Ducat af 1712; i denne Samling findes den allene paa forestaende Ducat og paa No. 84.

- 80 1706. $\frac{1}{2}$ Schilling. Adv. Dobbelt kronet Navnetræk.
Rev. 12 EINEN SCHILLING og Aarst., hvorunder B. H. (rar.)
- 81 1707. I Schilling. Adv. som No. 78.
Rev. I. SCHILLING og Aarst. Typ. som No. 78.
- 82 1708. IIII Schilling. Typ. omtr. som No. 78.
- 83 1709. Sösling. Adv. Enkelt kronet Navnetræk med Aarst. ved Siderne.
Rev. I SOSLING H. F. SCHLES. HOL. MUNZ, derunder B. H. (2 Stkr.)
- 84 1711. Afprægning i Sölv af $\frac{1}{4}$ Spec. Ducat. Paa Adv. Hertugens Brystb. Paa Rev. Sammes Valgsprog og det slesvigske Vaaben. v. Soothe 1033.
- 85-86 — IIII Schilling. Typ. omtr. som No. 78.
En Dito med Skjoldet paa Rev. uden Zirater.
- 87 — En Dito. Adv. CAROL. FRID. D. G. H. N. DUX. SLES. HOL. Hertugens Brystb.
Rev. som No. 86, men med Zirater ved Siderne. (rar.)
- 88 — III Pfenning. Adv. Enkelt kronet Navnetræk med Aarst. ved Siderne.
Rev. 3 PEENNING H. F. SCHLES HOL MUNZ. B. H. (rar.)
- 89 1712. IIII Schilling. Typ. som No. 87, men Skjoldet paa Rev. uden Zirater. (2 Stkr.)
I Schilling. Typ. som No. 81.
I Sösling. Typ. som No. 83.
- 90 1717. Sösling? Adv. Det slesvigske Vaaben i et Skjold, hvorover en skjævt liggende Krone med nedhængende Baand.
Rev. EVANGELISCHE IVBEL MUNZ D. 31 OCT. og Aarst. i en Krands. (rar.)
- 91 1722. VI Schilling. Adv. PIE IUSTE ET HONESTE. Dobbelt kronet Navnetræk.

254 Slesv. og Holst. Mynter.

REV. VI SCHILLING FURSTL. SCHLES. HOLST.
MUNTZ. 1722. B. H.

92-93 1723. *VI Schilling*. Typ. som forrige.

Sösling. Adv. Dobbelt kronet F C.

REV. I SÖSLING F. SCHL. HOL. 1723. B. H.

94-96 1724. *VI Schilling*. Typ. som No. 91.

Schilling. Adv. Dobbelt kronet C. F.

REV. I SCHILLING F SCHL. HOL 1724. B. H.

Sösling. Typ. som No. 93.

97 1725. *VI Schilling*. Typ. som No. 91.

98 1726. *VI Schilling*. Typ. som No. 91.

De danske ringhaltige 12 Skillinger oversvømmede Hertugdømmene saaledes, at man ei vidste andet Middel herimod, end at præge Mynt af samme Gehalt og at ophøre med de bedre; ei allene de ovenstaaende VI Skillinger fra No. 91 af, men ogsaa No. 122 a og 124 ere udmyntede i Overeensstemmelse med Tolvskillingerne som 1725 reduceredes til 10 Skilling eller 5 Schill. lybsk.

CARL PETER ULRICH.

Hertug 1739. Storfyrste og udkaaret Tronarving i Rusland
1742. Keiser sammesteds 1762. Død s. A.

99 1753. *Albertsdaler*. Paa Adv. Storfyrstens Brystb.
Paa Rev. den keiserlige Ørn med det holstenske og russiske sammenföiede Vaabener. Madai 3784. (rar.)

DEN SØNDERBORGSKE LINIE.

JOHAN. Søn af Kong Christian den 3die af Danmark.
1564-1622.

100 1618. $\frac{1}{16}$ *Thaler*. Adv. IOHAN. D. G. HÆRES. NOR.
Det holst. Vaaben i et Skjold, i hvis Midte et mindre med det oldenb. og delmenh. Vaaben.

Rev. D. SCHL. E. H. C. I. O. E. D. 18. VTR.
Et zirligt Kors med en Ring midt paa,
hvori 16. (rar.)

101 1620. 2 *Schilling lybsk*. Adv. IOHAN VAN GOTT.
GNA. ERVE ZV NORWE HER. ZV SCHL. HOL.

Rev. Det holsteenske NELLEBLAD, ved Si-
derne 2 L., neden under s, oven over Aarst.
(Klippling. 2 Stkr.)

102 1621. 2 *Schill. lybsk*, liig foregaaende, men her
paa Adv. IOHANS &c. (Klippling.)

103 1622. *Species*. Paa Adv. Hertugens Brystb. Paa
Rev. det fuldst. holst. Vaaben med 3 Hjel-
me. Madai 1287. (rar.)

104 — *Dobbelt-Species* i Anl. af Hertugens Død
(den 9 Octbr.). Paa Adv. et Döddingeho-
ved med Knogler over Kors, hvorum VIVE
MEMOR LETHI. Paa Rev. Angivelse af Her-
tugens Födsels- og Dödsdag &c. Madai
1289. (rar.)

105a — $\frac{1}{4}$ *Species*. Adv. * IOHANNES. D. G. DVX.
SLES. HOLSA. Et Döddingehoved paa kors-
viis lagte Knogler, hvorum: DISCE. MORI.
G. G. M. F. (Gott Gieb Mir Friede).

Rev. NATVS AO: 1545. DIE 25 MARTII. OBIT
AO 1622. DIE 9 OCTOBR. VIXIT. ANNOS. 77.
MENSES. 6. DIES. 4. (perrar. ined.)

105b 1623. 2 *Schill. lybsk*, liig No. 101. (Klippling.
3 Stkr.)

*Da Hertugen døde den 9de October foregaaende Aar,
maaе man formode, at Stemplerne af de sidst her an-
førte Mynter til samme Tid har været skaarne og de
dermed maaskee allerede prægede Mynter, som havde
i Forraad, udgivne.*

106 Uden Aar. 4 *Schill. lybsk*. Adv. IOHANS VAN
GOTT. GNA. ERBE. ZV. NORWE. HER. ZV.
SCHL. HOL.

Rev. Hertugen til Hest, hvorunder 4 s L.
(Klippling.)

ALEXANDER.

1622-1627.

- 107 1625. $\frac{1}{16}$ Thaler. Adv. ALEXANDER. D. G. H. N.
DVX. Hertugens Brystb.

Rev. SLES. HOLS. S. E. D. C. I. O. E. D. 625.
I Midten: XVI REIS DAL. (rar.)

- 108 1627. *Species* i Anl. af Hertugens Död (den 13de
Mai.) Paa Adv. en Indskrift, hvori Hertu-
gens Födels- og Dödsdag &c. er angiv-
ven. Paa Rev. det fuldstændige holsteen-
ske Vaaben med 3 Hjelme. Madai 1290.
(rar.)

*Da Aarstallet 1626 findes paa Rev. af denne Mynt,
maae man antage, at Reversstemplet til Specien af for-
rige Aar er benyttet til denne.*

DEN GLYCKSBORGSKE LINIE.

PHILIP.

1622-1663.

- 109 a 1632. *Species*. Paa Adv. Hertugens Brystb.
Paa Rev. Sammes Valgsprog og fuldstæn-
dige Vaaben. Madai 1291. (perrar.)

CHRISTIAN.

1663-1698.

- 109 b 1672. *Species*, slagen ved Hertugens Gemalin-
des, Sibylla Ursulas, Prindsesse af Bruns-
vigs, Död (den 12 December 1671). Paa
Rev. det holstenske Nelleblad og den
brunsvigske Hest i to smaa Skjolde med
Krone over og en Indskrift. Madai 1292.
(rar.)

DEN PLØENSKE LINIE.

HANS ADOLPH.

1671-1704.

- 110 1677. *To Mark* lybsk. Paa Rev. et med en Steen belæstet Palmetræ, hvorom Hertugens Valgsprog. Madai 3766. (rar.)
- 111 — *1½ Thaler*. Adv. + HANS. ADOLF. E:Z:N:H: z:s:h; Hertugens Brystb. Rev. INCLINATA. RESVRGO: C. R. I Midten: XVI REICHS THALE og Aarst. (2 Stkr.)
- 112 1690. En $\frac{2}{3}$. Paa Rev. det holst. Vaaben i et Skjold, hvorom: CEDVNT PREMENTI FATA; ved Siderne Aarst., neden under $\frac{2}{3}$. Madai 6668. (perrar.)

AUGUST.

Erholdte ved Forlig med Danmark 1671 Norborg, for den af Frederik den 3die i Besiddelse tagne halve Deel af Oldenborg og Delmenhorst; 1676 tildömtes Hertugerne af Plöen den anden halve Deel af Grovskaberne, der var taget i Besiddelse af Hertug Christian Albert af Gottorp, men overlod denne kort efter til Danmark.

1671-1699.

- 113 1676. *Species* i Anledning af den keiserlige Rigs Hofrets endelige Dom i Sagen om Successionen i Oldenborg. Paa Rev. et Landskab, hvorover en Ørn, der holder en Vægtskaal. Madai 1293. Köhler M. B. XII. 97.

FRIDERICH CARL.

1722 Hertug til Norborg, aftraadte samme 1729 til Danmark imod at han erholdt Plöen. Döde 1761.

- 114 1761. *Species*. Paa Adv. Hertugens Brystb. Paa Rev. Sammes Vaaben i et Skjold. Madai 3767.

DEN PINEBERGSKE LINIE.

ERNST.

(Greve af Holsteen, Schauenburg og Sternberg.)

1601-1622.

- 115 *Uden Aar. Species* (Bred-Daler). Paa Adv. Greven i fuld Rustning paa en Turneerhest, under ham en græsrig Mark. Paa Rev. hans Vaaben. Madai 6858. (rar.)
- 116 1622. *Species* i Anledning af Grevens Död den 17 Januar. Paa Rev. Angivelse af Sammes Dödsdag, Alder og Regjerings tid. Madai 1867. (rar.)

BISKOPPER AF LYBEK AF DET HOLSTEENSKE HUUS.

IOHAN FRIDERICH.

(Födt Prinds af Holsteen-Gottorp, Erkebiskop af Bremen, Biskop til Lybek etc.)

1596-1634.

- 117 1613. $\frac{1}{2}$ *Thaler*. Adv. IOH. FRID. ARCH. E... Sammes fuldstændige Vaaben.
Rev. MATT. D. G. ROM. IM. S. AVG og Aars-tallet. Rigsörnen med et rundt Skjold paa Brystet, hvori de bremiske Nögler. Oven-til imellem Vingerne 16.
- 118 1616. $\frac{1}{2}$ *Thaler*. Adv. I.... N F... D D. G. ARC. EP. B. E. L. Det fuldstændige Vaaben i et Skjold.
Rev. HER. NOR DVX .. ES. E. HOL. og Aarst. Det holstenske Vaabens tre Hjelme, hvor- under 16.
- 119 *Uden Aar. 4 Schilling*. Adv. Hertugen til Hest; foran de bremiske Nögler og det lybekske

Kors, bag ved Nellebladet, neden under
4. s. L.

Rev. v. G. G. IOH. FRID. E. B. Z. B. V. L. E. Z.
N. H. Z. S. H. 4 Stkr., hvoraf de tre noget
forskjellige.

*Disse ere de Rytterpenge som i Christian den 4des
Forordninger kaldes "med Nøgle", de henhøre tilligemed
No. 47, 101, 102, 105 b og 106, til de Myntsørter, som
pag. 175 ere omtalte i Danmark at være indkaldte og
ommyntede.*

AUGUST FRIDERICH.

Prinds af Holsteen-Gottorp, Biskop i Lybek.

1666-1705.

- 120 1678. *Species.* Paa Adv. Biskoppens Brystb.
Paa Rev. Sammes Vaaben imellem Palme-
grene. Madai 5727. (perrar.)
- 121 — *Zweidritt.* Paa Adv. Sammes Brystb.,
hvorhos et indslaaet Stempel med c r i
enkelt Træk og 60 n oven over. Paa Rev.
Vaabenet imellem Palmegrene. Madai
3324. (detr. rar.)

CHRISTIAN AUGUST.

Prinds af Holsteen-Gottorp, Biskop af Lybek 1705-1726. Ad-
ministrator for den umyndige Hertug Carl Frederik af Got-
torp fra 1702-1716.

- 122 a 1723. 6 *Schilling.* Adv. Enkelt kronet Navne-
træk, hvorom B. Z. L. E. Z. N. H. Z. S. H.
Rev. .VI. SCHILLING LUB: og Aarstallet,
hvorunder .A.W.
- 122 b — *Sechsling.* Adv. Enkelt kronet Navne-
træk.
Rev. I SESLING og Aarstallet; neder under
.A.W.

- 123 1724.** *Species.* Paa Adv. Biskoppens Brystb. Paa Rev. Sammes Vaaben i et zirligt Skjold. Madai 813. (rar.)
- 124 — 6** *Schilling*, som No. 122 ovenfor, men her under Aarstallet paa Rev. J.J.J. (Johan J. Jaster, Myntmester i Lybek).

FRIDERICH AUGUST.

(Prinds af Holsteen-Gottorp, Biskop i Lybek 1750 og Hertug i Oldenborg 1773-1785.)

- 125 1775.** *Albertsdaler.* Adv. FRID. AVG. D. G. HAER. N. EP. LUB. DUX. S. ST. & D. DUX. RÉGN. OLD. Hertugens Brystb. med Andreas-Ordenen. Rev. SUBDITORUM SALVS FELICITAS SUMMA. Sammes kronede Vaaben; i Afsnittet Aarstallet. Randskrift: NACH. DEM. FUSS. DER. ALBERTS. THALER.
- 126 —** *Species.* Adv. A F i enkelt kronet Træk, hvorom D G EP. LUB. HAER NÖRV. DVX. S. H. ST & D. DUX REGN. OLD. Rev. som No. 125.
- 127 1776.** Afprægning i Sölv af en Louisd'or. Adv. FRID. AVG. D. G. HAER. N. EP. LVB. DVX. S. H. ST. & D DVX. REGN. OLD. Hertugens Brystbillede. Rev. SUBDITORUM. SALVS. FELICITAS. SUMMA. Det Oldenborgske Vaaben med et Hjerteskjold, hvori det biskoppelige lybekske Vaaben.

PETER FRIDERICH LUDEVIG.

Landadministrator 1785. Souverain Hertug 1803. Död 1829.

- 128 1792.** *Grot.* Adv. Det oldenb. Vaaben, hvorom 15 TH A. D. M. F. Rev. I GROTE. O. L. M. og Aarst.

RIGSGREVERNE AF RANTZAU.

CHRISTIAN.

1650-1663.

129 1656. *Species-Ducat.* Paa Adv. Grevens Brystb. Paa Rev. Sammes Valgsprog og Vaaben. cfr. Köhler No. 2423. (rar.)

130 1657. Medaille af *I. R.* Paa Adv. Grevens Brystb. Paa Rev. Sammes Vaaben, hvorom Valgsproget. Beskr. Fredr. III. T. xxvi. No. 2. D. Mag. T. v. pag. 120. (rar.) v. 1 $\frac{3}{8}$ L.

I dette Aar blev Grev Christian Rantzau sendt som kongelig dansk Gesandt at overvære Keiservulget i Frankfurt. Han førte paa Gesandtskabs-Reiser stor Pragt og har formodentlig ladet denne Medaille udarbejde, for selv at uddele samme som et Erindrings- eller Naades-Tegn.

131 — *Species.* Paa Adv. Sammes Brystb. Paa Rev. Hans Valgsprog og Vaaben. Madai 1850. D. Mag. T. v. pag. 97.

(détr. rar.)

DFTHLEV.

1663-1697.

132 1689. *Zweidrittelt.* Paa Adv. Grevens Brystb. Paa Rev. Sammes Valgsprog og Vaaben. B. Chr. v. No. 395. Madai No. 5857.

(perrar.)

III.

SVENSKE MEDAILLER OG MYNTER

A.

MEDAILLER.

JOHAN III.

- 1** *Uden Aar.* Adv. Kongens Brystb. Rev. Dronning Katharinas Brystb. Omtrent som Brenner (Thesaurus Nummorum Sveo-Gothicorum, Holmiæ 1731), T. II. n. 2; men Kongens Brystb. uden Laurbærkrands. Berchs Beskrifning pag. 70. (Br., forgylt.)

CARL IX.

- 2** Een i nyere Tider forfærdiget Jetton over denne Konge. Berch pag. 328 n. 11 i Not. Br.

GUSTAV ADOLPH.

- 3** 1620. I Anl. af Kongens Formæling med Prindsesse Maria Eleonora af Brandenburg den 27 Novbr. Adv. En Krone, der holdes af en fra Skyerne udstrakt Haand. Berch n. 6. Brenn. T. III. n. 1. $\frac{1}{4}$ L.
- 4** 1629. Aflang Medaille med Øsken. Rev. וְיִצְחָק בְּרִיךְ הוּא ET VICTRICIBVS ARMIS. Haabet og Tapperheden. Berch n. 38 i Not. Pr.

- 5 1631. Af S. D. (*Seb. Dadler*), over hans Bedrifter i Trediveaarskrigen. Rev. En Kriger med draget Sværd nedtræder Religionens Fjender. Berch n. 32. Brenn. T. vii. n. 1.
(smuk.) $3\frac{1}{2}$ L.
- 6 1632. Af S. D(*adler*) ved Kongens Død d. 6 Novbr. Rev. En Haand med et draget Sværd, der gjennem en Laurbærkrands rækker op imod Jehovas strålende Navn. Af Sværdets Hefte udspringer paa den ene Side en Laurbærgreen, paa den anden en Palme. Berch n. 66. Brenn. T. x. n. 2. $1\frac{1}{2}$ L.
- 7 — Af R (?) i samme Anledn. Rev. Et draget Sværd, over hvis Spidse svæver en Krone; ved Siderne en Laurbærgreen og en Palme-green. Berch n. 66 Not. $1\frac{1}{2}$ L.
Denne Medaille er blot en lidet afvigende Efterligning af den foregaaende, frembragt af en maadelig Kunstner.
- 8 — I samme Anledn. Rev. Latinsk Indskrift i en Kvadrat. Berch n. 67. Brenn. T. x. n. 3. 1 L.
Forestaaende er egentlig en halv af de i Tydskland saakaldte Sterbethalere over denne Konge.
- 9 Uden Aar. Ottekantet Med. med Øsken. Rev. Et draget Sværd med Omskrift: *Sie schwert des Herrn und Gideon.* Berch n. 59. Brenn. T. i. n. 2. (rar.) $\frac{1}{2}$ L.
- 10 — Adv. Kongens Brystb. Rev. G A S R (sammenslynget) med Krone oven over. Berch n. 24. Brenn. T. ii. n. 4. (rar.) $\frac{3}{4}$ L.
- 11 — Af J. Blum, over Kongens Død. Rev. Et Dødningehoved mellem Faner og Standerter. Berch n. 71. Brenn. T. i. n. 3. $1\frac{1}{4}$ L.
- 12 — Meget liden Med. (af S. Jacobsen).

264 Svenske Medailler. Christina.

Adv. GUSTAV ADOLF. Sammes Brystbillede.

Rev. LÜTZEN MDCXXXII.

Denne Medaille er for faa Aar siden her i Kjøbenhavn forfærdiget af den angivne Medailleur,

CHRISTINA.

- 13 1644. I Anledn. af Dronningens Regjerings Tiltrædelse og Söeslaget s. A. med de Danske. Adv. Dronningen staaende under en Tron-Baldachin; ved Siderne Rigsraaderne med Regalierne og Repræsentanterne for de fire Stænder. Berch n. 20. Brenn. T. III. n. 1.
(rar.) 13½ L.
- 14 1647. Af S. D(adler). Paa Rev. Salvator mundi i en zirlig Indfatning. Berch No. 22.
(rar.) 5½ L.
- 15 (1650). Af E. P(arise) i Anl. af Dronningens Kroning. Rev. En Haand fra Skyerne holder en Krone derunder: AVITAM. ET. AVCTAM. Berch n. 36. Brenn. T. I. n. 1. 2½ L.
- 16 (—) Af E. P(arise). Samme Typus, men mindre. Berch n. 36 Not. 1½ L.
- 17 (—) I samme Anledn. Rev. som foreg., men Indskriften paa en Seddel. Berch n. 36 Not. 1½ L.
- 18 Uden Aar. Af S. D(adler). Adv. CHRISTINA. Modvendt Brystb. med Hjelm. Rev. REPERTRIX. Dronningen som Minerva med en Laurbærgreen i venstre Haand, holder med Höire ved en Green af et foran hende staaende (Olie?) Træ. Berch n. 23. Brenn. T. III. n. 1. (rar.) 5 L.
- 19 1680. Af J. H(amerani). Adv. Dronningens Hoved. Rev. Jordkuglen med Omskrift: NE. MI. BISOGNA. NE. MI. BASTA. Berch n. 71 Ann. Typ. Brenn. T. VIII. n. 5. (skjön.) Br.

- 20 *Uden Aar.* Af *G.* Adv. Dronningens Hoved med laurbærkrandset Hjelm. Rev. En straalende Sol med Omskrift: NEC FALSO NEC ALIENO. Berch n. 57. Typ. Brenn. T. VIII. n. 3, men større. Br.
- 21 — Adv. Brystb. med Laurbærkrands. Rev. Stjernebilledet Löven med en Kugle, et Roer og et Overflödighedshorn, neden under G. D. (Gloria Deo). Berch n. 65 Not. cfr. Brenn. T. VII. n. 1. Br.
- Forestauende Medailler fra No. 19-21 ere forfærdigede i Rom.*
- 22 — (Af *Karlsteen*). Adv. Gustav Adolphi Brystb. Rev. Dronning Christinas med Laurbærkrands. Berch n. 5. 2½ L.

CARL X. GUSTAV.

- 23 (1654). Af *Parise* i Anledn. af Kroningen. Rev. Dronning Christina sætter Kronen paa den siddende Carl Gustav. Berch n. 4. Brenn. T. I. n. 1. (tritus) Br.
- 24 (—) Aflang Med. af *R*, formodentlig i samme Anledn. Adv. Brystb. med Laurbærkrands. Rev. En Trophee, opreist i et Skib, der omtunles paa et oprørt Hav. Berch n. 2 i Noten. Typ. Brenn. T. I. n. 4. (perrar.) 2½ L.
- 25 1658. Af *Karlsteen*, i Anledn. af Overgangen over Beltet d. 7 Febr. Rev. Forestilling af Overgangen. v. Loon T. I. pag. 424. No. 1. Berch n. 13 i Noten. Typ. omtr. Brenner T. III. n. 1. 8½ L.

Denne Medaille er egentlig en Restitution af en ældre af Breuer, og udført efter Carl XI. Befaling.

- 26 — Af *P. V. A. (Peter v. Abele)*, i samme Anl. og over Freden til Roeskilde, sammensat af tvende drevne Sølvplader. Rev. Kongen til-

266 Svenske Medailler. Carl XI.

hest med Komandostav ; i Baggrunden ROOS-
CHIL (sic). Berch n. 14. Brenner T. iv. n. 1.
(rar.) $4\frac{3}{4}$ L.

- 27 1660. I Anledn. af hans Død d. 12 Febr. Adv.
En Haand med et stort Sværd, paa hvilket
sex andre væbnede Hænder hugge. Berch
n. 20. Adv. Brenner T. v. n. 2, Rev. ibid.
n. 1. $1\frac{1}{2}$ L.
- 28 — I samme Anledn. Adv. Tre Kroner, under
hvilke et liggende Sværd. Berch n. 21. Bren-
ner T. v. n. 3. $1\frac{1}{4}$ L.
- 29 Uden Aar. Af J. H. Adv. Kongens Brystb. med
Krone. Rev. Prospect af Staden Riga. Berch
n. 11. Brenner T. iv. n. 3. (rar.) 2 L.

CARL XI.

- 30 1668. (Af *Hedlinger*), i Anledn. af de Banken til-
staaede Privilegier. Adv. Afbildning af
Bankens Bygning. Berch n. 9. (smuk.) $6\frac{1}{4}$ L.
*Denne Medaille er først senere forfærdiget under
Frederich af Hessens Regjering.*
- 31 (1669). I Anledn. af Kongens Udnævnelse til Rid-
der af Hosebaands-Ordenen. Rev. St. Ge-
org, der bekæmper Dragen. Berch n. 10
not. Brenn. T. ii. n. 2. $3\frac{1}{4}$ L.
- 32 1672. Af H. Z., i Anledn. af Kongens Overtagelse
af Regjeringen d. 18 Decbr. efter Formyn-
derskabets Ophør. Rev. En latinsk Ind-
skrift. Berch n. 13. Brenner T. i. n. 3. Br.
- 33 1673. (Af *Karlsteen*), i Anledn. af Kongens Hyl-
dings-Reise (*Eriks Gata*). Rev. Kongen til-
hest med Omskrift paa en Seddel: LUSTRA-
TIS FINIBUS. Berch n. 17 i Noten. $\frac{1}{2}$ L.
- 34 (—) Af *A. Meybusch* i samme Anledn., omtr. af
samme Typus, men større. Berch n. 17 i
Noten. Br.

- 35 1675.** Af *A. Meybusch* i Anledn. af Kroningen. Adv. Kongens Hoved uden Laurbærkrands. Rev. En Haand fra Skyerne holder en Krone over den knælende Konge. Berch n. 18 i Noten. Typ. omtr. som Brenner T. III. n. 1. 1½ L.
- 36 (1676).** Af *B.* i Anledn. af Krigen i Skaane. Adv. Kongens Brystb. med Hjelm. Rev. Gordius's Vogn, hvis Vognstang med Knuden ligger paa et Altar. Berch n. 22. Brenner T. IV. n. 3. (rar.) 3¼ L.
- 37 (—)** (Af *Karlsteen*), i Anledn. af Skaanes Tilbageerobring. Rev. Skaane knælende for den i romersk Krigerdragt staaende Konge. Berch n. 25. Brenner T. V. n. 1. 3⅞ L.
- 38 (—)** Samme Medaille. Br.
- 39 (1677).** Af *Meybusch*, i samme Anledn. Rev. Krigere, bestorme en Klippe, paa hvis Top ligger en af Jupiter beskyttet Krone. Berch n. 28. Brenn. T. IV. n. 1. Br.
- 40 1679.** Af *Ant. Meybusch*, i Anledn. af Freden til Lund (d. 26 Septbr.). En Haand fra Skyerne bekrandser en paa et Alter liggende Krone. Berch n. 31. Brenn. T. V. n. 3. 1½ L.
- 41 —** Af *Karlsteen* i samme Anledn. Rev. En siddende Svea med en Laurbærgreen. Berch n. 33. Brenner T. V. n. 4. Br.
- 42 1680.** Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af Kongens Formæling med Prindsesse Ulrica Eleonora af Danmark. Rev. Jupiter og Juno give hinanden Haanden. Berch n. 46. 3¼ L.
- 43 (—)** I Anledn. af Dronningens Kroning (den 24 Novbr.). Rev. En Krone med Omskrift: FACTA SOCIA REGNI. Berch pag. 193 n. 4. Brenn. T. VII. n. 3. 1 L.

- 44 1682. Af *A. Meybusch*, i Anledn. af Carl XII's Födsel den 17 Juni. Adv. Et fra Himlen paa Skyer nedsvævende Barn. Berch n. 54. Brenn. T. VIII. n. 2. Br.
- 45 — Nyere Jetton i samme Anledn. Adv. Jupiter og Juno sætte et Barn ned paa Jorden. Berch n. 53. Typ. Brenner T. VIII. n. 1. $\frac{1}{2}$ L.
- 46 1683. I Anledn. af Prinds Gustavs Födsel d. 4 Juni. Adv. En paa et Hynde liggende Barn strækker sin höire Haand op mod Solen. Berch n. 57. $4\frac{1}{2}$ L.
- 47 — Af *A. M(eybusch)* i samme Anledn. Rev. Solen, Maanen og tre kronede Stjerner; Omskrift: HIS. STAT. REGNATRIX. SUECIA. FATIS. Berch n. 58 i Noten. $1\frac{1}{2}$ L.
- 48 1688. Af *A. K(arlsteen)*. Adv. Prinds Carls (XII) Brystb. med Hjelm. Rev. En ung Löve legger med en Kugle. Berch Carl XII. n. 1. Brenner T. VIII. n. 3. $2\frac{3}{4}$ L.
- 49 1689. Af *Ant. Meibus*, i Anledn. af Fredens Vedligeholdelse med Danmark. Rev. En Due med to Palmegrene flyver ned mellem to forfulde Scil mod hinanden styrende Flaader. Berch n. 63. Brenner T. IX. n. 5. Br.
- 50 — Af *Ant. Meibus*. Adv. Prinds Carls (XII's) Brystb. Rev. Prindsen i romersk Dragt staaende mellem Minerva og Hercules. Berch Carl XII. n. 3. Br.
- 51 1692. Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af det nye Slots Bygning i Stockholm. Rev. Forestilling af Slottet. Berch n. 67. (smuk.) $8\frac{1}{2}$ L.
- 52 1693. Af *M. B. (Meibus)*, i Anledn. af Dronning Ulrica Eleonoras Död (d. 26 Julii). Rev. En paa et Alter staaende Ørn holder i Næbbet et Skjold med Indskrift. Berch pag. 195. n. 12. $2\frac{1}{2}$ L.

- 53 1696. Adv. CAROL REX. SV. Kongens Hoved med Laurbærkrands.
Rev. PROVIDE. En Löve. I Afsnittet: 1696.
Ei hos Berch. (perrar.) $\frac{7}{8}$ L.
Denne sjeldne Medaille synes ei at være fra en nyere Tid, men forfærdiget i det paa den angivne Aar.
- 54 1697. Af A. K(arlsteen) i Anledn. af Kongens Död den 5 April. Rev. Den nedgaaende Sol.
Berch n. 74. Br.
- 55 — Af A. Meibus i samme Anledn. Adv. Kongens og Dronning Ulrica Eleonoras Brystbilleder. Rev. To Cypresser, paa hvilke hænge Skjolde med Indskrifter. Berch n. 75. $1\frac{1}{2}$ L.
- 56 Uden Aar. (Af Karlsteen). Adv. Kongens Brystb. med Laurbærkrands. Rev. Carl X og Dronning Hedvig Eleonoras Brystbilleder. Berch n. 1. Br.
- 57 — Af A. Karlsteen. Adv. Kongens Brystb. Rev. Dronning Ulrica Eleonoras Brystb. Berch n. 47 Not. Br.

CARL XII.

- 58 1697. Udkastningsm. ved Salvingen d. 14 Decbr. Rev. En Krone. Berch n. 16. $\frac{3}{4}$ L.
- 59 1698. Af J. B. C.
Adv. CAROLVS XII D:G:REX. SVEC. Kongens Brystb. Derunder: COR:14. DEC:1697.
Rev. LÆTITIA PUBLICA. D: 3. MARTII * 1698.
En siddende qvindelig Figur holder i den høire Haand en Laurbærgreen og stötter den venstre paa et Skjold med Bremens og Verdens Vaabener. Ei hos Berch.
(perrar.) $\frac{3}{4}$ L.

Denne sjeldne Medaille er formodentlig forfærdiget i Bremen.

270 Svenske Medailler. Carl XII.

- 60 1700. Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af Freden til Travendal. Rev. Staden Tönningen knælende beskyttes af en staaende Svea. Berch n. 27. 4 L.
- 61 — Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af Slaget ved Narva d. 20 Novbr. Rev. Den Russiske Leir erobres af de Svenske. Berch n. 31. 3½ L.
- 62 — Af *P. H. M(üller)*, i samme Anledn. Adv. Kongens Brystb. med Paryk. Rev. En Victoria siddende mellem Vaaben og Liig. Berch n. 35. 1½ L.
- 63 — Af *J. R. E.* i Anledn. af de Svenskes Seier-vindinger. Rev. En Löve bekæmper en Elephant, en Tyr og en Ørn. Brenner T. I. n. 1. 2⅞ L.
- 64 — I samme Anledn. Adv. Tre Kroner, under hvilke: VIVANT 3 CROHNEN o. s. v. Brenner T. I. n. 3. 2 L.
- 65 1701. Af *Richter*, i Anledn. af Overgangen over Düna-Floden (d. 9 Juli). Rev. Svea med Skjold og Landse flyver over Floden og nedstöder de paa den modsatte Strandbred leirede Fjender. Berch n. 49. (smuk.) 7 L.
- 66 1703. Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af Slaget ved Pultusk d. 21 April. Rev. En overvunden Sachser sidder sørgende ved et Palmetræg ved Siderne Floderne Narew og Rosach. Berch n. 66. 4 L.
- 67 — Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af Thorns Indtagelse. Rev. Kongen i romersk Dragt med en Lynstraale i höire Haand bekrandses af en Victoria. Berch n. 67. 4 L.
- Det synes som blot Adv. og ei Reverseerne af denne og foregaaende Medaille ere Karlsteens Arbeide.*
- 68 — I Anledn. af de Svenskes Seire. Rev. Et draget Sværd og en Laurbærgrene over Kors,

Svenske Medailler. Carl XII. 271

stukne igjennem tre Kroner; derom sex
smaa Skjold med Indskrifter. Berch n. 69.

(rar.) $2\frac{1}{2}$ L.

69 1704. Af v. *Hach(ten)* i samme Anledn. Rev. En
Löve med et draget Sværd forjager en Björn
og en Ræv. Berch n. 71. $\frac{3}{4}$ L.

70 1705. Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af Slaget ved
Gemauerthoff d. 16 Juli. Rev. En Victoria
ophænger det Russiske Vaaben paa et Pal-
metræ. Berch n. 77. 4 L.

71 1707. Af *A. K(arlsteen)*, i Anledn. af de Schlesiske
Protestanters Beskyttelse. Rev. Et paa et
Alter staaende Rögelsekar. Berch n. 100.
 $4\frac{1}{4}$ L.

72 — I samme Anledn. Rev. En halvt opreist
staaende Löve forsværer et protestantisk Al-
ter og det paa et Palmetræ ophængte *Instru-*
mentum Pacis Westphalicæ Berch n. 102.
(rar.) 1 L.

73 — I samme Anledn. Rev. En Haand fra Skyen
holder Biblen. Berch n. 104. $\frac{3}{8}$ L.

74 (1709). Af *P. H. M(üller)*, under Kongens Ophold
i Tyrkiet. Rev. En Löve der sover i Maa-
neskin. Berch n. 196. 2 L.

75 1710. Af *P. H. M(üller)*, i Anledn. af Seiren ved
Helsingborg d. 28 Febr. Rev. Mars siddende
mellem forskjellige Vaaben. Berch n. 134.
2 L.

76 1713. Af *G. W. V(estner)*, aflang Med. over Ind-
tagelsen af Kongens Bolig i Bender den 1 Fe-
bruar. Rev. En tydsk Indskrift. cfr. Berch
n. 147. 3 L.

77 1714. I Anledn. af Kongens Ankomst til Stralsund.
Adv. Kongen tilhest. Rev. Tydsk Indskrift.
Berch n. 153. $\frac{1}{2}$ L.

272 Svenske Medailler. Carl. XII.

- 78 1715. I Anledn. af Stralsunds Beleiring. Rev. Tydsk Indskrift. Berch n. 158. $\frac{1}{4}$ L.
- 79 — Af v. *Hachten* i samme Anledn. Rev. Forestilling af Byen. Randskrift: GOTT IST MEIN SCHILD o. s. v. Berch n. 159 not. $\frac{3}{4}$ L.
- 80 — I Anledn. af Kongens Afreise fra Stralsund d. 20 Dec. og Byens Overgivelse d. 24 Dec. Adv. Skibet, hvorpaa Kongen gjør Overfarten. Berch n. 164. 1 L.
- 81 — Af *V(estner)*, i Anledn. af Kongens Ankomst til Skaane d. 26 Decbr. Rev. Et Skib der der lægger til Land. Berch n. 165. $1\frac{1}{4}$ L.
- 82 — Aflang Med. af *P. H. M(üller)*, i Anledn. af Feldttoget til Norge. Rev. En Löve holder det overbrudte Norske Vaaben. Berch n. 169. (rar.) 1 L.
- 83 1717. Over Kongens Tilböielighed til Fred. Rev. En Löve med et Sværd og en Palmegreen. Berch n. 170. $\frac{1}{4}$ L.
- 84 1718. Af *Hedl(inger)*, i Anledn. af Kongens Död d. 30 Novbr. = 11 Decbr. Rev. En Löve sönderslider et Reeb, hvori den er hildet. Berch n. 171. (skjön.) $3\frac{1}{2}$ L.
- 85 — Af *Hedl(inger)*, i samme Anledn. Rev. Hercules's Kølle mellem 12 Stjerner. Berch n. 174. $1\frac{1}{8}$ L.
- 86 — Af *V(estner)*, i samme Anledn. Rev. Svea sidder grædende med Kongens Ligkiste, der staaer paa et Castrum Doloris. Berch n. 178. 2 L.
- 87 — I samme Anledn. Rev. WAS TRAURET IHR o. s. v. Berch n. 180. $\frac{1}{4}$ L.
- 88 — Samme Med. af et andet Stempel. $\frac{3}{8}$ L.
- 89 — I samme Anledn. Rev. Prospect af Frederikshald. Berch n. 185. $\frac{1}{4}$ L.

Svenske Medailler. Ulrica Eleonora. 273

- 90 1718. Af *W(ermuth)* i samme Anledn. Rev. Tydsk Indskrift i en Laurbærkrands. Berch n. 188. 1 L.
- 91 — Af *V(estner)* og *C. E. M.*, i samme Anledn. Rev. En liggende, kronet Löve med draget Sværd. Berch n. 189. 2 L.
- 92 — I samme Anledn. Adv. Kongen staaende ved et Bord. Berch n. 190. $\frac{3}{4}$ L.
- 93 — Af *V(estner ?)*, aflang Med. i samme Anledn. Rev. Tapperheden og Udödeligheden. Berch n. 191. $\frac{1}{2}$ L.

ULRICA ELEONORA.

- 94 1718. (Af *Vestner*), i Anledn. af at Dronningen udraabes som Regentinde d. 7 Decbr. Rev. Dronningen og hendes Gemal siddende paa en Throne; ved Siderne de fire Stænders Repræsentanter. Berch n. 5. 2 L.
- 95 1719. Af *J. C. Hedlinger*, i Anledn. af Dronningens Kroning d. 17 Martz. Rev. En Lövinde med sine Unger. Berch n. 7. (skjön.) $4\frac{1}{2}$ L.
- 96 — Af *J. C. H(edlinger)*, Udkastningsm. i samme Anledn. Rev. En Stjerne. Berch n. 9 Not. $1\frac{1}{2}$ L.
- 97 1732. Af *J. C. H(edlinger)*, til Dronningens Födelsedag d. 23 Januari. Rev. En Rose. Berch n. 16. Br.

FREDERIK AF HESSEN.

- 98 1720. Udkastningsm. ved Kongens Kroning den 3 Mai. Rev. En Krone. Berch n. 2. $\frac{1}{4}$ L.
- 99 — Af *V(estner)* i samme Anledn. Rev. Pallas holdende et Skjold med det svenske Vaaben, sætter en Krone paa Mars, der holder et Skjold med Hessens Vaaben. Berch n. 3. 2 L.

274 Svenske Medailler. Fr. af Hess.

- 100 (1722.)** Af *J. C. Hedlinger*, i Anledn. af Kongens og Dronningens Hyldings - Reise (*Eriks Gata*). Rev. Billederne af de svenske Konger fra Gustav I. Berch n. 15.
(skjön.) 5½ L.
- 101 1728.** (Af *Hartmann sen.*), til Kongens Födelsdag den 17 April. Rev. Solen beskinner en Deel af Jordkloden. Berch n. 20. Br.
- 102 1735.** Af *J. C. H(edlinger)*, i Anledn. af Konstakademiets Stiftelse i Stockholm. Rev. Et ungt Træ, som i Vexten understøttes af en opreist Stage. Berch n. 38.
1½ L.
- 103 1743.** Af *D. Fehrman*, over Thronarvingens, Adolph Frederiks, Ankomst til Sverrig. Rev. Solen der staaer op af Østersöen. Berch p. 297 n. 5. 1 L.
- 104 1744.** Af *J. C. H(edlinger)*, i Anledn. af Adolph Frederiks Formæling med Prindsesse Lovisa Ulrica af Preussen. Rev. Et Kornneg (Vasaen). Berch p. 297 n. 6. 1½ L.
- 105 —** Af *J. C. H(edlinger)*, i samme Anledn. Rev. En Ørn med en Perle i Næbet flyver med denne ned mod den nordlige Deel af Jordkloden. Berch pag. 311 n. 1.
(skjön.) 1 L.
- 106 (1746).** I Anledn. af samme Prindses Overtagelse af Protectoratet for Videnskabernes Akademie i Stockholm. Rev. En Athene-Herme. Berch p. 299 n. 14. Br.
- 107 1748.** I Anledn. af Seraphiner - Ordenens Fornyelse. Rev. Ordenskjeden med Indskrift. Berch n. 45. 1½ L.
- 108 —** I Anledn. af Sværd - Ordenens Fornyelse. Rev. Ordenskorset. Berch n. 46. ¾ L.

Svenske Medailler. Fr. af Hess. 275

- 109 1748. I Anledn. af Nordstjerne-Ordenens Indstiftelse. Rev. Ordenskorset. Berch n. 47. $\frac{3}{4}$ L.
- 110 — Af *D. Fehrman*, i Anledn. af det adelige Kadetkorps's Oprettelse. Rev. En Træskole. Berch p. 299 n. 17. $1\frac{1}{4}$ L.
- 111 1749. Af *J. C. Hedlinger* og *D. Fehrmann*, i Anledn. af Galei Flaadens Forstærkelse. Rev. En Galei. Berch n. 49. (skjön.) $4\frac{1}{2}$ L.
- 112 1751. I Anledn. af Kongens Død d. 25 Marts og udkastet ved Begravelsen. Rev. En latinsk Indskrift. Berch n. 57. $\frac{1}{2}$ L.
- 113 Uden Aar. Af *J. C. H(edlinger)*. Adv. Kongens Brystb. Rev. Dronning Ulrica Eleonoras Brystb. Berch n. 18. Br.
- 114 — Af *J. C. H(edlinger)*, over Handelens Fremblomstren. Rev. En hvælvet Bro forbinder to ved et Vand adskilte Lande. Berch n. 52. Br.
- 115 — Af *J. C. H(edlinger)*, over Manufacturerernes Tiltagelse. Rev. Den forvandlede Arachne i sin Væv, over forskellige Handelsvarer. Berch n. 53. Br.
- 116 — Af *J. C. H(edlinger)*, over Kobberværket i Fahlun. Rev. Bjergværket. Berch n. 54. (smuk) $1\frac{1}{2}$ L.
- 117 — Af *J. C. H(edlinger)*, over den uforandrede gode Myntfod. Rev. Et med Mynter fyldt Overflödighedshorn lagt over tvende Vægtskaaler. Berch n. 55. 1 L.

ADOLPH FREDERIK.

- 118 1751. Udkastningsm. ved Kroningen d. 26 Novbr. Paa Adv. Kongens Brystb. i Kroningsdragt. Berch n. 23. $\frac{3}{4}$ L.
- 119 — Premiemed. for Spindersker med Øsken. Paa Rev. Indskrift: TIL HEDER FÖR DEN

276 Svenske Medailler. Gustav. III.

- QVINNA SOM FINT OCH SNÆLT KAN SPINNA,
og et spindende Fruentimmer. Berch
n. 26. 1L.
- 120 1751. Adv. En Bonde som plöier. Rev. Indskr.:
DEN ÖKER SWEA LAND SOM ODLAR SWEA
IORD. Berch p. 346 n. 61. $\frac{3}{4}$ L.
- Denne Medaille menes at have Hensyn til Premier-
ministeren Grev Carl Gustav Tessin, der da begyndte at
trække sig tilbage fra Forretningerne for paa sine God-
ser at nyde Ro og beskæftige sig med Landbruget.*
- 121 1753. I Anledn. af det stockholmske Observato-
riums Indvielse d. 20 Septb. Rev. Faça-
den af Observatoriet. Berch n. 28. $1\frac{1}{4}$ L.
- 122 1766. Af D. F(ehrman), i Anledn. af Kronprind-
sens Formæling. Rev. To sammenföiede
Hænder holde Ax og Valnuer. Berch
n. 45. $1\frac{1}{4}$ L.

GUSTAV III.

- 123 1772. (Af C. G. Fehrman), Udkastningsm. ved
Kroningen den 29 Mai. Adv. Kongens
Brystb. i Kroningsdragt. Berch n. 7. $1\frac{1}{4}$ L.
- 124 — Af G. L(iungberger), aflang Med. med
Øsken, uddeelt som Ærestegn til de af
Stockholms Borgere, som frivilligen havde
været Kongens Livvagt under Regjerings-
forandringen d. 19 August. Rev. En Bie-
sværm. Berch n. 12. $1\frac{3}{4}$ L.
- 125 — (Af G. Liungberger), Med. for det svenske
patriotiske Selskab. Rev. Den opgaaende
Sol beskinner flere Sindbilleder paa Han-
del, Söfart o. s. v. Berch n. 10. $1\frac{1}{4}$ L.
- 126 1776. Aflang Medaille.
Adv. Solen, der frembryder af Skyerne,
beskinner en Deel af Jordkloden, hvorpaa

tre Kroner; neden under: DEN. 19 AUG: 1772. (cfr. No. 124).

Rev. G G F. Et med Vasaen betegnet Alter, hvorpaa et brændende Hjerte; paa Fodstykket: N N V; ved Siden et Anker, nederst: DEN. 24. IANU: 1776. $\frac{1}{2}$ L.

27 1778. (Af *Liungberger*), i Anledn. af Kronprindsens (Gustav IV) Födsel d. 1 Növbr.

Adv. GUSTAVUS III. ET SOPHIA MAGDAL. REX ET REG. SVECIAE. Kongens og Dronningens Brystbilleder.

Rev. MONTESQ. SILVAEC. LAETANTUR. En nordisk Bjergegn med en Fyrre-Skov. I Afsnittet: D. I. NOVEMBRIS MDCCLXXVIII.

(skjön.) $\frac{1}{2}$ L.

28 — Af *Liungberger*, i Anledn. af Kronprindsens Daab d. 10 Novbr.

Adv. GUSTAVUS III. D. G. REX. SVECIAE. Kongens Brystb.

Rev. DEO ET PATRIAE. Kongen i Kroningsdragt bærer det nyfödde Barn hen til Alteret; ved Siderne de fire Stænders Repræsentanter. I Afsnittet: GUST. ADOLPH. PRINC. HAER. NAT. D. I. N. BAPT. D. X. NOV. MDCCLXXVIII. (udmærket skjön.) $\frac{5}{8}$ L.

29 — Jetton i samme Anledn.

Adv. GUSTAF III. SV. G. OCH W. KONUNG. Kongens Hoved.

Rev. GLÄDER ÄN ET TIDEHVARF. Et Kornneg (Vasaslægtens Vaaben). I Afsnittet: FORTPLANTAD 1778. $\frac{1}{2}$ L.

30 1782. Udkastningsm. af C. G. F(ehrman) ved Enkedronningen Lovisa Ulricas Död den 16 Juli.

Adv. LUD. ULRICA. D. G. REG. SVECIAE. VIDUA. Dronningens Hoved med Enkesloret.

278 Svenske Medailler. Gustav III.

- Rev. REGUM FILIA. SOROR. CONIUX. MATER
AUGUSTA NATA XXIV IULII MDCCXX. ORBIT
XVI IULII MDCCCLXXXII. $\frac{5}{8}$ L.
- 131 1782.** Af *L(iungberger)*, i Anledn. af Prinds Carls
Födsel den 25 August.
Adv. GUSTAVUS III. D. G. REX SVECIAE SO-
PHIA MAGDALENA D. G. REG. SVECIAE. Kon-
gens og Dronningens Hoveder.
Rev. PROSPERA OMINANTES. De to unge
Prindsers Hoveder som Castor og Pollux.
I Afsnittet: CAROLO GUSTAVI ALTERO FILIO
NATO XXV AUG. MDCCCLXXXII. (skjön.) $4\frac{1}{8}$ L.
- 132 1784.** Af *C. G. Fehrman* i Anledn. af Kongens
Hjemkomst fra Reisen til Italien.
Adv. GUSTAVUS III D. G. REX SVECIAE. Kon-
gens Hoved.
Rev. PRO REDITU PRINCIPIS. En offrende
Svea ved et Altar med Indskrift: V S L M
(o: *Vota Solvit Lubens Merito*); ved hen-
des Födder en liggende Löve, holdende en
Kugle, hvorpaa tre Kroner. I Afsnittet:
A. MDCCCLXXXIV, hvorunder et Liliekors,
 $4\frac{7}{8}$ L.
- 133 1786.** Af *Liungberger*, over Kronprindsens viiste
Fremgang i Studier, udarbeidet efter Ri-
gets Stænders Befaling.
Adv. GUSTAVUS III. D. G. SVEC. GOTH. VAND.
QVE REX. Kongens Hoved.
Rev. AEVI DELICIAE PRAECENTIS SPESQUE
FUTURI. Minerva fører den unge Prinds
hen til en staaende Svea. I Afsnittet: OB
FELICES PR. HAER. IN STUDIIS PROGRESSUS
ORDD. R. S. MDCCCLXXXVI. $4\frac{1}{2}$ L.
- 134 —** Jetton i Anledn. af det svenske Akademies
Fornylse den 20 Martz.

- Adv. GUSTAF III. BESKYDDARE. Kongens Hoved.
 Rev. SVENSKA ACADEMIEN INSTIKTAD D. 20 MARS 1786. I Midten: SNILLE OCH SMAK (Akademiets Valgsprog) i en Laurbærkrands. $1\frac{1}{2}$ L.
- 135 1788. Af *E(nhörning)*, i Anledn. af Söslaget ved Hogland d. 17 Juli.
 Adv. GUSTAVUS, III. D. G. REX SVECIAE. Kongens Hoved.
 Rev. Et kronet Skjold med Bogstavet C (Carl, Kongens Broder, som commanderede i dette Slag), mellem Faner og Vimpler; nederst en Kanon, Kugler o. s. v. I Afsnittet: D. 17 JUL. 1788. Br.
- 136 1792. Af *C. G. Fehrman*. Udkastningsm. ved Kongens Död den 29 Martz.
 Adv. GUSTAF III SVERIGES KONUNG. Kongens Hoved.
 Rev. OFÖRGÄNGELIG. En straalende Krone. SEDAN DEN 29 MARS 1792. $1\frac{1}{2}$ L.
- 137 — Af *C. E(nhörning)* i samme Anledn.
 Adv. GUSTAVUS III. D. G. REX SVECIAE G. V. Kongens Hoved.
 Rev. NATUS MDCCXLVI. * DENATUS MDCCXCH. i en Laurbærkrands. $\frac{1}{2}$ L.
- 138 — Af *Sl(ierle)* i samme Anledn.
 Adv. GUSTAV III KOENIG VON SCHWEDEN. Kongens Hoved med Laurbærkrands.
 Rev. STARB DURCH MEUCHELMORD. En Maske og en Pistol omvundne af Slinger. I Afsnittet: DEN 29 MERZ 1792. $\frac{1}{2}$ L.
- 139 Uden Aar. Af *F(ehrman)*, Ærestegn for Krigere.
 Adv. GUSTAF III SVERIGES KONUNG. Kongens Hoved.

280 Svenske Medailler. Gustav IV.

Rev. FÖR TAPPERHET I FÄLT. i en Laurbærkrands. $\frac{3}{8}$ L.

- 140 Uden Aar. Af C. G. F(ehrman), Jetton for det svenske Witterhets og Antiquitets Akademie. Adv. LUDOVICA ULR. CREATR. GUSTAVUS III. INSTAUR. AC. LIT. HUMANIOR. Kongens og Enkedronningens Hoveder. Rev. LUCIS METITUR PROGRESSIBUS. Solstraaler beskinne en paa et Alter staaende Solviser. $\frac{1}{4}$ L.

GUSTAV IV. ADOLPH.

- 141 1792. Af C. E(nhörning?), i Anledn. af Hertug Carl af Södermanlands Udnævnelse til Rigsforstander d. 29 Martz. Adv. CAROLUS D. G. REGN. SV. PR. HAER. DUX. SUDERM. Hertugens Brystb. Rev. Et Alter med Regalierne og den her-tugelige Krone der beskinnes af Solen. I Afsnittet: 29 MART. 1792. $1\frac{1}{8}$ L.
- 142 1796. Af E., i Anledn. af at Kongen erklæredes for myndig. Adv. GUST. IV ADOLPH S. G. OCH W. KO-NUNG. Kongens Brystb. Rev. * D. I. NOV. MDCCXCVI. * $\frac{1}{4}$ L.
- 143 1800. Udkastningsm. ved Kroningen. Adv. GUSTAF IV ADOLPH S. G. OCH V. K. KRÖNT 1800. Kongens Brystb. i Kroningsdragt. Rev. GUD OCH FOLKET (Kongens Valgsprog) i en Laurbærkrands. $\frac{1}{4}$ L.

CARL XIII.

- 144 1809. Udkastningsm. ved Kroningen. Adv. CARL XIII S. G. OCH V. K. KRÖNT ÅR 1809. Kongens Brystb. i Kroningsdragt.

Svenske Medailler. Carl XIV. 281

- Rev. FOLKETS VÄL MIN HÖGSTA LAG (Kongens Valgsprog) i en Laurbærkrands. $\frac{5}{8}$ L.
- 145 Uden Aar. Af L. G. Landbrugs-Akademiets Medaille.
- Adv. CARL IOHAN S. R. KRONPRINS. K. LANDTB. ACAD. STYRESMAN. Kronprindsens Brystb.
- Rev. STUNDANDE SKÖRDAR MÖDORNAS LÖN. En Bonde, som plöjer med tvende forspændte Oxer. $\frac{7}{8}$ L.

CARL XIV.

- 146 1818. Udkastningsm. ved Kroningen.
- Adv. CARL XIV IOHAN SV. OCH NORR. K. KRÖNT ÅR 1818. Kongens Brystb. i Kroningsdragt.
- Rev. FOLKETS KÄRLEK MIN BELÖNING. (Kongens Valgsprog) i en Krands af en sammenbunden Laurbær- og Egegreen. $\frac{11}{16}$ L.

KONGE-SUITER.

- 147 A. *Karlsteens* Suite af store Medailler over de svenske Konger fra Gustav I. til Carl XI. incl. 9 Stykker (compl.). Berch p. 325 sq. Br.
- 148 J. C. *Hedlingers* Suite af Medailler over svenske Konger, bestaaende af: Dedications-Medaillen, Tegnforklarings-Medaillen, No. 1 og No. 30-54 incl. 28 Stykker. Berch p. 317 sq. Br.
- Forestaaende Suite indeholder alle de Stykker, som ere skaarne af Hedlinger selv, de övrige, der ei have i denne Samling, ere forfärdigede deels af Fehrman, deels af andre Medailleurer.*
- 149 Tre Jettons af *E(nhörning?)* over Gustav Vasa, Erik XIV. og Carl Gustav. $1\frac{1}{8}$ L.
-

282 Svenske Medailler. Privatp.

- 150 To Jetton af *J. C. H(edlinger)* over Universiteterne i Upsala og Åbo. Berch p. 87 n. 10 og p. 127 n. 16. Br.

M E D A I L L E R.

OVER

SVENSKE PRIVATPERSONER.

- 151 *Alströmer (Jonas)*; Jetton af *G. L(iungberger)*, udgiven af Videnskabernes Akademie 1769. Berch n. 109. 1½ L.
- 152 — Jetton af *Liungberger*, udgiven af samme Akademie.
Adv. ION. ALSTRÖMER CONSIL. COMM. ET. EQV. AUR. Sammes Brystbillede.
Rev. CURAT OVES OVIVMQUE MAGISTROS. En siddende Pan med Hyrdestav. I Afsnittet: SENIOR MERITISS. ACAD. R. SC. SV. Rudolphi No. 11. 1½ L.
- 153 *Andersson (Eric)*, af *C. E(keblad?)*, 1800.
Adv. ERIC ANDERSSON IQRDBRUKARE I ÅSTODS BY UTI NERIKE. Sammes Brystb.
Rev. FÖR UTMÄRKTA MEDBORGERLIGE DYGDER. i en Egekrands. I Afsnittet: AF LEDAMÖTER AF RIDDERSK OCH ADL. 1800. 4 L.
- 154 *Bäck (Abrah.)*, Jetton af *Lunderberg* 1797, udgiven af Videnskabernes Akademie.
Adv. DOCTRINA CLARUS ET ARTE. Bäckes Hoved; ved Siderne Nordstjernens Ridderkors og en Æsculap-Stav.
Rev. ABRAH. BÄCK PR. R. COLL. MED. ARCHIATRO R. EQ. DE STELLA POL MEMBRO SUO DESIDERATISSIMO AC. R. SC. ST. MDCCXCVII. Rudolphi No. 24. 1½ L.

- 155 *Bâât (Sevedh.)* (Af *Breuer*). Rev. Et Overflødighedshorn og en Nögle sammenbundne, oven over disse en Krone. Berch n. 13. (rar.) 3 $\frac{1}{2}$ L.
- 156 *Banner (Joh.)*, med Adv. af *J. Blum*. Rev. En Haand med et paa Bibelen støttet, draget Sværd. Berch n. 11. (rar.) 2 $\frac{1}{2}$ L.
- 157 *Barssen (Eva Joh.)*, Jetton over sammes Död 1744, bekostet af hendes Søn, Baron Härleman. Berch n. 206. Br.
- 158 *Benzelius (Ericus)*, Med. af *J. C. H(edlinger)* til Erkebiskoppens Erindring. Berch n. 114. (skjön.) 2 $\frac{1}{2}$ L.
- 159 *Berch (Carolus Renaldus)*, af *Hedlinger* 1757. Berch n. 105. (skjön.) Br.
Denne Med. er skaaren og præget i Schweitz.
- 160 *Bergman (Torbernus)*, Jetton af *G. L(iungberger)*, udgivet af Videnskabernes Akademie 1785. Adv. TORBERNUS BERGMAN CHEM. PROF. UPS. Hans Brystbillede. Rev. LUCTUS TU QUOQUE CAUSSA MEI. En Aske-Urne; i Baggrunden en Lund af Cypresser. I Afsnittet: ACAD. SCIENT. HOLM. 1785. Rudolphi No. 61. 1 $\frac{1}{2}$ L.
- 161 *Bierkén (Joh. a)*, af *F(ehrman)*. Ved hans Död 1780, udgiven af Frimurerne. Adv. IOH. A BIERKÉN R. SV. A CONS. CANCELL. ET EQV. AUR. Hans Brystbillede. Rev. FLENDI COPIA DIVES. En Liigkiste, hvorunder en Frimurer-Orden, paa en Forhöining. I Afsnittet: L. FR. MUR. EXS. S. EDUARD. PRAEF. MER. MORT. AD. MDCCLXXX. 1 $\frac{1}{2}$ L.
- 162 *Björnståhl (Jac. Jön.)*, af *C. Fehrman* 1780. Adv. IAC. ION. BJÖRNSTÅHL PHILOLOGUS. Sammes Hoved. Rev. CELEBER. PEREGRINATORI. DEDIT SUDERMANNIA

284 Svenske Medailler. Privatp.

CUNAS MDCCXXXI THESSALONICA CIPPUM MDCCLXXIX
HOLMIA NUMMUM MDCCLXXX. 1 $\frac{3}{4}$ L.

- 163** *Bonde (Gustavus)*, 1666. Rev. En Colonne med tvende Overflödighedshorn. Berch. n. 26.

(rar.) 3 $\frac{1}{2}$ L.

- 164** *Brahe (Petrus)*, af *B(reuer)*. Rev. En Kriger, der vælter en Steen af Cubusform. Berch. n. 10.

(rar.) 3 L.

- 165** *Creutz (Gust. Phil.)*, af *Liungberger* 1786, udgiven af Universitetet i Upsala.

Adv. GUST. PHIL. CREUTZ COMES R ET REGNI SV. SEN. CANC. AC. UPS. Hans Brystbillede.

Rev. SACRIS PRAESTABITUR UMBRI. i en Krands af Stjerner. Nederst: HONO. IMMORTALIS AB ACADEMIA UPSAL. MDCCLXXXVI. 3 $\frac{1}{2}$ L.

- 166** *Dahlberg (Eric.)*, Jetton af *C. G. F(ehrman)*.

Adv. ERIC. DAHLBERG COMES R. S. SENAT. ET MARESCH. Brystbillede.

Rev. TU FLECTIS AMNES TU MARE BARBARUM. En Kriger, der bryder Neptuns Trefork og med höire Fod træder paa en liggende Urne, hvoraf Vandet udflyder. I Afsnittet: AUCTOR TRANSIT MAR. BALT. 1658. DUNÆ 1701. 2 $\frac{1}{2}$ L.

- 167** *Dallin (Olaus a)*, Jetton af *(C. G.) Fehrman*.

Adv. OLAUS A DALIN GUSTAVI PR. HAER. PRAECEPTOR. Sammes Hoved, hvorunder Nordstjerne-Ordenen.

Rev. FACIEMQUE NOVAVIT. Façaden af et Apollo-Tempel. I Afsnittet: POETAR. HISTORICOR. PATRIÆ ANTE SE PRINCEPS OBIIT 1763. 7 $\frac{1}{8}$ L.

- 168** *Ekström (Daniel)*, Jetton af *D. F(ehrman)* ved hans Død 1755, udgiven af Videnskabernes Akademie. Berch. n. 161. 1 $\frac{3}{4}$ L.

- 169** *Elvius (Petr.)*, Jetton af *D. F(ehrman)*, udgiven af Videnskabernes Akademie. Berch. n. 145. 1 $\frac{1}{2}$ L.

- 170** *Ernst (Johan Adolph)*, Jetton af *G. L(iungberger)*.
Adv. IOHAN ADOLPH ERNST COMMERCE RÅD. Brystbillede.
Rev. ÅMINNELSE AF EN MEDBORGARES FRIKOSTIGHET
MOT FRIMURARE BARNHUSET I STOCKHOLM. En
Passer og en Vinkel lagte over hinanden. 1½ L.
- 171** *Gardie (Magn. Gabr. de la)*, Jetton af *G. A. E.*
Adv. MAGN. GABR. DE LA GARDIE COMES REGN. SVEC.
DAPIF. Hans Brystbillede.
Rev. MEDIA NIMBORUM IN PARTE CORUSCAT. En
Regnbue. I Afsnittet: SUBLIMIS LARGUS MAGNIFICUS OB. 1686. ¾ L.
- 172** *Geer (C. de)*, Jetton af *G. L(iungberger)*, udgiven
af Videnskabernes Akademie.
Adv. C. DE GEER MARECH. AULIC. ET EQ. TORQ. O;
VAS. Hans Brystbillede.
Rev. SIBIMET SUPERSTES. En Sommerfugl, der
kryber ud af sin Larve. I Afsnittet: REG. ACADE-
MIA SCIENT. SV. C. F. Rudolphi 262. 1½ L.
- 173** *Grill (Claes)*, Jetton af *D. F(ehrman)*, udgiven af
Videnskabernes Akademie. Berch n. 164. 1½ L.
- 174** *Gyllenborg (Carolus)*, af *D. F(ehrman)* 1746, be-
kostet af Universitetet i Upsala. Berch n. 49. Br.
- 175** *Gyllenborg F(redericus)*, Jetton af *C. J. Wikman*.
Ved hans Död d. 25 Aug. 1759. Berch n. 87. 1 L.
- 176** *Hårleman (Carolus)*, af *J. C. Hedlinger*. Berch
n. 89. (skjön.) Br.
- 177** — Jetton af *C. J. Wikman*. Berch n. 90. Br.
- 178** — Jetton af *D. F(ehrman)* ved hans Död 1753,
udgiven af Videnskabernes Akademie. Berch
n. 92. ¾ L.
- 179** *Helmfelt (Sim.)*, Jetton af *C. G. Fehrman*, udgi-
ven af Videnskabernes Akademie.
Adv. SIM. HELMFELT L. B. SEN. R. ET CAMPIMA-
RESCH. Brystbillede.

286 Svenske Medailler. Privatp.

Rev. OPERUM VICTORIA FINIS. En staaende Svea med en Fane i höire Haand og en Victoria i Venstre. I Afsnittet: CORAM REGE PUGN. OCCUB. AD LANDSCR. MDCLXXVII. $\frac{7}{8}$ L.

- 180 *Hisinger (Joh.)*, Jetton af *Fehrman*, udgiven af det svenske patriotiske Selskab.

Adv. IOH. HISINGER BERGS RÅD RID. AF VASA ORD. Sammes Brystbillede.

Rev. som ovenfor No. 125. (Berch p. 315 n. 10.) $\frac{13}{16}$ L.

- 181 *Horn (Arvidus)*, Jetton af *C. H(edlinger)* 1726. Berch n. 43. Br.

- 182 *Horn (Catharina Ebba)*, Jetton af *D. Fehrman* 1746. Berch n. 181. 1 L.

- 183 *Höpken (Baron d')*, ottekantet Spille-Jetton. Berch n. 66. $\frac{11}{16}$ L.

- 184 *Iser (Matthias)*, af *A. K(arlsteen)*, Erindringsmedaille. Berch n. 117. (rar.) Br.

- 185 *Keder (Nicolaus)*. Liden Med. Rev. Hans Vaaben. Berch n. 128. (smuk.) Br.

- 186 — Jetton af *J. C. H(edlinger)*. Rev. En Phoenix. Berch n. 133. (skjön.) $\frac{3}{4}$ L.

- 187 *Kellgren (J. H.)*. Jetton af *C. E(nhörning?)*, ved hans Död 1795.

Adv. I. H. KELLGREEN. Sammes Hoved.

Rev. POETAE PHILOSOPHO CIVI AMICO LUGENTES AMICI MDCCXCV. $1\frac{1}{16}$ L.

- 188 *Liden (Joh. Henr.)*, Jetton af *G. L(iungberger)*.

Adv. IOH. HENR. LIDEN PROFESSOR. Hans Hoved.

Rev. POPULARI MUNIFICO NATIO O. GOTHICA UPSALIAE MDCCLXXXI. $\frac{7}{8}$ L.

- 189 *Linnæus (Carolus)*, Jetton af *D. F(ehrman)* 1746, bekostet af nogle Privatmænd. Berch n. 140. Br.

- 190 — Jetton af *D. Fehrman* (bekostet af Grev Tessin 1758). De tre Naturriger under Billedet af

3 Kroner (Sverrigs Vaaben). Berch n. 141.

(skjön.) $1\frac{1}{2}$ L.

- 91 *Lundmark (Daniel)*, af *D. Fehrman* 1762. Rev.
Forestilling af Banken i Stokholm. Berch n. 110.
 $2\frac{1}{2}$ L.

- 92 *Macklean (Rutger)*, af *E(keblad?)* 1800.
Adv. RUTGER MACKLEAN. Sammes Hoved.
Rev. FÖR FRIKOSTIGA INRÄTTNINGAR TILL ALLMO-
GENS UNDERVISNING FÖRBÄTTRING VÄLMÅGA. i en
Egekrands. I Afsnittet: AF MEDBORGARE OCH
VÄNNER 1800. $3\frac{1}{2}$ L.

- 93 *Nyström (Carl Magn.)*, Jetton af *C. E(nhörning?)*
1795.
Adv. En staaende Charitas.
Rev. MINNE AF FRAML. GROSSHANDLAREN CARL
MAGN. NYSTRÖMS FRIKOSTIGHET EMOT ALLMÄNNA
BARNBÖRDSHUSET I STOCKHOLM. I Afsnittet: K
COLL. MED. 1795. $1\frac{1}{2}$ L.

- 94 *Olthof (Ad. Frid. ab)*, Jetton af *G. Liungberger*.
Rev. Hans Vaaben. Berch n. 103. $1\frac{1}{2}$ L.

- 95 *Oxenstern (Axelius)*, af *F. G.* 1634. Rev. Ger-
mania staaende mellem Prudentia og Fortitudo.
Berch n. 4. (illæsus et perrar.) $2\frac{1}{2}$ L.

- 96 *Piper (Carolus Frider.)*, Jetton af *Dan. Fehrman*.
Rev. Det grevelige Piperske Vaaben. Berch
n. 85. $1\frac{1}{2}$ L.

- 97 *Polhem (Christoph.)*, Jetton af *J. D? F(ehrman)*
over hans Död d. 31 August 1751, udgiven af
Videnskabernes Akademie. Rev. En Indskrift.
Berch n. 138. $1\frac{1}{2}$ L.

- 98 — Jetton af *E(nhörning?)*.
Adv. CHRISTOPHORUS POLHEM R. COLL. COMM. CONS.
Hans Brystbillede.
Rev. OPERA INTER TALIA PRIMUS En Vinde,
formodentlig til Brug i Bjergværker. I Afsnittet:

288 Svenske Medailler. Privatp.

INVENTIS MECHANICIS DE PATRIA OPTIME MERITUS.

Rudolphi n. 522. $\frac{3}{4}$ L.

- 199 *Ribbing* (*Cath. Charlotte*), Jetton af 1756, til Ære for denne Dame bekostet af Grev Tessin, da hun lod Börnekopperne indpode paa sine Börn, og derved fremmede Koppeindpodningens Indførelse i Sverrig. Berch n. 190. $\frac{1}{8}$ L.

- 200 *Sahlgren* (*N.*), Jetton af *G. L(iungberger)*, udgiven af Videnskabernes Akademie.

Adv. N. SAHLGREN DIR. COM. SV. INDI. ET EQ. TORQ. VAS. Sammes Brysthillede.

REV. EXTENDENS VENTURA IN SAECULA CURAS. I en Krands af Ax og Frugter: CERTAMINA GEORGICA INSTITUIT ANNO MDCCLXXIII. Nederst: BENE MERITO R. ACAD. SCIENT. C. F. 1 $\frac{1}{4}$ L.

- 201 *Scefferus* (*Joannes*), 1679. Rev. En Ploug. Berch n. 122. 3 L.

- 202 *Solander* (*Daniel*), af *G L(iungberger)*.

Adv. DANIEL SOLANDER. Hans Hoved; bagved den efter ham opkaldte Plante (*Solandra grandiflora*).

REV. IOSEPHO BANKS EFFIGIEM AMICI MERITO D. D. D. CL. ET IOH. ALSTRÖMER. Rudolphi 621. 2 L.

- 203 *Tessin* (*Carolus Gustavus*), Jetton af *H(edlinger)* 1745. Rev. Grevens Vaaben. Berch n. 58. (smuk.) 1 L.

- 204 — Ottekantet Jetton i Anledn. af Grevens og Gemalindes Ulrica Ludov. Sparres Sölvbryllup 1752. Berch n. 64. $\frac{1}{8}$ L.

- 205 *Tessin* (*Nicodemus*), Jetton af *C. H(edlinger)* 1725. Rev. En Lilie. Berch n. 47. 1 $\frac{1}{4}$ L.

- 206 — Samme Jetton. Br.

- 207 *Tham* (*Catharina*, Enke efter Baron Fehman), Jetton af *Fehrman* i Anledn. af hendes Död 1746, bekostet af hendes Börn og Börnebörn. Berch n. 188. 1 $\frac{3}{4}$ L.

- 208 *Thegner (Johannes)*, af *Dan. Fehrman*, udgiven af Rigsstændernes Bank. Rev. Bankbygningen. Berch n. 102. (skjön.) $3\frac{7}{8}$ L.
- 209 *Thegner (Olaus)*, af *R. Faltz* 1687. Rev. Bestandigheden og Sandheden under Billedet af en staaende Genius med begges Attributer, der tilbyder en Krands. Berch n. 100. (rar.) $2\frac{9}{16}$ L.
- 210 *Troilius (Sam.)*, Jetton af *Enhörning*.
Adv. SAM. TROILIUS A-EP. UPS. * NAT. MDCCVI. OB. MDCCCLXIV. Hans Brystbillede.
Rev. QUIDQUID EX ILLO AMAVIMUS MANET. En Gravsteen med to omvendte Fakler. I Afsnittet: PIETAS FILII FR. DE TROIL. $\frac{1}{4}$ L.
- 211 *Trolle*, Jetton af *G. F(ehrman)*, 1780.
Adv. Rigsadmiralens Hoved, foran dette Sværdordenens store Kors, under Hovedet: TROLLE.
Rev. Et Roer mellem to Delphiner og Aarstallet 1780. $\frac{1}{2}$ L.
- 212 — Samme Jetton med Randskrift: GIFVEN I 1784 AF AMIRALITETET. Br.
- 213 *Wachtmeister (Hans)*, af *A. K(arlsteen)*. Rev. Admiralen omgivet af en Glorie møder uforfærdet de mod ham nedslyngede Lynstraaler og flere ham truende Vaaben. Berch n. 35. $2\frac{1}{4}$ L.
- 214 *Wallerius (J. G.)*, Jetton af *C. E(nhörning?)*, udgiven af Videnskabernes Akademie.
Adv. J. G. WALLERIUS. PROF. UPS. EQ. ORD. R. VASAEL. Sammes Hoved.
Rev. IN ORDINEM ET USUM. En staaende Genius betragter med Forstørrelsesglas et Mineral; foran ham chymiske Apparater. I Afsnittet: CHYMICO ET MINER. ILL. SOCIO. DESID. AC. R. SC. ST. Rudolphi n. 692. $1\frac{1}{4}$ L.
- 215 *Wargentín (Petrus)*, Jetton af *C. G. Fehrman*, udgiven af Videnskabernes Akademie 1783.

290 Svenske Medailler. Privatp.

Adv. PETRUS WARGENTIN EQUES AUR. Hans Hoved.

Rev. SUBLIMIORA IAM CURAT. Et Segment af Jordkloden, oven over samme, den Constellation som indtraf paa hans Dödsdag, deri Jupiter med sine Drabantere. I Afsnittet: SECRET. SUO PER XXXIV AN. MERITISSIMO REG. AC. SC. ST. 1783. Rudolphi n. 694. 1½ L.

- 216 *Wilcke (J. C.)*, Jetton af *C. E*(*nhörning?*), udgiven af Videnskabernes Akademie 1797.

Adv. A NULLO TENEBRIS DAMNABITUR AEVO. Wilckes Hoved.

Rev. J. C. WILCKE EQ. AUR. SECRETARIO SUO LUGENS AC. R. SC. STOCKH. MDCCXCVII. Rudolphi n. 702. 1¾ L.

- 217 *N. G.* og *M. S.*, 1754.

Adv. To Seraphimer som kysses, i Skyer; nederst *berlin*.

Rev. PÅ. N. G. OCH. M. S. BRÖLLOPS-DAG. D. 3. NOV. 1754. i en Krands af Roser og Blomster. Ei hos Berch. (rar og smuk.) 1½ L.

- 218 *Annika Lars Dotter, den giärna såfwande*. Rev. En Vugge og et Riis; nederst: 1744. Berch n. 200. ¾ L.

- 219 Fire forskjellige svenske Spille-Jettons. Br.

B.

SVENSKE MYNTER.

RAGWALD KNAPHÖFDE.

1129-1130.

- 1 Adv. R imellem 3 Kroner. Rev. Den gothiske Löve. Brenner Tab. III. No. 1. (rar.)

Skjönt dette Slags Mynter med 3 Kroner af Lagerbring og flere Kjendere af Middelalderens Mynter, formodes snarere at tilhøre senere svenske Konger, og menes at være fremkomne i et langt kortere Tidsrum, end man för i Almindelighed antog, har man dog her, förend disse Mynters Alder nöiere bliver bestemt, ei villet give forestaaende en Plads, der vel kunde være mere overeenstemmende med hine Lärdes grundede Formodning, men dog endnu stedse var temmelig vilkaarlig bestemt.

SWERKER I eller II.

1134-1155. 1200-1210.

- 2 Bracteate med et kronet Löve- eller Dragehoved. Berch pag. 3 No. 16.

At denne Bracteate er svensk og udpræget i stor Mængde veed man, mindre sikker er dens Bestemmelse til en Kong Swerker, som grunder sig paa, at den skal have Lighed med et af denne Konges Datter brugt Segl, men ved at sammenligne den med dem som ere afbildede i Peringsk. Ättartal pag. 95 og fölgende, vil man finde, at den snarere ligner Lövernes Hoved i de svenske Kongers Sigiller end Dragens.

ERIK HELGE.

1150-1168.

- 3 Adv. ABOC i Vinklerne af et Kors inden for en Perlering. Rev. Et Kors besat med smaa Ruder. Catal. Musei Graingeriani p. 7 No. 8. (perrar.)

292 Svenske Mynter för Unionen.

Med Rette maa man forundres over, at saavel Ber (Side 5 No. 2), der paa denne Mynt læser OBNE, som Forf. af Catal. Graing., der vel har de Bogstaver som findes paa Mynten, men i urigtig Orden, begge have været lige uheldige i at udfinde deres ei vanskelige Betydning. Uagtet forestaaende Mynt her er anført under Erik den Hellige, som den tidligste Alder, der vil kunne tillægges den, synes dens Lighed med nogle hidtil uudgivne Mynter af ringere Vægt, der tilhøre Johan I af Sverrig, at henvise den til en Tid kort för den sidstnævnte Konge. Myntens hele Beskaffenhed kommer saa nöie overeens med de af Brenner (Tab. I No. 3-10) Biorno tillagte Stykker, at man vel ingen Tvivl kan have om dens Samtidighed med disse og dette Slags Mynter have igjen saameget tilfælles med den norske Kong Sverres sikkre Mynter, at deres Tidsalder neppe kan være tvivlsom. For denne Bestemmelse taler desuden den Omstændighed, at de ere fundne sammen med Brakteater, hvilke man nu henfører til de danske Kongers Svend Grathes og Knud den Femtes fælleds Regjeringstid.

KNUT.

1168-1199.

- 4 Bracteate. KANVTVS REX. Modvendt, kronet Hoved, hvorved forneden h. Haand holder et Sværd. cfr. Brenner T. III. No. 3. (rar.)

Da der kun har været een svensk Konge af dette Navn, hvilken disse Bracteater nødvendig maa tillægges, saa bortfalder den af nogle yttredø Formening, at man ingen Mynter skulde have præget i Sverrig i dette Tidsrum.

UVISSE

som kunne henføres deels til foregaaende og deels til den kort efter følgende Periode.

- 5 Bracteate, hvorpaa en barbarisk Forestilling af et modvendt Hoved med Krone. B. 1 Kl. No. 250. cfr. Brenner T. I. n. 3.

En Bracteate ligg denne er for ei lang Tid siden funden i Holsteen tilligemed Mynter af samme Slags, som No. 3 ovenfor.

- 6 Bracteate med Bogstavet N inden for en Cirkel.
- 7 Adv. Et Taarn mellem tre Kroner, satte i Trekant, med to Punkter mellem hver Krone. Rev. Den Gothiske Löve. Brenner T. iv. Waldemar og Birger Jarl No. 5. (rar.)
- 8 Adv. En Rose mellem tre Kroner, satte i Trekant. Rev. Den gothiske Löve. Berch p. 5 No. 3. (rar.)
- 9 Adv. Tre om et Punkt i Trekant satte Kroner. Rev. Den gothiske Löve.

Mynterne No. 7, 8 og 9 henhøre uden Tvivl til samme Tid som No. 1 ovenfor, og formenes at være slagne under Folkungernes Regjering. Da de ere af maadelig Gehalt, kan med Grund antages, at man har fulgt samme Fremgangsmaade, som i Danmark og Norge, at formindskede Mynterne i Størrelse, saavidt muligt, inden man gik over til at forringe Gehalten.

- 10 Bracteate med Bogstavet T, over dette en stor aaben Krone.
- 11 Bracteate med Bogstavet T imellem tvende Kroner. Berch p. 4 No. 34. Cat. Gr. No. 37.
- 12 Bracteate med en Krone indenfor en Ring der indsluttes af en større tyk Ring. B. 1 Kl. No. 260.

ERIK LÄSPE (ERICUS BALBUS).

1222-1250.

- 13 Adv. Et stort gothisk E.
Rev. En Bygning med Port og opstaaende Taarn, der har Muurtinder foroven. (ined. rariss.)
Denne udmærkede Mynt har stor Lighed med Brenner T. IV. Erik L. No. 1 og Birger No. 3. ibid.
- 14 Bracteate med et gothisk E, omtr. som Brenner T. iv. No. 4.

MAGNUS LADULÅS, eller MAGNUS SMEK.

1277-1363.

- 15 Bracteate med et M imellem to Punkter indenfor

294 Svenske Mynter för Unionen.

- en glat Ring, som Brenner Tab. iv. No. 6, men mindre.
- 16** En lignende mindre med M uden Punkter. Brenner ibid. No. 3.
- 17** Bracteate med et M, hvorover et Punct, indenfor en kruset Ring; ligner noget Brenner ibid. No. 5.
- 18** En Dito med et Munke M indenfor en Ring med Straaler uden om. cfr. Brenner T. v. No. 5.
- 19** En Dito med samme Bogstav, forskjellig dannet indenfor en glat Ring. Brenner T. v. No. 7. (detr.)

ERIK MÅNSSON (MAGNUSSEN).

1350-1359.

- 20** (*Ørtug.*) Adv. † ERICUS o REX o SWECIE
Et Skjold, hvori de 3 Kroner.
Rev. † MONETA o ABOENSIS I Midten et
kronet A. Brenner T. v. No. 1. Gr. Cab. vi. F.
No. 8. (perrar.)

ALBRECHT.

1363-1395.

- 21** (*Ørtug.*) Adv. * ALBERTVS o REX Mod-
vendt kronet Hoved.
Rev. * MONETA o SWECIE Et afbrudt Kors
mellem en større og to mindre Kroner. Brenner
T. v. No. 1.
- 22** Samme Mynt.
- 23** Samme, lidet forskjellig.
- 24** (*Ørtug.*) Adv. * ALBERTVS REX. Et Skjold
med tre Kroner, lagt paa et Kors.
Rev. * MONETA * SWECIE I Midten et kro-
net S imellem r og p. Berch No. 3. (rar.)

ERIK AF POMMERN.

1412-1441.

- 25 (Ørtug.) Adv. * $\frac{x}{x}$ REX $\circ$ * ERICVS $\frac{x}{x}$ Mod-
vendt kronet Hoved.
Rev. * MONETA $\frac{x}{x}$ STOCHOLM. I Midten ϵ
lagt paa et Kors. B. T. xxvi. No. 17. Brenner
T. vi. No. 2. (rar.)
- 26 (Ørtug.) Adv. * ERICVS $\circ$ REX $\cdot$ D $\cdot$ S $\cdot$ n
Et Skjold med 3 Kroner.
Rev. * MONETA $\circ$ STOCHOLM. I Midten ϵ
til h., lagt paa et Kors. B. T. xxvi. No. 14. Bren-
ner T. vi. No. 10. (rar.)
- 27 (Ørtug.) Adv. * ERICVS $\circ$ REX $\circ$ D' $\circ$ S' n'
Et Skjold med 3 Kroner paa et Kors.
Rev. * MONETA $\circ$ STOCHOL'. I Midten ϵ
til v., lagt paa et Kors. Brenner T. vi. No. 1.
(rar.)
- 28 (Ørtug.) Adv. $\circ$ ERICVS $\circ$ REX $\circ$ D' $\circ$ S' n'
Et Skjold med 3 Kroner.
Rev. $\circ$ * $\circ$ MONETA $\circ$ * ARS' $\circ$ I Midten
et kronet $\mathfrak{M}$ imellem 2 Roser. B. T. xxvi. No. 19.
(rar.)
- 29 Bracteate af slet Gehalt med S i en Ring, omgivet
af Straaler; som Brenner T. iii. Sverker No. 3,
men uden Kors.

*Hogstavet S paa denne Bracteate betegner formodentlig
Stockholm. Den kommer i Størrelse og Gehalt overens
med den ovenfor p. 127 under No. 330 beskrevne Bracteate.*

KRISTOPHER AF BAJERN.

1440-1448.

- 30 (Ørtug.) Adv. * KRISTOFER $\circ$ REX $\circ$ Tre
Kroner i et Skjold paa et Kors.

296 Svenske Mynter i Unionstiden.

Rev. *MONETA o STOChOL. I Midten ot gothisk C med et Punkt midt i, lagt paa et Kors. Brenner T. vii. No. 2. cfr. B. T. xxvii. No. 17. (perrar.)

KARL KNUTSON.

1448-1470.

- 31** (*Ørtug.*) Adv. KAROLVS o REX S' G' Et Skjold paa et Kors, hvori en Baad (Kongens Familievaaben) med et kronet A oven over. Rev. MONETA ABOENS. Tre Kroner i et Skjold paa et Kors. Brenner T. vii. No. 6.

CHRISTIAN I.

1457-1464.

- 32** (*Ørtug.*) Adv. * CRISSTERNOS REX. I Midten C. Rev. HONETA STO'hOL. Tre Kroner i et Skjold paa et Kors. Brenner T. vii. No. 3. B. T. ii. No. 8. (rar.)
- 33** Samme Mynt. (rar.)

STEEN STURE DEN ÆLDRE.

Rigsforstander.

1471-1503.

- 34** 1478. (*Ørtug.*) Adv. X SCS' o ERICVS o REX Modvendt kronet Hoved. Rev. $\frac{x}{x}$ HONETA $\frac{x}{x}$ STOCh' $\frac{x}{x}$ 1x18 (o: 1478). Et Skjold, hvori 3 Kroner og 2 Ringe; over Skjoldet S. Brenner T. vii. No. 1. (rar.)
- 35** 1480. ($\frac{1}{2}$ *Ørtug.*) Adv. o SCS' ERICVS o REX I Midten S.

- Rev. x HONETA x STOCh' x 80. I Midten en Krone. Cfr. Brenner T. VII. No. 3. (rar.)
- 36 Uden Aar. (Ørtug.) Adv. * SCS' o ERICVS o REX. Modvendt, kronet Hoved.
Rev. HONETA STOChO. Et Skjold, hvori 3 Kroner, paa et stort Kors. (Ei hos Brenner.) (rar.)
- 37-38 (Ørtuge.) Adv. * S ERICVS o REX o SVG, Tre Kroner i et Skjold paa et Kors.
Rev. * MONETA STOCHO I Midten E paa et Kors. Brenner. Gustav I. T. I. No. 3. 2 Stkr.
- 39 (Ørtug.) Lidet forskjellig fra foregaaende.
- 40 Adv. * S o ERICVS o REX o SV'.
Rev. * MONETA o STOChO. Typ. som No. 37.
Forestaaende Mynter (No. 37-40) have saamegen Lighed med Erik af Pommerns stockholmske Ørtuger, at de uden Tvivl rimeligere tillægges Steen Sture den ældre, end Gustav Vasa, til hvem nogle svenske Myntkjendere have henført dem.
- 41 ($\frac{1}{2}$ Ørtug.) Adv. * SCS' * ERICVS o REX. I Midten S med en Streg over imellem to Ringe.
Rev. * MONETA' STOChO o I Midten en Krone. Cfr. Brenner T. VII. No. 3. (ined.rar.)
- 42 (Ørtug.) Adv. * SCS * ERICVS o REX Tre Kroner i et Skjold.
Rev. * MONETA o AROSIEN S I Midten et kronet A imellem 2 Roser. Typ. omtrent som Brenner T. VIII. No. 5. Gr. Cab. VI. F. No. 23.
- 43 En lignende, men den nederste Krone i Skjoldet paa Adv. imellem 2 Stjerner; næsten som Brenner l. c. (rar.)

298 Svenske Mynter i Unionstiden.

- 44 En lignende, men forskjellig i Skilletegnene paa Adv. (detr.)
- 45 ($\frac{1}{2}$ Ørtug.) Adv. * SCS o ERICVS † REX
En Krone.
Rev. * HONETA o AROSIEN Et gothisk A med en Ring bagved. Typ. omtr. som Brenner T. VIII. No. 6 og Gr. C. VI. F. No. 24.
- 46 Samme. (detr.)
- 47 Samme, men paa Reversen AROSI.
- 48 En lignende.

JOHANNES II.

1497-1504.

- 49 ($\frac{1}{2}$ Ørtug.) Adv. IOh * D * G * REX * SW
Det oldenborgske Vaaben paa et stort Kors.
Rev. HONETA x AROSIEN I Midten en Krone. Brenner T. VIII. No. 4. (perrar.)

SWANTE STURE.

1504-1512.

- 50 ($\frac{1}{2}$ Ørtug.) Adv. SCS ERICVS REX. En Krone.
Rev. MONTA • (sic.) AROSIS: I Midten 2 imellem 3 Punkter. Typ. som Brenner T. VIII. No. 1. (perrar.)

Foran Omskrifterne paa begge Sider af denne Mynt findes Sturernes Familievaaben i et lidet Skjold, hvorved den skjelnes fra Steen Sture den ældres Mynter.

STEEN STURE DEN YNGRE.

1512-1520.

- 51 1512. En stor Mynt af Sture den yngre, omtr. som Brenner T. IX. No. 1. Mad. No. 187. (caelatus.) $1\frac{1}{2}$ L.
Dette Stykke om hvis Ægthed der kan være Tvivl, udmærket cisleret.

- 52 1512. (*Örtug.*) Adv. †STECN o STVRG †RITTER
Et Skjold, hvori tre Kroner.
Rev. MONETA † STOC † HOLM: 1 5 1 2
I Midten et kronet S imellem to Stjerner. Bren-
ner T. ix. No. 2.
- 53 Uden Aar. ($\frac{1}{2}$ *Örtug.*) Adv. o STECN † STV-
RG † RIT' En Krone.
Rev. MONETA † STOC † HO. I Midten S;
omtr. som Brenner T. ix. No. 4.
- 54 Samme Mynt.
- 55 Samme.
- 56 Samme, men paa Adv. RI.

GUSTAV I. (ERIKSON VASA).

1521-1560.

- 57 1522. (*Örtug*) fra Stockholm. Brenner T. i. n. 2.
Berch n. 7. (perrar.)
*Denne höist sjældne Mynt er slagen för Gustav an-
tog Kongenavn, medens han endnu blot förte Titel af
Gubernator, hvilket er betegnet ved et G i Omskriften
paa Adv. strax efter Navnet.*
- 58 1530. (*Örtug*) fra Westeraas. Brenner p. 57 n. 2.
Berch n. 2. (detr.)
- 59 1534. *Species.* Adv. GOSTAVS * DEI * GRACI * REX
* SVECI * Kongen i Kappe, staaende med
Sværd og Rigsæble; paa Hovedet Hat med
Fjeder.
Rev. MONETA * NOVA * STOCKHOLM. Rigs-
vaabenet lagt over et Kors. Madai n. 2603.
Ei hos Brenner eller Berch. (perrar.)
- 60 — *Halv-Species.* Adv. kronet Brystb. i Kappe
med Scepter og Rigsæble. Rev. Rigsvaabe-
net. Brenn. p. 63 n. 2. (perrar.)

300 Svenske Mynter. Erik XIV.

- 61 1535.** *Species.* Adv. som foregaaende. Rev. Rigs-
vaabenet. Typ. Brenn. T. III. n. 2. Mad.
n. 190. (rar.)
- 62 1541.** (*Dobbelt Öre.*) Rev. De tre Kroner og Va-
savaabenet i et Skjold. Brenn. p. 69 n. 1.
- 63 1543.** *Salvatordaler.* Adv. Kongens Brystb. med
Regalierne. Rev. Christus med Verdens-
kuglen. Typ. Brenn. p. 62. Mad. 193.
- 64 1546.** (*Mark.*) (*Quart-Species.*) Adv. Kongens
Hoftebillede i Harnisk med Regalierne.
Rev. Det svenske, gothiske og Vasa-Vaabe-
net. Typ. Brenn. pag. 67 n. 1. cfr. Mad.
n. 192.
- 65 1558.** (*Mark.*) Af samme Typus, men Kongen
forestilt ældre. Typ. Brenn. p. 67 n. 1.
- 66 1560.** (*Dobbelt Öre.*) Rev. De tre Kroner og Aars-
tal i et Skjold. Typ. Brenn. p. 69 n. 3. (rar.)
*Hverken Berch eller Brenner anförer Mynter af dette
Aur, i hvilket Kongen døde.*

ERIK XIV.

1560-1568.

- 67 1562.** *Species.* Adv. Kongens Brystb. med Rega-
lierne. Rev. Rigsvaabenet omgivet af Sera-
phinerordenens Kjede. Typ. Brenn. pag. 75
n. 1. Mad. 196.
- 68 —** *XVI Öre (2Mark).* Adv. Rigsvaabenet i et
kronet Skjold. Rev. DEVS DAT CVI VVLT i
en Indfatning. Typ. Brenn. p. 78 n. 1.
Mad. 2607. (rar.)
- 69 —** *16 Öre, Klipping.* Rev. Tre Kroner i et
kronet Skjold. Typ. Brenn. p. 81 n. 2, som
Mad. 6129.
- 70 1563.** *16 Öre, Klipping, som foregaaende.*
Halv-Öre fra Stockholm. Brenn. p. 81 n. 1.

- 71 1564. (*Mark.*) Adv. Kongens Brystb. Rev. Det Svenske, Gothiske, Danske og Norske Vaaben i et rundt, kronet Skjold. Typ. Brenn. p. 80 n. 1. (rar.)

Kongen lod sætte det danske og norske Vaaben paa Rev. af denne Mynt som Gjengjeld for, at Danmarks Konge havde brugt de 3 Kroner (Sverrigs-, eller Unions-Vaabenet) i det danske Rigsvaaben.

- 72 — 2 Öre, Klipping, som No. 69. Brenn. p. 82 n. 3. (rar.)

1565. *Halv - Öre* fra Stockholm. Typ. Brenn. p. 81 n. 1.

- 73 1567. *Fire Öre.* Rev. De tre Kroner og Vasa-vaabenet i et kronet Skjold. Berch p. 50 n. 9. (rar.)

-
- 74 1566. *Dobbelt Öre* fra Reval. Typ. Brenn. p. 84 n. 3.

HERTUGERNE JOHAN og CARL,

Erik XIV's Brødre.

- 75 1568. *Otte Mark.* Klipping. Adv. Det kronede Vasavaaben; ved Siderne r og c forbundne ved en Slöife. Brenn. p. 86 n. 1. Mad. 2610. (perrar.)

- 76 — *Fire Mark,* Klipping, af samme Typus. Brenn. p. 86 n. 2. (rar.)

JOHAN III.

1568-1592.

- 77 1569. (*Halv - Öre*) fra Stockholm. Typ. Brenn. p. 103 n. 1.

1571. *Fire Mark,* Klipping. Typ. Brenn. p. 106 n. 1, som Mad. 2611.

- 78 1573. *Salvator daler* som Gustav Vasas No. 63. Typ. Brenn. p. 95 n. 1. Mad. n. 198.

302 Svenske Mynter. Johan III.

- 79 1573. 2 Öre fra Stockholm. Brenn. p. 130 n. 3.
 1575. 4 Öre fra Stockholm. Brenn. p. 99 n. 2.
 Öre fra Stockholm. Brenn. p. 101 n. 2.
- 80 — *Ottendedeel - Species* (mauskee Afprægning i fint Sölv af en projecteret grov Skillemynt). Adv. Kongens Brystb. Rev. Vasavaabnet. Brenn. p. 104 n. 3. (rar.)
- 81 1576. Öre fra Stockholm. Typ. Brenn. p. 101 n. 2.
 (Fyrck) fra Stockholm. Berch p. 68 n. 29.
 Typ. Brenn. p. 104 n. 1.
1579. $\frac{1}{2}$ Öre. Typ. Brenn. p. 102 n. 3.
- 82 1581. 4 Öre fra Stockholm. Typ. Brenn. p. 99 n. 2.
- 83 1590. Örtug fra Stockholm. Typ. Brenn. p. 103 n. 2.
 1591. 8 Öre, Kobber-Klippling. Brenn. p. 107 n. 1.
- 84 1592. Mark (af meget slet Gehalt). Typ. Brenn. p. 99 n. 1.
- 85 — 4 Öre. Paa Adv. den gothiske Löve. Brenn. p. 100 n. 1.
- 86 Uden Aar. Dobbelt Species. Adv. Kongens Brystb. med Regalierne, omgivet af 23 Provindsvaabener. Rev. Rigsvaabnet i et hjerteformigt Skjold; uden om samme Indskrift i tre Rader. Brenn. T: II. n. 3. Mad. n. 200.
- Ved Sigismunds, Kongens Söns Reise til Polen 1587, for at modtage Kronen sammesteds, blev en Deel af disse Pragtstykker prægede baade i Guld og Sölv og ham medgivne, for at bruges ved Ankomsten hos hans nye Undersaatter; da man ei veed at de ere prægede tidligere, kan den Glands man fra Sverrig önskede at udbrede over den unge Fyrste, netop have givet Anledning til at denne Myntsort prægedes; den har fundet saameget Bifald at et Par af de følgende Konger have ladet slaue lignende Pragtmynter.*
-
- 87 — Skilling fra Reval. Brenn. p. 108 n. 2.
 2 Stkr., lidet forskjellige.

SIGISMUND.

1592-1604.

- 88 1594. *Species*. Adv. Kongens Brystb. med Regalierne. Rev. Det forenede Svenske og Poliske Vaaben. Brenn. p. 110. Mad. n. 202.
(perrar.)
- 89 — 4 Öre. Rev. Det Svenske, Gothiske og Vasa Vaabenet i et kronet Skjold. Typ. Brenn. p. 112 n. 1. (rar.)
- 90 1597. Öre. Rev. Kongen staaende. Typ. Brenn. p. 113 n. 1. (rar.)
- 91 — Halv-Öre. Rev. De tre Kroner. Typ. Brenn. p. 113 n. 2. (2 Expl.).

CARL IX, som Hertug af Södermanland.

- 92 1587. *Tomark*. Rev. Sex Vaabenskjolde. Brenner Carl IX. T. i. n. 1. (rar.)
- 93 1598. *Mark*, Klipping. Adv. Kronet C D S, derunder I * M Brenn. T. ii. n. 4.
- 94 1600. *Dobbelt Species*. Adv. MONETA NOVA *. I Midten יהודה i en straalende Sol. Rev. REGNI * SVECIÆ. 1600. Det Svenske, Gothiske og Vasa-Vaabenet i et kronet Skjold. Typ. Brenn. p. 126 n. 1. Madai n. 203. (perrar.)
- 95 1601. Öre, omtr. af samme Typ.; som Brenn. p. 127 n. 1. (rar.)
- 96 a — (Halv-Öre) af lignende Typ.; som Brenn. p. 127 n. 3. (rar.)
- 96 b — (Fyrck?) Paa Rev. Tre Kroner. Brenn. p. 128 n. 1. (rar.)

Mynterne fra No. 94-96 b, hvilke hverken have Hertug Carls, eller nogen Regents Navn, ere slagne af det svenske Rigsraad under det Interregnum, som fandt Sted indtil Hertugen offentlig satte i Spidsen for Regjeringen

304 Svenske Mynter. Carl IX.

- 97 1603. 4 Öre. Adv. Hertugens Brystb., under hvilket tre Vaabenskjolde. Brenn. p. 124 n. 1. (rar.)
- 98 1604. Tomark, Klipping, af Typ. som No. 93. Typ. Brenn. T. II. n. 3. (rar.)

CARL IX, som Konge.

1604-1611.

- 99 — Tomark. Rev. Det Svenske, Gothiske og Vasa-Vaabnet i et kronet Skjold. Brenn. p. 123 n. 1. Mad. n. 6135. (rar.)
- 100 1605. Firemark. Adv. Kongens Brystb. over det kronede Rigsvaaben. Rev. omtr. som Adv. af No. 94. Brenn. p. 122 n. 2. Mad. n. 207.
- 101 1606. 20 Mark Svensk eller Tredobbelt Species. Adv. Kongen staaende med Sværd og Rigsæble. Rev. Rigsvaabenet i et kronet Skjold omgivet af 29 Provindsvaabener. Brenn. T. II. n. 2. Mad. n. 205. (rar.)

Ved dette Exemplar er paa Adv. bortflet Værdien 20 M S.

Paa Mynterne fra No. 99-101 kalder Carl IX sig *designatus Rex*, men paa de følgende, efter Kroningen den 15 Marts 1607 prægede bortfalder *designatus* i Titelen.

- 102 1607. Firemark. Adv. Kongens Brystb. med Regalierne. Rev. Rigsvaabenet. Brenn. p. 138 n. 1. Mad. n. 208.
- 103 — Ottendedeel-Species. Adv. Kongens Brystb. med Laurbærkrands. Rev. Styrkens Sindbillede, bærende en Colonne, överst et lidet Skjold, hvori den Gothiske Löve og de tre Kroner, hvorum: SIGIL. MAG. LADEL. R. Brenn. T. III. n. 1. (rar.)
- 104 — $\frac{1}{2}$ Mark. Rev. Rigsvaabenet. Brenn. p. 139 n. 2.

- 105 1608. 2 Öre. Rev. Tre Kroner i et Skjold.
Brenn. p. 139 n. 3.
- 106 1609. VI Mark Svenska. Adv. Kongens Brysth.
i Harnisk med draget Sværd og Skjold, hvori
Rigsvaabenet. Rev. Den Gothiske Löve
omgivet af tre Kroner med Omskrift, hvori
dette Vaaben siges at være det, som Kong
Magnus Ladelås førte. Brenn. p. 137 n. 2.
Mad. n. 209. (rar.)
- Stridighederne med Danmark om de tre Kroner, skulle
have givet Anledning til Indskifterne paa Reversen af
forestaaende Mynter (No. 103 og 106).*
- 107 — Tomark af Typus som No. 102. cfr. Mad.
n. 6136.
- 108 — 2 Öre som No. 105. (2 Expl.)
Öre. Adv. c r ved Siderne af Vasaen.
Typ. Brenn. p. 140 n. 1,
- 109 1610. 2 Öre som No. 105.
1611. Öre som No. 108. Brenn. p. 140 n. 1.

GUSTAV ADOLPH.

1611-1632.

- 110 1615. Mark. Rev. Det Svenske, Gothiske og
Vasa-Vaabenet i tre Skjolde. Typ. Brenn.
p. 173 n. 2.
- 111 1617. II Mark af Typus som No. 110. Typ.
Brenn. p. 173 n. 2.
- 112 — $\frac{1}{2}$ Svensk Mark af samme Typus. Typ.
Brenn. p. 173 n. 2.

*Paa foregaaende för Kroningen udkomne Mynter af
denne Konge nævner han sig: Designatus Rex
Sveciæ Et Princeps Hære(ditarius).*

- 113 (—) Species, lille og tyk, præget i Anledn. af
Kroningen den 19 Octbr. Adv. Kongens
Brysth., under hvilket de tre Hovedvaaben.
Rev. FLOREBO PROSPICIENTE DEO.

306 Svenske Mynter. Gustav Adolph.

En Krone, gjennem hvilken en Lillie opvoxer. Brenn. T. II. n. 1. Mad. n. 214. (rar.)

Paa dette Exemplar findes intet Aarstal.

- 114 1617.** *Ottendedeel-Species* af samme Typus, men med Aarstal. Brenn. T II. n. 1.
- 115 a 1620.** *Öre.* Berch p. 116 n. 47.
- 115 b —** *Salvatordaler.* Typus som No. 63, men her paa Rev. ved Siden af Christus findes de tre Hovedvaabener tilføiede. Berch p. 112 n. 17 Not. Mad. n. 2620.
- 116 1624.** *Öre* fra Calmar. Rev. En Löve holdende en Bue (Stadens Vaaben). Omtr. Brenn. p. 175 n. 1.
Öre som Berch p. 116 n. 47.
- 117 1626.** 2 *Öre*, Kobber-Klippling. Adv. G A R S, hvorover en Krone. Typ. Brenn. p. 177 n. 1.
- 118 —** *Öre*, Kobber-Klippling. Rev. To korslagte Pile (Dalekarliens Vaaben). Typ. Brenn. p. 177 n. 2.
- 119 —** *Öre*, Kobber-Klippling, fra Arboga. Rev. En Örn (Stadens Vaaben). Brenn. p. 179 n. 3. (rar.)
- 120 1627.** *Öre* af Kobber, fra Nyköping. Rev. En Grif. Omtr. Brenn. p. 178 n. 3.
- 121 —** *Fyrck* fra Arboga, af Kobber. Brenn. p. 181 n. 2.
- 122 1628.** *Öre* af Kobber fra Nyköping som No. 120.
- 123 1630.** $\frac{1}{2}$ *Öre* af Kobber, som No. 118.
- 124 1631.** *Salvatordaler.* Typus omtr. som No. 111. Brenn. p. 167 n. 2. Mad. n. 6141.
- 125 1632.** *Species*, præget i Augsburg. Adv. Kongens Brystb. med Laurbærkrands. Rev. Det Svenske Vaaben i et rundt kronet Skjold, under hvilket Staden Augsburgs Vaaben. Brenn. p. 169. Mad. n. 218. (rar.)

- 126 1632. *Species*, præget i Erfurth ved Høitideligholdelsen af Aarsdagen efter Slaget ved Leipzig den 7 Septbr. Adv. יהודה i Straaller: derunder: DEXTERA. TUA DOMINE, PERCUSSIT INIMICUM. Brenn. p. 171 n. 1, Mad. n. 2370.
- 127 — *Species* (Feldtraabsdaler). Paa Rev. Gott. mit. uns. Det Svenske Vaaben i et kronet Skjold imellem Laurbærgrene. Brenn. p. 172 n. 1, Mad. n. 216.
- 128 1633. *Species*, præget i Osnabrück. Adv. Kongens Brystb. Rev. DVX. GLORIOS⁹. PI⁹. HEROS. TRIUMPHATOR (sic). FOELIX * En Krone, under hvilken: IOHAN. 10. EIN. GVTER. HIRT o. s. v. Omtr. som Brenn. pag. 170 n. 1, Mad. n. 220. —
-
- 129 1629. *Species* fra Riga. Rev. Stadens Vaaben. Typ. Brenn. 168 n. 2, Mad. n. 215. (perrar.)

JOHAN, Hertug af Östergothland.

(Kong Sigismunds yngre Broder.)

- 130 *Uden Aar. Öre.* Paa Rev. det svenske Vaaben i et Skjold, hvorom: G A R. Brenn. p. 143 n. 2. (rar.)

Denne Mynt er slagen af ovennævnte Hertug, efterat Gustav Adolph selv havde tiltraadt Regeringen.

CHRISTINA.

1632-1654.

- 131 1637. *Öre.* Rev. Tre Kroner i et Skjold. Typ. Brenn. p. 199 n. 2.
- 132 1641. *Salvatordaler.* Adv. Christina staaende ved et Bord med Regalierne. Rev. som No. 115 b. Typ. Brenn. p. 195, Mad. n. 223.

- 133 1641. *Quart-Salvatordaler* som foregaaende, men paa Adv. Christinas Brystb. Berch p. 143 n. 14.
- 134 1645. 46. 47. 3 Örer af Kobber fra Dalarne. Typ. Brenn. p. 200 n. 1.
1645. $\frac{1}{4}$ Öre af Kobber. Typ. Brenn. p. 200 n. 2.
- 135 1648. *Firemark*. Adv. Brystb. med Laurbærkrands. Rev. Rigsvaabenet. Berch p. 144 n. 22 Not, Mad. n. 229.
- 136 1649. *Mark* af samme Typus. Berch p. 144 n. 25.
- 137 1650. *Tomark* af samme Typus. Berch p. 144 n. 23.
1653. Öre som No. 131.
- 138 *Uden Aar. Tomark*. Adv. Christinas Hoved med Laurbærkrands. Rev. Tre Kroner. Brenn. p. 198, Mad. n. 6149. (rar.)
-
- 139 1646. *Species* fra Riga, som Brenner p. 196 n. 2. cfr. Mad. n. 226, men her Omskriften paa Adv. CHRISTINA. D. G. SUE. GOT. VAND. Q. DE : REGI & PRINCIP : H. (rar.)
- 140 1650. *Species-Ducat* fra Reval. Adv. Dronningens Brystb. Rev. Tre kronede Löyer i ét kronet Skjold. Berch p. 141 n. 3. Köhlers Dncat. Cab. n. 511. (rar.)
-
- 141 1642. *Species* for Pommern. Adv. Dronningens Brystb. Rev. Det pommerske Vaaben. Berch p. 143 n. 17 Not., Mad. n. 2634. (rar.)
- 142 1654. *Ottendedeel-Species* for Pommern. Rev. *1* HALB REICHSORT. Berch p. 144 n. 20. (rar.)
-
- 143 1650. *Sexskilling* for Bremen og Verden. Berch p. 145 n. 35.

AXEL OXENSTIERNA.

Friherre og Rigscauzler.

- 144 *Uden Aar. Skuedaler.* Adv. Oxenstiernas Brystb., hvorunder hans Vaaben. Rev. En Löve, der holder et draget Sværd og en Krone, der beskinnes af en Glorie, hvori: יהוה. Berch p. 335 n. 3. Mad. n. 1952. (rariss.)

Denne meget sjeldne Species skal være præget i Augsburg 1633.

CARL X. GUSTAV.

1654-1660.

- 145 1654. *Tomark* (Udkastningsm. ved Kroningen). Rev. A DEO ET CHRISTINA. En Krone. Berch p. 150 n. 6. Typ. Brenner T. i. n. 2.
- 146 — *Species* præget i Stockholm. Adv. Kongens Brystb. Rev. Det svenske og pfalziske Vaaben i et kronet Skjold, som holdes af to Løver. Brenn. p. 207, Mad. n. 231. (rar.)
- 147 1656. *Öre.* Rev. Tre Kroner i et Skjold. Typ. Brenn. p. 210 n. 2.
1658. *Mark.* Rev. Tre Kroner. Typ. Brenn. p. 210 n. 1.
- 148 *Uden Aar. Tomark* af samme Typus. Brenn. p. 209 n. 2.
- 149 — *Achtzehner.* Rev. En Löve imellem tre Kroner; ved Siderne 18. Berch p. 156 n. 20. (rar.)
- 150 — *Achtzehner.* Rev. Tre Kroner; forneden XVIII. Berch p. 156 n. 21.
- Solidus* fra Riga. Berch p. 156 n. 14. (2 Expl.).
- 151 1655. *Species* fra Pommern. Rev. Det pommerste Vaaben. Typ. Brenn. p. 208 n. 1. Mad. n. 232. (rar.)

310 Svenske Mynter. Carl XI.

- 152 1660.** *Firemark* for Bremen og Verden. Adv. Kronet CGRS i Træk. Rev. Det svenske, pfalziske, bremiske og verdenske Vaaben i et kronet Skjold. Brenn. p. 209 n. 1. Mad. n. 233. (rar.)

CARL XI.

1660-1697.

- 153 1666.** 2 Öre. Rev. Kroner. Typ. Brenn. p. 235 n. 2.
1668. Öre. Rev. Samme Typus; som Brenn. p. 235 n. 3.
- 154 1670.** *Otte-Mark.* Adv. Kongens Hoved med Laurbærkrands. Rev. Det svenske, gothiske og pfalziske Vaaben i fem Skjolde satte i Kors. Berch p. 184 n. 27. Mad. n. 238. (rar.)
- 155 1673.** *Tomark.* Rev. Tre Kroner. Typ. Brenn. T. XII. n. 2.
 Öre af Kobber. Brenn. p. 237 n. 1.
- 156 1676.** *Species* fra Stockholm. Rev. som No. 146. Brenn. p. 231 n. 1. Mad. n. 243. (rar.)
- 157 1677** og 85. 2 Örer af Kobber. Typ. Brenn. p. 237 n. 1.
- 158 1692.** *Otte-Mark.* Rev. Tre Kroner i et kronet Skjold. Om Randen: MANIRVS * NE * LAEDAR * AVARIS * Berch p. 184 n. 30. Mad. n. 244.
- 159 1693.** *Fire-Mark* af samme Typus, som Brenn. T. XII. n. 1.
- 160 —** *Mark.* Rev. Tre Kroner. Typ. Brenn. T. XII. n. 3.
- 161** *Uden Aar. Sölvmünt,* formodentlig Aftryk af Stemplerne til en projecteret Ducat. Adv. CAROLVS. XI. REX. SVECLÆ. Kongens Hoved med Laurbærkrands.

Rev. DOMINVS PROTECTOR MEVS. Tre Kroner i et kronet Skjold. Ei hos Berch. (rar.)

162 1660. *Species* (ved Tronbestigelsen) fra Riga. Rev. Stadens Vaaben, over hvilket en Haand holder en Krone. Brenn. p. 231 n. 2. Mad. n. 235. (rar.)

163 1666. 2 *Rundstykker* fra Reval. Berch p. 186 n. 44.
1671. 2 *Rundstykker* fra Narva. Berch p. 186 n. 45.
Udep. Aar. Solidus fra Riga. Berch p. 187 n. 52.

164 1674. *Ein Drittel* fra Pommern. Rev. Det pommerske Vaaben. Berch p. 187 n. 56.

165 1688. *Zwey Drittel* for Pommern. Rev. Det pommerske Vaaben. Berch p. 187 n. 55. cfr. Mad. n. 6157.

166 1669. *Dobbelt Schilling* for Pommern. Rev. D S. Berch p. 188 n. 60 Not.

1694. 4 *Schilling* for Pommern. Rev. 12 EINEN REICHSTHAL. Berch p. 188 n. 59.

167 1674. *Species* for Bremen og Verden. Rev. Bremens og Verdens Vaaben. Typ. Brenn. p. 232 n. 2. Mad. n. 6155. (rar.)

168 1667. 69. 70. 3 *Sexskillinger* eller $\frac{1}{4}$ *Reichsthalere* for Bremen og Verden. Berch p. 190 n. 79.

1676 og 84 2 *Sechslinge* for Bremen og Verden. Berch p. 190 n. 85.

CARL XH.

1697-1718.

169 1699. *Firemark*. Adv. Kongens Brystb. med Al-longe-Paryk. Rev. Tre Kroner i et kronet Skjold. Berch p. 245 n. 10.

170 1703. *Mark*. Adv. som foreg. Rev. Tre Kroner. Berch p. 245 n. 12.

312 Svenske Mynter. Carl XII.

- 171 1707.** *Species.* Adv. Kongens Brystb. med Al-
longe-Paryk. Rev. Rigsvaabenet, derover:
Med. Gudz. hjælp. Berch p. 244 n. 8.
Mad. n. 246. (rar.)
- 172 —** *Species.* Adv. Kongens Brystb. uden Pa-
ryk. Rev. som foreg. Berch p. 244 n. 8
Not., Mad. n. 247. (rar.)
- 173 —** 5 Öre. Rev. Tre Kroner. Berch p. 246
n. 19.
- 1708.** *Mark.* Adv. Brystb. uden Paryk. Berch
p. 245 n. 12.
- $\frac{1}{6}$ Öre af Kobber. Berch p. 246 n. 20.
- 1709 og 10.** 2 Örer. Berch p. 246 n. 16.
- 174 1709.** *Skuedaler* til Erindring om den gjenvundne
Religionsfrihed for Protestanterne i Schles-
sien ved Freden til Altranstad d. 22 Aug.
Berch p. 229 n. 121. Mad. n. 249. (rar.)
- 175 1711.** *Tomark* som Marken No. 173. Rev. Tre
Kroner. Berch p. 245 n. 11.
- 176 1712.** *Tomark* af samme Typ. *ibid.*
- 177 1713.** *Species* af Typus som No. 172. Berch p.
244 n. 8 Not., cfr. Mad. n. 247. (rar.)
- 178 —** *Mark* af Typ. som No. 173. Berch p. 245
n. 12.
- 179 1714.** *Mark* af samme Typ. *ibid.*
- 180 1716.** *Firemark.* Adv. Brystb. uden Paryk. Rev.
som No. 169. Berch p. 245 n. 10., cfr.
Mad. n. 248.
- 181 —** *Mark* af Typ. som No. 173. Berch p. 245
n. 12.
- 182 1718.** *Species* af Typus omtr. som No. 172. Paa
Rev. i Huus-Vaabenet en Stjerne istedetfor
de Cleviske Liliestave. Randskr.: MA-
NIBVS o. s. v. som No. 158. Berch p. 244
n. 8 Not., Mad. n. 250.

- 183 1718. *Fyra Caroliner*. Rev. Fire i Kors satte Vaabenskjolde, mellem hvilke Kroner; i Midten Vasavaabenet. Randskrift som forrige. Berch p. 245 n. 13. Mad. n. 251.
- 184 — *Twå Caroliner* af samme Typ. Berch p. 246 n. 14. Mad. n. 251.
- 185 — *En Carolin* af samme Typ. Berch p. 246 n. 15. Mad. n. 251.
 $\frac{1}{2}$ Öre af Kobber. Berch p. 247 n. 22.
- 186 1715-1719. *Ti Mynttegn* (Baron Görtz's) af Kobber. Paa Rev. 1. DALER s. m. Berch p. 248 sq. n. 36-45.
-
- 187 1709. *Zwey Dröttel* for Pommern. Adv. Brystb. uden Paryk. Rev. Det pommerske Vaaben. Berch p. 247 n. 26, cfr. Mad. n. 2645.

ULRICA ELEONORA.

1719-1720.

- 188 1719. *Species*. Adv. Dronningens Brystb. Rev. Rigsvaabenet, derover: Gud. Mitt. Höpp. Randskr.: MANIBVS o. s. v. Berch p. 273 n. 3, Mad. n. 252. (rar.)
- 189 — *Tomark*. Rev. Tre Kroner i et rundt, kronet Skjold. Berch p. 273 n. 5, Mad. n. 253.
- 190 — *5 Öre*. Rev. Tre Kroner. Berch p. 273 n. 7. Öre af Kobber. Berch p. 274 n. 9.
- 191 1720. *Firemark* af Typ. som No. 189. Berch p. 273 n. 4, Mad. n. 253. (rar.)
- 192 — *Mark* af samme Typ. Berch p. 273 n. 6. Öre. Adv. ~~Kronet~~ V. E. Berch p. 273 n. 8.

FRIDERICH AF HESSEN.

1720-1751.

- 193 1720. *Plåte*. I Midten: 1 DALER SILF:MYNT. I

314 Svenske Mynter. Fr. af Hess.

- de fire Hjørner: F R S 1720 med Krone over. Ei hos Berch.
- 194 1721. *Species* i Anledn. af Jubelfesten for Reformationens Indførelse og Sverrigs opnaaede Uafhængighed. Rev. Gustav I og Gustav Adolphi's Brystbilleder. Randskrift: GLORIA * IN * EXCELSIS * DEO * Berch p. 276 n. 6, Mad. n. 255.
- 195 — *Plåte*. I Midten: $\frac{1}{2}$ DALER SILF. MYNT. I de fire Hjørner: F R S 1721 med Krone over. Ei hos Berch.
- 196 1722. 5 Öre. Rev. Tre Kroner. Berch p. 289 n. 28.
1726. *Quart-Species*. Rev. Rigsvaabenet, derover: Gud Mitt Hjælp. Berch p. 288 n. 21.
- 197 1731. *Skuedaler* i Anledn. af Kongens Reise til Hessen. Adv. Kongens Brystb. Rev. En latinsk Indskrift. Berch p. 279 n. 25. Mad. n. 258. (rar.)
- 198 — *Species*. Adv. Kongens og Dronningens Brystbilleder. Rev. Rigsvaabenet, derover: Gud Vårt Hjælp. Randskr.: MANIBVS o. s. v. Berch p. 288 n. 17. Mad. n. 259.
- 199 1733. *Species*. Rev. Rigsvaabenet, derover: Gud Mitt Hjælp. Randskr.: MANIBVS o. s. v. Berch p. 288 n. 15. Mad. n. 2646.
- 200 1733. *Plåte*, som No. 193, men: 4 DALER SILF: MYNT. Ei hos Berch.
- 201 a 1737. *Firemark*. Rev. Tre Kroner i et rundt kronet Skjold. Berch p. 288 n. 24, cfr. Mad. n. 2647.
- 201 b 1748. *Quart-Species* i Anledn. af Seraphinerordenens Fornæelse den 17de April (Kongens Fødselsdag). Berch p. 288 n. 22.

- 202 1732. *Öre*. Rev. Tre Kroner. Berch p. 289 n. 32.
 1749. 5 *Öre*. Adv. Otte F satte i Kors. Berch
 p. 289 n. 28.
 1750. *Öre* af Kobber. Rev. Dal-Pilene. Berch
 p. 289 n. 35.

ADOLPH FREDERIK.

1751-1771.

- 203 1751. 10 *Öre*. Adv. SALUS. PUBLICA. SALUS. MEA.
 1751. Kronet AF. Rev. Tre Kroner, ved
 Siderne: 10. ÖR. s. M. Nederst: H. M. Ei
 hos Berch!!!
Öre af Kobber. Rev. Dal-Pilene. Berch
 p. 310 n. 22.
 204 1752. *Species*. Adv. Kongens Brystb. Rev. Tre
 Kroner paa en kronet Globus, omgiven af
 Seraphinerordenens Kjede, derom Kon-
 gens Valgsprog. Randskr.: MANIBVS O. S. V.
 Berch p. 309 n. 6. Mad. n. 2651. (skjön.)
 205 1756. *Öre*. Adv. Kronet A F mellem Laurbær-
 grene. Rev. Tre Kroner; ved Siderne:
 1756 og 1. Ø. Ei hos Berch.
 1759. 2 *Öre* af Kobber. Adv. Det gothiske Vaa-
 ben. Berch n. 309 n. 21.
 1760. *Öre* af Kobber. Rev. Dal-Pilene. Berch
 p. 310 n. 22.
 206 1767. *Quart-Species* af Typ som No. 204, men paa
 Rev. nederst: $\frac{1}{4}$ Rⁿ. Berch p. 309 n. 11.
 207 — *Ottendedeels-Species* af samme Typ.; men
 paa Rev.: $\frac{1}{8}$ Rⁿ. ibid. n. 12.
 208 1770. *Totrediedeel-Species* eller 2. D. s. M. af Typ.
 som No. 204. Berch p. 309 n. 14.
 209 1771. 8 *Öre* og 4 *Öre*. Rev. Tre Kroner i et
 rundt kronet Skjold. Berch p. 307 n. 17
 og 18.

316 Svenske Mynter. Gustav IV.

- 210 1763. *Zwey Drittel* for Pommern. Rev. Det pommerske Vaaben, derom: *Nach dem Leipziger Fus von 1690.* Berch p. 311 n. 10, Mad. n. 5251.

GUSTAV III.

1771-1792.

- 211 1776. *Species* eller 3. d. s. m. Adv. Kongens Brystb. Rev. Tre Kroner paa en kronet Globus, omgiven af Seraphinerordenens Kjede, derover: FÄDERNESLANDET. Randskrift: MANIBUS o. s. v. Berch p. 316 n. 3.
- 212 1777. *Trediedeel-Species* af samme Typ. Paa Rev. nederst: $\frac{1}{4}$ R^d: og 1. d. s. m. 4 Öre. Adv. FÄDERNESLANDET. Kronet G III. Rev. Tre Kroner paa en kronet Globus, ved Siderne: $\frac{1}{4}$ R. og 4. ö. s. m.
- 213 1784. *Sjettedeel-Species* af Typ. som No. 211, men paa Rev. $\frac{1}{6}$ R^d:

GUSTAV IV. ADOLPH.

1792-1809.

- 214 1792. *Species.* Adv. GUSTAF IV ADOLPH SV. G. OCH W. KONUNG. Kongens Hoved. Rev. GUD OCH FOLKET. Tre Kroner paa en kronet Globus, omgiven af Seraphinerordenens Kjede; ved Siderne; 1. R^d: Randskrift: MANIBUS o. s. v.
- 215 1801. *Species* af lignende Typus; men paa Adv. Kongens Brystb. i Harnisk.
- 216 1803. *Sjettedeel-Species* af samme Typ., men her nederst paa Rev. $\frac{1}{4}$ R^d.
- 217 1802-5. *Skilling* (1802), $\frac{1}{2}$ *Skilling* (1802), $\frac{1}{4}$ *Skilling* (1803), $\frac{1}{2}$ *Skilling* (1802 og 1805). Samt Rigsstændernes Rigsgjelds - Contours

Svenske og Norske M. Carl XIV. 317

Polletter $\frac{1}{2}$ *Skilling* (1800 og 1801) og
 $\frac{1}{4}$ *Skilling* (1800). Alle af Kobber.

CARL XIII.

1809-1818.

- 218 1810.** *Sjelledeel-Species.* Adv CARL XIII SVER-
RIGES GÖTH. OCH VEND. KONUNG. Kongens
Hoved.
Rev. FOLKETS VÄL MIN HÖGSTA LAG. Tre
Kroner i et kronet Skjold, omgivet af Se-
raphinerordens Kjede, hvorhos $\frac{1}{2}$ R.
4 Öre. Adv. Dobbelt kronet C, hvorum
Valgsproget.
Rev. Tre Kroner i et kronet Skjold, hvor-
hos: $\frac{1}{2}$ R^d.
- 219 1812.** *Species* af Typ. som No. 218. Paa Rev.
nederst: I. R. Randskr. MANIBUS O. S. V.
- 220 1815.** *Species* af samme Typ., men paa Adv.
CARL XIII SV. NORR. O. S. V. som No. 218.
- 221 1812.** *Skilling* og $\frac{1}{4}$ *Skilling* af Kobber for
Sverrig.
1816. * 1 * *Skilling Species* af Kobber for Norge.

CARL XIV. JOHAN.

1818.

- 222 1819.** *Species.* Adv. CARL XIV IOHAN NORGES
SVER:G: OG V: KONGE. Kongens Hoved.
Rev. Den norske Löve i et kronet Skjold;
ved Siderne: I SP^a.; nederst: 9 $\frac{1}{4}$ ST. 1 MK.
F. S.
- 223 1821.** *Species* i Anledn. af Jubelfesten d. A.
Adv. CAROLVS XIV IOH. D. G. REX SVECIAE
ET NORV. Kongens Hoved; nederst: AN.
IVBIL. 1821.

318 Svenske og Norske M. Carl XIV.

Rev. Gustav I, Gustav II Adolphs og Frederik I Brystbilleder i Medaillons med Omskrifter; over dem to sammenbundne Palmegrene, nederst to Laurbærgrene. I Afsnittet: IN MEMOR. VINDICATAE LIBERT. AC RELIG. Randskrift: * GLORIA * IN * EXCELSIS * DEO *

Ved denne Jubeldaler har man i det Væsentlige fulgt den i Anledn. af det foregaaende Jubilæum 1721 prægede Species (see No. 194 ovenfor).

- 224** 1825. *Species.* Adv. CARL XIV SVERIGES NORR. GÖTH. OCH V. KONUNG. Kongens Hoved. Rev. FOLKETS KÄRLEK MIN BELÖNING. Tre Kroner i et kronet Skjold, omgivet af Seraphinerordenens Kjede, hvorunder I. R. og Aarst. Randskrift som sædvanlig.
- 225** 1820-25. 1 *Skilling* (1820), $\frac{1}{2}$ *Skilling* (1821) og $\frac{1}{4}$ *Skilling* (1821) for Sverrig. — 4 *Skilling Species* (1825) og 2 *Skilling Spec.* (1825) af Sölv, samt 1 *Skilling Spec.* af Kobber (1819 og 1820), alle for Norge.

POLLETTER.

- 226** *Fem forskjellige Bjergverks - Polletter*, fra 1682, 1721, 1763 og to uden Aar.
- 227** *Tre Polletter* fra Trollhättan (1796), samt en *Pollet* fra Skieps Warfwet Wiken.
-

Ved Auctionen over denne Afdeling af den Timmske Myntsamling bortsælges tillige:

- 1 Den ved det franske *Academie des Medailles, et des Inscriptions* foranstaltede store Suite Medailler over de vigtigste Begivenheder i Ludvig den 14des Liv og Regjering, fra hans Födsel indtil hans Död. Nærværende Samling, hvori ingen Doubletter findes, bestaaer af **325** Medailler i Bronze.
 - 2 Fortsættelsen af ovennævnte Suite, nemlig de Medailler som efter det franske Akademies Forslag bleve udarbeidede over Begivenhederne under Ludvig den 15des Regjering, fra Ludvig den 14des Död indtil Aar 1748. Den bestaaer af **79** Stykker Medailler i Bronze, af samme Störrélse som de foregaaende.
 - 3 "*Les hommes illustres du Siecle de Louis XIV, dédiés à S. A. R. le Duc d'Orleans par I. Dassier 1723.*" En complet Suite af **71** Medailler i Bronze, alle af lige Störrélse; paa hver af disse findes et Brystbillede enten af en berömt fransk Statsmand, Kunstner, Skribent eller Kriger som har levet i Ludvig den 14des Tid.
-

Tillæg og Berigtigelser.

Side 4 No. 10. Denne Myntsart er egentlig en *dobbelt Krone* i Guld, eller saakaldet *Doublon*; den var oprindeligen bestemt at gjelde to af Christian den 4des hele Kroner i Sölv (No. 586), der senere bleve kaldte dobbelte Kroner, og vare lige med 3 Species eller 18 Mark.

Side 7 No. 48. Anledningen til denne Courant - Ducats Udmyntning, findes omtalt i Anmærkningen til No. 1430 Side 226.

S. 8 No. 49. Dette Slags Spec. Ducater holdes for at være de første Mynter, som prægedes paa den i Altona oprettede Mynt.

S. 19 No. 81. Tentzel siger, at denne Medaille er forfærdiget i Dresden af den chursachsiske Medailleur (*Ernst Casp.*) *Dürern*.

S. 51 No. 326. Af Medaillerne i Anledning af Jubelfesten for Reformationens Indførelse i Danmark, blev den sidstnævnte udkastet imellem Folket ved den pragtfulde Procession, hvori Christian den 6te paa Festens anden Dag, den 31te October 1736, drog fra Studiegaarden til Frederiksberg, efter at have overværet en Høitidelighed som af Universitetet var foranstaltet i Anledning af Jubelfesten.

S. 57 No. 362. Ved en Feiltagelse er her omtalt, at der imellem Folket bleve udkastede dobbelte Kroner, istedetfor at det var flere Slags nye Kroner, og deriblandt tredobbelte med Randskrift: "*Give Gud til Verdens Ende slige Lys i Norden brænde.*" De kunne ansees som en Efterligning af den omtalte, der blev præget ved Frederik den 4des Thronbestigelse; see Side 207 No. 1250.

Side 81 No. 518. Den Gernerske Medaille bliver endnu uddeelt, men som anden Premie.

S. 108 No. 163. Da der iblandt de Lundske Erkebiskopper ei findes Nogen, hvis Navn begynder med M paa den Tid da denne Mynt formodes præget, har man troet, at samme kunde være Begyndelsesbogstavet af en Domprovsts Navn, som under de i Anmærkningen omtalte Omstændigheder forestod Capitlet, eller maaskee Kongens Kantsler, Mester Morten, der var Kannik og brugtes af Kongen i Sagen mod Erkebiskop Jens Grand, efterat denne og Domprovsten i Aaret 1294 vare fængslede; en anden Formodning er, at herved kunde betegnes, at Mynten var præget i det, som Myntsted, siden saa vigtige Malmöe.

S. 109 No. 167. Flere fremmede Mynter, som ere fundne i Forbindelse med Exemplarer af dem, der findes stukne Tab. xxii. i B. viser at de samtlige sandsynligere bør henføres til Erik Menveds end til Erik Plougpenning's Tid.

S. 120 No. 292. At der i Dronning Margræthes Tid har været slaaet Mynt, i det mindste Hulpenge i Nestved, kan man slutte af en Qvittering fra Aar 1407, hvori nævnes "Mester Gherd Muntmester to Nestwede."

S. 127 No. 325. 27. 28. Ere formodentlig de i Myntforeningen med Hansestræderne (K. S. S. 9 T. S. 704) 1424 omtalte *Firepenninge* "de alrede gheslaghen synt in deme Rike to Dennemarken" som for Fremtiden skulde gjelde fire af de Hulpenge med Kronen som vare i Danmark, og to af de nye som skulde myntes og have "enen Lebaren" til Tegn. De omtrent ved denne Tid omtalte gode Nestwedske Sterlinger eller Sjellandske Engelske, maae være No. 327; de gjaldt 3 lybske Penge.

Side 128 No. 331 a, b. Disse ere sikkert de Hulpenge som omstaaende omtales; de maa ei forvexles med Mynterne med Krone. Lüxdorph har l. c. pag. 706 vel følt dette, men ei kjendt dette Slags Bracteater.

Af Kong Erik af Pommerns Myntmestere har man allene fundet nævnet 1413 (30 Novbr.) "Meyster Gherit van Ghossen Muntemeyster to Lunden"; det er maaskee den samme, som ovenfor under Dronning Margaretha blot kaldes Mester Gherd.

S. 128 No. 334. 35. 37 a. De Söslinge eller Halvskillinger som omtales i Myntforeningen af 1424, at skulle præges og paa den ene Side at have til Tegn "dre Lebaren", paa den anden Side et Kors, hvorpaa et E, synes aldrig at være fremkomne. No. 334 og flg. have vel paa Adv. dette Præg, men at det har været Skillinger kan næsten ei betvivles, da der i en Forordning udstædt af Kong Carl Knutson 1453, omtales danske Skillinger, der skulde gaae "för tio Penningar" Stykket, og i en Qvittering af 1459 nævnes "9 lybske Mark i hele Skillinge, som kaldes Kong Christophers Skillinge."

1440 og nogle af de følgende Aar, var "Wælbtyrdigh Hannes Mindel Kongens Foghet og Myntmestere i Malmöge."

S. 130. Iblandt Gaardeierne i Kjöbenhavn omtales 1497 Henrik Dringenberg, forhen Myntmester i Malmöe, og dennes Søn Mester Johan Dringenberg.

S. 136 No. 380. I Overeensstemmelse med hvad der vides om Frederik den 1stes seneste Mynter, kan der næsten ei tvivles om, at No. 377-80 have været Fireskillinger.

— No. 381. Dette er uden Tvivl de i Forordningen af 1540 omtalte Kong Frederiks X *Hvide* som

kaldes *Leier-Skillinger*, formodentlig fordi de vare bestemte for Armeen, der beleirede Kjöbenhavn; saavel Aarstallet som Indskriften synes at bestyrke denne Formodning.

Side 140 No. 403. At der ofte har været klaget over den slette norske Mynt, er der flere Exempler paa; det varisær den efter Biskop Mule saakaldte Mule-Mynt (Fire-Hvidene fra Opslo) man ei ville modtage uden for Norge. 1529 blev det forbudet Myntmester Hans i Bergen at mynte. 1530, Söndagen før St. Laurenti, tillod Frederik den 1ste efter Erik Bildes Indstilling at der maatte myntes, men efter samme Korn og Payementhe som den danske Mynt. 1551 udgav Christian den 3die et aabent Brev at Fire-Hvidene som man egenmægtig i Norge havde sadt ned til To-Hvide, skulde fremdeles gjelde Fire-Hvide og 36 Stykker af dem en Joachimsdaler.

— No. 405. Dette er sikkert de i Ordinantsen af 1540 omtalte Halve-Marker.

— No. 406. 8. 9. Da man ei har nogen anden Mynt end No. 405 som kan være de oven omtalte Halve-Marker, kan man sikkert antage at hvad S. 140 og 141 ere kaldte *Toskillinger?* har været Fireskillinger.

S. 142. Om Frederik den 1stes Myntmestere har man, foruden hvad allerede er anført, senere fundet; at Berndt Buske var 1523 denne Konges Myntmester. 1526 nævnes han som Myntmester i Kjöbenhavn. 1525 kom Jörgen Drenck som Myntmester til Aalborg, han forlangte af Magistraten, "at der skulde overlades ham et Huus til Mynten, at den Myntmester der nu er, affordres hans Stempler som enten maatte gjemmes paa Raadhuset eller slaaes i Stykker saa og at han og hans Folk beskjerms for Overfald, at man ikke efter Trudsel omgaaes

med ham, som man havde gjort ved Tolderen." 1532 omtales Jörghen Dräws som Myntmester i Husum.

Side 146 No. 433. 1537 Söndagen næst efter St. Luce Evangeliste Dag udgav Christian den 3die en Forordning, der dog blev forandret og först ret synes at være kommen i Kraft ved Recessen af 1540, at fra St. Bartholomæi Dag skulde "all den Mynt som Vi have ladet mynte til denne Dag, siden Vi ere komne til Rigsens Regimente, skall herefter afsett være udi saa Maade, at den ikke skal gjelde ydermere end halvdelen saameget som den her til Dags gjeldet haver, hvilket saa skal forstaaes, at den Mynt som vi have ladet slaae og mynte og her til Dags haver gjeldet To Mark, skal herefter ikke gjelde uden een Mark" og saaledes om de følgende Stykker nemlig Marker, Fireskillinger, Toskillinger og Skillinger, hvilke alle nedsattes til det halve. "Og ville Vi herefter med det allerförste lade slaae Danske Hvide og Danske Smaae Pendinge, paa det at all tingest skal komme udi den Skik som det haver været udi gammel Tiid og skal een Rhinsk Gylden eller Jochumsdaler ikke dyrere vesles, bruges, udgives eller indtages end for Tree Mark Danske" dernæst siges "at all Daglön, Aarlön skulle ikke ydes mere end som sædvane var udi Höybaarne Fyrstes Konning Hanses Tiid og andre fremfarne Kongers Tider; der ingen anden Mynt end danske Hvide og Syslinger vare gjenge og gjeve her i Riget." I denne Forordning som ingensteds findes aftrykt, omtales ei Frederik den 1stes Mynt. Kong Christian den 3die Ordinantz og Recess af 1540, aftrykt i den danske Oversættelse af Krag's Christian den 3dies Historie 2den Deel S. 88 viser at den foregaaende Forordning er bleven meget udvidet og forandret. Om Værdien og Nedsættelsen af Mynterne siges i den "Först skulle

"alle Danske hvider (i denne Fort. S. 129 No. 341 o. s. v.) "bliifwe weed therris fwlde werdt och
 "her epther gielde fyre pennighe som tiilforne
 "Ithem en gammel two huide stycke (No. 348? cfr. No. 392) "skall bliifwe een two huide stycke
 "og gielde viii penighe. Ithem en gammel fyre
 "huydde stycke (No. 345 cfr. 392. 99 o. s. v.) skall
 "her epther gjeldhe iii huide och epther samme
 "mynthes werdt haffwe wy nu ladhet sette alle
 "mynther som er gienbare woren her wty riighet"
 "nemlig "först skwle the gamble Danske dobbelte
 "skillinges stycke (No. 359?) her epther gielde
 "fyre hvider, ther nest skall then mynth som wor
 "kjere herre fadher Koning *Friderich* haffwer
 "ladhet sloe paa en halff marche stycke (No. 405)
 "her epther gielde fyre skillinge. Ithem Koning
 "*Friderichs* fyre skellings (No. 406, 8) styckett"
 "herefter Toskilling, hans Söslinge eller vi Pen-
 "ningstykker (No. 384, 85 o. s. v.) ligesom xiv Pen-
 "ningstykkerne (No. 383 o. s. v.) forblive ved deres
 "fulde Værd uforandrede. "Ithem Koning *Fride-*
"richs x huide stycker som kaldes Leyerskellinger
 "(No. 381?) "skall her epther gielde iii S. Ithem
 "wor mynth som er slagen paa two marck (No. 416)
 "skall her epther gielde xii S. Ithem ett marck
 "stycke (No. 418 o. s. v.) skall her epther gielde
 "vi S. Ithem wore iii S. (No. 421 o. s. v.) skwle
 "gielde iii huide. Ithem two skelling stycke
 "(No. 427 o. s. v.) "skall gielde two hvide. Ithem
 "thette stycke som wy haffwe ladhet slaa paa een
 "skelling (No. 428 o. s. v.) skulle her epther gielde
 "en hvid hwilckett allt skall forstaaes og regnes
 "epther gamle Danske hvides werth." Hvad der
 i den foregaaende Forordning er sagt om Gyldener
 og Jochums-Dalere gjentages her og forbydes at
 regne anderledes end XVI Skilling Dansk paa en

Mark, eller efter lødige og store Marker. Først 1541 Søndagen Oculi tilskreves Indbyggerne i Norge et aabent Brev om Mynten med Hensyn paa Nedsættelsen, aldeles af samme Indhold som den föromtalte Reces. vid, *Krag II D. S. 353.*

Side 146 No. 436. Den Myntordning Paul Fechtel först havde at mynte efter, findes hos *Krag II D. S. 108.*

S. 148. Anno 1536 var Gerhard Myntmester i Kjöbenhavn. 1540 slap den ved No. 419 omtalte Myntmester, Reinhold Junge, ud af Arresten, efterat han först havde maattet give Kongen og hans Sön Prinds Frederik ydmygende Reverser, at han frivillig vilde underkaste sit Regnskab en Revision og opfyldte hvad de dertil Udnævnte bestemte med Hensyn til dette. 1542 har Reinh. Junge været i Husum uden tvivl som Myntmester. 1545 var Jörgen Dhegener Myntmester i Flensborg; samme Aar fik Reinh. Junge Tilladelse at slaae Guld-Gyldener paa Mynten i Flensborg. 1547 den 6te Juli befalede Kongen at "unser verstorbene Münzmeister Reinhold Jungens Wedewe" skulde have Godtgjölrelse for nogle Bygninger hendes Mand havde opført ved Mynten i Flensborg. Myntordningen for den unge Jörgen Koch som Myntmester i Hertugdømmene i 4 Aar, især i Flensborg, er dateret Copenh. Mitwoch post Andræi XLVII. Om den ældre Jörgen Kochs, (der ofte blot kaldes Jörgen Mynter), Rigdomme og Indflydelse haves mange Beretninger. 1546 levede han endnu som Borgemeister i Malmöe.

S. 149 No. 493. Efter at Krigen med Sverrig var endt 1571 ved Freden til Stettin, ville Frederik d. 2den nedsætte Mynten næsten saaledes som det var skeet i hans Faders Tid og den 16de Juni 1572 befalede efter Overlæg med Rigsraadet ved en Forordning, at i Kjöb, Salg, Handel og Contract skal strax vor

Mynt i saa Maade indtages og udgives hver Markstykke skal regnes og holdes for 8 Sk., hver Otteskilling for 4 Sk., hver Toskilling for 1 Sk., hver Enskilling for 1 Sösling, hver Fire-Hvide for 2 Hvide, hver To-Hvide for 1 Hvid og skal der siden regnes XXXII Skilling i en gammel Daler og den derfor fuld antages og udgives — strængelig forbydes det at udføre fornævnte Myntsorter af Riget, betræffes nogen hermed "der skulle de samme Mynt have forbrudt med alt andet de have med at fare." Da ved denne Reduction den mindre danske Mynt blev bedre end Hansestædernes, var Forbudet saameget nødvendiggere. Erfaring har inidlertid viist at derved ei udrettedes meget.

Side 151 No. 511. Foruden hvad der allerede er anført om Frederik den 2dens Myntmestere har man fundet flere Efterretninger om, at der i Krigens Tid, især 1563 ere foretagne overordentlige Udmyntninger, saaledes befalede fra Halmstad, at Kongens Guldsmed paa Holmen skulde mynte eller lade mynte Krone-Guld og rhinsk Guld som skulde skilles fra det allerede myntede ugerske Guld ved et andet Stempel, dog at paa den ene Side kommer at staae "thett F met en Krone paa." Af nogle Breve som ere vexlede med Kongens Svoger, Churfyrsten af Sachsen, seer man at efter Kongens Forlangende, var 1563 indsendt hertil 10 Mynt-Svende fra Sachsen, som ~~smarsønskede~~ ønskede at vende tilbage, især fordi de bleve betalte med Krigsmynt. Den 11te December 1564 beskikkedes Hans Koppelin til Myntmester paa et Aar, til at mynte smaae Penge paa Bremerholm; en Guldsmed fra Flensborg, Lafrentz Boessen, blev antaget til at assistere Paul Fechtel ved Mynten 1565, især som Isensnider (Stempelskjærer). Paul Guldins Bestalling er dateret den 1ste September 1581. En In-

strux erholdt han den 12te Januari 1582, hvoraf man seer, at den Mynt han forestod, var et saakaldet Presseværk, eller, som det og kaldes, et Mynttrykværk, det første af dette Slags som havde været her i Landet og at det var beliggende i Frederiksborg Dyrehauge. 1581 den 2den October udnævntes Poul Fechtel til Kongens Segermacher (Uhrmager ved Uhrene paa Slottene) "dog at han tillige skulde hjælpe ved Myntvæsenet." Samme Aars 1ste November erholdt Hans Stammen fra Chursachsen en Expectans-Bestalling som Myntmester ved Mynttrykværket, naar den nærværende der forskreves fra Preussen takker af, og blev imidlertid sendt til Norge.

Side 167 No. 107. Den 29de September d. A. fik Peder Grüner Ordre at mynte $\frac{1}{2}$ Rtlr., de vare 12 $\frac{1}{2}$ -lödige og 162 Stykker af den lödige Mark.

S. 176. Som Tillæg til hvad der er sagt om Christian den 4des Myntmestere, kan endnu tilføies, at Hans Dalhausen døde 1596. Andreas Meltzners Instrux er dateret Kolding den 14de September 1593. Tilladelsen til Myntens Oprettelse i Helsingör, er af 28de Marts og 28de Mai 1607; det var et privat Foretagende, som stod under en kongelig Guardeins Control, der havde at paasee Myntningernes Gehalt og at for samme blev betalt Slagskat.

S. 190. Om Frederik den 3dies Myntmestere kan alene tilføies, at man har Efterretning om, at i de sidste Aar indtil 1671 skal være myntet Skillemynt, især To- og En-Skillinger i Lyngbye, formodentlig paa den saakaldte Agatmölle som Caspar Herbach havde anlagt der. Denne Mands senere Skjebne henhører til Christian den 5tes Tid og findes omtalt blandt Tillægene om denne Konges Myntmestere.

S. 196 No. 1123. Myntmesteren i Glückstadt, der har

myntet den her beskrevne Species, heed Christopher Woltereck.

- Side 206.** Ved Christian den 5tes Thronbestigelse blev det Casper Herbach tilladt, at vedblive sin Myntmester-Bestilling. 1671 den 24de October udstædtes et Beskjermelsesbrev for Caspar Herbach, imod hans private Creditorer og for at hjælpe ham, gaves Dagen efter en Bevilling, at hans Gaard maatte være en Bryggergaard, men da det fandtes at han stod i Debet for Myntning, blev han arresteret. 1672 den 17de Januar rescriberedes, at Kongen eftergav all Pretension paa den forrige Myntmester Herbach og tilgav ham hans Forseelse ved Mynten; efter den Tid har man intet fundet om denne Mand. Joh. Wolterecks Eftermand var ei Christian Winnecke, men 1680 Christopher Woltereck; da han bruger samme Mærke som Winnecke, C W, er derved opstaaet en Forvexling som de ufuldstændige Efterretninger man har om Myntningen i Glückstadt har bidraget til. Omtrent 1700 har Christopher Woltereck endnu levet; han var Borgemester i Glückstad og Fader til Skribenten af samme Navn.
- S. 214.** Christ. Winnekes Søn var ei Myntmester i Glückstad, men 1702 Andreas Woltereck, hvis Mærke Nellebladet har været. Toskillingerne af 1714-16 ere myntede af en Christopher Woltereck, men om det er den, som omtales i Christian den 5tes Tid, eller maaskee en Sønnesøn af denne Mand, har det hidtil ei lykkedes at udfinde, derimod er det oplyst, at Myntmesteren i Rendsborg, hvis Mærke er B H, var Bastian Hille og at Mærket C, som omtales ved de kongsbergske Mynter, ei er nogen comstitueret Myntmesters, men har Hensyn til en Committee, som i Suspensions-Tiden blev befaleet at forestaae Udmyntningerne.

S. 218. Allerede **1735** blev den ovenomtalte Committee igjen indsadt og Mynter udmyntedes atter paa Kongsberg under Mærket C. Fuchs blev suspenderet for Mangel paa Subordination mod Berghauptmanden og mistede sit Embede Aar **1737**.

S. 246 No. 24. Omtrent **1610** begyndte det saakaldte Kipper- og Wippervæsen ret at yttre sin Virkning i Hertugdømmene, formedelst de ringhaltige Skillemynter steg Daleren der i Christian den 3dies Tid var **30** og **31**, og i Kong Frederik den 2dens Tid havde i Hertugdømmerne været **32** Skilling lybsk, til **33** Skilling og derpaa i en meget kort Tid til **48** Skill. **1620** var den endog **52** Skill. Den 2den November **1610** udgav Hertug Johan Adolph en Ordning om, at en Mark lybsk skulde i daglig Handel regnes til **16** Skilling, men at Gjeld som var contraheret, ligesom andre visse Indkomster fra den Tid en Rthlr. regnedes til **32** og **33** Skill. skulde forholdsviis nu betales med **18** og **18½** Skill. for Marken og en Rthlr. med **37** Skill. Den 8de Mai **1611** tillod Johan Adolph at en Mark lybsk herefter ikke skulde regnes til mere end **16** Skill., paa Grund af at den ei blev regnet høiere i de omliggende Lande og "in Erwegung dasz ein jeder sich seines zustehenden Rechtes freiwillig begeben kann — was aber unsere Land und Amtsgefällen, item der Kirchen und Schulen und Armen, Rente und Hebungen betrifft, desfalls bleibet es nochmahls bey vorigen unser Constitution gleichfals auch was der Rthlr. halber, darin disponirt."

— **No. 26.** Den 25de November **1596** blev Matz Puls antaget som Myntmester af Hertug Johan Adolph paa **10** Aar; Mynter af **1611** have endnu hans Mærke M P. **1621** nævnes igjen en Matz Puls i Slesvig, ventelig den samme Mand, thi man finder Lillierne som ere omtalte ved No. 28, at være alle-

rede brugte fra 1596 til 1605 som Myntmærke paa Skillemynt. Dette Mærke er altsaa formodentlig tillige brugt af Matz Puls.

Side 247. Den 24de Juli 1620 udkom en Forordning af Kong Christian den 4de og Hertug Frederik i Forening, imod slet Mynt og ringe Myntsorter i Hertugdømmene; deri siges: So viel die doppel Schillinge ($\frac{1}{2}$ Thlr. ?) belanget, weil aus denselben bei diesem Passu alles Uebel seinen Ursprung genommen, auch je länger, je mehr an Gewichte verringert worden, gebieten wir gantz ernstlich dasz dieselbe anders nicht als am Gewichte nach zu Ende angefügter Specification, die alten und gestempelten aber für voll, der Rthlr. auch höher nicht den für drei Mark vier Schillinge löbsch sollen ausgegeben und empfangen werden.

S. 249 No. 47. Allerede den 10de September 1617 finder man, at Samuel Timpfen blev beskikket til Myntmester ved en Mynt i Burg paa Femern. Den 4de December 1620 blev han forflyttet som Myntmester til Steinbeck tæt ved Hamborg. Den 15de Marts 1623 udstædte han en Revers om rigtig Udmyntning af 3 Schilling Stykkerne ($\frac{1}{2}$ Thlr.). 1628 finder man sidste Gang hans Mærke (T hvorpaa er lagt et S). Henrich Puls blev 1622 den 9de Juli Myntmester i Sleswig; den 31te December s. A. blev han istedetfor Myntmester udnævnt til Guardien og i hans Sted Peter Timpf samme Dag ansat som Myntmester paa Gottorp, dog under Samuel Timpfs Anviisning og Ansvar. 1636 finder man sidste Gang P T paa de holsteenske Mynter. Den 7de December 1641 blev Hans Glaser beskikket til Myntmester i Sleswig. Den 14de December 1644 blev Michel Möller Myntmester i Sleswig, hans Mærke er M M adskildt ved to korslagte Glødhager.

- S. 251 No. 67.** Hertug Christian Albrechts Myntmestere synes at have været indtil 1665 den forhen omtalte Michel Möller, fra 1668 til 1672 C. P. som ei er udfundet. 1674 A. Hille der kom fra Rostock hvor han var Myntmester. 1689 synes der at være myntet for Hertuge den hamborgske Myntmester Herman Lüders. 1692 ere flere Mynter mærkede med GOT, dette betyder forrødentlig alene Gottorp; fra 1675 til 1682 findes paa en Deel Mynter CIMB som ei er udfundet, det samme er Tilfældet med SC, Mærket paa Mynter fra Aar 1693.
- S. 252 No. 77.** Under Hertug Frederik IV var Mynten Aar 1700 bortforpagtet til Hofjöden Musaphia.
- S. 254 No. 98.** Den S. 215 omtalte Myntmester, som har myntet for Kong Frederik den 4de og Hertug Carl Frederik, heed Bastian Hille.
- S. 259 No. 121.** August Frederiks Myntmester var i flere Aar H. Ridder, hvis Mærke er en væbnet Arm, han var tillige Myntmester for Staden Lybek.
- S. 259 No. 122.** A. W. formoder man skulde være Andreas Woltereck.
- S. 266 No. 32.** Denne Medaille er udarbejdet af Hinrich Zedritz.
- S. 276 No. 126.** Den 24de Januar 1776 som findes nævnet paa denne Medaille, var Gustav den 3dies tredivte Aars Födselsdag.

v k f e i l.

- Side 4 No. 10. Tab. xxi. No. 6, læs: xxii. No. 6.
- 5 — 22. Aar 1691, læs: 1694.
- 6 — 33. af Præg som 31 a, læs: 32.
- 7 — 45. Tab. xvii. No. 18, læs: omtrent Tab. xvii. No. 16.
- 9 — 2. v. 1 L. læs: $1\frac{3}{8}$ L.
- 10 — 7. v. $1\frac{1}{4}$ L. læs: $\frac{7}{8}$ L.
- 17 — 65. v. $2\frac{1}{4}$ L. læs: $2\frac{1}{8}$ L.
- 24 — 112. B. T. xxxiii. No. 4, læs: B. No. 355.
- 27 — 133. Tab. xxxii. No. 3, læs: T. xxxiii. No. 3.
- 29 — 149. med Tvende, læs: Rev. Tvende o. s. v.
- 32 — 168. i samme Anl., læs: i samme Anl. som No. 164.
- — 172. i Anm. No. 170, læs: No. 169.
- 33 — 178. v. $3\frac{3}{8}$ L. læs: v. $3\frac{1}{4}$ L.
- - — 179. af T. L. læs: J(?) L.
- 37 — 229. d. 31 Aug. læs: d. 13 Aug.
- 39 — 241. v. $1\frac{1}{4}$ L. læs: $1\frac{3}{8}$ L.
- - — 247. T. xiv. No. 3, læs: T. xvi. No. 3.
- 40 — 248. T. xiv. No. 1, læs: T. xvi. No. 1.
- 41 — 255. v. 1 L. læs: v. $1\frac{1}{8}$ L.
- 42 — 264. T. xxi. No. 4, læs: T. xxi. No. 2.
- 43 — 270. T. xxii. No. 1, læs: T. xxxiii. No. 1.
- 45 — 282. her tilføies: B. T. xxv. No. 4.
- 52 — 234. T. x. No. 3, læs: T. ix. No. 3.
- 56 — 353 i Anm. d. 4de Octbr. læs: d. 5te Octbr.

- Side 57 No. 361. af M. G. Wahl, læs: G. W. Wahl,
- - — 366. T. IV. No. 1, læs: T. VI. No. 1.
- 73 — 467. tilføies Vægten $4\frac{1}{2}$ L.
- 81 — 515. MORT. MDCCXCII. XXIII MAR, læs: MORT. MDCCXCII.
DIE O. S. V.
- 86 — 560. d. 26de Novbr. 1768, læs: d. 26 Novbr. 1758.
- 174 — 804. Sexskilling B. n. 1134, læs: 1135.
- 234 3 Lin. og i Sölv-Roupier, som o. s. v., læs: af
hvilke sidste alene findes fremmede. De min-
dre o. s. v.
- - 34 Lin. 1797 blev Myntmester Hans Jacob
Arnold Branth forflyttet o. s. v. læs: 1796 blev
Myntmester o. s. v.
- 244 — 8. MONETAS • HOLSAſCIE, læs: MONETA • HOLSA-
SCIE.
- — 11. T. XIII. No. 3, læs: T. III. No. 3.
- 252 — 77. Madai 1276, læs: 1286.
- 271 — 74. Berch n. 196, læs: n. 126.
- 293 — 11. Berch p. 4, læs: p. 5.
- 298 — 49. tilföi: B. T. v. n. 4.
- 315 — 209. Berch p. 307, læs: p. 309.
-